

Załącznik Nr 2
do Uchwały Nr 1616/25
Zarządu Województwa Łódzkiego
z dnia 18 listopada 2025 r.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO PLANU ROZWOJU SIECI DRÓG WOJEWÓDZKICH WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2026-2036

Opracowanie wykonano w:

BIURZE PLANOWANIA REGIONALNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Marcin Pawlak – Dyrektor

Justyna Nowak – Zastępca Dyrektora

w Zespole Środowiska i Krajobrazu

Kierujący Zespołem: **Marta Pabich-Makoska**

Członkowie Zespołu
projektowego:

Elżbieta Bąbka-Horbacz

Julita Benda

Michał Grzelak

Joanna Jarominek

Renata Leśniak-Kordzińska

Piotr Rzeńca

Ewelina Szklanecka-Garstka

Emilia Wcisło

Małgorzata Wrzosek

Pomoc techniczna:

Honorata Świć

Maja Tomasziewicz

Łódź, 29 września 2025 r.

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	5
1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY	5
2. CEL I ZAKRES PROGNOZY	5
II. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	8
1. METODA OCENY WPŁYWU NA ŚRODOWISKO ZAPISÓW „PLANU ROZWOJU SIECI DRÓG WOJEWÓDZKICH WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2026-2036”	9
2. METODA ANALIZY I OCENY ODDZIAŁYWANIA ZAPISÓW PLANU ROZWOJU NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000.....	13
III. INFORMACJA O „PLANIE ROZWOJU SIECI DRÓG WOJEWÓDZKICH WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2026-2036”	14
1. ZAWARTOŚĆ <i>PLANU ROZWOJU</i>	14
2. POWIĄZANIA „PLAN ROZWOJU SIECI DRÓG WOJEWÓDZKICH WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2026-2036” Z INNYMI DOKUMENTAMI	16
3. POWIĄZANIA „PLANU ROZWOJU SIECI DRÓG WOJEWÓDZKICH WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2026-2036” Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYMI NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM I REGIONALNYM.....	20
IV. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA.....	22
1. SYNTETYCZNA INFORMACJA O WOJEWÓDZTWIE	22
2. MIĘDZYREGIONALNE POWIĄZANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	27
3. FORMY OCHRONY PRZYRODY.....	29
4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA (W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM).....	31
5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI <i>PLANU ROZWOJU</i> , W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	45
6. POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI <i>PLANU ROZWOJU</i>	59
V. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ „PLANU ROZWOJU SIECI DRÓG WOJEWÓDZKICH WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2026-2036” NA ŚRODOWISKO ORAZ OBSZARY NATURA 2000.....	61
1. ANALIZA I OCENA ODDZIAŁYWANIA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH PLANOWANYCH DO REALIZACJI W LATACH 2026-2036 NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA	61
2. ANALIZA I OCENA ODDZIAŁYWANIA ZAPISÓW WYNIKAJĄCYCH Z <i>PLANU ROZWOJU</i> NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000.....	90
3. OCENA REALIZACJI ZAPISÓW PLANU ROZWOJU NA FORMY OCHRONY PRZYRODY	95
VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE I ICH WPŁYW NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCE Z ZAPISÓW PLANU ROZWOJU	99
VII. ANALIZA ODPORNOŚCI ZAPISÓW „PLANU ROZWOJU SIECI DRÓG WOJEWÓDZKICHWOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2026-2036” NA ZMIANĘ KLIMATU..	101

VIII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI <i>PLANU ROZWOJU</i> , W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000.....	102
IX. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W „PLANIE ROZWOJU DRÓG WOJEWÓDZKICH WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2026-2036”.....	103
X. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ROZWOJU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI ICH PRZEPROWADZANIA.....	103
XI. INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	104
XII. WNIOSKI I REKOMENDACJE	104
XIII. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	107
XIV. SPIS TABEL	114
XV. SPIS RYSUNKÓW.....	115
XVI. BIBLIOGRAFIA.....	116
XVII. ZAŁĄCZNIKI 1-8.....	119
ZAŁĄCZNIK 1. Powiązania <i>Planu rozwoju</i> z celami zrównoważonego rozwoju wynikającymi z Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030.....	120
Tab. 1. Analiza powiązań zapisów <i>Planu rozwoju</i> z celami zrównoważonego rozwoju wynikającymi z Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030.....	120
ZAŁĄCZNIK 2. Powiązania <i>Planu rozwoju</i> z celami wynikającymi z agendy na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu 2030.....	120
Tab. 1. Analiza powiązań zapisów <i>Planu rozwoju</i> z celami ochrony środowiska z agendy na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu 2030.....	120
ZAŁĄCZNIK 3. Powiązania <i>Planu rozwoju</i> z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym	121
Tab. 1. Analiza powiązań zapisów <i>Planu rozwoju</i> z celami ochrony środowiska wynikającymi z konwencji wielostronnych.....	121
ZAŁĄCZNIK 4. Analiza i ocena oddziaływania działań w ramach zadań inwestycyjnych <i>Planu rozwoju</i> na komponenty środowiska	128
Tab. 1. Ocena wpływu zadań inwestycyjnych na wybrane komponenty środowiska.....	128
ZAŁĄCZNIK 5. PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ RODZAJE ZAGROŻEŃ OBSZARU NATURA 2000.....	129
ZAŁĄCZNIK 8.....	182
Łódź, dnia 29-09-2025 r.	182

I. WPROWADZENIE

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Podstawę prawną sporządzenia „Prognozy oddziaływania na środowisko” (dalej: Prognoza) dla „Planu rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa łódzkiego na lata 2026-2036 (dalej: *Plan rozwoju*)” stanowi art. 46 ust. 1 pkt 1 **ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko** (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940), który formułuje obowiązek sporządzenia Prognozy przez organ opracowujący *Plan rozwoju*.

Ustawa w zakresie swojej regulacji dokonuje wdrożenia następujących **dyrektyw Wspólnot Europejskich**:

1. Dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985 ze zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 1);
2. Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992 ze zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2);
3. Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6);
4. Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t. 7);
5. Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7);
6. Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

2. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Głównym celem „Prognozy oddziaływania na środowisko” jest określenie możliwości wystąpienia skutków w środowisku, które mogą powstać w wyniku realizacji potencjalnych przedsięwzięć inwestycyjno-remontowych dróg wojewódzkich, zawartych w *Planie rozwoju* sieci dróg wojewódzkich województwa łódzkiego na lata 2026-2036.

Prognoza została opracowana w oparciu o wytyczne zawarte w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940). Ponadto, zgodnie z art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie został uzgodniony z właściwymi organami:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi
(Pismo z dnia 29 sierpnia 2025 r. znak: WOOŚ.411.393.2025.MGw),
- Łódzkim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym
(Pismo z dnia 4 września 2025 r. znak: NS OZNS.9022.526.2025.DWŁ).

ZAKRES PROGNOZY WYNIKAJĄCY Z ART. 51 UST. 2 USTAWY Z DNIA 3 PAŹDZIERNIKA 2008 R. O UDOSTĘPNIANIU INFORMACJI O ŚRODOWISKU I JEGO OCHRONIE, UDZIALE SPOŁECZEŃSTWA W OCHRONIE ŚRODOWISKA ORAZ O OCENACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940)

1) ZAWIERA:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
- g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

2) OKREŚLA, ANALIZUJE I OCENIA:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - klimat akustyczny,
 - zasoby naturalne,
 - zabytki,
 - dobra materialne,z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) PRZEDSTAWIA:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Przy sporządzeniu Prognozy uwzględniono obowiązujące akty prawne z zakresu środowiska i jego ochrony. Dokument został opracowany stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny.

Prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy całego województwa łódzkiego i odpowiada obszarowi objętemu *Planem rozwoju*. Ponadto mając na uwadze możliwość realizacji inwestycji w strefach przygranicznych z innymi województwami, a w konsekwencji oddziaływań wykraczających poza granice województwa, Prognoza uwzględnia także niektóre powiązania ponadregionalne w zakresie m.in. obszarów chronionych, ciągłości powiązań przyrodniczych, przepływu zanieczyszczeń, obszarów zasilania Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, zlewni, kontynuacji dolin rzecznych i udokumentowanych złóż kopalin.

W Prognozie przeprowadzono ocenę wpływu na środowisko w odniesieniu do zapisów „Planu rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa łódzkiego na lata 2026-2036” określającego 22 zadania inwestycyjne planowane do realizacji w latach 2026-2036 (m.in. rozbudowę dróg wojewódzkich, w tym rozbiórki i budowy obiektów inżynierskich). Zadania planowane do realizacji nie wyczerpują potrzeb inwestycyjnych województwa. Z uwagi na zmieniające się uwarunkowania związane ze stanem infrastruktury drogowej oraz możliwą zmianą jej przebiegu, poziomem bezpieczeństwa ruchu drogowego, dostępnością środków finansowych, w tym funduszy zewnętrznych oraz potrzebami obronnymi kraju zakłada się, iż w perspektywie czasowej dokumentu będą mogły być realizowane również inne inwestycje (w tym ujęte w ramach zadania „Modernizacja dróg wojewódzkich”). Ponadto w procesie przygotowywania OOS odstępiono od oceny zadania inwestycyjnego z zakresu budowy infrastruktury rowerowej przyjmując za wykładnię komunikat Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska dotyczący kwalifikacji chodników oraz ścieżek rowerowych w kontekście wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z dn. 6 kwietnia 2022 r.

Należy przy tym podkreślić, że przy kwalifikacji prawdopodobieństwa wystąpienia potencjalnych źródeł oraz skali zagrożeń dla ochrony i jakości komponentów środowiska uwzględniono przyjęte potencjalne oddziaływanie na zasady zrównoważonego rozwoju oraz na cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1478, 1940 ze zm.)¹.

¹ Art. 2. 1. **Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody:** 1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów; 2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową; 3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; 4) siedlisk przyrodniczych; 5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; 6) tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt; 7) krajobrazu; 8) zieleni w miastach i wsiach; 9) zadrzewień. **2. Celem ochrony przyrody jest:** 1) utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów; 2) zachowanie różnorodności biologicznej; 3) zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego; 4) zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony; 5) ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień; 6) utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody; 7) kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

II. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę opracowano zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz przy uwzględnieniu stanu współczesnej wiedzy i z zastosowaniem dostępnych metod oceny. Ocena wpływu na środowisko zapisów „Planu rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa łódzkiego na lata 2026-2036” została dostosowana do poziomu szczegółowości ustaleń wynikających z charakteru dokumentu.

Metody wykorzystywane przy opracowywaniu Prognozy uwzględniają:

- zapisy Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6);
- zapisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940) wraz z aktami wykonawczymi do tej ustawy;
- uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w dokumencie zgodnie z wytycznymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Ze względu na złożoność dokumentu jakim jest Prognoza, na poszczególnych etapach opracowania zastosowano różne metody.

ZESTAWIENIE METOD ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY WG ROZDZIAŁÓW	
ZAWARTOŚĆ ROZDZIAŁU	ZASTOSOWANE METODY/TECHNIKI
ROZDZIAŁ III. INFORMACJA O PLANIE ROZWOJU	
Opis zawartości <i>Planu rozwoju</i> oraz analiza powiązań z innymi dokumentami szczebla europejskiego, krajowego i regionalnego, a także z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym.	Analiza dostępnych danych
ROZDZIAŁ IV. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA	
Charakterystyka stanu środowiska przyrodniczego województwa łódzkiego, główne problemy związane z jego ochroną oraz potencjalne w nim zmiany w przypadku braku realizacji <i>Planu rozwoju</i> . Materiał został przygotowany z wykorzystaniem najbardziej aktualnych dostępnych danych źródłowych (m.in. Państwowego Monitoringu Środowiska, BDL GUS, KOBIZE).	Analiza dostępnych danych
ROZDZIAŁ V. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNA CZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ PLANU ROZWOJU NA ŚRODOWISKO ORAZ OBSZARY NATURA 2000	
Ocena ogólna oddziaływania zapisów <i>Planu rozwoju</i> na poszczególne komponenty środowiska. Podczas oceny brano pod uwagę sposób i charakter oddziaływania. Ze względu na brak jednoznacznych wytycznych metodologicznych dla wykonywania oceny zastosowano metodę ² obejmującą szczegółową ocenę przewidywanych (docelowych) znaczących oddziaływań na komponenty środowiska (opis metody w podrozdziale II.1.). Przeanalizowano i oceniono oddziaływania na komponenty środowiska planowanych zadań inwestycyjnych (opis metody w podrozdziale II.2.). Dla obszarów Natura 2000 przeprowadzono identyfikację, analizę i ocenę oddziaływań generowanych zapisami <i>Planu rozwoju</i> na cele i przedmiot ochrony, ich integralność Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000, z jednoczesnym wskazaniem rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą przewidywanych negatywnych oddziaływań na środowisko (opis metody w podrozdziale II.3.). Ponadto ocena szczegółowa oddziaływań zapisów <i>Planu rozwoju</i> została przeprowadzona w odniesieniu do form ochrony przyrody.	Metoda ekspercka, grupowe wypracowywanie decyzji, metoda scenariuszowa

² Opracowana na podstawie metod zastosowanych w prognozach oddziaływania na środowisko dla dokumentów o charakterze regionalnym (m.in. Prognozy oddziaływania na środowisko dla Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planu zagospodarowania przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego. Łódzkie 2030+; Prognozy oddziaływania na środowisko do Aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030).

ROZDZIAŁ VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE I ICH WPŁYW NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCE Z ZAPISÓW PLANU ROZWOJU	
Analiza przewidywanych oddziaływań skumulowanych ma charakter przybliżony i dotyczy wyłącznie potencjalnego ryzyka wystąpienia takiego oddziaływania.	Metoda analizy i syntezy
ROZDZIAŁ VII. ANALIZA ODPORNOŚCI ZAPISÓW PLANU ROZWOJU NA ZMIANĘ KLIMATU	
Analiza odporności ustaleń projektowanego dokumentu na zmianę klimatu ze szczególnym uwzględnieniem klęsk żywiołowych oraz oddziaływań zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych. Uwzględnia wytyczne JASPERS w zakresie podstawy adaptacji do zmian klimatu, ocena podatności i ryzyka.	Metoda analizy i syntezy
ROZDZIAŁ VIII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI ZAPISÓW PLANU ROZWOJU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ OBSZARU NATURA 2000	
Wykaz przykładowych rozwiązań, których wdrożenie pozwoli na zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogą pojawić się w wyniku realizacji planowanych zadań inwestycyjnych zapisanych w <i>Planie rozwoju</i> . Analiza dotyczy również kompensacji negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.	Analiza ekspercka
ROZDZIAŁ IX. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PLANIE ROZWOJU	
Informacja o braku konieczności wskazania rozwiązań alternatywnych wraz z uzasadnieniem.	
ROZDZIAŁ X. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI ZAPISÓW PLANU ROZWOJU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI ICH PRZEPROWADZANIA	
Katalog wskaźników do monitoringu realizacji <i>Planu rozwoju</i> .	Analiza dostępnych danych
ROZDZIAŁ XI. INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	
Informacja o braku transgranicznego oddziaływania na środowisko.	Metoda analizy i syntezy
ROZDZIAŁ XII. WNIOSKI I REKOMENDACJE	
Tabelaryczne podsumowanie elementów poddanych analizie i ocenie.	Metoda syntezy

1. METODA OCENY WPŁYWU NA ŚRODOWISKO ZAPISÓW „PLANU ROZWOJU SIECI DRÓG WOJEWÓDZKICH WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2026-2036”

W ocenie wpływu zapisów *Planu rozwoju* na środowisko została przeprowadzona identyfikacja, analiza i ocena przewidywanych oddziaływań³ na 16 komponentów środowiska, w odniesieniu do zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w latach 2026-2036. Przy ocenie ogólnej oddziaływania przeanalizowano, jak zaproponowane zapisy i wskazane inwestycje mogą wpłynąć na środowisko, w tym na zasoby, twory i składniki przyrody, i czy w sposób właściwy uwzględniają aspekty środowiskowe oraz cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody⁴. Jednocześnie w Prognozie przyjęto **dwa zasadnicze założenia**:

- potencjalne inwestycje realizowane w ramach zadań inwestycyjnych planowanych na lata 2026-2036 będą spełniały standardy środowiskowe i będą wdrażane z zastosowaniem najlepszych dostępnych technik (BAT⁵);
- potencjalne oddziaływania zapisów *Planu rozwoju* ocenione zostały na zasadzie domniemania wystąpienia negatywnego wpływu planowanych zadań inwestycyjnych.

³ Rozumianych jako potencjalne docelowe oddziaływania.

⁴ (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1478, 1940 ze zm.).

⁵ BAT - Best Available Technique.

Kryteria oceny wybranych komponentów środowiska zostały sprecyzowane z uwzględnieniem aktualnego stanu środowiska przyrodniczego, zidentyfikowanych problemów oraz wniosków wynikających z przeprowadzonych analiz dokumentów strategicznych i programowych (Tab. 1).

Tab. 1. Kryteria oceny komponentów środowiska uwzględniane przy analizie oddziaływania zadań inwestycyjnych z Planu rozwoju

Komponenty środowiska (receptory oddziaływania)	Kryteria oceny
Powierzchnia ziemi, gleby	<ul style="list-style-type: none"> Wpływ na ukształtowanie powierzchni (w tym trwała zmiana rzeźby terenu, np. nasypy, przekopy, odkrywki w wyniku eksploatacji surowców etc.); Wpływ na przemieszczanie gruntów; Wpływ na zmianę użytkowania terenu (w tym zajęcie nowych powierzchni, ponowne wykorzystanie zdegradowanych terenów); Wpływ na stabilizację gruntów i ich ochronę przed procesami osuwiskowymi oraz erozją; Wpływ na stan pokrywy glebowej; Wpływ na utratę powierzchni produkcyjnej gleby.
Zasoby naturalne	<ul style="list-style-type: none"> Wpływ na zużycie surowców mineralnych; Wpływ na stan siedlisk leśnych oraz powierzchnię lasów; Wpływ na zadrzewienia i zakrzewienia.
Wody powierzchniowe	<ul style="list-style-type: none"> Wpływ na jakość wód powierzchniowych; Wpływ na zmianę stosunków wodnych; Wpływ na zagrożenie powodziowe i lokalne podtopienia.
Wody podziemne	<ul style="list-style-type: none"> Wpływ na jakość wód podziemnych; Wpływ na głębokość zalegania zwierciadła wody.
Klimat akustyczny	<ul style="list-style-type: none"> Wpływ na poziom hałasu.
Klimat (Czynniki klimatyczne)¹	<ul style="list-style-type: none"> Wpływ na łagodzenie zmian klimatu, w tym efekt cieplarniany - ograniczenie emisji gazów cieplarnianych (GC)⁶; Wpływ na adaptację do zmian klimatu, w tym zjawisk ekstremalnych; Wpływ na zjawisko suszy.
Powietrze	<ul style="list-style-type: none"> Wpływ na poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzenia komunikacyjnego oraz dotrzymanie norm emisyjnych;
Roślinność (Flora)¹	<ul style="list-style-type: none"> Wpływ na warunki siedliskowe szaty roślinnej (gatunki roślin, siedliska przyrodnicze); Wpływ na ograniczenie możliwości kontaktu między sąsiadującymi populacjami.
Zwierzęta (Fauna)¹	<ul style="list-style-type: none"> Wpływ na warunki siedliskowe fauny; Wpływ na rozmnażanie, liczebność oraz migrację gatunków (w tym chronionych i zagrożonych).
Różnorodność biologiczna	<ul style="list-style-type: none"> Wpływ na funkcjonowanie ekosystemów; Wpływ na skład gatunkowy siedlisk; Wpływ na fragmentację populacji; Wpływ na rozprzestrzenianie inwazyjnych gatunków obcych; Wpływ na możliwość zachowania lub przywrócenia właściwego stanu siedlisk i gatunków, zwłaszcza obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000.
Ciągłość układów przyrodniczych	<ul style="list-style-type: none"> Wpływ na fragmentację przestrzeni przyrodniczej (w tym korytarzy ekologicznych).
Obszary chronione, w tym Natura 2000	<ul style="list-style-type: none"> Wpływ na stan siedlisk przyrodniczych oraz gatunki będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty; Wpływ ciągłość obszarów chronionych; Wpływ na jakość środowiska obszarów chronionych, w tym utratę lub wzmocnienie ich walorów.
Zabytki (Dziedzictwo kulturowe)¹	<ul style="list-style-type: none"> Wpływ na stan zachowania obiektów zabytkowych (w tym dziedzictwo architektoniczne i archeologiczne); Wpływ na jakość sąsiedztwa dla obiektów zabytkowych (w tym ekspozycja zabytków); Wpływ na funkcjonalność i dostępność zabytków; Kształtowanie estetyki przestrzeni publicznej stanowiącej otoczenie zabytków; Wpływ prowadzonych w ramach procesu inwestycyjnego prac budowlanych na stan zachowania zabytków położonych w sąsiedztwie realizowanego przedsięwzięcia.
Krajobraz	<ul style="list-style-type: none"> Wpływ na jakość krajobrazu przyrodniczego, przyrodniczo-kulturowego i antropogenicznego.
Dobra materialne	<ul style="list-style-type: none"> Wpływ na wartość nieruchomości (gruntów i budynków) z uwagi na zagospodarowanie w ich otoczeniu; Wpływ na przychody podmiotów gospodarczych, jednostek samorządu terytorialnego (jst), instytucji kultury i ludności.
Ludzie	<ul style="list-style-type: none"> Wpływ na zdrowie człowieka; Wpływ na dostęp do usług ekosystemowych (w tym m.in. wody pitnej dobrej jakości); Wpływ na dostępność komunikacyjną do: ośrodków osadniczych, miejsc pracy, terenów rekreacji i wypoczynku, usług i przestrzeni publicznych.

Źródło: opracowanie własne.

⁶ Z uwzględnieniem wytycznych JASPERS - Podstaw adaptacji do zmian klimatu, ocena podatności i ryzyka.

Ocena wpływu na poszczególne komponenty środowiska zapisów *Planu rozwoju* została przeprowadzona metodą macierzową z uwzględnieniem sposobu i charakteru oddziaływania (tab. 2, tab. 3). Analiza oddziaływania uwzględniała zarówno bezpośrednio, czas trwania, częstotliwość występowania, ale również obejmowała wpływ skumulowany oceniający wzajemne powiązania między komponentami środowiska (czynnikami). W odniesieniu do powierzchniowych form ochrony przyrody ocenę oddziaływania przeprowadzono z uwzględnieniem buforu od przebiegu inwestycji w kontekście obszarów NATURA 2000 wyznaczonego w pasie 1 km, a pozostałych form 500 m.

Wpływ zapisów *Planu rozwoju* na poszczególne komponenty został szczegółowo scharakteryzowany z ukierunkowaniem na potencjalne oddziaływania pozytywne i potencjalne oddziaływania negatywne, wraz z katalogiem przykładowych rozwiązań mających na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na etapie realizacyjnym potencjalnych inwestycji.

Tab. 2. Kategorie wpływu ze względu na sposób oddziaływania na komponenty środowiska uwzględnione w ramach oceny przeprowadzonej w Prognozie

Sposób oddziaływania (kolorystyka zgodna z zastosowaną w analizie macierzowej)	Opis oddziaływania
Pozytywny	Korzystny wpływ na środowisko, prowadzący do odbudowy, wzbogacenia systemu albo co najmniej do zachowania (utrzymania) najistotniejszych wartości (walorów) przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych oraz odpowiednich standardów środowiska
Negatywny	Negatywny wpływ na środowisko, prowadzący do degradacji lub potencjalnie generujący zagrożenia środowiska lub prowadzenie do obniżania jakości środowiska (także zurbanizowanego)
Minimalny negatywny	Minimalny, o niskim poziomie istotności w zakresie negatywnego oddziaływania lub o niewielkim zasięgu oddziaływania na środowisko (na granicy neutralności)
Zmienny (pozytywny, z wyjątkiem etapu realizacji, dla którego prognozuje się możliwe oddziaływanie negatywne)	Negatywny wpływ na środowisko w pierwszym etapie realizacji przedsięwzięcia, np. etap budowy. Korzystny wpływ na środowisko w dalszej perspektywie, np. na etapie eksploatacji przedsięwzięcia zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, lub w pewnych aspektach niekorzystny, a w innych korzystny wpływ
Brak wpływu	Nie dotyczy danego komponentu środowiska (receptora)

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 3. Kategorie wpływu ze względu na charakter oddziaływania na komponenty środowiska uwzględnione w ramach oceny przeprowadzonej w Prognozie

Kryterium		Opis kryterium	Skrót stosowany w analizie macierzowej
Bezpośredniość oddziaływania	Bezpośrednie	Zmiana w środowisku jest bezpośrednią konsekwencją oddziaływania na dany komponent środowiska, zaś skutki diagnozuje się poprzez określenie m.in. przekształconych powierzchni, wielkości emisji zanieczyszczeń powietrza, utraconych siedlisk przyrodniczych, zrzutu ścieków czy deponowania odpadów. Ustalenie charakteru i zasięgu oddziaływania bezpośredniego wymaga wiedzy o sposobie zagospodarowania obszaru, gdzie działanie będzie realizowane i zastosowanej w nim technologii. Oddziaływanie zanika po ustąpieniu czynnika oddziałującego;	B
	Pośrednie	Wywołane zmianą środowiska spowodowaną oddziaływaniem bezpośrednim innego czynnika, np. wzrost eutrofizacji wód na skutek wzrostu ładunku ścieków wprowadzanych do odbiornika;	P
	Wtórne	Powstałe w wyniku zmian, procesów przekształcania lub ich następstw;	W
Czas trwania oddziaływania	Długoterminowe	Kilkunastoletnie i dłuższe;	D
	Średnioterminowe	Oddziaływanie kilkuletnie;	SR
	Krótkoterminowe	Przewiduje się, że oddziaływanie będzie trwać jedynie przez ograniczony czas i ustanie po zakończeniu danego działania bądź na skutek wykorzystania środków łagodzących lub prac rekultywacyjnych albo naturalnego powrotu do stanu wyjściowego;	K
Częstotliwość oddziaływania	Stałe	Oddziaływanie powodujące trwałe zmiany w dotkniętych zasobach/przedmiotach, bądź utrzymujące się co najmniej przez czas użytkowania obiektu;	S
	Chwilowe	Przewiduje się, że oddziaływanie będzie trwało krótko, będzie nieregularne i sporadyczne;	C

Źródło: opracowanie własne.

2. METODA ANALIZY I OCENY ODDZIAŁYWANIA ZAPISÓW PLANU ROZWOJU NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Ocena oddziaływania zapisów *Planu rozwoju* polega na przeanalizowaniu ich wpływu na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000. Analizie poddano 41 obszarów Natura 2000, których szczegółową charakterystykę (przedmiot ochrony, cele działań ochronnych, rodzaj zagrożenia) przedstawiono w Załączniku 5.⁷, a ocenę zawarto w macierzach (rozdział V.2) z uwzględnieniem:

- numeru porządkowego, nazwy i kodu obszaru Natura 2000,
- wpływu *Planu rozwoju* na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000,
- opisu potencjalnych oddziaływań, zawierającego syntetyczną charakterystykę możliwych potencjalnych oddziaływań,
- proponowanych rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Ocenę oddziaływania przeprowadzono z uwzględnieniem buforu 1 km od przebiegu inwestycji.

Tab. 4. Klasyfikacja ocen zastosowanych w analizie wpływu zapisów *Planu rozwoju* na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000

Symbol	Ocena	Opis
N	Negatywne	Oddziaływanie o istotnym natężeniu
NM	Negatywne minimalne	Oddziaływanie o najniższym natężeniu
NM/P	Zmienne	Oddziaływanie negatywne minimalne w początkowej fazie (na etapie budowy), pozytywne na etapie użytkowania inwestycji
P	Pozytywne	Oddziaływanie, którego skutkiem pośrednim są korzyści dla środowiska naturalnego
B	Brak	Brak stwierdzonych oddziaływań

Źródło: opracowanie własne.

Źródłem informacji na temat przedmiotów ochrony oraz zagrożeń były obowiązujące plany zadań ochronnych (PZO) obszarów Natura 2000, w tym plany zadań ochronnych dla rezerwatów pokrywających się z tymi obszarami. W przypadku braku tych dokumentów posłużono się standardowym formularzem danych (SDF).

Oceniane inwestycje w *Planie rozwoju* przypisywano poszczególnym obszarom Natura 2000, jeśli uznano, że ich realizacja może potencjalnie wpływać na dany obszar. Każdemu planowanemu zadaniu inwestycyjnemu nadano jedną ocenę zgodnie z wyżej opisaną klasyfikacją.

Wynikiem analizy są propozycje rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000. Są to zalecenia o charakterze uniwersalnym, dostosowanym do stopnia szczegółowości *Planu rozwoju*.

Napotkane trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy związane były przede wszystkim z oceną oddziaływania tylko 1 zadania - z zakresu modernizacji dróg wojewódzkich, które nie miało swojej dokładnej lokalizacji przestrzennej, a potencjalne wystąpienie oddziaływań dotyczy realizacji działań na wszystkich drogach tej kategorii. Ponadto ze względu na brak precyzyjnego terminu realizacji zapisów trudno było jednoznacznie określić ryzyko pojawienia się oddziaływań skumulowanych. Niedostatki techniki nie wystąpiły podczas opracowywania Prognozy, natomiast napotkane trudności ograniczono do minimum przyjmując maksymalną potencjalną skalę przestrzenną danego typu przedsięwzięcia.

⁷ W Załączniku 5. Znajdują się tylko te obszary chronione, które mogą kolidować z planowanymi zadaniami inwestycyjnymi oraz potencjalnymi inwestycjami – modernizacją dróg wojewódzkich.

III. INFORMACJA O „PLANIE ROZWOJU SIECI DRÓG WOJEWÓDZKICH WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2026-2036”

1. ZAWARTOŚĆ PLANU ROZWOJU

„Plan rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa łódzkiego na lata 2026-2036” jest dokumentem, który wypełnia zapis art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 889) nakładający na zarządcę drogi zadanie opracowania projektu *Planu rozwoju* sieci drogowej oraz bieżącego informowania o tych planach organów właściwych do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dokument ten stanowi kontynuację Projektu *Planu rozwoju* sieci dróg wojewódzkich województwa łódzkiego na lata 2015-2023 przyjętego uchwałą Nr 1163/15 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 13 października 2015 r., określając następne priorytety inwestycyjne w perspektywie lat 2026-2036.

Plan rozwoju koncentruje się również na szczegółowej charakterystyce obecnego stanu rozwoju sieci dróg wojewódzkich, gdzie oprócz podstawowych informacji dotyczących przebiegu czy długości dróg, zawarto również szczegółowe dane dotyczące ich parametrów technicznych. Charakterystykę dróg uzupełniają informacje o natężeniu ruchu, bezpieczeństwie ruchu drogowego i infrastrukturze rowerowej. Wynikiem przeprowadzonych analiz oraz głównym celem sporządzenia dokumentu jest wskazanie priorytetów inwestycyjnych na sieci dróg wojewódzkich w perspektywie lat 2026-2036, w oparciu o wybrane merytoryczne kryteria oceniające, a także określenie przewidywanego harmonogramu realizacji poszczególnych zadań.

Podstawę opracowania dokumentu stanowi uchwała nr 952/25 Zarządu Województwa Łódzkiego z dnia 8 lipca 2025 r. w sprawie przystąpienia do opracowywania projektu „Planu rozwoju Sieci Dróg Wojewódzkich Województwa Łódzkiego na lata 2026 – 2036” oraz wszczęciu postępowania w sprawie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

Plan Rozwoju Sieci Dróg Wojewódzkich Województwa Łódzkiego na lata 2026-2036 uwzględni:

- podstawę prawną sporządzenia dokumentu,
- uwarunkowania wynikające z dokumentów strategicznych i programowych,
- ogólną charakterystykę województwa, w szczególności w zakresie systemu transportowego,
- ogólną charakterystykę dróg wojewódzkich m.in. w zakresie ich numeracji, przebiegu i długości, oceny stanu technicznego dróg oraz obiektów inżynierskich, istniejącej infrastruktury dla rowerów, natężenia ruchu,
- podsumowanie działań inwestycyjno-remontowych w latach 2015-2025,
- plany inwestycyjne na lata 2026-2036,
- system wdrożeniowy.

W dokumencie na plany inwestycyjne, których realizacja przewidziana jest na lata 2026-2036 składają się **22 zadania inwestycyjne** obejmujące poprawę parametrów technicznych dróg i obiektów inżynierskich, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu drogowego dróg wojewódzkich, budowę obwodnicy, modernizację dróg wojewódzkich (bez sprecyzowanego zakresu inwestycji), która realizowana będzie na podstawie zdiagnozowanych potrzeb przez zarządcę infrastruktury oraz budowę infrastruktury rowerowej⁸.

⁸ Zadanie inwestycyjne nie podlegające OoŚ zgodnie z komunikatem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska dotyczącym kwalifikacji chodników oraz ścieżek rowerowych w kontekście wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z dn. 6 kwietnia 2022 r.

Tab. 5. Zadania inwestycyjne planowane do realizacji w latach 2026-2036

Lp.	Nr drogi	Nazwa zadania	Długość odcinka [km]	Przewidywany rok rozpoczęcia prac budowlanych	Przewidywany rok zakończenia prac budowlanych
1	785	Rozbudowa DW 785 na odc. Silnica – Silniczka	2,7	2026	2028
2	484	Rozbudowa DW 484 na odc. Żelów – Bełchatów – II Etap	10,3	2026	2029
3	473	Rozbudowa DW 473 na odc. Łask – Teodory	2,5	2026	2027
4	486	Rozbudowa DW 486 na odc. Szczyty – Działoszyn	3,9	2026	2028
5	710	Rozbudowa DW 710 na odc. Konstantynów Łódzki - Ignacew	1,6	2027	2028
6	716	Rozbudowa DW 716 na odc. Rokiciny – Łaznów	5,5	2026	2028
7	482	Rozbudowa DW 482 w m. Młynek wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego	0,2	2026	2027
8	450	Rozbudowa DW 450 na odc. Mirków – Wieruszów	3,8	2027	2029
9	716	Rozbudowa DW 716 na odc. przejścia przez Moszczenicę	3,0	2027	2029
10	486	Rozbudowa DW 486 na odc. Krzeczów – Szczyty	5,8	2029	2030
11	726	Rozbudowa DW 726 na odc. Opoczno – Żarnów – I Etap – budowa obwodnicy m. Miedzna Drewniana	3,1	2029	2030
12	702	Rozbudowa DW 702 na odc. węzeł autostradowy Zgierz – Zgierz	3,9	2030	2032
13	581	Rozbudowa DW 581 od ok km 21+700 do ok km 22+730 wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego w m. Mikształ	1,0	2030	2030
14	480	Rozbudowa DW 480 na odc. Chociw – Klęcz	4,3	2031	2033
15	480	Rozbudowa DW 480 na odc. Widawa – Sieradz – I Etap – odc. Widawa – Burzenin	7,3	2032	2035
16	715	Rozbudowa DW 715 na odc. Regny – Budziszewice	6,2	2034	po 2036
17	726	Rozbudowa DW 726 – ul. Mazowiecka w Rzeszycy	0,8	2034	2034
18	469	Rozbudowa DW 469 na odc. Kłódno – Stary Gostków	5,2	2035	po 2036
19	713	Rozbudowa DW 713 na odc. Kunice – Gawrony	1,0	2036	2036
20	703	Rozbudowa DW 703 na odc. Porczyny – Praga	3,8	2036	po 2036
21	-	Modernizacja ⁹ dróg wojewódzkich*	-	-	2036
22	-	Budowa infrastruktury rowerowej**	-	-	2036
SUMA:			75,9		

* Zadanie bez sprecyzowanego zakresu inwestycji, realizowane będzie na podstawie bieżących potrzeb zdiagnozowanych przez zarządcę infrastruktury.

** Zadanie będzie realizowane na podstawie założeń wskazanych w Polityce rozwoju mobilności rowerowej w województwie łódzkim

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ZWD w Łodzi.

⁹ Poprzez modernizację należy rozumieć zakres robót, który nie wymaga zmiany granic pasa drogowego, przywracających pierwotny stan drogi, przy użyciu wyrobów budowlanych innych niż użyte w stanie istniejącym w zakresie zarówno warstw konstrukcyjnych i bitumicznych nawierzchni jezdni.

2. POWIĄZANIA „PLAN ROZWOJU SIECI DRÓG WOJEWÓDZKICH WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2026-2036” Z INNYMI DOKUMENTAMI

Niniejszy dokument został przygotowany z uwzględnieniem obowiązujących dokumentów strategicznych oraz planistycznych województwa łódzkiego i jest spójny z zawartymi w nich celami dotyczącymi rozwoju transportu drogowego. Obejmuje opis kluczowych z punktu widzenia rozwoju systemu transportowego województwa uwarunkowań społeczno-gospodarczych związanych m.in. z osadnictwem, demografią czy rynkiem pracy i rozwojem gospodarczym. *Plan rozwoju* koncentruje się również na szczegółowej charakterystyce obecnego stanu rozwoju sieci dróg wojewódzkich, gdzie oprócz podstawowych informacji dotyczących przebiegu czy długości dróg, zawarto również szczegółowe dane dotyczące ich parametrów technicznych.

Plan rozwoju wpisuje się także w część celów zrównoważonego rozwoju wynikających z dokumentu „Przekształcamy Nasz Świat: Agenda na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030” (przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 25 września 2015 r.) (Załącznik 1) oraz cele strategiczne Europejskiego Zielonego Ładu (Załącznik 2).

DOKUMENTY SZCZEBLA KRAJOWEGO

STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU TRANSPORTU DO 2030 ROKU (SZRT)

Dokument przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 105/2009 z dnia 24 września 2009 r., w którym za główny cel krajowej polityki transportowej przyjęto **zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego poprzez utworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym**. Realizacji celu służyć ma 6 kierunków interwencji, spośród których istotne dla rozwoju sieci dróg wojewódzkich są:

1. Budowa zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce.
5. Ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko.
6. Poprawa efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe.

RZĄDOWY PROGRAM BUDOWY DRÓG KRAJOWYCH DO 2030 R. (Z PERSPEKTYWĄ DO 2033 R.) (RPBDK)

Program przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą Nr 253/2022 z dnia 13 grudnia 2022 r. z późn. zm. (ostatnia z 30 października 2023 r.) stanowi kontynuację Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.) (PBDK). Głównym celem programu jest **budowa spójnej sieci dróg krajowych zapewniających efektywne funkcjonowanie drogowego transportu osobowego i towarowego**, realizowana przez cele szczegółowe:

1. Zwiększenie spójności sieci dróg krajowych klasy A i S (uzupełnienie istniejących odcinków).
2. Wzmocnienie efektywności transportu drogowego (skrócenie średniego czasu przejazdu) oraz poprawa dostępności komunikacyjnej miast i regionów.
3. Wzrost bezpieczeństwa ruchu drogowego (redukcja liczby wypadków i ich ofiar).

PROGRAM BUDOWY 100 OBWODNIC NA LATA 2020-2030 (PBO)

Program przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 46/2021 z dnia 13 kwietnia 2021 r. z późn. zm. (ostatnia z 30 października 2023 r.). Celem Programu jest **budowa drogowych obejść miejscowości zapewniających efektywne funkcjonowanie drogowego transportu osobowego i towarowego, a także poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i jakości życia mieszkańców**, realizowana przez cele szczegółowe:

1. Zwiększenie płynności przejazdu po drogach krajowych (likwidacja odcinków dróg krajowych przebiegających przez teren zabudowany).
2. Wzrost bezpieczeństwa ruchu drogowego (redukcja liczby wypadków).

KRAJOWY PROGRAM KOLEJOWY DO 2030 ROKU (Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2032) (KPK)

Program przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą nr 144/2023 z dnia 16 sierpnia 2023 r. z późn. zm. (ostatnia z 9 października 2024 r.). Główny cel Programu obejmuje wzmocnienie roli transportu kolejowego w zintegrowanym systemie transportowym kraju przez stworzenie spójnej i nowoczesnej sieci linii kolejowych, realizowany przez cele szczegółowe:

1. Wzmocnienie efektywności transportu kolejowego.
2. Zwiększenie bezpieczeństwa funkcjonowania transportu kolejowego.
3. Poprawę jakości w przewozach pasażerskich i towarowych.

Poza inwestycjami o charakterze liniowym, w ramach których przebudowywane będą przejazdy drogowo-kolejowe, do kluczowych przedsięwzięć związanych z podniesieniem bezpieczeństwa należą:

- Poprawa bezpieczeństwa i likwidacja zagrożeń eksploatacyjnych na przejazdach kolejowych – etap I (finansowanie w ramach CEF i POIiŚ¹⁰);
- Poprawa bezpieczeństwa i likwidacja zagrożeń eksploatacyjnych na przejazdach kolejowych – etap II (CEF i POIiŚ);
- Poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniach linii kolejowych z drogami – Etap I – część przejazdowa (CEF i POIiŚ);
- Poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniach linii kolejowych z drogami – Etap III (CEF i POIiŚ),
- Poprawa bezpieczeństwa i likwidacja zagrożeń eksploatacyjnych na sieci kolejowej (projekt krajowy);
- Poprawa bezpieczeństwa na skrzyżowaniach kolejowo-drogowych, w tym ich przebudowa na skrzyżowania dwupoziomowe (projekt krajowy),
- Poprawa bezpieczeństwa na przejazdach kolejowych (KPO¹¹).

RZĄDOWY FUNDUSZ ROZWOJU DRÓG (RFRD)

Fundusz celowy powołany ustawą z dnia 23 października 2018 r. z późn. zm. (ostatnia z 5 sierpnia 2022 r.). Stanowi instrument wsparcia samorządów wojewódzkich, powiatowych i gminnych w realizacji zadań związanych z infrastrukturą drogową. Celem funduszu jest **przyspieszenie powstawania nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury oraz poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych.**

Środki z Funduszu w kontekście dróg wojewódzkich mogą być przekazywane na zadania związane z budową, przebudową, remontem dróg wojewódzkich lub poprawą bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu, polegającą w szczególności na budowie, przebudowie lub remoncie dróg dla pieszych, dróg dla pieszych i rowerów, dróg dla rowerów, przejść dla pieszych, przejazdów dla rowerów, peronów przystankowych wraz z dojściami do tych peronów na drogach wojewódzkich. Wspieranymi zadaniami są także budowa mostów i obwodnic.

Dotychczas województwu łódzkiemu udało się pozyskać fundusze na budowę 3 obwodnic: Bełchatowa (DW484), Pragi (DW703), Kwaskowa (DW710) oraz na projekt poprawy bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu.

DOKUMENTY REGIONALNE

PROGRAM REGIONALNY FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ŁÓDZKIEGO 2021-2027 (FEŁ)

Program przyjęty przez Zarząd Województwa Łódzkiego uchwałą nr 1119/22 z dnia 28 grudnia 2022 r. z późn. zmianami (ostatnia 8 lipca 2025 r.) z którego środki na rozwój infrastruktury dróg wojewódzkich można pozyskiwać w ramach priorytetu **4. Fundusze Europejskie dla lepiej połączonych Łódzkiego**. Wsparcie finansowe zostało przeznaczone na inwestycje zapewniające dostęp do sieci TEN-T, terminali intermodalnych lub centrów logistycznych, innych gałęzi transportu, terenów inwestycyjnych. Inne inwestycje na drogach wojewódzkich mogą być realizowane jeśli zapewniają wykonywanie regularnych przewozów publicznego transportu zbiorowego,

¹⁰ CEF – finansowy instrument „łącząc Europę”, POIiŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

¹¹ KPO – Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności.

poprawiają bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz niezmotoryzowanych uczestników ruchu, obwodnice służące wyprowadzaniu ruchu z centrum miast.

AKTUALIZACJA STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2030 (SRWŁ)

Dokument przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego uchwałą nr 359/25 z dnia 25 marca 2025 r., w którym określono wizję harmonijnie rozwijającego się województwa w centrum Polski, przyjaznego rodzinom, mieszkańcom miast i obszarów wiejskich. Regionu, w którym nowoczesna gospodarka idzie w parze z ochroną walorów kulturowych i przyrodniczych. Rozwiązania kierunkowe dla rozwoju infrastruktury dróg wojewódzkich zawarto w sferze przestrzennej, w ramach celu strategicznego 3: Atrakcyjna i dostępna przestrzeń i celów operacyjnych **3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska** oraz **3.3. Zwiększenie dostępności transportowej**, w ramach których zaplanowano następujące kierunki działań i działania:

- 3.1.1. Poprawa jakości powietrza, m.in. poprzez rozwój spójnego systemu tras rowerowych (m.in. regionalnych, ponadregionalnych i międzynarodowych).
- 3.3.1. Zwiększenie dostępności drogowej województwa, m.in. poprzez wspieranie budowy nowych i dostosowania do odpowiednich standardów istniejących odcinków dróg dojazdowych do węzłów, szczególnie w rejonie Łodzi; rozwój i poprawę parametrów technicznych dróg wojewódzkich, w tym m.in. wspieranie: budowy, przebudowy i rozbudowy dróg i obiektów mostowych (w tym inwestycji zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego); budowy obwodnic; wdrażania inteligentnych systemów transportowych (np. system sterowania ruchem, informacja drogowa itp.).
- 3.3.2. Włączenie w system szybkich połączeń kolejowych i zwiększenie dostępności kolejowej województwa, m.in. poprzez budowę i modernizację infrastruktury punktowej (np. przejazdów drogowo-kolejowych, w tym realizacja rozwiązań bezkolizyjnych).

Dokument uzupełniony został o model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa, na który składają się m.in. system korytarzy i elementy sieci transportowej, w tym: autostrady, drogi ekspresowe, drogi krajowe oraz wojewódzkie – wzmocniające powiązania o charakterze regionalnym.

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO ORAZ PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIEJSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO ŁODZI (PZPWŁ)

Dokument przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego uchwałą nr LV/679/18 z dnia 28 sierpnia 2018 r., w którym jako wizję do 2030 r. określono Region spójny terytorialnie i wizerunkowo, kreatywny i konkurencyjny w skali kraju i Europy, o najlepszej dostępności komunikacyjnej, wyróżniający się atrakcyjnością inwestycyjną i wysoką jakością życia.

Rozwojowi transportu zadedykowano 1 z 9 celów szczegółowych – **Cel II. Region o wysokiej jakości i dostępności infrastruktury transportowej**, który w kontekście rozwoju infrastruktury dróg wojewódzkich jest realizowany przez następujący kierunek działań i działania: II.1. Rozwój systemu powiązań drogowych zewnętrznych i wewnętrznych, m.in. poprzez: realizację sprawnych połączeń drogowych o wysokich parametrach technicznych, stanowiących powiązanie układów drogowych miejskich z węzłami autostradowymi i ekspresowymi; podnoszenie standardów dróg wojewódzkich; realizację obwodnic miejscowości w ciągu dróg wojewódzkich.

REGIONALNY PLAN TRANSPORTOWY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO DLA REALIZACJI WARUNKU PODSTAWOWEGO CELU POLITYKI 3 (W ZAKRESIE TRANSPORTU) W PERSPEKTYWIE FINANSOWEJ 2021-2027 (RPT)

Przyjęty przez Zarząd Województwa Łódzkiego uchwałą nr 503/24 z dnia 23 kwietnia 2024 r., stanowi dokument, którego nadrzędnym celem jest **wyznaczenie kierunków rozwoju systemu transportowego województwa łódzkiego w okresie programowania 2021-2027 oraz nakreślenie wizji rozwoju infrastruktury transportowej regionu do 2030 r. oraz w perspektywie długookresowej do 2050 r.**, stanowiąc jednocześnie

podstawę do spełnienia tematycznego warunku podstawowego 3.1. Kompleksowe planowanie transportu na odpowiednim poziomie w zakresie 3 Celu Polityki UE¹².

Regionalny Plan Transportowy definiuje główne cele polityki transportowej województwa wskazując 4 cele strategiczne:

1. Zrównoważenie systemu transportowego dla osiągnięcia neutralności klimatycznej.
2. Realizacja infrastruktury transportowej zapewniającej spójność i rozwój województwa.
3. Poprawa bezpieczeństwa systemu transportowego.
4. Efektywne zarządzanie i transformacja cyfrowa transportu.

Rozwój infrastruktury dróg wojewódzkich przyczynia się do osiągnięcia wszystkich tych celów i jest wyrażony w następujących kierunkach działań:

- 1.1. Zwiększenie udziału podróży transportem zbiorowym i likwidacja wykluczenia komunikacyjnego, w tym m.in.: poprawa paramentów technicznych dróg publicznych służących rozwojowi publicznego transportu zbiorowego w tym tworzenie buspasów.
- 2.1. Zwiększenie dostępności transportowej, w tym m.in.: zapewnienie sprawnych powiązań z TEN-T oraz poprawa dróg wojewódzkich, ze szczególnym uwzględnieniem powiązań z województwami sąsiednimi.
- 3.1. Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu, w tym m.in.: budowa i przebudowa skrzyżowań, budowa rond, sygnalizacji świetlnej, przejść dla pieszych, chodników, „antyżatok” autobusowych, poboczy, realizacja efektywnego oświetlenia.
- 3.2. Poprawa bezpieczeństwa infrastruktury transportowej, w tym m.in.: budowa, przebudowa i rozbudowa dróg wojewódzkich o największej wypadkowości, budowa obwodnic miejscowości, modernizacja i utrzymanie obiektów inżynierskich (np. mosty, wiadukty).

W Regionalnym Planie Transportowym wskazana została również **lista inwestycji priorytetowych** obejmująca zestaw istotnych przedsięwzięć, które stanowią kontynuację polityki transportowej regionu, w tym wiązkę projektów dla dróg wojewódzkich.

AKTUALIZACJA PLANU ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU PUBLICZNEGO TRANSPORTU ZBIOROWEGO DLA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030 (PZRPTZ)

Dokument przyjęty przez Sejmik Województwa uchwałą nr LI/605/22 z dnia 20 grudnia 2022 r., stanowi akt prawa miejscowego, którego celem jest wskazanie rozwiązań w obszarze przewozów pasażerskich na terenie województwa łódzkiego, w tym przede wszystkim **określenie sieci transportowej, w ramach której organizator (województwo łódzkie) będzie organizował przewozy o charakterze użyteczności publicznej.**

W planie zidentyfikowano linie komunikacyjne, na których zaplanowano wykonywanie przewozów o charakterze użyteczności publicznej w 3 wariantach, gdzie 2 pierwsze obejmują linie kolejowe. W kontekście dróg wojewódzkich istotny jest wariant 3 – uzupełniający II.13 określający przewozy publiczne na 42 liniach autobusowych¹⁴.

WIELOLETNIA PROGNOZA FINANSOWA WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO (WPF)

Dokument przyjęty przez Sejmik Województwa łódzkiego uchwałą nr XVI/198/2025 z dnia 23 grudnia 2024 r., z późn. zm. (ostatnia z dnia 15 lipca 2025 r.), wskazujący inwestycje rozwojowe na lata 2025-2054.

W WPF w zakresie dróg wojewódzkich wskazano do realizacji 2 listy przedsięwzięć:

¹² Wskazanego w Rozporządzeniu PEIR (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej.

¹³ Uruchomienie wariantu jest uzależnione od spełnienia łącznie 3 warunków: uzyskania dopłaty z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej, możliwości finansowych województwa oraz spełnienia warunków utworzenia linii komunikacyjnych określonych w ustawie o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej.

¹⁴ Obecnie uruchamiane są 43 linie o charakterze użyteczności publicznej.

- przedsięwzięcia województwa łódzkiego będące wieloletnimi programami, projektami lub zadaniami związanymi z programami finansowanymi z budżetu UE oraz z innych źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi na lata 2025-2029;
- przedsięwzięcia województwa łódzkiego będące wieloletnimi programami, projektami lub zadaniami finansowanymi z budżetu województwa łódzkiego na lata 2025-2054.

3. POWIĄZANIA „PLANU ROZWOJU SIECI DRÓG WOJEWÓDZKICH WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2026-2036” Z CELAMI OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYMI NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM, KRAJOWYM I REGIONALNYM

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. d) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przeprowadzono analizę zadań inwestycyjnych *Planu rozwoju* z celami ochrony środowiska określonymi w dokumentach ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnymi z jego punktu widzenia.

Należy zauważyć, że „Plan rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa łódzkiego na lata 2026-2036” został opracowany zgodnie z zapisami wynikającymi z konwencji międzynarodowych oraz przyjętą polityką UE w zakresie ochrony środowiska. Zapisy zawarte w *Planie rozwoju* uwzględniają również ustalenia krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych, szczególnie istotnych w tej dziedzinie.

Pełna wersja zestawienia przedstawiającego sposoby uwzględnienia zadań inwestycyjnych w *Planie rozwoju* została umieszczona w Załączniku 3.

Zdiagnozowane w dokumentach cele i problemy środowiska zostały uwzględnione w *Planie rozwoju* na wszystkich etapach opracowania podczas:

- przygotowywania diagnozy *Planu rozwoju*,
- określania wyzwań stojących przed województwem łódzkim,

Tab. 6. Wykaz konwencji i dokumentów strategicznych uwzględnionych w analizie powiązań *Planu rozwoju* z celami ochrony środowiska wynikającymi z konwencji wielostronnych (międzynarodowych), dokumentów szczebla europejskiego, krajowego i regionalnego

KONWENCJE WIELOSTRONNE (MIĘDZYNARODOWE)	
1.	Europejska Konwencja Krajobrazowa (Florencja, 20.10.2000 r.)
2.	Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego (16.11.1972 r.)
3.	Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (Nowy Jork, 09.05.1992 r.)
4.	Konwencja o Dostępie do Informacji, Udziale Społeczeństwa w Podejmowaniu Decyzji oraz Dostępie do Sprawiedliwości w Sprawach Dotyczących Środowiska (Aarhus, 25.11.1998 r.)
5.	Konwencja o Obszarach Wodno-Błotnych Mających Znaczenie Międzynarodowe, zwłaszcza jako Środowisko Życiowe Płactwa Wodnego (Ramsar, 02.02.1971 r.)
6.	Konwencja o Ochronie Wędrownych Gatunków Dzikich Zwierząt (CMS) – Konwencja Bońska (Bonn, 23.06.1979 r.)
7.	Konwencja o Różnorodności Biologicznej (CBD) (Rio de Janeiro, 5.06.1992 r.)
DOKUMENTY SZCZEBLA UE	
1.	Art. 191 ust 1 Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)
2.	Agenda 2030 na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju (25.09.2015 r.)
3.	Agenda Terytorialna UE 2030 (z dnia 1 grudnia 2020 r.)
4.	Agenda Miejska dla Unii Europejskiej
5.	Porozumienie Paryskie w sprawie zmian klimatu (Paryż, 12.12.2015 r.)
6.	Polityka Spójności Unii Europejskiej na lata 2021-2027
7.	Biała Księga – Plan utworzenia jednolitego obszaru transportu
8.	Europejski Zielony Ład
9.	Umowa Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce
10.	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności
11.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/2001 z 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych
12.	Dyrektywa NEC, (ang. „National Emission Ceilings” - Dyrektywa o Krajowych Pułapach Emisji) - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylecia dyrektywy 2001/81/WE
13.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy

14.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/60/WE z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim
15.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku
16.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów
17.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tzw. Dyrektywa Ptasia
18.	Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory tzw. Dyrektywa Siedliskowa
19.	Dyrektywa (UE) 2018/2002 zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej
20.	Zrównoważona biogospodarka dla Europy: wzmocnienie powiązań między gospodarką, społeczeństwem i środowiskiem (11.10.2018 r. COM(2018) 673 final)
21.	Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 5 lutego 2014 r. w sprawie ram polityki w zakresie klimatu i energii do roku 2030 (2013/2135(INI))
22.	Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu 2019 (COP25) w Madrycie (Hiszpania) (2019/2712)
23.	Nowa Karta Lipska (z dnia 30 listopada 2020 r.)
24.	Strategia Bioróżnorodności Unii Europejskiej do 2030 r.
25.	Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – przywracanie przyrody do naszego życia (8 czerwca 2021 r.)
26.	Europejska Strategia na rzecz mobilności niskoemisyjnej
27.	Strategia Unii Europejskiej w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu [COM(2021) 82 final] (24 lutego 2021 r.)
28.	Europejskie Prawo o Klimacie (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999)
DOKUMENTY SZCZEBŁA KRAJOWEGO	
1.	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku)
2.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
3.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030
4.	Strategiczny Plan Adaptacji dla Sektorów i Obszarów Wrażliwych na Zmiany Klimatu do roku 2020 z Perspektywą do roku 2030
5.	Strategia Działania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na okres 2025 – 2028
6.	Strategia na rzecz Bioróżnorodności 2030
7.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku
8.	Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnKS)
9.	Krajowa Polityka Miejska 2030 (dokument przyjęty 14 czerwca 2022 r.)
10.	Krajowy Program Ograniczania Zanieczyszczenia Powietrza (KPOZP aktualizacja) (z 18 października 2023 r.)
11.	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności
12.	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028 (z 12 czerwca 2023 r.)
13.	Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030 (z 2019 r.) (trwają prace nad aktualizacją)
14.	Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do roku 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)
15.	Aktualizacja Programu Wodno-Środowiskowego Kraju
16.	Polityka Surowcowa Państwa 2050 (dokument przyjęty 1 marca 2022 r.)
17.	Polityka Ekologiczna Państwa 2030 - strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej
18.	Koncepcja Przygotowania i Realizacji Inwestycji Port Solidarność – Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej
19.	Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej
20.	Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025
21.	Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły
22.	Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry
23.	Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla Obszaru Dorzecza Wisły
24.	Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla Obszaru Dorzecza Odry
DOKUMENTY SZCZEBŁA REGIONALNEGO	
1.	Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego na lata 2025-2028 z Perspektywą do 2032
2.	Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Łódzkiego na lata 2025-2030 z uwzględnieniem lat 2031-2036
3.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi 2030+ (PZPWł)
4.	Program regionalny Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027
5.	Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 - Aktualizacja (2025 r.)
6.	Regionalny Plan Transportowy Województwa Łódzkiego (ważny od: 23.04.2024 r.)

IV. ANALIZA i OCENA STANU ŚRODOWISKA

1. SYNTETYCZNA INFORMACJA O WOJEWÓDZTWIE

Województwo łódzkie położone jest w centrum Polski i graniczy z województwami: mazowieckim, świętokrzyskim, śląskim, opolskim, wielkopolskim oraz kujawsko-pomorskim, obejmując obszar pogranicza regionów historycznie ukształtowanych - Mazowsza, Małopolski i Wielkopolski. Zajmuje obszar 18 219 km², co stanowi 5,83% powierzchni kraju (9. miejsce). Administracyjnie województwo dzieli się na 21 powiatów i 3 miasta na prawach powiatu (Łódź, Piotrków Trybunalski, Skierniewice) oraz 177 gmin (18 miejskich, 42 miejsko-wiejskie oraz 117 wiejskich). Na strukturę hierarchiczną jednostek osadniczych składają się: kształtujący się ośrodek metropolitalny o znaczeniu krajowym - Łódź, ośrodki regionalne - Piotrków Trybunalski, Pabianice, Zgierz, Skierniewice, Radomsko, Kutno, Sieradz oraz ośrodki subregionalne (Tomaszów Mazowiecki, Bełchatów, Łowicz, Rawa Mazowiecka, Zduńska Wola, Wieluń), ponadlokalne (Brzeziny, Łask, Łęczyca, Opoczno, Pajęczno, Poddębice, Wieruszów) i lokalne.

Liczba ludności województwa łódzkiego według danych GUS w 2024 r. wynosiła 2 345 924 osoby - 6,3% ludności kraju (7. miejsce), a średnia gęstość zaludnienia 128,8 os./km² (5. miejsce) była większa od średniej krajowej (119,4 os./km²). Należy podkreślić, że od wielu lat łódzkie znajduje się w bardzo trudnej sytuacji demograficznej, wynikającej z silnych procesów depopulacyjnych. W latach 2015-2024 liczba ludności zmniejszyła się o 158,2 tys. osób i w 2024 r. stanowiła jedynie 93,7% liczby ludności w 2014 r. Tempo wyludniania się województwa jest jednym z najwyższych w kraju. Główną przyczyną ubytku ludności jest ujemny przyrost naturalny (łódzkie -6,5‰; Polska -4,2‰¹⁵) będący wynikiem niskiej liczby urodzeń i wysokiej liczby zgonów. Województwo charakteryzuje się również znacznym odpływem ludności na skutek migracji (-0,8‰). Najbardziej niekorzystne saldo migracji charakteryzowało Łódź (-1 228 os.) oraz pozostałe duże miasta: Bełchatów (-492 os.), Tomaszów Mazowiecki (-240 os.), Sieradz (-226 os.), Piotrków Trybunalski (-208 osób) i Zduńska Wola (-191 os.). Według prognoz demograficznych GUS proces wyludniania województwa będzie się pogłębiał i do 2035 r. liczba jego ludności zmniejszy się o kolejne 135,5 tys. osób (5,8%).

Starzenie się społeczeństwa, niska dzietność kobiet (Łódzkie – 1,112; Polska – 1,099¹⁶) i ruchy migracyjne sprawiają, że w strukturze wieku ludności tylko 56,8% mieszkańców województwa stanowią osoby w wieku produkcyjnym (ostatnie 16. miejsce), aż 26,3% osoby w wieku poprodukcyjnym (2. miejsce), a zaledwie 16,9% osób w wieku przedprodukcyjnym.

Województwo charakteryzuje się złym stanem zdrowia mieszkańców. Najczęstszą przyczyną zgonów w woj. łódzkim w 2023 r. były choroby układu krążenia (30,1% ogółu zgonów; 11. miejsce, Łódzkie – 386,4,8/100 tys.; Polska 401,1/100 tys.). Drugą najistotniejszą przyczyną zgonów w regionie były nowotwory (24,7% ogółu zgonów) – województwo łódzkie zajmowało 3. miejsce w kraju (Łódzkie 316,4/100 tys.; Polska 289,7/100 tys.). W tym samym 2023 r. województwo łódzkie zajmowało także czołowe miejsca pod względem zgonów z powodu: przyczyn zewnętrznych (1. miejsce w kraju), chorób układu oddechowego (1. miejsce), chorób układu moczowego (1. miejsce) oraz z przyczyn niewyjaśnionych (1. miejsce). Znaczącym problemem zdrowotnym mieszkańców jednego z najstarszych demograficznie regionów Polski, jakim jest województwo łódzkie, są choroby neurologiczne charakterystyczne dla wieku podeszłego, szczególnie choroby otępienne, w tym choroba Alzheimera.

Województwo położone jest na pograniczu dwóch dużych jednostek geomorfologicznych: pasa nizin (Niż Środkowoeuropejski) oraz obszaru wyżyn (Wyżyny Polskie). W północnej jego części dominują równiny morenowe i sandrowe urozmaicone morenowymi wzgórzami ostańcowymi. Większe zróżnicowanie ukształtowania powierzchni związane jest z dolinami rzek (Warty, Pilicy) oraz z centralną (Garb Łódzki) i południową częścią łódzkiego (Pasma Przedborsko-Małoskiego). Najwyższym naturalnym wzniesieniem jest Fajna Ryba (347 m n.p.m.), stanowiąca kulminację Pasma Przedborsko-Małoskiego oraz Góra Kamieńska pochodzenia antropogenicznego (386 m n.p.m.), będąca zwałowiskiem zewnętrznym Kopalni Węgla Brunatnego „Bełchatów”. Najniżej położony punkt w województwie znajduje się poniżej ujścia Rawki do Bzury (77 m n.p.m.).

¹⁵ GUS 2024 r.

¹⁶ GUS 2024 r.

O specyfice hydrograficznej województwa decyduje jego wododziałowe położenie pomiędzy dorzecziami rzek Wisły i Odry. Głównymi rzekami regionu, tworzącymi jego sieć hydrograficzną, są: Pilica, Warta i Bzura, a największymi zbiornikami retencyjnymi: Zbiornik Sulejowski oraz Zbiornik Jeziorsko. Ponadto w Łódzkiem znajduje się wiele małych cieków o stosunkowo niedużych przepływach oraz niewielkich zlewniach o bardzo małej zdolności retencyjnej. Dodatkowo sytuację pogarsza niewystarczająca liczba obiektów retencyjnych.

Województwo znajduje się w obrębie trzech regionów klimatycznych: środkowopolskiego (XVII), zachodniomałopolskiego (XX) oraz wschodniomałopolskiego (XXI). Charakteryzuje się klimatem umiarkowanym ciepłym, przejściowym, kształtowanym przez masy powietrza oceanicznego i kontynentalnego. Na podstawie danych z wielolecia 1971-2000 stwierdza się znaczny wzrost średniej rocznej temperatury powietrza, w północnej i zachodniej części Łódzkiego nawet o 2 do 3°C. Łódzkie leży w strefie wiatrów zachodnich i południowo-zachodnich, dość często wieją też wiatry wschodnie oraz południowo-wschodnie.

Zmiany klimatu oraz związane z nimi ekstremalne zjawiska pogodowe (coraz wyższe temperatury powietrza, silne nasłonecznienie, deficyt opadów, ekstremalne susze) generują występowanie deficytów wody w glebie, zmniejszenie zasobów wód powierzchniowych, gruntowych i podziemnych, zdiagnozowane w północnej i północno-zachodniej części województwa oraz w rejonie leja depresji spowodowanego działalnością Kopalni Węgla Brunatnego Bełchatów. Obszary te charakteryzują się deficytem wody w sezonie wegetacyjnym. Niedobór wody to jeden z ważniejszych problemów, jaki będzie występował w obszarze intensywnego rolnictwa. Dodatkowym czynnikiem sprzyjającym postępującemu deficytowi wody jest najniższa w Polsce lesistość oraz bardzo mała zdolność retencyjna zlewni. Obszarem największej kumulacji problemów związanych ze zjawiskami ekstremalnymi są miasta powyżej 100 tys. mieszkańców. Dla Łodzi zdiagnozowano 3 spośród 10 głównych zagrożeń klimatycznych, tj. upały, intensywne opady i burze, powódzie miejskie¹⁷.

Wody powierzchniowe województwa są silnie zanieczyszczone, a ich jakość w latach 2014-2021 uległa pogorszeniu. W latach 2014-2021 zły stan wód zdiagnozowano dla 95,83% spośród 216 ogółu badanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP)¹⁸. Zły stan większości rzek Łódzkiego wynika z ich niskiego stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są ścieki komunalne i przemysłowe ze źródeł punktowych, ponadto zanieczyszczenia obszarowe (spłukiwane opadami z terenów zurbanizowanych, rolnych i leśnych) oraz liniowe (pochodzenia komunikacyjnego). Najistotniejszym problemem środowiskowym województwa jest eutrofizacja wód powierzchniowych. Akwenami szczególnie narażonymi na to zjawisko są zbiorniki: Sulejowski i Jeziorsko, których stan w 2021 r. oceniono jako zły. Ponadto 121 JCWP uznano za wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, odpowiedzialnymi za wysoki poziom eutrofizacji. Do najbardziej zanieczyszczonych rzek należą Bzura (stare koryto), Dopływ z jez. Szczypiorniak, Kanał Łęka-Dobrogosty, Kanał Strzegociński, Końska Struga, Luciąża (od źródeł do Zbiornika Cieszanowice), Ner (od Dobrzynki do Zalewki), Pilica (od Zbiornika Sulejów do Wolbórki), Pisia, Warta (od Zbiornika Jeziorsko do Siekiernika), Wąglanka (od źródeł do Zbiornika Wąglanka-Miedzna), Wierznica, Radomka, Bzura (od Uchanki do Rawki), Dopływ z Biernika Włościańskiego, Dopływ z Nieborowa, Dopływ z Nosalewic, Dopływ z Wypychowa, Malina, Moszczenica (od dopływu z Besiekierza do ujścia), Mroga (od Mrozycy do ujścia), Niniwka, Pichna (od Urszulinki do ujścia), Stara Bzura, Struga, Tymianka. Województwo łódzkie jest zasobne w wody podziemne (8,5% zasobów kraju¹⁹). Pod względem hydrogeologicznym znajduje się w zasięgu regionów: Kaliskiego, Kujawsko-Mazowieckiego, Południowo-Mazowieckiego, Śląskiego, Świętokrzyskiego, Niecki Łódzkiej i Niecki Miechowskiej.

Szczególnym problemem w Łódzkiem, zwłaszcza w jego największych miastach, jest niska, wciąż niezadowolająca jakość powietrza atmosferycznego związana z emisją powierzchniową, liniową oraz punktową. W ostatnich latach nasila się presja urbanizacyjna, która jest wyraźnie zauważalna w przestrzeni. Jest ona efektem m.in. migracji ludności miast na obszary wiejskie oraz rozwojem terenów inwestycyjnych. Składają się na nią takie zjawiska, jak np. niekontrolowana suburbanizacja, wkraczanie zabudowy w obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo (np. doliny rzeczne) oraz rozwój obiektów infrastrukturalnych, przemysłowych i reklamowych. Powierzchnia terenów zabudowanych i zurbanizowanych w 2023 r. wynosiła 115 515 ha (6,3% powierzchni

¹⁷ „Plany adaptacji do zmian klimatu 44 miast Polski – Publikacja podsumowująca”, Warszawa 2018 (www.44mpa.pl).

¹⁸ Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2021 na podstawie monitoringu, GIOŚ 2022 – dwie tabele zbiorcze z tego okresu opublikowane na stronie GIOŚ Dla pozostałych 4,17% JCWP wystąpił brak możliwości wykonania oceny.

¹⁹ 2023 r., <https://bdl.stat.gov.pl>

województwa) i w stosunku do 2014 r. wzrosła o 15 589 ha.²⁰ O presji urbanizacyjnej świadczy m.in. ilość wydanych pozwoleń na budowę, wzrost zasobów mieszkaniowych oraz zwiększenie liczby ludności w gminach podmiejskich.

Województwo jest zasobne w surowce mineralne. Obecnie najważniejsze wydobywane surowce mineralne to: węgiel brunatny (z pól Bełchatów i Szczerców - około 75,0% wydobycia krajowego), piaski formierskie i surowce szklarskie w rejonie: Białej Góry, Uniewela, Piaskownicy-Zajączkowa, Grudzeń-Lasu i Ludwikowa (odpowiednio 83,3% i 64,0% wydobycia krajowego), wapienie i margle w okolicach: Działoszyna, Pajęczna, Raciszyna, Lisowic, Niwisk Górnych i Dolnych oraz Sulejowa, chalcedony w pobliżu Teofilowa (100% wydobycia krajowego). Wielkość złóż i osiągnięte wydobycie stawiają Kopalnię Bełchatów wśród największych europejskich dostawców tego surowca energetycznego. Kompleks górniczy Bełchatowa odpowiada za produkcję około 20% energii elektrycznej wykorzystywanej w kraju. Pozyskiwanie węgla brunatnego jest jednak obniżane i sukcesywnie wygaszane. Wyjątkowe właściwości piasków formierskich oraz surowców szklarskich występujących w rejonie Tomaszowa Mazowieckiego sprawiają, że znajdują się w sferze zainteresowań licznych odbiorców krajowych i zagranicznych. Ponadto na tle kraju Łódzkie odznacza się występowaniem wód geotermalnych, m.in. w rejonie Kleszczowa, Kotowic, Poddębic, Sieradza, Skierniewic, Uniejowa i Tomaszowa Mazowieckiego. Od 2012 r. Uniejów posiada status miejscowości uzdrowiskowej i jest to uzdrowisko termalne.

Łódzkie należy do najmniej zalesionych w skali kraju. Wskaźnik lesistości rzędu 21,4% w 2024 r. wyraźnie odbiegał od średniej krajowej (29,6%)²¹ i ulokował je na miejscu ostatnim, wskazując zarazem na pilną potrzebę zwiększania powierzchni leśnej. Rozmieszczenie lasów jest nierównomierne - największą lesistością charakteryzują się gminy w środkowo-wschodniej (Inowódz 59,6%, Poświętne 57,5%) i południowo-wschodniej jego części (Przedbórz 55,2%), najmniej zalesione są północne fragmenty (Dąbrowice 0,3%, Żychlin 0,4%) oraz centralna część (Ksawerów 0,1%, Rzgów 4,3%). W strukturze siedliskowej lasów dominują siedliska borowe (65,6%) zajęte przez monokultury sosnowe (74,7%).

Większość gleb województwa charakteryzuje się niską jakością i wysokim zakwaszeniem. Biorąc pod uwagę wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej (61,9 pkt, Polska 66,6 pkt) oraz udział gruntów ornych i sadów w ogólnej powierzchni gminy, największe predyspozycje do rozwoju funkcji rolniczej występują w północnej części województwa, a najgorsze w południowej. Struktura odczynu gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych utrzymuje się na wysokim poziomie (58,0%, Polska 40,0%), plasując Łódzkie na drugim miejscu w kraju (razem z województwem małopolskim), a ponad 1/4 gleb województwa wymaga koniecznych zabiegów wapnowania (5. miejsce, Polska 21,0%)²².

Województwo łódzkie należy do regionów o niewielkiej powierzchni obszarów chronionych, która w 2024 r. wyniosła 356,2 tys. ha (14. miejsce w kraju), stanowiąc niespełna 19,6% powierzchni województwa. Problemami w zakresie ochrony przyrody są: niedostatecznie uporządkowany status prawny wymagający dostosowania do wymogów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, niechęć samorządów do powoływania nowych form, brak planów ochrony dla niektórych parków krajobrazowych oraz brak kompleksowego monitoringu krajobrazowego. Skutkuje to niespójnością systemu obszarów chronionych oraz słabymi powiązaniem przyrodniczymi w skali regionalnej i ponadregionalnej. Zagrożeniem dla zachowania różnorodności biologicznej są m.in.: inwazje obcych gatunków roślin i zwierząt, spadek poziomu wód gruntowych, sukcesja wtórna w ekosystemach nieleśnych, obniżanie się kondycji zdrowotnej drzew w wyniku zmian klimatycznych, a także najniższa w kraju lesistość, dominacja monokultur sosnowych, presja inwestycyjna na obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo. Na terenie województwa występują w całości lub części następujące formy ochrony przyrody²³: 1 park narodowy – Ośrodek Hodowli Żubrów w Smardzewicach (stanowiący część Kampinoskiego Parku Narodowego), 92 rezerваты przyrody, 7 parków krajobrazowych, 17 obszarów chronionego krajobrazu, 34 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, 4 stanowiska dokumentacyjne, 879 użytków ekologicznych oraz 41 obszarów Natura 2000 (w tym 5 obszarów specjalnej ochrony ptaków i 36 specjalnych obszarów ochrony siedlisk).

²⁰ GUS BDL.

²¹ GUS BDL.

²² W latach 2020-2023. Ochrona środowiska 2024, GUS, Warszawa 2024.

²³ Stan na lipiec 2025 r.

Ponadto w Audycie krajobrazowym województwa łódzkiego²⁴ zidentyfikowano 171 krajobrazów priorytetowych, które stanowią narzędzie ochrony i gospodarowania krajobrazem w celu zachowania szczególnie cennych walorów przyrodniczych, kulturowych, historycznych, architektonicznych, urbanistycznych, ruralistycznych i estetyczno-widokowych.

Łódzkie posiada duży potencjał związany z wielokulturowym dziedzictwem. Charakteryzuje się występowaniem licznych obiektów i obszarów zabytkowych świadczących o jego bogatej przeszłości. W 2024 r. w rejestrze zabytków nieruchomych ŁWKZ znajdowało się 2 820²⁵ obiektów, które koncentrują się głównie w historycznych jednostkach osadniczych. Pod względem ilościowym zasób lokuje województwo na 14. pozycji w skali kraju. Spośród około 100 jednostek osadniczych o potwierdzonym rodowodzie miejskim tylko 47 jest uwzględnionych w WEZ, a jedynie 17 wpisano (w całości lub w części) do rejestru zabytków²⁶. Wyjątkowym w skali Europy miastem jest Łódź, posiadająca unikatowy, wielokulturowy krajobraz wielkomiejski z przenikającą się dziewiętnasto- i dwudziestowieczną zabudową mieszkaniową, rezydencjonalną (okazałe kamienice, wille, pałace, rezydencje prezentujące różne style architektoniczne) oraz zabudową poprzemysłową (fabryki i famuły robotnicze), które dopełniają zabytkowe parki i nekropolie różnych wyznań.

Do najcenniejszych zabytków na obszarze województwa należą obiekty i obszary uznane przez Prezydenta RP za pomniki historii (5), są to: Bazylika Katedralna pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Łowiczu, Zespół Opactwa Cystersów w Sulejowie, Łódź – wielokulturowy krajobraz miasta przemysłowego, Nieborów i Arkadia – zespół pałacowo-ogrodowy i ogród sentymentalno-romantyczny oraz Tum – zespół archikolegiaty. Cenne formy krajobrazu kulturowego na terenie województwa chronione są również przez 3 parki kulturowe: „Miasto Tkaczy” w Zgierzu, „Wzgórze Zamkowe” w Sieradzu oraz Park kulturowy etnograficznego podregionu kutnowskiego związanego z poetą romantycznym Józefem Bohdanem Zaleskim w Leszczynku. W „Wojewódzkim programie opieki nad zabytkami w województwie łódzkim na lata 2024-2027” wskazano listę 244 obiektów i obszarów reprezentatywnych, 30 reprezentatywnych zabytków archeologicznych oraz wyróżniono 66 ośrodków, tworzących sieć unikatowych ośrodków historycznych (głównie miasta i miasteczka o rodowodzie średniowiecznym), w których zachowały się wartościowe elementy zabytkowego rozplanowania, zespoły budowlane lub ich pozostałości o znacznej wartości.

Łódzkie należy do stosunkowo dobrze rozwiniętych województw, o wysokim udziale przemysłu w wartości dodanej brutto (28,7% w 2022 r., wobec 27,1% średnio dla Polski) i rosnącym udziale usług. W 2023 r. pod względem wielkości produkcji sprzedanej przemysłu na 1 mieszkańca region plasował się na 5. miejscu w kraju (60 910 zł wobec 62 680 zł średnio dla Polski), a dynamika wzrostu tego wskaźnika w latach 2014-2023 wyniosła 235% wobec 212% średnio w kraju (5. miejsce). Dynamika produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w okresie od 2015 do 2023 r. wskazuje, że tradycyjnie kojarzone z województwem łódzkim branże przemysłu lekkiego mają ujemną, niską lub co najwyżej przeciętną dynamikę wzrostu. Najszybciej rosła produkcja sprzedana pozostałego sprzętu transportowego, papieru, pojazdów samochodowych oraz przyczep i naczep, metali i mebli. Biorąc pod uwagę syntetyczny wskaźnik innowacyjności regionów, w skali Unii Europejskiej Łódzkie znalazło się w gronie tzw. wschodzących innowatorów.

Łódź, jako 4. miasto w Polsce pod względem ludnościowym stanowi 5. rynek pracy (za Warszawą, Krakowem, Wrocławiem i Poznaniem). Województwo w 2024 r. zajęło 7. miejsce w kraju pod względem wartości współczynnika aktywności zawodowej osób w wieku produkcyjnym, który wyniósł 81,8% (średni dla Polski 8,5%). Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie w 2024 r. wyniosła 5,4% (8. miejsce w kraju) i była nieco wyższa niż średnia krajowa (5,1%). Doskonała dostępność transportowa i położenie w centrum Polski sprawiają, że województwo łódzkie stanowi jeden z najważniejszych w kraju obszarów koncentracji działalności logistycznej

²⁴ Audyt krajobrazowy województwa łódzkiego jest wyrazem polityki samorządu województwa w zakresie krajobrazu ukierunkowanej na ochronę, gospodarowanie i planowanie krajobrazu, a jego nadrzędnym celem jest wskazanie krajobrazów priorytetowych, wymagających zachowania lub/i określenia zasad i warunków ich kształtowania. Stanowi on narzędzie wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Dokument został przyjęty Uchwałą nr XIII/150/25 Sejmiku Województwa łódzkiego z dnia 15 kwietnia 2025 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego i wszedł w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

²⁵ Opracowanie własne na podstawie dokumentu „Raport o stanie zachowania zabytków nieruchomych w województwie łódzkim. Zabytki wpisane do rejestru zabytków (księgi rejestru A i C)” (stan na 30.04.2016 r.), a także zestawień WUOZ województwa łódzkiego dotyczących wpisów i skreśleń z rejestru zabytków nieruchomych za lata od 2016 do 2023 r. Aktualność danych - 31.12.2024 r.

²⁶ W 2024 r. do rejestru zabytków nieruchomych wpisano: Historyczny układ urbanistyczny oraz krajobraz kulturowy dawnej osady rękodzielniczej „Nowe Miasto” w Łodzi, w granicach terenu przeznaczonego pod place budowlane na planie osady „Nowe Miasto” sporządzonym w 1823 r.

skupiającej się przede wszystkim w 3 rejonach: Stryków – Łódź – Zduńska Wola, Kutno oraz Piotrków Trybunalski – Radomsko.

Województwo łódzkie charakteryzuje się dobrą dostępnością drogową zewnętrzną i wewnętrzną, przebiega tu wiele dróg o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, w tym w ramach dwóch, przecinających się korytarzy bazowej transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) oraz inne ważne elementy sieci: bazowej (A1 Gdańsk – Łódź – Gorzyczki, A2 Świecko – Łódź – Warszawa – Kukuryki, S8 na odc. Wrocław – Łódź) i kompleksowej (S8 na odc. Piotrków Trybunalski – Warszawa, S12 na odc. Łódź – Kozenin i Piotrków Trybunalski – Radom, S14 Zachodnia Obwodnica Łodzi oraz S74 na odc. Sulejów – Kielce).

Wysoka wartość charakteryzowała długość dróg krajowych, która wyniosła 1 479,1 km (3 miejsce w kraju), w tym autostrad 274 km (1. miejsce w kraju) oraz dróg ekspresowych 249,3 km (5. miejsce w kraju), co przekładało się na wysokie wartości gęstości dróg, odpowiednio 8,1 km/100 km² (3. miejsce w kraju) dla dróg krajowych i 2,9 km/100km² dla autostrad i dróg ekspresowych (2. miejsce w kraju). Nieco niższe wartości region osiąga pod względem długości dróg powiatowych i gminnych, których łączna długość w 2023 r. wyniosła 23 163,5 km (7. miejsce w kraju), przy gęstości dróg o nawierzchni twardej wynoszącej 103,4 km/100 km² (4. miejsce w kraju).

Sieć kolejowa w województwie łódzkim jest słabo rozwinięta, długość linii kolejowych normalnotorowych w 2024 r. wyniosła 1 086 km (10. miejsce w kraju), stanowiąc 5,5% sieci kraju, przy gęstości wynoszącej 6 km/km² (10. miejsce w kraju). Niezelektryfikowane pozostaje 96 km linii (8,8%), w tym: Nr 24, Nr 53 oraz istotna z punktu widzenia transportu pasażerskiego, stanowiąca połączenie z południowo-wschodnią częścią regionu Nr 25 na odc. Tomaszów Maz. – Opoczno – Skarżysko-Kamienna.

Przez region przebiegają strategiczne elementy układu kolejowego, w tym linie kolejowe należące do sieci TEN-T, w ramach której uwzględniono linie: sieci bazowej pasażerskiej (E65/CE65 Gdynia – Warszawa – CMK – Katowice – Zebrzydowice, linia dużych prędkości Warszawa – CPK – Łódź – Poznań/Wrocław), oraz przeznaczone głównie dla ruchu towarowego – CE65 Gdynia Tczew – Zduńska Wola Karsznice – Chorzów Batory – Zwardoń – (Słowacja), E20/CE20 (Niemcy) – Kunowice – Poznań – Kutno – Warszawa – Terespol – (Białoruś), CE20 (Niemcy) – Kunowice – Poznań – Kutno – Pilawa – Terespol – (Białoruś), C65/1 Zduńska Wola Karsznice – Łódź – Skierniewce oraz linie kolejowe rozszerzonej sieci bazowej: pasażerskie – Nr 25 na odcinku Łódź – Opoczno (CMK), towarowe: C65/2 Chorzew Siemkowice – Częstochowa – Zawiercie – Czechowice-Dziedzice, Nr 14 na odcinku Zduńska Wola – Głogów. Uzupełnieniem sieci bazowej jest linia kolejowa Nr 25 na odcinku Opoczno (CMK) – granica z województwem świętokrzyskim, będąca w sieci kompleksowej.

Obecnie trwa budowa tunelu średnicowego pod centrum Łodzi, łączącego stację Łódź Fabryczna ze stacjami Łódź Kaliska i Łódź Żabieniec, a także budowa kolei dużych prędkości Warszawa – Centralny Port Komunikacyjny – Łódź – Wrocław/Poznań umożliwiających prowadzenie ruchu regionalnego oraz budowa nowych linii kolejowych²⁷, dzięki którym utworzony zostanie nowy ciąg komunikacyjny Piotrków Trybunalski – Bełchatów – LK 131 – Wieluń.

Podstawę funkcjonowania transportu lotniczego w województwie stanowi Port Lotniczy Łódź im. Wł. Reymonta, obsługujący ruch pasażerski (w 2024 r. obsłużył 431 142 pasażerów) oraz towarowy (funkcjonujący terminal – 4 732 tony)²⁸. W 2024 r. w PL Łódź zrealizowano 2 540 operacji, o 24,7% więcej niż w 2014 r.

Dogodne położenie komunikacyjne, funkcjonowanie 8 terminali intermodalnych, obecność bazy produkcyjnej i usługowej oraz bliskość dużych rynków zbytu sprawia, że łódzkie jest jednym z największych w kraju obszarów koncentracji działalności logistycznej. Parki magazynowe zlokalizowane są przede wszystkim w rejonach Łodzi, Strykowa, Piotrkowa Trybunalskiego, Kutna i Radomska. Na koniec 2024 r. podaż powierzchni magazynowej multi-tenant i build-to-suit (BTS) w województwie wyniosła 4,8 mln m², co stanowiło 14,2% ogólnej powierzchni magazynowej w kraju (3. miejsce w kraju). W okresie 2014-2024 podaż powierzchni tych parków w łódzkim wzrosła o około 332%, w tym tylko w latach 2020-2024 deweloperzy oddali do użytku około 1,6 mln m² nowoczesnych powierzchni magazynowych, odpowiadających na potrzeby szerokiego grona najemców.

²⁷ W ramach Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Kolejowej – Kolej+ prowadzone są prace nad przedsięwzięciami pn.: „Modernizacja i elektryfikacja linii kolejowej Nr 24 na odcinku Piotrków Trybunalski - Bełchatów z wydłużeniem do Bogumiłowa” i „Budowa linii łączącej linię kolejową Nr 131 (Chorzew Siemkowice) z linią kolejową Nr 181 (Wieluń)”, natomiast w ramach FEŁ 2021-2027 prowadzone są prace nad przedsięwzięciem pn. „Budowa linii łączącej Bełchatów z linią 131”.

²⁸ <https://www.lodz-airport.pl/pl/moje-lotnisko/statystyki>.

Województwo łódzkie jest także znaczącym w kraju ośrodkiem akademickim, w którym w 2024 r. funkcjonowało 23 uczelni wyższych, z czego 8 stanowiły uczelnie publiczne. W 2023 r. studiowało tu 69 821 osób (7. wynikiem w kraju). Pod względem lokat w rankingu szkół wyższych w 2024 r. pozycje łódzkich uczelni publicznych wahały się od 8. (Politechnika Łódzka) do 29. (Uniwersytet Łódzki) na około 100 szkół wyższych w kraju, zaś w rankingu uczelni niepublicznych sklasyfikowano tylko jedną uczelnię (Społeczna Akademia Nauk) na miejscu 15. na 49 szkół wyższych.

2. MIĘDZYREGIONALNE POWIĄZANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Według regionalizacji fizycznogeograficznej J. Kondrackiego i A. Rychlinga województwo łódzkie usytuowane jest na pograniczu dwóch prowincji²⁹:

1. pasa nizin - Niż Środkowoeuropejski:

- podprowincje: Niziny Środkowopolskie; makroregiony: Nizina Środkowomazowiecka, Nizina Południowowielkopolska, Wzniesienia Południowomazowieckie; mezoregiony: Wzniesienia Łódzkie, Kotlina Sieradzka, Międzyrzecze Pyszej i Niecieczy, Wysoczyzna Kłódawska, Wysoczyzna Bełchatowska, Dolina Białobrzaska, Wysoczyzna Złoczewska, Kotlina Kolska, Równina Kutnowska, Kotlina Szczercowska, Kotlina Grabowska, Równina Piotrkowska, Wysoczyzna Łaska, Równina Radomska, Wysoczyzna Turecka, Równina Łowicko-Błońska, Wysoczyzna Wieruszowska, Wysoczyzna Rawska;
- podprowincje: Pojezierza Południowobałtyckie; makroregiony: Pojezierze Wielkopolskie; mezoregiony: Pojezierze Kujawskie;

2. obszaru wyżyn - Wyżyny Polskie:

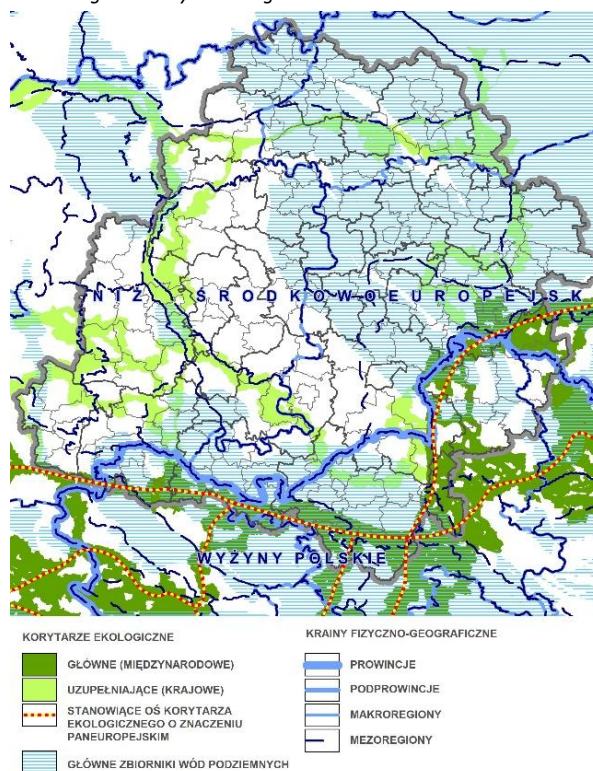
- podprowincje: Wyżyna Śląsko-Krakowska; makroregiony: Wyżyna Woźnicko-Wieluńska; mezoregiony: Obniżenie Krzepickie, Wyżyna Wieluńska;
- podprowincje: Wyżyna Małopolska; makroregiony: Wyżyna Kielecka, Wyżyna Przedborska; mezoregiony: Wzgórza Radomszczańskie, Niecka Włoszczowska, Garb Gielniowski, Wzgórza Łopuszańskie, Pasma Przedborsko-Małogoskie, Wzgórza Opoczyńskie, Niecka Przyrowska.

Poprzez regiony fizycznogeograficzne łódzkie ma powiązania z ościennymi województwami:

- mazowieckim poprzez mezoregiony: Pojezierze Kujawskie, Wzniesienia Łódzkie, Wysoczyzna Kłódawska, Dolina Białobrzaska, Garb Gielniowski, Równina Kutnowska, Równina Radomska, Równina Łowicko-Błońska, Wysoczyzna Rawska;
- świętokrzyskim poprzez mezoregiony: Wzgórza Radomszczańskie, Niecka Włoszczowska, Garb Gielniowski, Wzgórza Łopuszańskie, Pasma Przedborsko-Małogoskie, Wzgórza Opoczyńskie;
- śląskim poprzez mezoregiony: Niecka Włoszczowska, Wyżyna Wieluńska, Niecka Przyrowska;
- z województwem opolskim poprzez mezoregiony: Obniżenie Krzepickie, Wyżyna Wieluńska, Wysoczyzna Wieruszowska;
- wielkopolskim poprzez mezoregiony: Kotlina Sieradzka, Wysoczyzna Kłódawska, Wysoczyzna Złoczewska, Kotlina Kolska, Kotlina Grabowska, Wysoczyzna Turecka, Wysoczyzna Wieruszowska;
- z województwem kujawsko-pomorskim poprzez mezoregiony: Pojezierze Kujawskie, Wysoczyzna Kłódawska.

Rys. 1. Powiązania międzyregionalne – krainy fizycznogeograficzne, korytarze ekologiczne

Źródło: Opracowanie własne BPPWŁ na podstawie: Weryfikacji mezoregionów fizycznogeograficznych w Polsce Solon J., Papińska E., Majchrowska A. i in., PIG-PIB, danych Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego

²⁹ Kondracki J. Geografia fizyczna Polski. PWN Warszawa, 1987 r.

Powiązania przyrodnicze umożliwiające migrację roślin, zwierząt i grzybów kształtują się m.in. poprzez obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną oraz korytarze ekologiczne (nie podlegające ochronie prawnej). Pierwsze z nich mają zachowaną ciągłość przyrodniczą m.in. dzięki ustanowionym formom ochrony przyrody, które łączą się z³⁰:

- województwem mazowieckim poprzez: Kampinoski Park Narodowy (enklawa Ośrodek Hodowli Żubrów w Smardzewicach), rezerwat przyrody Rawka, parki krajobrazowe: Bolimowski (dalej również jako OCHK Bolimowsko-Radziejowicki z doliną Środkowej Rawki), Spalski (dalej jako OCHK: Dolina rzeki Pilicy i Drzewiczki, Lasy Przysusko-Szydłowieckie), obszary Natura 2000: Doliny Przysowy i Studwi PLB100003, Dolina Pilicy PLB140003, Dolina Rawki PLH100015, Dolina Dolnej Pilicy PLH140016, Grabinka PLH140044, obszary chronionego krajobrazu: Dolina Przysowy (dalej jako OCHK Dolina Skrwy Lewej, Gostynińsko-Gąbiński), Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej (dalej jako OCHK Bolimowsko-Radziejowicki z doliną Środkowej Rawki), Bolimowsko-Radziejowicki z doliną środkowej Rawki (dalej również jako OCHK Bolimowsko-Radziejowicki z doliną Środkowej Rawki), Dolina Chojnatki;
- województwem świętokrzyskim poprzez: Przedborski Park Krajobrazowy, obszary Natura 2000: Ostoja Przedborska PLH260004, Dolina Czarnej PLH260015, Dolina Górnej Pilicy PLH260018, obszary chronionego krajobrazu: Piliczański (dalej jako OCHK: Konecko-Łopuszniański, Lasy Przysusko-Szydłowieckie, Włoszczowsko-Jędrzejowski), Przedborski (dalej jako OCHK Przedborski);
- województwem śląskim poprzez: Załęczański Park Krajobrazowy, obszar Natura 2000 Dolina Górnej Pilicy PLH260018, Piliczański Obszar Chronionego Krajobrazu;
- województwem opolskim poprzez: obszar Natura 2000 Załęczański łuk Warty PLH100007, obszar chronionego krajobrazu Dolina Proсны;
- województwem wielkopolskim poprzez: obszary Natura 2000: Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001, Zbiornik Jezioro PLB100002, Dolina Środkowej Warty PLB300002, Pradolina Bzury-Neru PLH100006, obszary chronionego krajobrazu: Dolina Proсны (dalej jako OCHK Dolina Proсны), Nadwarciański (dalej jako OCHK Uniejowski).

Przez teren województwa przebiega 8 głównych (międzynarodowych) oraz 7 uzupełniających (krajowych) korytarze ekologicznych, które są ważnym elementem dla zapewnienia łączności i spójności ekologicznej³¹:

- **główne korytarze ekologiczne** (międzynarodowe): Bory Stobrawskie - Lasy Przedborskie, Dolina Dolnej Pilicy, Dolina Drzewiczki, Lasy Przedborskie, Puszcza Świętokrzyska - Dolina Pilicy, Stawy Milickie - Bory Stobrawskie, Załęczański łuk Warty, Załęczański łuk Warty - Lasy Przedborskie. Przez te korytarze (za wyjątkiem Doliny Drzewiczki) przebiega oś korytarza ekologicznego o znaczeniu paneuropejskim;
- **uzupełniające korytarze ekologiczne** (krajowe): Dolina Bzury - Dolina Pilicy, Dolina Bzury - Neru, Dolina Górnej Proсны, Dolina Warty, Dolina Warty - Dolina Pilicy, Lasy Kaliskie i Sieradzkie, Lasy Łowickie - Puszcza Bolimowska.

Województwo łódzkie leży w obrębie trzech głównych **jednostek tektonicznych** Polski, które przebiegają z północnego zachodu na południowy wschód:

- **antyklinorium śródpolskiego** (mającego kontynuację w województwach: wielkopolskim, kujawsko-pomorskim, mazowieckim i świętokrzyskim),
- **synklinorium szczecińsko-miechowskiego** (mającego kontynuację w województwach: wielkopolskim, świętokrzyskim i śląskim),
- **monokliny przedsudeckiej** (mającej kontynuację w województwach: wielkopolskim, śląskim i opolskim).

Łódzkie współdzieli z województwami sąsiednimi główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP)³², charakteryzujące się wysoką zasobnością i dużymi walorami użytkowymi (z kujawsko-pomorskim: 215 Subniecka Warszawska, 226 Krośniewice-Kutno; z mazowieckim: 215 Subniecka Warszawska, 2151 Subniecka Warszawska (część centralna), 225 Łanięta, 404 Zbiornik Kolaszki – Tomaszów, 412 Zbiornik Goszczewice – Szydłowiec; ze świętokrzyskim: 408 Niecka Miechowska (część NW), 411 Końskie; ze śląskim: 325 Zbiornik Częstochowa (W),

³⁰ W nawiasach (jeżeli dotyczy) podano nazwy, pod którymi dana forma ochrony przyrody funkcjonuje w województwie sąsiednim.

³¹ W 2012 r. opracowano mapę korytarzy ekologicznych (Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce, PAN), uwzględniającą korytarze główne (międzynarodowe) i uzupełniające (krajowe). Rolą korytarzy głównych jest zapewnienie łączności ekologicznej w skali całego kraju oraz włączenie obszaru Polski w paneuropejską sieć ekologiczną. Korytarze uzupełniające łączą obszary siedliskowe położone wewnątrz kraju z korytarzami głównymi oraz zapewniają wariantowość dróg przemieszczania się gatunków o znaczeniu krajowym.

³² Dane pozyskane z Centralnej Bazy Danych Geologicznych <http://dm.pgi.gov.pl>, Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy (stan na 31.03.2021 r.).

326 Zbiornik Częstochowa (E), 408 Niecka Miechowska (część NW); z opolskim: 311 Zbiornik Rzeki Proсна, 325 Zbiornik Częstochowa (W); z wielkopolskim: 151 Zbiornik Turek – Konin – Koło, 226 Krośniewice-Kutno, 311 Zbiornik Rzeki Proсна).

Na stan czystości rzek istotny wpływ mają zanieczyszczenia wód powierzchniowych wprowadzane do rzek poza granicami województwa, w szczególności do Warty, Pilicy i ich dopływów, spływających z obszaru województwa śląskiego oraz Proсны z opolskiego. Odbiorcą zanieczyszczeń wód z łódzkiego są wielkopolskie i mazowieckie.

Ponadto udokumentowane złoża węgla brunatnego oraz soli kamiennej występują także na terenie województwa wielkopolskiego, natomiast strefa wód geotermalnych zlokalizowana jest również w województwach mazowieckim, kujawsko-pomorskim i wielkopolskim.

3. FORMY OCHRONY PRZYRODY

Łódzkie charakteryzuje się stosunkowo **niewielką powierzchnią obszarów o wysokich walorach przyrodniczych**. Część z nich objęta jest formami ochrony prawnej, które jednak **nie tworzą spójnego systemu obszarów chronionych (SOCH)**³³. W 2024 r. **udział obszarów prawnie chronionych** stanowił 19,6% powierzchni województwa i utrzymywał się od 2010 r. na zbliżonym poziomie. W 2025 r.³⁴ na terenie województwa występowały w całości lub częściowo następujące formy ochrony przyrody: 1 park narodowy – Ośrodek Hodowli Żubrów w Smardzewicach (część Kampinoskiego Parku Narodowego – 72,4 ha)³⁵, 92 rezerwy przyrody (7 391,5 ha)³⁶, 7 parków krajobrazowych (117 628,4 ha)³⁷, 17 obszarów chronionego krajobrazu (244 238,8 ha)³⁸, 41 obszarów Natura 2000 (łącna powierzchnia – 103 361,6 ha)³⁹: 5 Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków - 40 376,6 ha, 41 obszarów Natura 2000 (w tym 5 obszarów specjalnej ochrony ptaków i 36 specjalnych obszarów ochrony siedlisk – 62 985,0 ha), 34 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (11 998,7 ha)⁴⁰, 4 stanowiska dokumentacyjne (35,1 ha)⁴¹, 879 użytków ekologicznych (1 730,6 ha)⁴², 2 047 pomników przyrody⁴³.

Ponadto w ramach prac nad Audytem krajobrazowym województwa łódzkiego⁴⁴ zidentyfikowano 171 krajobrazów priorytetowych, które stanowią narzędzie ochrony i gospodarowania krajobrazem w celu zachowania szczególnie cennych walorów przyrodniczych, kulturowych, historycznych, architektonicznych, urbanistycznych, ruralistycznych i estetyczno-widokowych.

³³ wyznaczonego w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Planie Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi (Uchwała NR LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie uchwalenia „Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi”) - cel szczegółowy IV. Region o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego, kierunek działań IV.6. Zachowanie najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego, działanie IV.6.1. Kształtowanie spójnego systemu obszarów chronionych.

³⁴ Stan na lipiec 2025 r.

³⁵ <https://www.kampinoski-pn.gov.pl/edukacja/ohz-w-smardzewicach>

³⁶ Opracowanie własne na podstawie Rejestru form ochrony przyrody w województwie łódzkim www.lodz.rdos.gov.pl oraz obowiązujących aktów prawnych.

³⁷ j.w. Powierzchnia Załęczańskiego Parku Krajobrazowego w granicach województwa łódzkiego 13 520 ha (<https://parkilodzkie.pl/spk/zaleczanski-pk>).

³⁸ Opracowanie własne na podstawie:

– obowiązujących aktów prawnych (z wyjątkiem trzech OCHK: Bolimowsko-Radziejowicki z doliną środkowej Rawki, Dolina Przysowy oraz Doliny Bzury ustanowionych rozporządzeniami byłych wojewodów, częściowo leżących na terenie sąsiednich województw, których powierzchnię oszacowano z wykorzystaniem narzędzi GIS),

– Rejestru form ochrony przyrody w województwie łódzkim www.lodz.rdos.gov.pl.

³⁹ Powierzchnia zdublowana. Opracowanie własne na podstawie obowiązujących aktów prawnych.

Z uwagi na brak danych dotyczących powierzchni niektórych obszarów Natura 2000 (Dolina Rawki PLH100015, Dolina Górnej Pilicy PLH260018) w granicach województwa łódzkiego przyjęto ich całkowitą powierzchnię.

⁴⁰ Opracowanie własne na podstawie Rejestru Form Ochrony Przyrody w województwie łódzkim www.lodz.rdos.gov.pl z korektą powierzchni ZPK „Strefa krawędziowa doliny rzeki Warty”, która według Uchwały NR XXVIII/199/13 Rady Gminy Zapolice z dnia 27 lutego 2013 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Strefa krawędziowa doliny rzeki Warty” wynosi 21,7021 ha. Powierzchnię ZPK „Kolumna-Las” oraz „Parki Złoczewskie” oszacowano na podstawie narzędzi GIS.

⁴¹ Opracowanie własne na podstawie Rejestru Form Ochrony Przyrody w województwie łódzkim www.lodz.rdos.gov.pl.

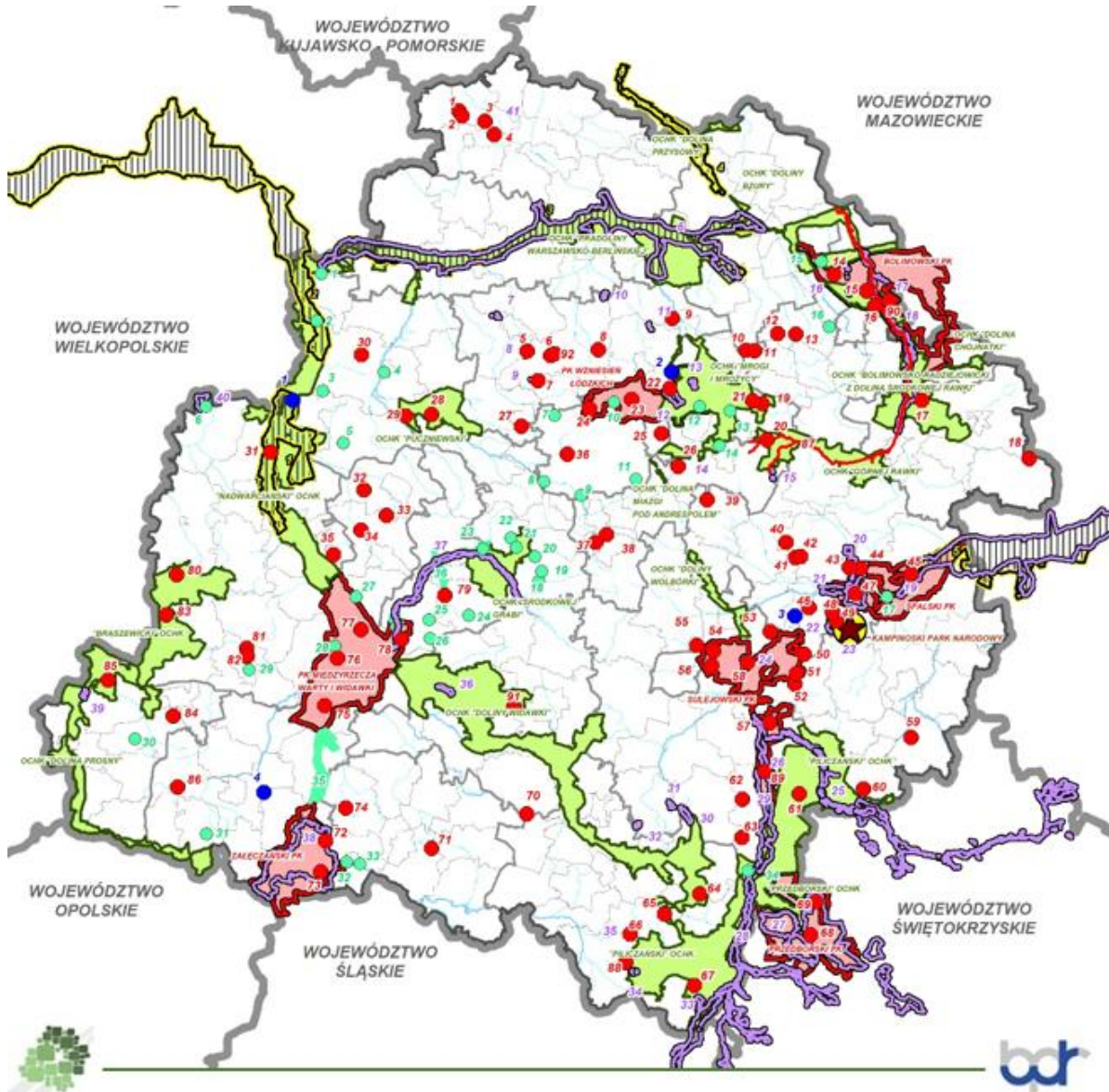
⁴² Opracowanie własne na podstawie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/> oraz obowiązujących aktów prawnych.

⁴³ Opracowanie własne na podstawie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/> oraz obowiązujących aktów prawnych.

⁴⁴ Audyt krajobrazowy województwa łódzkiego jest wyrazem polityki samorządu województwa w zakresie krajobrazu ukierunkowanej na ochronę, gospodarowanie i planowanie krajobrazu, a jego nadrzędnym celem jest wskazanie krajobrazów priorytetowych, wymagających zachowania lub/i określenia zasad i warunków ich kształtowania. Stanowi on narzędzie wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej. Dokument został przyjęty Uchwałą nr XIII/150/25 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 kwietnia 2025 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego i wszedł w życie z dniem 1 lipca 2025 r.

Rys. 2. Istniejące wybrane formy ochrony przyrody w województwie łódzkim w 2025 r.

Symbol	Typ ochrony	Nazwa	Numer
	PARK NARODOWY	1. OSTROWY	1
	REZERWATY PRZYRODY	2. OSTROWY-SAZANTARNA	2
	PARKI KRAJOBRAZOWE	3. DĄBOWA-SHAFERUSTA	3
	OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU	4. PĘDRA	4
	ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE	5. PARKOWA GOSIŃSKA	5
	STANOWISKA DOKUMENTACYJNE	6. GRADY NAD LINIA	6
	OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW (OSOP)	7. GRADY NAD WOGCZENCĄ	7
	SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOOS)	8. KAWĘCZKA	8
		9. KAWĘCZKA	9
		10. KAWĘCZKA	10
		11. KAWĘCZKA	11
		12. KAWĘCZKA	12
		13. KAWĘCZKA	13
		14. KAWĘCZKA	14
		15. KAWĘCZKA	15
		16. KAWĘCZKA	16
		17. KAWĘCZKA	17
		18. KAWĘCZKA	18
		19. KAWĘCZKA	19
		20. KAWĘCZKA	20
		21. KAWĘCZKA	21
		22. KAWĘCZKA	22
		23. KAWĘCZKA	23
		24. KAWĘCZKA	24
		25. KAWĘCZKA	25
		26. KAWĘCZKA	26
		27. KAWĘCZKA	27
		28. KAWĘCZKA	28
		29. KAWĘCZKA	29
		30. KAWĘCZKA	30
		31. KAWĘCZKA	31
		32. KAWĘCZKA	32
		33. KAWĘCZKA	33
		34. KAWĘCZKA	34
		35. KAWĘCZKA	35
		36. KAWĘCZKA	36
		37. KAWĘCZKA	37
		38. KAWĘCZKA	38
		39. KAWĘCZKA	39
		40. KAWĘCZKA	40
		41. KAWĘCZKA	41
		42. KAWĘCZKA	42
		43. KAWĘCZKA	43
		44. KAWĘCZKA	44
		45. KAWĘCZKA	45
		46. KAWĘCZKA	46
		47. KAWĘCZKA	47
		48. KAWĘCZKA	48
		49. JELCZ	49
		50. TRAMBA	50
		51. DĄB	51
		52. RUCIEC	52
		53. CZARNY ŁUG	53
		54. MŁOŻCZ	54
		55. DĘBY W MIEŁCZACH	55
		56. ŁĄK JĄDŁOWY	56
		57. JAWORCZEK	57
		58. LUBIAKÓW	58
		59. HAJACZNIK	59
		60. JĘZYCIE I BIEŁE DĘBY	60
		61. DĄBIA GÓRA	61
		62. WIELKOPÓLE	62
		63. JAWORA	63
		64. GÓRA CHRIMD	64
		65. KOPCIEC	65
		66. CZARNA RÓŻDA	66
		67. DĘBOWIEC	67
		68. JAWORCZEK	68
		69. POKOSZCZYNIEC	69
		70. BRZOSZEWICZ	70
		71. BRZOSZEWICZ	71
		72. WĄSKOWA W MURKOWICACH	72
		73. WĘDZ	73
		74. MONTY ŁAS	74
		75. HOLEJA	75
		76. WAPACZA	76
		77. KOLECIN	77
		78. GAWRZCZA	78
		79. JĘZYCIE ŁASKIE	79
		80. ST. KRÓLEWSKI WIOSNIEGO LĘSNA	80
		81. WAPACZA	81
		82. WAPACZA	82
		83. WAPACZA	83
		84. WAPACZA	84
		85. WAPACZA	85
		86. WAPACZA	86
		87. WAPACZA	87
		88. WAPACZA	88
		89. WAPACZA	89
		90. WAPACZA	90
		91. WAPACZA	91
		92. WAPACZA	92
		93. WAPACZA	93
		94. WAPACZA	94
		95. WAPACZA	95
		96. WAPACZA	96
		97. WAPACZA	97
		98. WAPACZA	98
		99. WAPACZA	99
		100. WAPACZA	100
		101. WAPACZA	101
		102. WAPACZA	102
		103. WAPACZA	103
		104. WAPACZA	104
		105. WAPACZA	105
		106. WAPACZA	106
		107. WAPACZA	107
		108. WAPACZA	108
		109. WAPACZA	109
		110. WAPACZA	110
		111. WAPACZA	111
		112. WAPACZA	112
		113. WAPACZA	113
		114. WAPACZA	114
		115. WAPACZA	115
		116. WAPACZA	116
		117. WAPACZA	117
		118. WAPACZA	118
		119. WAPACZA	119
		120. WAPACZA	120
		121. WAPACZA	121
		122. WAPACZA	122
		123. WAPACZA	123
		124. WAPACZA	124
		125. WAPACZA	125
		126. WAPACZA	126
		127. WAPACZA	127
		128. WAPACZA	128
		129. WAPACZA	129
		130. WAPACZA	130
		131. WAPACZA	131
		132. WAPACZA	132
		133. WAPACZA	133
		134. WAPACZA	134
		135. WAPACZA	135
		136. WAPACZA	136
		137. WAPACZA	137
		138. WAPACZA	138
		139. WAPACZA	139
		140. WAPACZA	140
		141. WAPACZA	141
		142. WAPACZA	142
		143. WAPACZA	143
		144. WAPACZA	144
		145. WAPACZA	145
		146. WAPACZA	146
		147. WAPACZA	147
		148. WAPACZA	148
		149. WAPACZA	149
		150. WAPACZA	150
		151. WAPACZA	151
		152. WAPACZA	152
		153. WAPACZA	153
		154. WAPACZA	154
		155. WAPACZA	155
		156. WAPACZA	156
		157. WAPACZA	157
		158. WAPACZA	158
		159. WAPACZA	159
		160. WAPACZA	160
		161. WAPACZA	161
		162. WAPACZA	162
		163. WAPACZA	163
		164. WAPACZA	164
		165. WAPACZA	165
		166. WAPACZA	166
		167. WAPACZA	167
		168. WAPACZA	168
		169. WAPACZA	169
		170. WAPACZA	170
		171. WAPACZA	171
		172. WAPACZA	172
		173. WAPACZA	173
		174. WAPACZA	174
		175. WAPACZA	175
		176. WAPACZA	176
		177. WAPACZA	177
		178. WAPACZA	178
		179. WAPACZA	179
		180. WAPACZA	180
		181. WAPACZA	181
		182. WAPACZA	182
		183. WAPACZA	183
		184. WAPACZA	184
		185. WAPACZA	185
		186. WAPACZA	186
		187. WAPACZA	187
		188. WAPACZA	188
		189. WAPACZA	189
		190. WAPACZA	190
		191. WAPACZA	191
		192. WAPACZA	192
		193. WAPACZA	193
		194. WAPACZA	194
		195. WAPACZA	195
		196. WAPACZA	196
		197. WAPACZA	197
		198. WAPACZA	198
		199. WAPACZA	199
		200. WAPACZA	200
		201. WAPACZA	201
		202. WAPACZA	202
		203. WAPACZA	203
		204. WAPACZA	204
		205. WAPACZA	205
		206. WAPACZA	206
		207. WAPACZA	207
		208. WAPACZA	208
		209. WAPACZA	209
		210. WAPACZA	210
		211. WAPACZA	211
		212. WAPACZA	212
		213. WAPACZA	213
		214. WAPACZA	214
		215. WAPACZA	215
		216. WAPACZA	216
		217. WAPACZA	217
		218. WAPACZA	218
		219. WAPACZA	219
		220. WAPACZA	220
		221. WAPACZA	221
		222. WAPACZA	222
		223. WAPACZA	223
		224. WAPACZA	224
		225. WAPACZA	225
		226. WAPACZA	226
		227. WAPACZA	227
		228. WAPACZA	228
		229. WAPACZA	229
		230. WAPACZA	230
		231. WAPACZA	231
		232. WAPACZA	232
		233. WAPACZA	233
		234. WAPACZA	234
		235. WAPACZA	235
		236. WAPACZA	236
		237. WAPACZA	237
		238. WAPACZA	238
		239. WAPACZA	239
		240. WAPACZA	240
		241. WAPACZA	241
		242. WAPACZA	242
		243. WAPACZA	243
		244. WAPACZA	244
		245. WAPACZA	245
		246. WAPACZA	246
		247. WAPACZA	247
		248. WAPACZA	248
		249. WAPACZA	249
		250. WAPACZA	250
		251. WAPACZA	251
		252. WAPACZA	252
		253. WAPACZA	253
		254. WAPACZA	254
		255. WAPACZA	255
		256. WAPACZA	256
		257. WAPACZA	257
		258. WAPACZA	258
		259. WAPACZA	259
		260. WAPACZA	260
		261. WAPACZA	261
		262. WAPACZA	262
		263. WAPACZA	263
		264. WAPACZA	264
		265. WAPACZA	265
		266. WAPACZA	266
		267. WAPACZA	267
		268. WAPACZA	268
		269. WAPACZA	269
		270. WAPACZA	270
		271. WAPACZA	271
		272. WAPACZA	272
		273. WAPACZA	273
		274. WAPACZA	274
		275. WAPACZA	275
		276. WAPACZA	276
		277. WAPACZA	277
		278. WAPACZA	278
		279. WAPACZA	279
		280. WAPACZA	280
		281. WAPACZA	281
		282. WAPACZA	282
		283. WAPACZA	283
		284. WAPACZA	284
		285. WAPACZA	285
		286. WAPACZA	286
		287. WAPACZA	287
		288. WAPACZA	288
		289. WAPACZA	289
		290. WAPACZA	290
		291. WAPACZA	291
		292. WAPACZA	292
		293. WAPACZA	293
		294. WAPACZA	294
		295.	

4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA (W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM)

KOPALINY

Występowanie złóż w województwie łódzkim jest ściśle związane z jego budową geologiczną, głównie z czwartorzędowymi formami działalności lodowców, akumulacyjną działalnością rzek i procesami eolicznymi.

Najstarszym surowcem województwa, pochodzącym z paleozoiku, jest sól cechsztyńska. Gospodarczo użyteczne są niektóre skały mezozoicznego podłoża. Są to piaski formierskie i surowce szklarskie niecki tomaszowskiej oraz wapienie i margle z okolic Sulejowa, Sławna i Działoszyna. Z okresu trzeciorzędowego pochodzi węgiel brunatny, którego największe pokłady zalegają w głębokich zapadliskach tektonicznych (rów kleszczowski i złoczewski). Najmłodsze polodowcowe utwory, pochodzące z okresu czwartorzędu, to złoża surowców ilastych i okrucowych – gliny, piaski i żwiry.

Według Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce⁴⁵ (według stanu na 31.12.2023 r.) na terenie województwa występowało ogółem 1 140 złóż kopalin, w tym 11 złóż surowców energetycznych, 3 złoża surowców chemicznych, 1 119 złóż surowców innych (skalnych) oraz 7 złóż wód leczniczych i termalnych. Wody lecznicze i termalne są dużym potencjałem dla rozwoju turystyki uzdrowskiej (w Uniejowie) i rehabilitacyjnej (m.in. w Kleszczowie, Poddębicach, Skierniewicach).

Obecnie, **najważniejsze z krajowego punktu widzenia**, wydobywane surowce mineralne to: węgiel brunatny (z pól Bełchatów i Szczerców - około 75,0% wydobycia krajowego), piaski formierskie i surowce szklarskie w rejonie: Białej Góry, Unewela, Piaskownicy-Zajączkowa, Grudzeń-Lasu i Ludwikowa (odpowiednio 83,3% i 64,0% wydobycia krajowego), wapienie i margle w okolicach: Działoszyna, Pajęczna, Raciszyna, Lisowic, Niwisk Górnych i Dolnych oraz Sulejowa.

W grupie surowców energetycznych, do której należy ropa naftowa, gaz ziemny oraz węgiel brunatny, tylko ten ostatni jest istotny dla zabezpieczenia potrzeb surowcowych kraju i regionu. **Surowce chemiczne** reprezentują nieeksploatowane złoża soli kamiennej, której zasoby geologiczne bilansowe soli kamiennej stanowią około 1/4 zasobów krajowych⁴⁶. **Najliczniejszą grupą** są **surowce skalne**, do których zaliczono:

- piaski formierskie (eksploatowane m.in. w rejonie Grudzeń-Lasu, Ludwikowa, Tomaszowa Mazowieckiego,
- surowce szklarskie (eksploatacja koncentruje się m.in. w rejonie Białej Góry, Zajączkowa, Unewela),
- piaski i żwiry,
- piaski kwarcowe (pozyskiwane w okolicach Mierzyna),
- kamienie łamane i bloczne (chalcedonit, opoka, piaskowiec, trawertyn, wapień - eksploatowane głównie w powiatach: opoczyńskim, pajęczańskim, piotrkowskim, poddębickim, radomszczańskim, tomaszowskim i wieluńskim; w grupie tej istotne znaczenie mają: chalcedonity złoża Teofilów w gminie Inowódź oraz trawertyn złoża Zalesiaki w gminie Działoszyn, pokrywające 100% wydobycia krajowego),
- surowce ilaste ceramiki budowlanej (wydobywane w powiatach: bełchatowskim, opoczyńskim, piotrkowskim, wieluńskim i zgierskim),
- surowce ilaste do produkcji kruszywa lekkiego (obecnie żadne złoża nie jest eksploatowane),
- surowce ilaste dla przemysłu cementowego (zaniechano eksploatacji z jedyne go złoża Wieluń-Widoradz),
- surowce dla prac inżynierskich (zaniechano eksploatacji z jedyne go złoża Wiewiórów Rządowy II w gminie Dobryzycy),
- wapienie i margle dla przemysłu cementowego (eksploatacja koncentruje się w powiecie pajęczańskim ze złóż: Działoszyn-Trębaczew, Niwiska Górne-Grądy oraz Pajęczno-Makowiska I),
- wapienie dla przemysłu wapienniczego (obecnie eksploatacja ma miejsce w powiatach: pajęczańskim ze złóż Niwiska Dolne, Raciszyn, Raciszyn II, Wapiennik Lisowice II, Wapiennik Lisowice IV),
- gliny ceramiczne kamionkowe (zaniechano wydobycia kruszywa ze złoża Paszkowice w gminie Żarnów),
- gliny ogniotrwałe (zaniechano wydobycia kruszywa ze złoża Żarnów w gminie Żarnów);

⁴⁵ Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2024 r.

⁴⁶ Ze złożem Kłodawa, którego część znajduje się również w województwie wielkopolskim.

- torfy (udokumentowane w powiatach radomszczańskim oraz bełchatowskim, obecnie żadne złoża nie jest eksploatowane).

Województwo wyróżnia w skali kraju występowanie wód termalnych, m.in. w rejonie Kleszczowa, Kotowic, Poddębic, Sieradza, Skierniewic, Tomaszowa Mazowieckiego oraz Uniejowa. Do **grupy wód leczniczych i termalnych** zaliczono 7 złóż, wśród których eksploatacja ma miejsce w Poddębicach i Uniejowie. Występowanie wód termalnych w rejonie Uniejowa stanowiło podstawę do ustanowienia w 2012 r. uzdrowiska „Uniejów”⁴⁷. Obszar uzdrowiska obejmuje wydzieloną powierzchnię 3 207,0 ha miasta i gminy Uniejów w powiecie poddębickim. Wody termalne na potrzeby turystyki, rekreacji i rehabilitacji wykorzystywane są również w Poddębicach, gdzie w 2014 r. powstała Pijalnia Wód Termalnych. Wody te ogrzewają odkryte miejskie baseny oraz służą do hydroterapii i rehabilitacji. Udokumentowane wody lecznicze oraz klimat o potwierdzonych właściwościach leczniczych w rejonie Rogóźna (gminy: Zgierz, Ozorków) mogą stanowić podstawę do rozwoju funkcji uzdrowiskowej.

Wybrane nieeksploatowane złoża mogą stanowić potencjał do zabezpieczenia potrzeb surowcowych kraju oraz regionu:

- złoża o znaczeniu ogólnokrajowym: węgiel brunatny (Bełchatów - p. Kamieński, Łęki Szlacheckie, Rogóźno, Złoczew), sól kamienna (Łanięta, Rogóźno), surowce szklarskie (Góry Trzebiatowskie, Radonia, Unewel-Wschód, Wygnanów II, Zajączków),
- złoża o znaczeniu regionalnym: kamienie łamane i bloczne - chalcedonit (Dęborzyczka), piaski kwarcowe do produkcji betonów komórkowych (Dylów Szlachecki, Męccka Wola II, Zaosie-Bronisławów), piaski i żwiry (Barczkowice-1, Brzustów I, Kalenice, Narty II, Węże), wapień dla przemysłu wapienniczego (Bobrowniki, Kodrąb-Dmenin, Pajęczno, Sulejów II), wapień i margle dla przemysłu cementowego (Goślub, Granice, Kodrąb-Dmenin, Kule, Mariampol-Stok, Mariampol-Stok I).

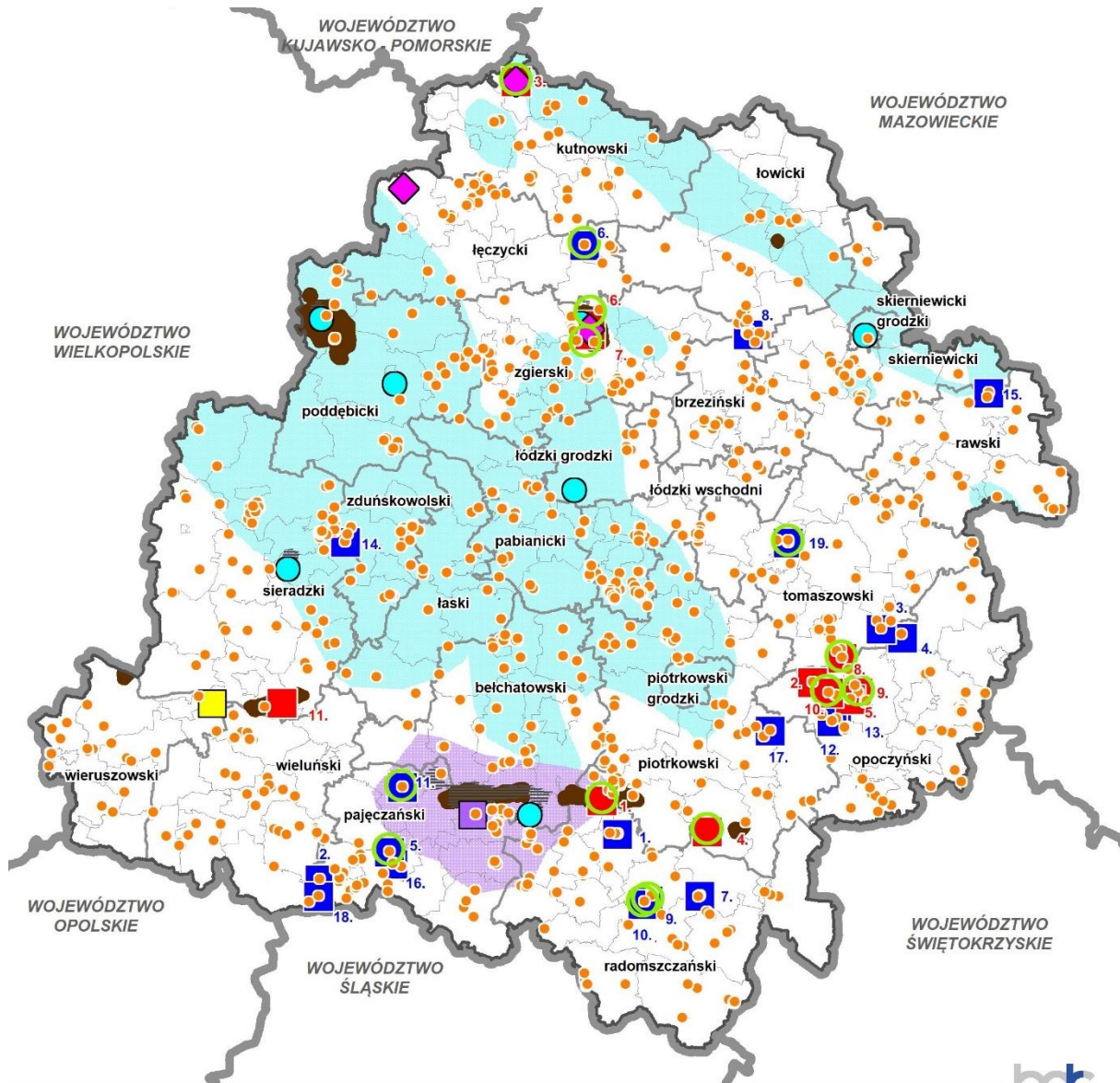
Pozyskiwanie udokumentowanych złóż kopalin odbywa się z wysoką dbałością o środowisko naturalne, m.in. poprzez wdrażanie innowacyjnych i efektywnych rozwiązań technicznych i technologicznych przyjaznych środowisku, co pozwala w znacznym stopniu ograniczyć negatywne skutki eksploatacji.

W obliczu zachodzących zmian klimatycznych oraz zobowiązań Polski w zakresie obniżenia udziału węgla w produkcji energii elektrycznej w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 roku podejmowane będą działania ukierunkowane na ograniczanie eksploatacji węgla brunatnego w KWB Bełchatów i dywersyfikację produkcji energii elektrycznej poprzez wprowadzenie alternatywnych źródeł produkcji energii. Jednocześnie dotychczasowy obszar eksploatacji węgla brunatnego będzie podlegał rekultywacji w celu niwelowania szkód pogórnich. Eksploatacja pozostałych udokumentowanych złóż surowców będzie prowadzona w warunkach zrównoważonego rozwoju w sposób zasobooszczędny (optymalizacja wykorzystania energii i zasobów naturalnych), a wywołane nią niekorzystne dla środowiska zmiany sukcesywnie niwelowane. Złoża nieeksploatowanych dotychczas surowców strategicznych będą natomiast podlegały ochronie w celu ewentualnego, nie zakłóconego ich eksploatacji w latach następnych, w zależności od potrzeb surowcowych kraju lub regionu.

⁴⁷ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2012r. w sprawie nadania statusu uzdrowiska miastu Uniejów wraz z sołectwami: Spycimierz, Spycimierz-Kolonia, Zieleni i Człopy położonym na obszarze gminy Uniejów (Dz.U. z 10 lipca 2012 r., poz. 782).

Rys. 3. Udokumentowane złoża kopalin w 2023 r.

UDOKUMENTOWANE
ZŁOŻA KOPALIN W 2023 R.

- ZŁOŻA O ZNACZENIU OGÓLNOKRAJOWYM *
- ZŁOŻA O ZNACZENIU REGIONALNYM **

SUROWCE ENERGETYCZNE:

- WĘGIEL BRUNATNY
- GAZ ZIEMNY / ROPA NAFTOWA
- SUROWCE CHEMICZNE
- SUROWCE SKALNE
- WODY LECZNICZE I TERMALNE

STREFA WYSTĘPOWANIA WÓD GEOTERMALNYCH DO WYKORZYSTANIA W CIEPŁOWNICTWIE I BALNEOLOGII

TERENY GÓRNICZE ISTNIEJĄCE

OBSZARY GÓRNICZE ISTNIEJĄCE (POLE BEŁCHATÓW I, POLE SZCZERCÓW I)

REJONY KONCENTRACJI KONFLIKTÓW PLANOWANEJ URBANIZACJI Z OBSZARAMI POTENCJALNEJ EKSPLOATACJI ZŁÓŻ KOPALIN O ZNACZENIU OGÓLNOKRAJOWYM I REGIONALNYM

* 1. Bełchatów–p. Kamięński, 2. Góry Trzebiatowskie, 3. Łanięta, 4. Łęki Szlacheckie, 5. Radonia, 6. i 7. Rogóźno (sól kamienna, węgiel brunatny), 8. Unewel-Wschód, 9. Wygnanów II, 10. Zajęczków, 11. Złoczew

** 1. Barczkowiec-1, 2. Bobrowniki, 3. Brzustów I, 4. Dęboryczka, 5. Dylów Szlachecki, 6. Goślib, 7. Granice, 8. Kalenice, 9. i 10. Kodrąb-Dmenin (wapień dla przemysłu wapienniczego, wapień i margle dla przemysłu cementowego), 11. Kule, 12. Mariampol-Stok, 13. Mariampol-Stok I, 14. Męcka Wola II, 15. Narty II, 16. Pajęczno, 17. Sulejów II, 18. Węże, 19. Zaosie-Bronisławów

Źródło: opracowanie własne.

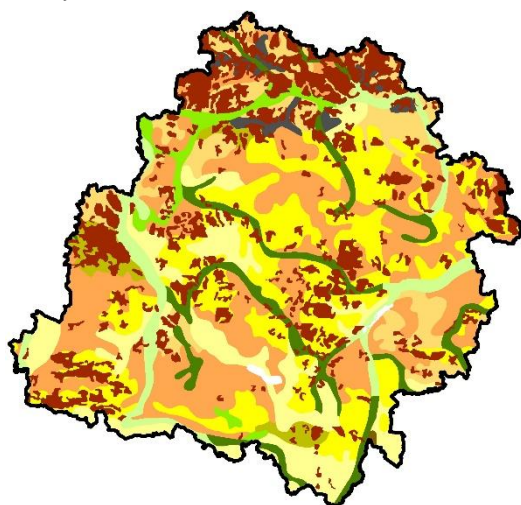

GLEBY

Gleby najwyższej jakości (klas I-IV) koncentrują się w północnej części województwa i są to najkorzystniejsze obszary dla rozwoju produkcji rolnej. Wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla województwa wynosi 61,9 pkt⁴⁸ i jest niższy od średniej krajowej (66,6 pkt). Większość gleb województwa charakteryzuje się niską jakością i wysokim zakwaszeniem, co przyczynia się do ich degradacji, stanowiąc istotny problem dla rozwoju rolnictwa. W latach 2020-2023 struktura odczynu gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych utrzymywała się na wysokim poziomie i łącznie stanowiła 58,0% (Polska 40,0%), plasując Łódzkie na drugim miejscu w kraju (razem z województwem małopolskim), a ponad 1/4 gleb województwa wymagała koniecznych zabiegów wapnowania (5. miejsce z województwem lubelskim, Polska 21,0%)⁴⁹.

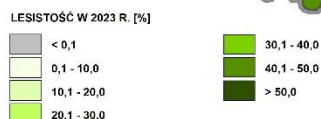
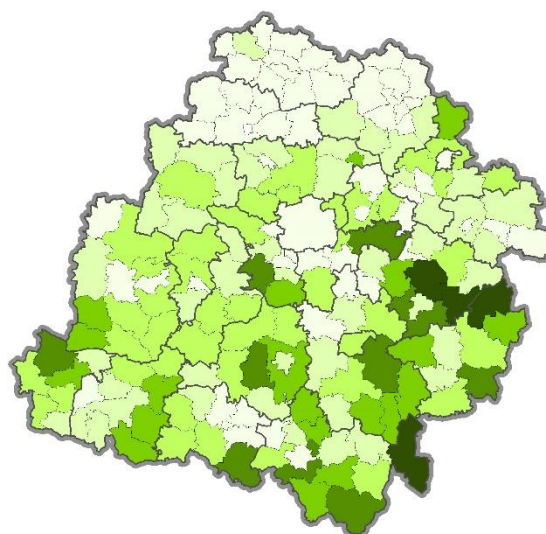
Rys. 4. Klasyfikacja genetyczna gleb

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Atlasu Rzeczypospolitej Polskiej

Rys. 5. Lesistość w województwie w 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

LASY

Łódzkie należy do najmniej zalesionych w skali kraju. Wskaźnik lesistości rzędu 21,4% w 2024 r. wyraźnie odbiegał od średniej krajowej (29,6%)⁵⁰ i ułokował je na miejscu ostatnim, wskazując zarazem na pilną potrzebę zwiększania powierzchni leśnej. Rozmieszczenie lasów jest nierównomierne - największą lesistością charakteryzują się gminy w środkowo-wschodniej (Inowódz 59,6%, Poświętne 57,5%) i południowo-wschodniej jego części (Przedbórz 55,2%), najmniej zalesione są północne fragmenty (Dąbrowice 0,3%, Żychlin 0,4%, Góra Świętej Małgorzaty 0,4%) oraz centralna część (Ksawerów 0,1%, Rzgów 4,3%). W strukturze siedliskowej lasów dominują siedliska borowe (65,6%) zajęte przez monokultury sosnowe (74,7%).

⁴⁸ Warunki przyrodnicze rolnictwa wg województw – wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa - Państwowy Instytut Badawczy IUNG-PIB.

⁴⁹ W latach 2020-2023. Ochrona środowiska 2024, GUS, Warszawa 2024.

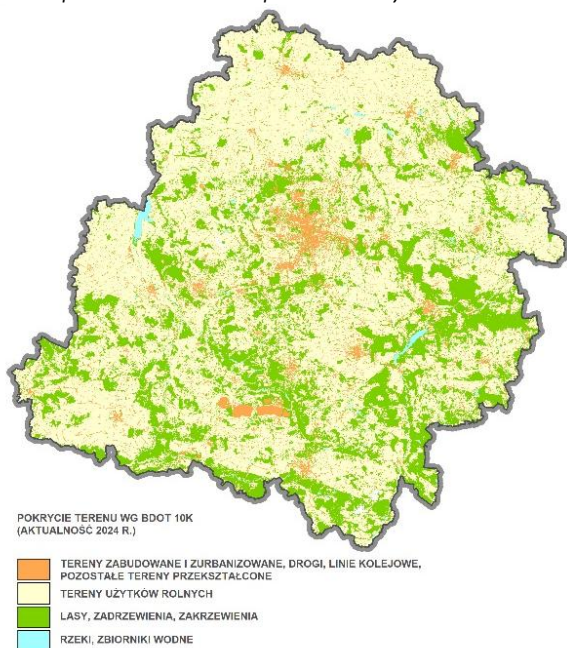
⁵⁰ GUS BDL.

KRAJOBRAZ

Rys. 6. Udział form pokrycia terenu w powierzchni województwa w 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDOT10K

Na stan krajobrazu wpływa kondycja jego składników, tj. elementów przyrodniczych - abiotycznych i biotycznych, oraz środowiska antropogenicznego. Krajobraz województwa w przeważającej mierze należy do grupy krajobrazów przyrodniczo-kulturowych ze względu na dominację terenów wiejskich. Przekształcone w różnym stopniu krajobrazy przyrodnicze wraz z krajobrazami kulturowymi pokrywają mniejszą część Łódzkiego.

Najmniej znamion przekształcenia antropogenicznego posiada krajobraz przyrodniczy, szczególnie na obszarach objętych ochroną rezerwatową. W nieco mniej nienaruszonym stanie znajdują się takie krajobrazy przyrodnicze, jak naturalne odcinki rzek, krajobrazy bagienno-łąkowe, związane z dolinami rzek i bezodpływowych obniżen o ekstensywnym użytkowaniu, a także krajobrazy największych kompleksów leśnych. Szczątkowy udział mają tutaj krajobrazy bezleśne związane z murawami kserotermicznymi i zbiorowiskami naskalnymi. Z powodu zaniechania użytkowania (zaprzestanie corocznej orki, koszenia, wypasu) krajobrazy rolnicze

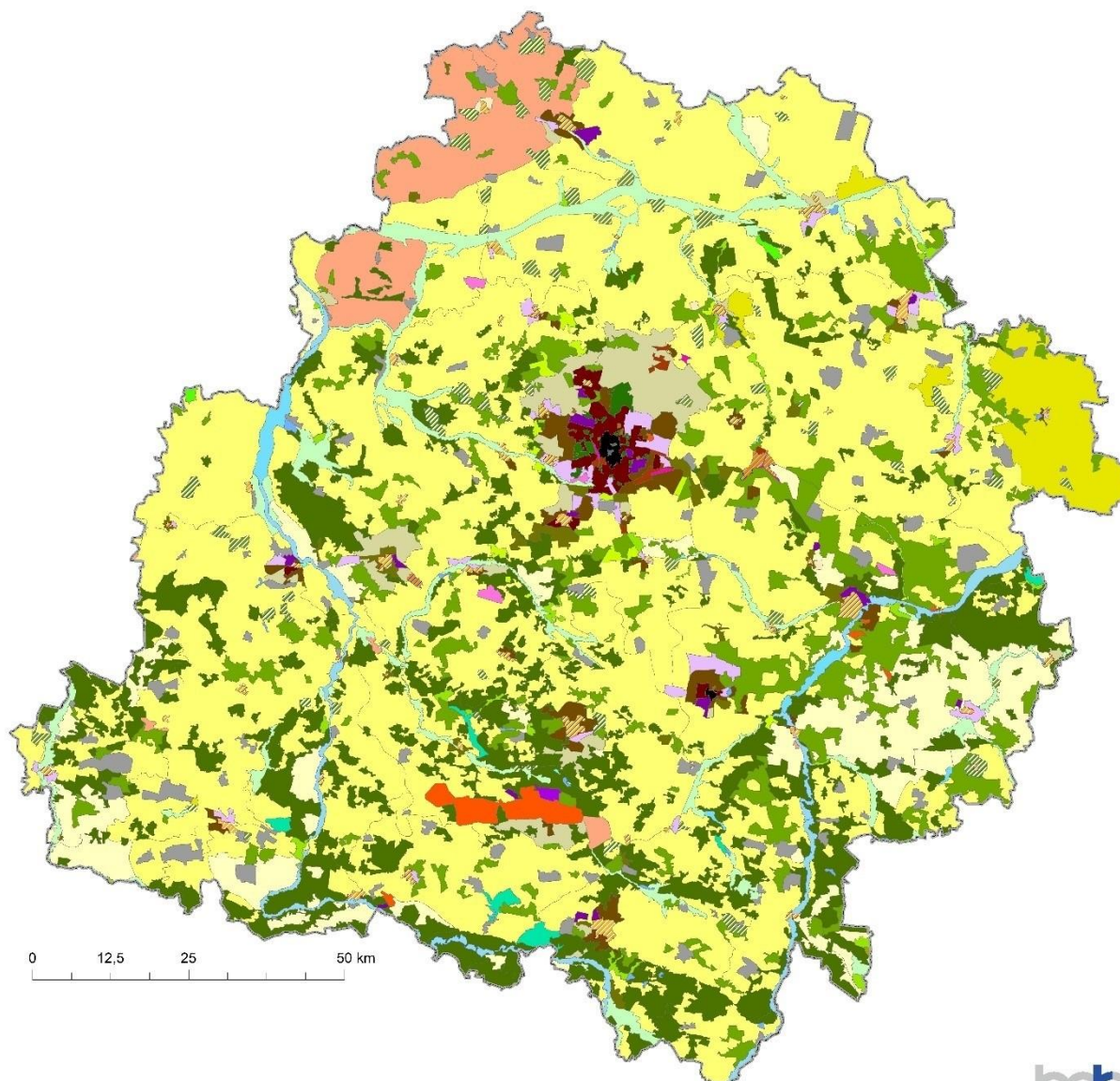
podlegają przekształceniom w wyniku sukcesji. Jedynie na terenach objętych czynną ochroną człowiek podejmuje próbę ich zachowania.

W województwie łódzkim dominuje krajobraz wiejski przynależący do grupy krajobrazów przyrodniczo-kulturowych. Tworzą go przede wszystkim tereny upraw stanowiące tło krajobrazowe. Urozmaicenie stanowią takie formy pokrycia/zagospodarowania terenu jak: zabudowa wiejska, miejska, przemysłowa, tereny komunikacyjne oraz przyrodnicze - leśne i dolinne. Stan krajobrazu wiejskiego różni się w zależności od rejonu województwa. Na północy dominują wielkopowierzchniowe uprawy, natomiast na południu powierzchnia użytków rolnych jest mniejsza, krajobraz jest bardziej urozmaicony innymi formami pokrycia, a gdzieś tam zachował się wstęgowy układ pól i miedz.

Najbardziej przekształcone, a w niektórych przypadkach całkowicie ukształtowane przez człowieka, są krajobrazy kulturowe. Najcenniejszy zasób stanowią ośrodki miejskie i wiejskie o zachowanych historycznych układach przestrzennych, często o rodowodzie średniowiecznym i z odznaczającymi się w krajobrazie panoramami zdominowanymi przez wieże kościołów. Przekształceniami negatywnymi charakteryzują się obszary zabudowy przemysłowej i magazynowej, wielkopowierzchniowa eksploatacja surowców naturalnych oraz wielkie farmy energetyki alternatywnej, w których dominują agresywne krajobrazowo dominanty zarówno wysokościowe, jak i kubaturowe oraz powierzchniowe.

Rys. 7. Zróżnicowanie krajobrazów wg podtypów (wg Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego)

KRAJOBRAZY PRZYRODNICZE

- 1. Wód powierzchniowych**
 - 1b. Systemy wód płynących
- 2. Bagienno-łąkowe –głównie bezleśne**
 - 2a. Z udziałem ekstensywnie użytkowanych łąk
 - 2b. Z dominacją szuwarów i turzycowisk
 - 2d. Z dominacją torfowisk niskich
 - 2e. Z udziałem torfowisk wysokich
- 3. Leśne**
 - 3a. Z przewagą siedlisk borowych
 - 3b. Z przewagą siedlisk lasowych
 - 3c. Z przewagą siedlisk legowych, bagiennych i olsowych

KRAJOBRAZY PRZYRODNICZO-KULTUROWE

- 6. Wiejskie**
 - 6a. Sztuczne zbiorniki wodne
 - 6b. Z przewagą wstęgowo ułożonych zespołów niewielkich pól ornych, łąk i pastwisk
 - 6c. Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących małe pola
 - 6d. Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości
 - 6e. Z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk
 - 6f. Z przewagą wielkoobszarowych sadowi i plantacji
 - 6g. Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim
- 7. Mozaikowe**
 - 7a. Z przewagą terenów porolnych
 - 7b. Podmiejskie
- 8. Podmiejskie i osadnicze**
 - 8a. Leśno-osadnicze o charakterze willowym
 - 8b. Wielkie kompleksy hotelowo-sportowe
 - 8c. Miejscowości o zwartej, wsiolordowej zabudowie o charakterze wiejskim
 - 8d. Zróżnicowana typologicznie i przestrzennie zabudowa nierolnicza na terenach wcześniej rolniczych
 - 8e. Wielkoobszarowe zespoły pałacowo-parkowe i klasztorne oraz inne kompozycyjne układy architektury, zieleni i wód

KRAJOBRAZY KULTUROWE

- 9. Miejskie**
 - 9a. Miejscowości z zachowanym układem historycznym
 - 9b. Miejscowości o charakterze współczesnym
- 10. Wielkomiejskie**
 - 10a. Zespoły urbanistyczne o zachowanych założeniach historycznych
 - 10b. Nowoczesne centra miast
 - 10c. Obszary zabudowy mieszkaniowej
 - 10d. Wielkie centra handlowe, logistyczne i składowo-magazynowe
 - 10e. Tereny sportowo-rekreacyjne
 - 10f. Wielkie nekropole
- 11. Wodnogospodarcze**
 - 11a. Duże sztuczne zbiorniki wodne o różnych funkcjach
- 12. Przemysłowe i energetyczne**
 - 12a. Duże kompleksy przemysłowe
 - 12b. Wielkie kompleksy elektrowni konwencjonalnych oraz wielkie farmy fotowoltaiczne
- 13. Górnicze**
 - 13a. Tereny czynnej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej
 - 13b. Tereny zakończonej wielkopowierzchniowej eksploatacji odkrywkowej
- 14. Komunikacyjne**
 - 14a. Wozły komunikacyjne i transportowe
 - 14b. Kompleksy lotniskowe

Źródło: Opracowanie własne.

STAN WÓD PODZIEMNYCH

Według danych GUS zasoby eksploatacyjne wód podziemnych województwa szacuje się na 1 606,4 hm³, tj. 8,5% zasobów kraju⁵¹. W stosunku do 2014 r. (1 486,3 hm³) nastąpił przyrost udokumentowanych zasobów wód podziemnych o 120,1 hm³. Na terenie województwa występują cztery główne poziomy wód podziemnych związane z utworami jurajskimi, kredowymi, trzeciorzędowymi i czwartorzędowymi. Łódzkie znajduje się w zasięgu 17 Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP)⁵²: 151 Zb. Turek-Konin-Koło, 215 Zb. Subniecka Warszawska, 408 Zb. Niecka Miechowska, 411 Zb. Końskie, 226 Zb. Krośniewice-Kutno, 312 Zb. Sieradz, 401 Zb. Niecka Łódzka, 403 Zb. Brzeziny – Lipce Reymontowskie, 311 Zb. Prosna, 325 Zb. Częstochowa (W), 326 Zb. Częstochowa (E), 225 Zb. Chodcza – Łanięta, 402 Zb. Stryków, 404 Zb. Koluszki – Tomaszów, 412 Zb. Goszczewice – Szydłowiec, 2151 Zb. Subniecka Warszawska (część centralna), 410 Zb. Opoczno. Województwo wyróżnia się w skali kraju występowaniem wód termalnych (m.in. w rejonie Kleszczowa, Kotowic, Poddębic, Sieradza, Skierniewic, Tomaszowa Mazowieckiego, Uniejowa). Według Bilansu zasobów złóż kopalin w Polsce⁵³ (wg stanu na 31 XII 2023 r.) na analizowanym obszarze wskazano 7 złóż wód leczniczych i termalnych (wody termalne o temperaturze powyżej 50 stopni C: „Kleszczów GT-1”, „Kotowice”, „Poddębice”, „Sieradz GT-1”, „Skierniewice GT-1, GT-2”, Tomaszów Mazowiecki, „Uniejów I”).

W 2022 r. województwo znajdowało się w zasięgu 14 Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) i według całościowej oceny stanu (chemiczny i ilościowy) 2 JCWPd zaliczono do stanu słabego, a 12 JCWPd zakwalifikowano do stanu dobrego⁵⁴. Ze względu na oddziaływanie czynników antropogenicznych 2 JCWPd (GW600062, GW600083) zagrożone są ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych pod względem ilościowym⁵⁵.

Prowadzone w 2023 r. w Łódzkiem badania stanu⁵⁶ wód podziemnych w ramach sieci monitoringu regionalnego⁵⁷ obejmowały ogółem 59 punktów pomiarowych. Stwierdzono, że w większości wody podziemne reprezentują II klasę jakości (44) (odpowiednio – 74,6% punktów pomiarowych), pozostałe charakteryzowały się I (6), III (9) klasą jakości (odpowiednio: 10,2% i 15,3% punktów pomiarowych)⁵⁸. Pozostałe posiadające IV i V klasę jakości stwierdzone były w 0 ilości punktów pomiarowych.

Na jakość wód podziemnych negatywny wpływ mają zanieczyszczenia obszarowe pochodzenia rolniczego (nawozy organiczne i chemiczne zawierające azotany, środki ochrony roślin), które wraz wodami opadowymi infiltrują i przedostają się do poziomów wodonośnych.

W województwie stwierdzono występowanie 11 JCWPd⁵⁹ wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych. Łódzkie znajduje się w obrębie regionów wodnych Warty i Środkowej Wisły będących obszarami szczególnie narażonymi, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód należy ograniczyć, a szczegółowe działania w tym zakresie określa krajowy Program działań mających na celu zmniejszenie

⁵¹ <https://bdl.stat.gov.pl>

⁵² <https://www.pgi.gov.pl/psh/psh-2/ochrona-wod-podziemnych.html>

⁵³ Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2024 r.

⁵⁴ Wg Raportu z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczeniach - stan na 2019 rok GIOŚ 2019 r. w województwie sklasyfikowano JCWPd o numerach 47, 62, 63, 65, 71, 72, 73, 81, 82, 83, 84, 85, 98, 99. Pod względem oceny stanu chemicznego wszystkie JCWPd zakwalifikowane zostały do stanu dobrego. Pod względem stanu ilościowego dwie JCWPd (62 i 83) zakwalifikowano do stanu słabego, a pozostałe 12 do dobrego.

⁵⁵ Ocena stanu ilościowego i chemicznego na podstawie: „Raport o stanie jednolitych części wód podziemnych w dorzeczeniach –stan na rok 2022”.

⁵⁶ Wg Państwowego Monitoringu Środowiska klasyfikacja jakości wód: I klasa – bardzo dobra; II klasa – dobrej; III klasa – zadowalająca; IV klasa – niezadowalająca; V klasa – zła.

⁵⁷ Dane wg Raportów o stanie środowiska w województwie łódzkim (2020), WIOŚ, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łódzkiem. Ocena jakości wód podziemnych na podstawie wyników regionalnego monitoringu wód podziemnych uzyskanych w 2022 roku z terenu województwa łódzkiego.

⁵⁸ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie "Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu". Program uwzględnia postanowienia tzw. Dyrektywy Azotanowej (Dyrektywa UE 91/676/EWG).

⁵⁹ Jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w regionach wodnych Warty oraz Środkowej Wisły na obszarze województwa łódzkiego zostały wykazane na podstawie:

- ROZPORZĄDZENIA DYREKTORA REGIONALNEGO ZARZĄDU GOSPODARKI WODNEJ W POZNANIU z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz.Ur.W.Ł. z dnia 1 marca 2017 r., poz. 1077),

- ROZPORZĄDZENIA DYREKTORA REGIONALNEGO ZARZĄDU GOSPODARKI WODNEJ W WARSZAWIE z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć w granicach regionów wodnych: Środkowej Wisły, Łyny i Węgorapy, Niemna, Świeżej oraz Jarft (Dz.Ur.W.Ł. z dnia 31 marca 2017 r., poz. 1668).

zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu⁶⁰.

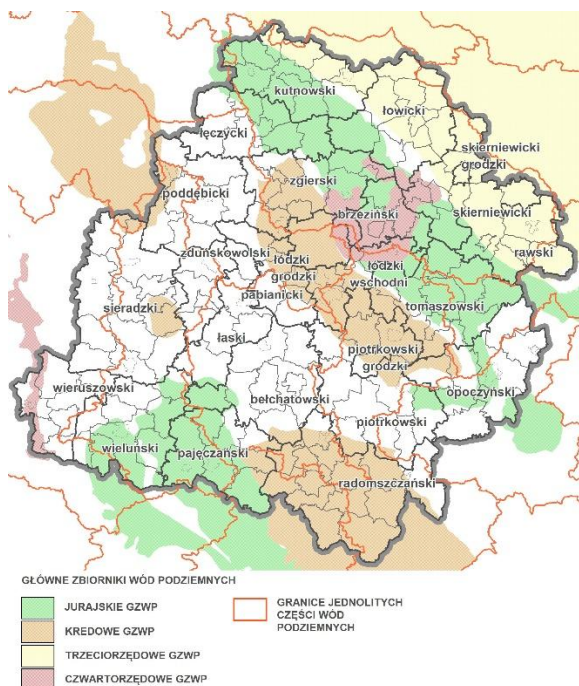
Istotnym zagrożeniem dla wód podziemnych w dłuższej perspektywie jest wzrost częstości występowania oraz przyrost czasu trwania suszy hydrologicznej i glebowej, przyczyniających się do obniżania poziomu wód podziemnych. Prognozowane zmiany klimatu skutkujące skróceniem czasu zalegania pokrywy śnieżnej oraz zmniejszeniem częstotliwości i intensywności opadów śniegu będą niekorzystnie wpływać na odnawianie wód podziemnych. W połączeniu ze wzrostem intensywności rolnictwa może to przyczynić się do wzrostu stężenia zanieczyszczeń. Niedoszacowany wciąż pozostaje problem suszy hydrogeologicznej.

Dużym zagrożeniem dla obecnego zasobu wód podziemnych są leje depresji powstające w wyniku odwodnienia złoża, w tym istniejący wynikający z dostępnej prognozy w rejonie odkrywkowej kopalni węgla brunatnego Bełchatów i Szczerców. Według prognoz⁶¹ zasięg leja wokół odkrywki Bełchatów i Szczerców w 2025 r. powinien wynosić ok. 390 km².

Potencjalne zagrożenie dla czystości wód podziemnych stanowią również zamknięte składowiska odpadów przeznaczone do rekultywacji. W 2024 r. w województwie pozostawało 17 zamkniętych niezrekultywowanych składowisk, z czego 14 było w trakcie rekultywacji⁶².

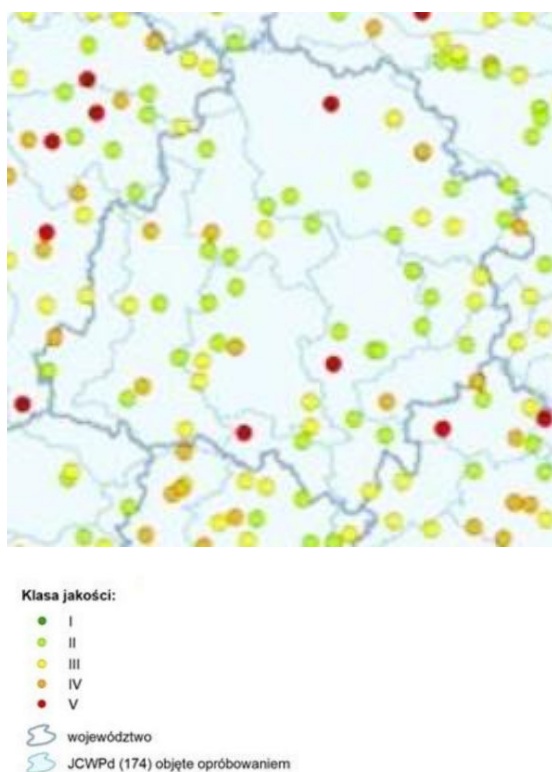
Rys. 8. Wody podziemne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Atlas Rzeczpospolitej Polskiej

Rys. 9. Punkty pomiarowe jakości wód podziemnych

Źródło: mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html

⁶⁰ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie "Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu" (Dz.U. 2023, poz. 244).

⁶¹ Wg Szkieca sytuacyjnego zasięgu leja depresji ZG KWB „Bełchatów”, 1:100 000, stan na 31.03.2018 r.; „Operat wodnoprawny na odwodnienie Zakładu Górniczego KWB „Bełchatów”, Poltegor-projekt, 2014 r.

⁶² Stan na styczeń 2021 r. Dane wg urzędów gmin.

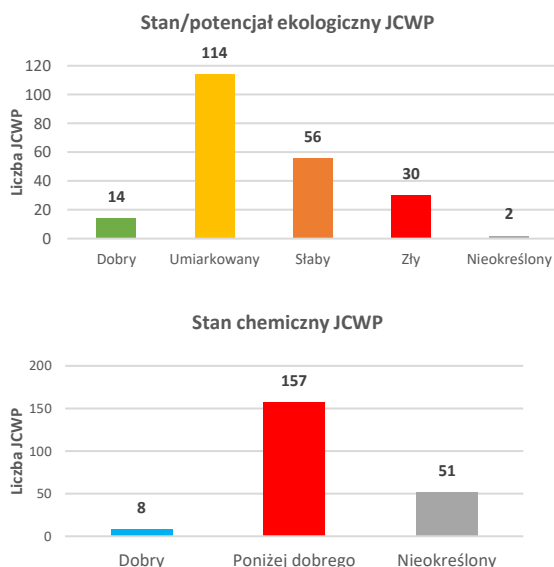
STAN WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Wody powierzchniowe województwa są silnie zanieczyszczone, a ich jakość w ostatnich latach uległa pogorszeniu. W latach 2014-2021 zły stan wód zdiagnozowano dla 95,8% spośród 216 ogółu badanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP)⁶³, a w żadnej z nich nie stwierdzono stanu dobrego. Zły stan większości rzek województwa w tych latach wynika z ich niskiego stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Najbardziej zanieczyszczone rzeki to: Bzura (stare koryto), Dopływ z jez. Szczypiorniak, Kanał Łęka-Dobrogosty, Kanał Strzegociński, Końska Struga, Luciąża (od źródeł do Zbiornika Cieszanowice), Ner (od Dobrzynki do Zalewki), Pilica (od Zbiornika Sulejów do Wolbórki), Pisia, Warta (od Zbiornika Jeziorsko do Siekiernika), Wąglanka (od źródeł do Zbiornika Wąglanka-Miedzna), Wierznica, Radomka, Bzura (od Uchanki do Rawki, Dopływ z Biernika Włociańskiego, Dopływ z Nieborowa, Dopływ z Nosalewic, Dopływ z Wypychowa, Malina, Moszczenica (od dopływu z Besiekierza do ujścia), Mroga (od Mroźcy do ujścia), Niniwka, Pichna (od Urszulinki do ujścia), Stara Bzura, Struga, Tymianka. Spośród badanych w latach 2014-2021 JCWP zaledwie 14 (6,5%) charakteryzowało się dobrym stanem/potencjałem ekologicznym, 114 (52,8%) JCWP umiarkowanym, a pozostałe 86 słabym bądź złym. Większość JCWP w regionie charakteryzowało się stanem chemicznym poniżej dobrego (157), a dobrym zaledwie 8 (w przypadku 51 nie dokonano klasyfikacji)⁶⁴.

Mimo prowadzonych sukcesywnie prac związanych z budową i modernizacją oczyszczalni ścieków, nadal głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych są ścieki komunalne i przemysłowe ze źródeł punktowych, ponadto zanieczyszczenia ze źródeł rozproszonych i obszarowych (spłukiwane opadami z terenów zurbanizowanych i rolnych, pochodzące od ludności niekorzystającej z systemu kanalizacji zbiorczej, a także z tzw. depozycji atmosferycznej)⁶⁵ oraz liniowe (pochodzenia komunikacyjnego).

Rys. 10. Stan ekologiczny i chemiczny JCWP w latach 2014-2021

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ 2021.

Obecnie najistotniejszym problemem środowiskowym w województwie jest eutrofizacja wód powierzchniowych. Ze względu na ograniczone zdolności samooczyszczania szczególnie narażone na to zjawisko są zbiorniki wodne, w których dochodzi do kumulacji stężeń substancji biogennej i wystąpienia niekorzystnych warunków tlenowych. Stan wód dla 3 przebadanych zbiorników (Sulejowski, Jeziorsko i Wąglanka-Miedzna) w latach 2014-2021, oceniono jako zły, a sukcesywne obniżenie ich jakości będzie wpływać na zmniejszenie możliwości rekultywacji. Najślabszym potencjałem ekologicznym charakteryzują się Zbiornik Jeziorsko i Sulejowski⁶⁶, w przypadku ostatniego z nich eutrofizacja przyczyniła się do znacznej degradacji jego walorów przyrodniczych i turystycznych (m.in. do zakwitów sinic i zarastania powierzchni zbiornika zwłaszcza w części cefkowej). Ponadto w łódzkim 121 JCWP uznano za wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, odpowiedzialnymi za wysoki poziom eutrofizacji⁶⁷.

⁶³ Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014 – 2021 na podstawie monitoringu, GIOŚ 2022 – dwie tabele zbiorcze z tego okresu opublikowane na stronie GIOŚ. Dla pozostałych 4,17% JCWP wystąpił brak możliwości wykonania oceny.

⁶⁴ Zgodnie z Planami gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy: Wisły, Odry (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. i 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły) realizacja celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (osiągnięcie dobrego stanu/potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego) oraz podziemnych (osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego) powinna zachodzić w możliwie najkrótszym terminie. Jednakże z powodu występowania istotnych oddziaływań antropogenicznych wyznaczone cele środowiskowe mogą być niezrealizowane, dlatego przedłużenie terminu ich osiągnięcia zostało określone do 2021 r. lub 2027 r.

⁶⁵ Wg Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy: Wisły, Odry (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. i 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły). Depozycja atmosferyczna – źródło zanieczyszczeń wód powierzchniowych przez wielocząsteczkowe węglowodory aromatyczne (WWA) pochodzące z niskiej emisji.

⁶⁶ Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2021 na podstawie monitoringu, GIOŚ 2021 (tabela).

⁶⁷ Jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w regionach wodnych Warty oraz Środkowej Wisły na obszarze województwa łódzkiego zostały wykazane na podstawie:

JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Szczególnym problemem w województwie łódzkim, zwłaszcza w jego największych miastach, jest niska i wciąż niezadowalająca jakość powietrza atmosferycznego związana z emisją powierzchniową, liniową i punktową.

Emisja powierzchniowa (tzw. niska emisja) związana ze spalaniem paliw stałych w paleniskach domowych skutkuje przekroczeniami i oceną w postaci: klasy C dla strefy aglomeracja łódzka i strefa łódzka – ze względu na przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀ (rok), klasy D2 dla strefy aglomeracja łódzka i strefa łódzka – ze względu na przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu (S8max), klasy D2 dla strefy łódzkiej – ze względu na przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu AOT40 przy zjawisku powstawania smogu zwłaszcza „typu londyńskiego” powstawaniem smogu, przyczyniającego się do złego stanu zdrowia mieszkańców⁶⁸.

W 2023 r. obszary przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu dotyczą przede wszystkim terenów silnie zurbanizowanych o gęstej zabudowie czyli ośrodków miejskich poza Łodzią, gdzie odnotowano wysokie średnie wartości stężeń (m.in. Brzeziny, Skierniewice, Zduńska Wola, Radomsko, Rawa Mazowiecka). Przekroczenie poziomu docelowego B(a)P zarejestrowały w 2023 r. niemal wszystkie stacje pomiarowe w województwie, poza 3 stanowiskami - Parzniewice (obszar wiejski), Bełchatów i Uniejów (obszary miejskie). Szacuje się, że problem ten dotyczy 1/5 gmin województwa łódzkiego i związany jest z obszarami gęsto zabudowanymi. Główną przyczyną zjawiska emisja „niska” generowana podczas indywidualnego ogrzewania budynków. W porównaniu do 2022 r. obszar przekroczeń uległ dużemu zmniejszeniu - o ponad 60%⁶⁹. Obok wspomnianego powyżej zasięg przekroczeń poziomu celu długoterminowego ozonu objął obie strefy oceny, bez wybranych fragmentów gmin położonych głównie w części wschodniej i południowej województwa oraz w rejonie Elektrowni Bełchatów. Według wskaźnika ustalonego przez GIOŚ obrazującego liczbę dni z przekroczeniem maksimum ze stężeń średnich ośmiogodzinnych w ciągu roku kalendarzowego powyżej 120 µg/m³ przekroczenia ozonu odnotowano we wszystkich 7 punktach pomiarowych: Łodzi, Zgierzu, Piotrkowie Trybunalskim, Pabianicach, Radomsku, Parzniewicach, Gajewicach⁷⁰. Problem jakości powietrza dotyczy także obszarów wiejskich, gdzie głównym źródłem ciepła są indywidualne instalacje grzewcze opalane paliwami stałymi.

Na niską jakość powietrza ma również wpływ emisja liniowa z transportu drogowego. Wysokie natężenie ruchu przyczynia się do zwiększania stężenia tlenków azotu, tlenków węgla i metali ciężkich. W wyniku tego przy wysokiej temperaturze wzrasta stężenie ozonu. Największa koncentracja tej emisji związana jest z rejonami przebiegu autostrad A1 i A2, drogi ekspresowej S8, gęstej sieci drogowej w aglomeracji łódzkiej oraz drogami krajowymi ze wzmożonym ruchem pojazdów, w tym z ruchem tranzytowym na obszarach o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

W zakresie emisji punktowej pochodzących z zakładów szczególnie uciążliwych w roku 2023 łódzkie znajdowało się w grupie województw o najwyższych wskaźnikach emisji (pomiędzy województwami): dwutlenku siarki (31,4 tys. ton, 1. miejsce), tlenków azotu (24,2 tys. ton, 1. miejsce), pyłów (1,13 tys. ton, 4. miejsce), tlenków węgla (28,9 tys. ton, 2. miejsce), dwutlenku węgla (31 522,2 tys. ton, 1. miejsce). W stosunku do roku 2014 zanotowano spadek dla dwutlenku siarki - 51,7 tys. ton, tlenków azotu - 21,8 tys. ton, pyłów - 1,62 tys. ton, dwutlenku węgla - 10169,1 tys. ton oraz niewielki wzrost dla tlenków węgla - 4,6 tys. ton. Emitentami przyczyniającymi się do takiego poziomu emisji są przede wszystkim zakłady szczególnie uciążliwe, które w 2023 r. wyemitowały ogółem: 31 609,1 tys. ton zanieczyszczeń gazowych (1. miejsce w kraju), z czego 99,7% stanowiła emisja dwutlenku węgla. W porównaniu do 2014 r. emisja dwutlenku węgla utrzymała się na tym samym poziomie

– Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz.Urz.W.Ł. z dnia 1 marca 2017 r., poz. 1077),

– Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć w granicach regionów wodnych: Środkowej Wisły, Łyny i Węgorapy, Niemna, Świeżej oraz Jarft (Dz.Urz.W.Ł. z dnia 31 marca 2017 r., poz. 1668).

⁶⁸ Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim – raport wojewódzki za rok 2023, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi, Łódź 2024.

⁶⁹ <http://powietrze.gios.gov.pl>

⁷⁰ Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim – raport wojewódzki za rok 2023, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Łodzi, Łódź 2024.

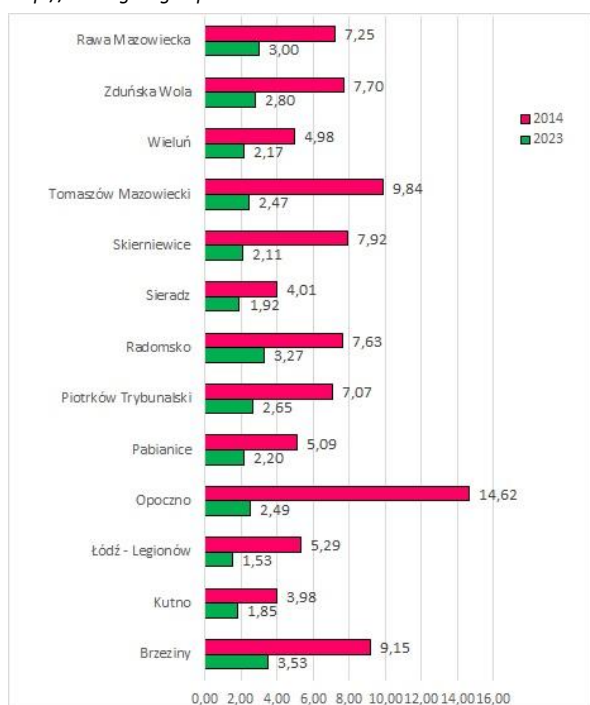

procentowym w stosunku do całości emisji przy jednoczesnym spadku pozostałych zanieczyszczeń gazowych i pyłowych⁷¹. Należy zauważyć, że znaczna emisja punktowa w województwie łódzkim jest głównie pochodzenia energetycznego.

Na podstawie dostarczonych informacji pochodzących z raportów o wykonaniu Programów Ochrony Powietrza⁷² dla wyznaczonych stref w województwie łódzkim stwierdzono, że w ostatnich latach do 2021 r. wykonano zaplanowane działania opiewające na przewidywane kwoty. Oprócz głównych działań wykonano szereg mniej istotnych mających niewielki lub trudno mierzalny wpływ na realizację ochrony powietrza. Według przedstawionych powyżej informacji należy zauważyć, że wykonane w ramach Programów Ochrony Powietrza działania we wspomnianych latach wyczerpują w znacznym stopniu zakres zaprojektowanych w Planie zadań na długi horyzont czasowy wpisują się w zapisy Uchwały Antysmogowej. W zakresie infrastruktury komunikacyjnej w wielu miejscowościach tranzytowy oraz wzmożony lokalny ruch samochodowy nadal jest prowadzony przez obszary zwartej zabudowy, a transport wymaga doinwestowania w kierunku zmniejszania jego emisyjności. Istniejące trasy rowerowe nie tworzą spójnej i bezkolizyjnej sieci. Ponadto problemem w zakresie przewietrzania terenów zurbanizowanych jest zabudowywanie korytarzy napowietrzających.

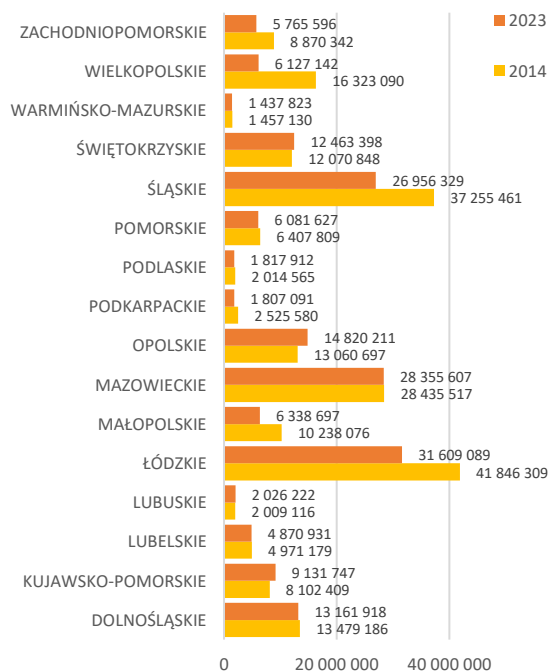
Rys.11. Ponadnormatywne wartości średnioroczne poziomu stężenia benzo(a)pirenu w pyłe PM10 w województwie łódzkim odnotowane w wybranych stacjach pomiarowych w latach 2014 i 2023 r. [ng/m3]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ
<http://www.gios.gov.pl>

Rys.12. Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych według województw w 2014 i 2023 r. [tys. t/rok]

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

⁷¹ Wg danych GIOŚ Departamentu Monitoringu Środowiska z dnia 10 marca 2023 r. największymi emitentami gazów i pyłów w województwie łódzkim są: Elektrownia Bełchatów, Elektrociepłownie łódzkie, zakłady energetyczne produkujące ciepło na potrzeby innych miast województwa (w Zgierzu, Piotrkowie Trybunalskim, Pabianicach, Sieradzu, Zduńskiej Woli, Radomsku, Bełchatowie, Łodzi), EUROGLAS POLSKA sp. z o.o., Os. Niewiadów gm. Ujazd, PFLEIDERER PROSPAN S.A., Wieruszów, Cementownia „WARTA” S.A., OPOCZNO I sp. z o.o. w Opocznie.

⁷² Dla stref, w których odnotowano przekroczenia poziomu dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń.

JAKOŚĆ KLIMATU AKUSTYCZNEGO

Hałas, jaki dociera do odbiorcy ze źródeł zewnętrznych, można podzielić na: drogowy, kolejowy, lotniczy oraz przemysłowy. W zależności od rodzaju przeznaczenia terenu dopuszczalne normy hałasu są różne, przy badaniu ich przekroczeń przyjęto poziom od 55 dB. Diagnozując stan klimatu akustycznego bierze się przede wszystkim pod uwagę wskaźnik L_{DWN} ⁷³. Najpoważniejszym źródłem hałasu w województwie łódzkim są drogi krajowe o przepustowości powyżej 3 mln samochodów rocznie. Szczególnie duży hałas emitowany jest z autostrad i dróg szybkiego ruchu. Na zjawisko pogarszania hałasu komunikacyjnego mają przede wszystkim wpływ: wzrastająca liczba pojazdów osobowych i ciężarowych oraz ilość i zły stan infrastruktury drogowej.

W 2023 r. przeprowadzono badania monitoringowe⁷⁴, w ramach których wykonano pomiary hałasu drogowego łącznie w 5 punktach pomiarowych w Porszewicach (1), Pabianicach (1) i Kutnie (3)⁷⁵. Odnotowano w nich 2 przekroczenia dopuszczalnych norm w porze dnia i 3 przekroczenia w porze nocy.

Pomiary długookresowe hałasu drogowego prowadzono w Moszczenicy na ul. Piotrkowskiej 13 oraz Woli Moszczenickiej na ul. Piotrkowskiej 47g. Z wyników badań wynika, że w przypadku długookresowych wskaźników hałasu, przekroczenia odnotowano tylko w przypadku wskaźnika LN określającego dokuczliwość hałasu w zakresie długookresowym. Dopuszczalny poziom dla tego wskaźnika, wyrażony w decybelach, wyniósł w obu punktach pomiarowych 59 dB. Odnotowano w nich przekroczenie na poziomie kilku decybeli.

W 2023 r. przeprowadzono również pomiary monitoringowe hałasu kolejowego w 7 punktach (na terenie miast Kutno, Ozorków, Zgierz, w miejscowości Jedlicze) i stwierdzono przekroczenia w 4 punktach (3 w porze dnia, 1 w porze nocy).

W tym samym okresie przeprowadzono badania hałasu lotniczego. Pomiary wykonano w 3 punktach, z czego 1 w gminie Pabianice oraz 2 na terenie miasta Łodzi. Według otrzymanych wyników nie zostały przekroczone normy dla pory dnia w żadnym z badanych punktów. Przekroczenie odnotowano w jednym punkcie w porze nocy jedno niewielkie przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu w porze nocy, które wystąpiło w punkcie pomiarowym przy ul. Kołobrzeskiej 3. Maksymalna wartość zarejestrowanego przekroczenia wynosiła 1,6 dB.

Badania hałasu przemysłowego przeprowadzono w 2023 r. na terenie różnych zakładów (w tym przemysłu spożywczego i chemicznego, energetyczne, przetwórstwa tworzyw sztucznych, ferm hodowlanych, sklepów, klubów i innych) wykazały, że źródłami hałasu były turbiny wiatrowe, klimatyzatory, agregaty, wentylatory oraz maszyny produkcyjne. Łącznie na terenie kontrolowanych zakładów umieszczono 353 punkty pomiarowe badane w porze dnia oraz 326 kontrolowane w porze nocy. Przekroczenia norm miały miejsce w przypadku 26 punktów pomiarowych w porze dnia i 10 w porze nocy.

⁷³ Długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od 06:00 do godz. 18:00), pory wieczoru (18:00-22:00) oraz pory nocy (22:00-06:00).

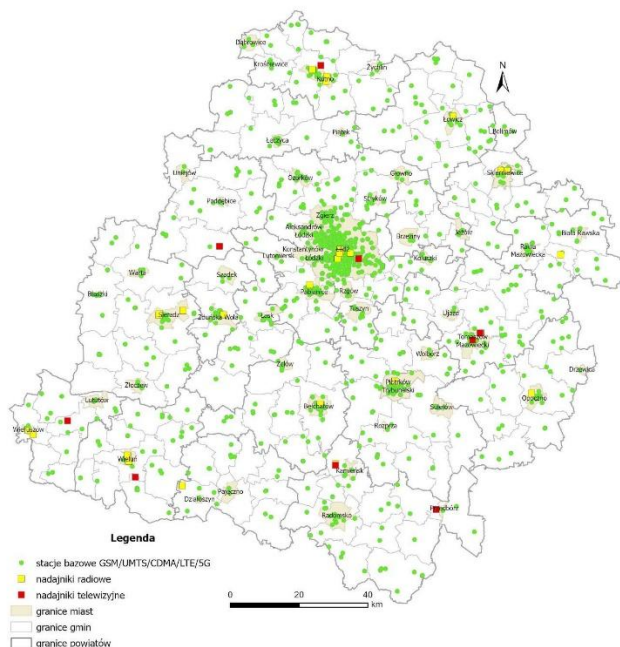
⁷⁴ Instytucja monitorująca WIOŚ.

⁷⁵ W każdej miejscowości zlokalizowano punkty pomiarowe do pomiarów krótkookresowych (ograniczone do jednej doby) wg Oceny stanu akustycznego środowiska na terenie województwa łódzkiego w roku 2023.

PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Rys. 13. Źródła promieniowania elektromagnetycznego z zakresu 0,003 GHz – 3 GHz na terenie województwa łódzkiego w 2023 r.
Źródło: Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie łódzkim – w oparciu o wyniki pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska

Podstawowe emitory promieniowania elektromagnetycznego to stacje bazowe GSM/UMTS/CDMA/LTE, nadajniki RTV, linie energetyczne napowietrzne oraz stacje GPZ. W 2023 r. na obszarze województwa znajdowało się 11 174 nadajników na stacjach bazowych GSM / UMTS / CDMA / LTE 76. Ponadto w Łódzkiem funkcjonuje około 8 stacji z nadajnikami telewizyjnymi (DVB-T i DVB-T2) i 57 radiowych, a ich największe zagęszczenie koncentruje się w obszarze Aglomeracji Łódzkiej⁷⁷.

W 2023 r. pomiary pól elektromagnetycznych wykonano w 75 punktach pomiarowych w miastach i na terenach wiejskich województwa łódzkiego. We wszystkich punktach pomiarowych wartości natężenia pola elektromagnetycznego utrzymywały się poniżej dopuszczalnej wartości 28 V/m dla zakresu częstotliwości objętej monitoringiem⁷⁸. Średnia ze wszystkich wyników pomiarów uzyskanych w 2023 r. wyniosła 0,58 V/m, a wartości natężenia PEM w poszczególnych punktach utrzymywały się na stosunkowo niskich poziomach.

WARUNKI KLIMATYCZNE

Województwo łódzkie charakteryzuje się klimatem umiarkowanym ciepłym, przejściowym. Przejściowość tego klimatu wynika z wpływów oceanicznych i kontynentalnych. W województwie przenikają się wpływy ciepłych klimatów strefy umiarkowanej (od południa) oraz chłodnych klimatów strefy umiarkowanej (od północy).

Lato trwa około 95 dni, a zima przeciętnie około 87 dni. Natomiast okres wegetacyjny, który jest stosunkowo długi, trwa około 220 dni (od końca marca do początku listopada).

Województwo łódzkie leży w strefie wiatrów zachodnich i południowo-zachodnich (odpowiednio powyżej 20,0% oraz 10,0-12,0%). Dość często wieją też wiatry wschodnie (ponad 10,0%) oraz południowo-wschodnie.

Według rocznika statystycznego województwa łódzkiego w 2023 r. temperatura średnia wyniosła 10°C, maksymalna 37,6°C, a minimalna – 30,3 C. Roczna suma opadów wyniosła 644 mm, natomiast średnia prędkość wiatru 3,1 m/s. Średnie usłonecznienie w przeważającej części województwa notuje się na poziomie 1 904 godzin/rok.

W latach 2014-2024 odnotowano wyraźny wzrost średniej rocznej temperatury powietrza, w północnej i zachodniej części województwa nawet na poziomie 2°C. Modelowany wzrost temperatury powietrza skutkuje znaczącym wydłużeniem okresu wegetacyjnego, nawet o 3 tygodnie⁷⁹. Porównując rozkład temperatur średnich w 2024 r. na terenie województwa łódzkiego można zauważyć anomalię charakteryzującą się wyjątkowo ciepłym okresem zimowym (wg map IMGW temperatura minimalna wynosiła w 2024 r. do -4°C we wschodniej części

⁷⁶ Dane na podstawie wydanych pozwoleń radiowych.

⁷⁷ Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie łódzkim - w oparciu o wyniki pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

⁷⁸ Norma zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

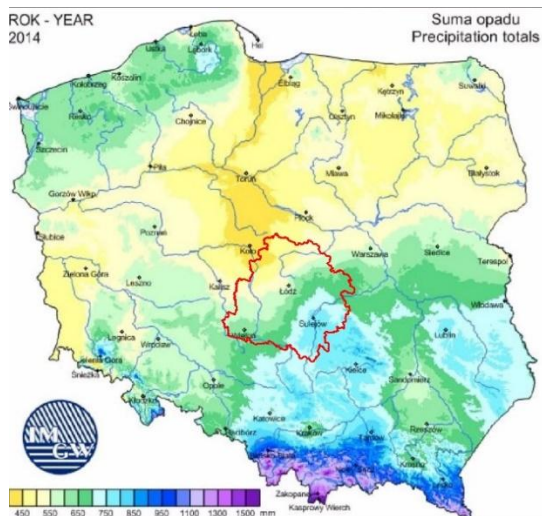
⁷⁹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022r. w sprawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 23 lutego 2023 r., poz. 335).

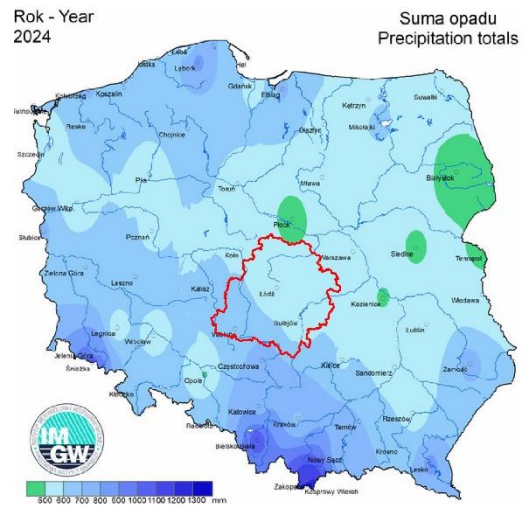
województwa, gdzie w 2014 r. temperatura minimalna sięgała -7°C w tej części województwa), pojawiającym się upalnym latem (wg map IMGW temperatura maksymalna sięgała do 31°C w 2024 r. na terenie prawie całego województwa, gdzie w 2014 roku temperatura maksymalna sięgała 30°C i występowała jedynie fragmentem w północno-zachodniej części województwa), jak również ciepłą wiosną i jesienią.

Dla zachodniej części łódzkiego tempo zmian prognozowane jest jako powolna ewolucja ku warunkom klimatycznym charakterystycznym termicznie dla klimatu oceanicznego, ale z pogłębiającym się w czasie deficytem zasilania opadowego⁸⁰. Pod względem prognozowanych warunków klimatycznych dla części województwa będącej w dorzeczu Wisły modele klimatyczne wskazują na zwiększający się w kształtowaniu pogody udział kontynentalnych mas powietrza, co skutkuje przyrostem czasu trwania okresu suszy atmosferycznej⁸¹.

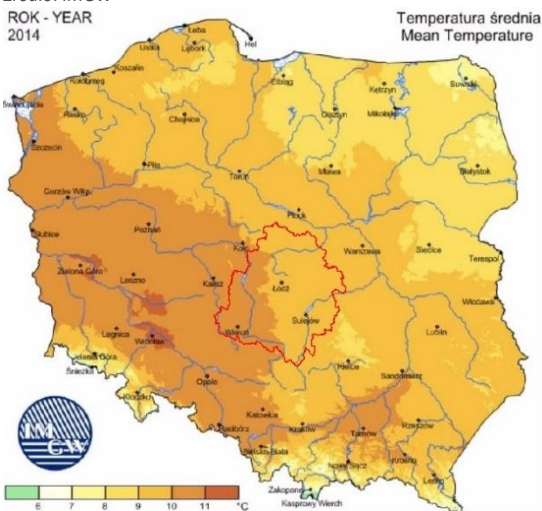
Rys. 14. Roczna suma opadów atmosferycznych w Polsce w 2014 r.
Źródło: IMGW

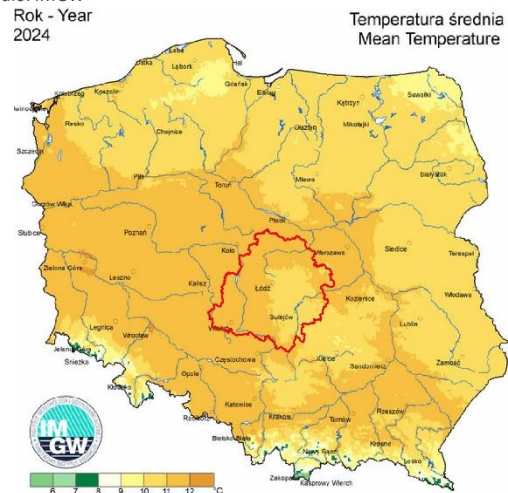
Rys. 15. Roczna suma opadów atmosferycznych w Polsce w 2024r.
Źródło: IMGW

Rys. 16. Temperatura średnia w Polsce w 2014 r.
Źródło: IMGW

Rys. 17. Temperatura średnia w Polsce w 2024 r.
Źródło: IMGW

W zakresie opadów, jak i warunków termicznych, w województwie łódzkim w 2024 r. odnotowano anomalie klimatyczne. W ostatnich latach obserwuje się również nasilenie zjawisk ekstremalnych,

⁸⁰ Rozporządzenie ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022r. w sprawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 23 lutego 2023 r., poz. 335).

⁸¹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022r. w sprawie Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 17 lutego 2023 r., poz. 300).

tj. występowanie deszczy nawalnych i silnych wiatrów. Skutki deszczy nawalnych są najbardziej odczuwalne w ośrodkach miejskich, które ze względu na duże powierzchnie zabudowane uniemożliwiają infiltrację nadmiaru wody i często niedrożne systemy kanalizacji, są narażone na podtopienia. Ekstremalne zjawiska klimatyczne występują również na obszarach wiejskich, gdzie silne wiatry stają się przyczyną uszkodzeń budynków mieszkalnych i napowietrznych elementów infrastrukturalnych.

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PLANU ROZWOJU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania przestrzeni przyrodniczej kluczowe są: zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska przyrodniczego w sposób umożliwiający trwałe korzystanie z nich zarówno obecnie, jak i w przyszłości, poprawa jakości środowiska, adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczanie ryzyka wynikającego z zagrożeń.

Zrównoważony rozwój wymaga, aby prowadzona i planowana działalność gospodarcza i inwestycyjna była dostosowana do uwarunkowań środowiska, co umożliwi kształtowanie wysokiej jakości przestrzeni i wpłynie na poprawę warunków życia mieszkańców. Niezbędne jest położenie szczególnego nacisku na te komponenty środowiska, których jakość, pomimo podejmowanych działań naprawczych, jest wciąż niezadowalająca, oraz te, których wykorzystanie skutkuje niekorzystnymi zmianami w środowisku.

Najistotniejsze problemy ochrony środowiska, które w kontekście realizacji *Planu rozwoju* ze względu na rodzaj, charakter i zasięg oddziaływania należy zaliczyć:

- fragmentację środowiska przyrodniczego, w tym m.in. zmniejszenie różnorodności biologicznej,
- brak skutecznych narzędzi ochrony,
- postępującą presję urbanizacyjną,
- degradację powierzchni ziemi w wyniku eksploatacji kopalni,
- degradację krajobrazu,
- erozję gleb,
- nadmierne zakwaszenie i przesuszenie gleb,
- wysokie zagrożenie suszą, pogłębiające niedobór wody oraz inne ekstremalne zjawiska pogodowe i klimatyczne,
- niską jakość wód powierzchniowych,
- zagrożenie i ryzyko powodziowe,
- niską jakość powietrza,
- niekorzystny klimat akustyczny,
- zagrożenia związane z gospodarką odpadami,
- ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Ponadto w województwie wśród dodatkowych, choć marginalnych, zagrożeń z zakresu środowiska można wymienić:

- występowanie 38 osuwisk⁸², 231 terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi⁸³ oraz 22 obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych ziemi⁸⁴;
- negatywne oddziaływanie pól elektromagnetycznych, choć w tym zakresie nie odnotowuje się przekroczeń wartości dopuszczalnej.

⁸² W powiatach: sieradzkim (9), zgierskim (1), skierniewickim (10), tomaszowskim (16), piotrkowskim (2).

⁸³ W powiatach: sieradzkim (17), zgierskim (32), skierniewickim (79), rawskim (72), tomaszowskim (31).

⁸⁴ 4 obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych znajdują się w okolicach Zbiornika Jeziorsko, natomiast pozostałe obszary (skarpy i zbocza) zlokalizowane są w dolinach rzek: Bzury, Czarnawki, Mrogi, Rawki, Wolbórki, Bieliny, Piasecznicy, Pilicy, Warty oraz w okolicach Zbiornika Sulejowskiego. Opracowano na podstawie Przeglądowej mapy osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w skali 1:50 000 w ramach projektu Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) oraz danych zebranych w rejestrach starostw powiatowych na potrzeby Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi (2025 r.).

FRAGMENTACJA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Województwo łódzkie charakteryzuje się zarówno niskim udziałem terenów objętych ochroną prawną, jak również niespójnym systemem obszarów chronionych. Fragmentacja środowiska przyrodniczego to bardzo istotny problem w ochronie przyrody, który może w efekcie doprowadzić do rozczłonkowania siedlisk i utraty ich wartości. Samo objęcie ochroną prawną obszarów najcenniejszych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym bez zachowania ciągłości ekologicznej z innymi obszarami nie zapewni prawidłowego funkcjonowania środowiska. Dlatego szczególnie istotne jest kształtowanie spójnego systemu obszarów chronionych, co sprzyjać będzie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa oraz wpłynie na poprawę jakości życia jego mieszkańców.

W terenach otwartych negatywnym zjawiskiem jest presja inwestycyjna na obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo oraz tereny usytuowane w ich bezpośrednim sąsiedztwie (enklawy leśne, doliny rzeczne, zbiorniki wodne). Przykładem takich miejsc w Łódzkiem są m.in. parki krajobrazowe przyciągające inwestorów ze względu na ich atrakcyjność przyrodniczo-krajobrazową, a tym samym optymalne miejsce zamieszkania. Zakłóca to spójność i ciągłość przestrzenną, a także funkcjonalną obszarów chronionych objętych prawną ochroną bądź predestynowanych do jej ustanowienia. Zmiana przeznaczenia terenów rolnych i leśnych na cele budowlane powoduje w wielu wypadkach utratę cennych siedlisk przyrodniczych i gatunków. Ponadto tereny te są **sukcesywnie doposażane w infrastrukturę komunikacyjną** oraz techniczną, które stanowią bariery powodujące fragmentację systemu przyrodniczego co w rezultacie może utrudniać prawidłowe funkcjonowanie ekosystemów.

BRAK SKUTECZNYCH NARZĘDZI OCHRONY

Istotnym elementem utrudniającym ochronę, racjonalne zagospodarowanie przestrzenne i właściwe zarządzanie zasobami przyrodniczymi obszarów objętych ochroną prawną jest m.in.: brak planów ochrony bądź planów zadań ochronnych dla niektórych parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody czy obszarów Natura 2000, jak również niedostosowanie aktów prawnych dla wybranych form ochrony przyrody wydanych przed wprowadzeniem ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1478, 1940 ze zm.). Tym samym dla wielu obszarów objętych ochroną prawną nie można wyegzekwować skutecznej ochrony, ze względu na brak formalnie obowiązujących zakazów. Problemami w zakresie obszarów objętych ochroną prawną są także: nieuporządkowany status prawny dla części obszarów chronionego krajobrazu, niechęć samorządów do powoływania nowych obszarów oraz brak kompleksowego monitoringu krajobrazowego, co może skutkować niespójnością systemu obszarów chronionych województwa czy słabymi powiązaniem przyrodniczymi w skali regionalnej i ponadregionalnej.

POSTĘPUJĄCA PRESJA URBANISTYCZNA

Obserwowana w ostatnich latach postępująca presja urbanizacyjna, zarówno w województwie łódzkim, jak i całym kraju, jest wyraźnie zauważalna w przestrzeni. Jest ona efektem m.in. migracji ludności miast na obszary wiejskie oraz rozwojem terenów inwestycyjnych. Składają się na nią takie zjawiska jak: niekontrolowana suburbanizacja, wkraczanie zabudowy w obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo (np. doliny rzeczne) oraz rozwój obiektów infrastrukturalnych, przemysłowych i reklamowych.

Powierzchnia terenów zabudowanych i zurbanizowanych w 2023 r. wynosiła 115 515 ha (6,3% powierzchni województwa) i w stosunku do 2014 r. wzrosła o 15 589 ha.⁸⁵ O presji urbanizacyjnej świadczy m.in. ilość wydanych pozwoleń na budowę oraz zgłoszeń budowy z projektem budowlanym, których liczba w latach 2018 - 2023 w 52 gminach przekroczyła średnią wartość dla województwa (tj. 218 szt.).⁸⁶ Gminami przodującymi w tym zakresie była Łódź, Aleksandrów Łódzki i Zgierz.

Rozprzestrzenianie się zabudowy w sąsiedztwie dużych ośrodków miejskich obrazuje dynamika zmian zasobów mieszkaniowych. W latach 2014 - 2023 ich największy wzrost (pow. 40%) miał miejsce w gminach

⁸⁵ GUS BDL.

⁸⁶ GUS BDL.

Pabianice (gm. wiejska), Andrespol, Kleszczów i Nowosolna. Znaczące zmiany były zauważalne także w gminach Aleksandrów Łódzki, Rzgów i Bełchatów⁸⁷.

W latach 2014-2023 wyznaczona powierzchnia pod tereny mieszkaniowe w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin wzrosła o 8 563 ha, a przeszacowania powierzchni przyszłych terenów mieszkaniowych (w stosunku do istniejących: 10,4-krotne w 2014 r.⁸⁸ i 8,3-krotne w 2023 r.⁸⁹) znacznie przekraczają rzeczywiste i prognozowane potrzeby mieszkańców gmin. W 2023 r. całkowita pojemność demograficzna⁹⁰ wyznaczonych w województwie terenów mieszkaniowych wyniosła 11,9 mln osób i była 5-krotnie większa od faktycznej liczby mieszkańców województwa (2,36 mln osób w 2023 r.)⁹¹.

Nowa zabudowa rozprzestrzenia się w sposób niekontrolowany, bez miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, na zasadach określanych w pojedynczych decyzjach o warunkach zabudowy. Wkraczanie zabudowy na tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo, w tym w doliny rzeczne i tereny zalewowe, skutkuje degradacją środowiska i sprawia, że równowaga pomiędzy obszarami otwartymi a zagospodarowanymi zostaje zachwiana. Skutkuje to powstawaniem osiedli mieszkaniowych bez odpowiedniej infrastruktury, w tym **transportowej**, i dostępu do podstawowych usług. W efekcie obniża się jakość życia, podwyższają się koszty funkcjonowania i presja na środowisko przyrodnicze, w tym zanieczyszczenie powietrza. Dlatego też niezwykle istotna z punktu widzenia przeciwdziałania chaotycznemu rozlewaniu się zabudowy jest koncentracja procesów urbanizacji wokół węzłów kolejowych oraz sieci drogowej. Jej niewątpliwą zaletą jest możliwość korzystania w pełni z potencjału wydajnego układu transportowego.

DEGRADACJA POWIERZCHNI ZIEMI W WYNIKU EKSPLOATACJI KOPALIN

Problemy związane z wpływem eksploatacji kopalni na środowisko koncentrują się przede wszystkim w centralnej części województwa. Biorąc pod uwagę skalę oraz intensywność zmian należy je określić jako zagrożenie środowiska szczególnie istotne w skali łódzkiego.

W 2024 r. w skali kraju województwo łódzkie znajdowało się w czołówce pod względem ogólnej powierzchni gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji (4 699,0 ha - 5. miejsce w kraju, Polska 60 162,0 ha), za województwami wielkopolskim, dolnośląskim, śląskim i warmińsko-mazurskim⁹².

Szczególnie negatywne oddziaływania na środowisko w wyniku działalności odkrywkowej eksploatacji węgla brunatnego w rejonie Bełchatowa i Szczercowa powodują znaczne przekształcenia rzeźby terenu, zmiany warunków hydrogeologicznych, degradację gleb i krajobrazu, zanieczyszczenia atmosfery oraz utratę walorów przyrodniczych (w tym degradację i zaburzenia ekosystemów), kulturowych i krajobrazowych. Zmianom uległa struktura przestrzenna i osadnicza obszaru. Bardzo wyraźną sylwetką w krajobrazie odznacza się Góra Kamieńska, powstała jako zwałowisko zewnętrzne Kopalni Węgla Brunatnego Bełchatów, której wygląd dodatkowo dysharmonizują liczne elektrownie wiatrowe.

Inne miejsca przekształcenia powierzchni ziemi w wyniku eksploatacji kopalni zlokalizowane są m.in. w rejonie Białej Góry i Unewela (surowce szklarskie), Grudzeń-Lasu (piaski formierskie), Działoszyna (wapienie i margle dla przemysłu cementowego), Raciszyna (kamienie łamane i bloczne - wapień) oraz Czatolina (piaski i żwiry).

Podejmowane **procesy inwestycyjne w zakresie systemu transportowego** będą wiązały się ze wzrostem zapotrzebowania na surowce skalne, a tym samym mogą wpłynąć na degradację powierzchni ziemi na skutek ich eksploatacji.

Konsekwencją realizacji inwestycji transportowych będzie zmiana ukształtowania powierzchni, użytkowania terenu oraz nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych. Jednocześnie należy założyć, że w dłuższej perspektywie podejmowane będą działania rekultywacyjne stopniowo kompensujące przekształcenia powierzchni ziemi oraz zużycie zasobów naturalnych (m.in. prace nasadzeniowe).

⁸⁷ GUS BDL.

⁸⁸ Na podstawie danych z Raportu o gospodarowaniu przestrzenią na terenie województwa łódzkiego. Stan na dzień 31.12.2017 r.

⁸⁹ Na podstawie danych z Raportu rocznego z realizacji PZPWŁ oraz PZPMOF Łodzi, Łódź, grudzień 2024 oraz GUS BDL.

⁹⁰ Wartość pojemności demograficznej przyjęto zgodnie z propozycją założeń w Raporcie o ekonomicznych stratach i społecznych kosztach niekontrolowanej urbanizacji w Polsce, przygotowanej przez PAN, przyjmując podstawowy poziom intensywności zamieszkania (40 osób/1 ha dla terenów mieszkaniowych jednorodzinnych oraz 200 osób/1 ha dla terenów mieszkaniowych wielorodzinnych).

⁹¹ Raport roczny z realizacji Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego, Łódź, grudzień 2024 r., BPPWŁ.

⁹² GUS BDL – stan na 31.12.2024 r.

DEGRADACJA KRAJOBRAZU, W TYM ZABYTKOWYCH STRUKTUR PRZESTRZENNYCH

Na istniejące problemy ochrony krajobrazu przekłada się pośrednio większość obecnych problemów związanych z ochroną środowiska. Zagrożeniem widocznym w pierwszej kolejności jest rozwój gospodarczy, w tym rozwój zabudowy (m.in. wielkopowierzchniowej i wielkogabarytowej) oraz infrastruktury technicznej (m.in. sieci energetycznej i komunikacyjnej), zwłaszcza w strefach podmiejskich, słabo zurbanizowanych i na terenach otwartych, często cennych przyrodniczo.

Konieczność rozwoju alternatywnych źródeł energii wiąże się z powstawaniem farm energetyki wiatrowej i słonecznej powodując zmiany w dotychczasowym charakterze krajobrazu wiejskiego. Najbardziej dysharmonizującymi krajobraz elementami infrastruktury technicznej są napowietrzne linie energetyczne, maszty telefonii komórkowej oraz elektrownie wiatrowe. Problem ten jest szczególnie istotny w rejonie obszarów o najwyższych walorach przyrodniczo-krajobrazowych bądź kulturowych.

Równie istotnym problemem dla ochrony krajobrazu jest powierzchniowa eksploatacja surowców, która do momentu zakończenia użytkowania i realizacji rekultywacji jest zmianą trwałą i powodującą szereg wtórnych zmian w środowisku, a w konsekwencji w krajobrazie. Powstający w wyniku odkrywki złoża leży depresji powoduje znaczące obniżenie poziomu wód gruntowych, a to z kolei skutkuje degradacją siedlisk przyrodniczych, które diametralnie zmieniają skład gatunkowy lub wręcz całkowicie zanikają, pośrednio zmieniając krajobraz. Równie istotny z punktu widzenia krajobrazu, szczególnie niebezpieczny na obszarach chronionych i w dolinach rzek, jest niekontrolowany rozwój zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej w lokalizacjach nieuzasadnionych ekonomicznie, powodujący fragmentację oraz antropizację środowiska. Szczególnie dużym problemem jest zabudowywanie makronętrzą dolin Warty i Pilicy.

Infrastruktura transportowa, w szczególności drogi ekspresowe i autostrady, najbardziej uwidacznia się w harmonijnym krajobrazie wiejskim i na terenach cennych przyrodniczo. Składniki krajobrazu, takie jak liniowe elementy horyzontalne (wielopasmowe drogi, torowiska) oraz wertykalne (oznakowanie dróg, ekrany dźwiękochłonne, trakcje kolejowe), najwyraźniej manifestują się wprowadzając podział wielkich kompleksów leśnych lub wewnątrz krajobrazowych, jakimi są np. doliny rzeczne. Harmonia cennych panoram jednostek osadniczych często bezpowrotnie zaburzana jest przez powstanie na ich przedpolu obwodnic drogowych. Te jednak niejednokrotnie są niezbędne dla zatrzymania postępującej degradacji historycznych układów przestrzennych i elementów dziedzictwa kulturowego, spowodowanej wzmożonym ruchem tranzytowym przez centra miejscowości oraz zanieczyszczeniem powietrza, hałasem i wibracjami wynikającymi ze złego stanu dróg i przestarzałej infrastruktury taboru szynowego.

EROZJA GLEB

Podatność na erozję gleby wynika w Łódzkiem przede wszystkim z nadmiernego przesuszenia pokrywy glebowej, na skutek nasilających się zmian klimatycznych, w tym m.in. zjawiska suszy.

Wylesianie i usuwanie zadrzewień śródpolnych w celu pozyskania większej przestrzeni produkcyjnej dla rolnictwa, a także pod tereny inwestycyjne (w tym **magazynowe i komunikacyjne**) sprzyjają procesom erozji, gdyż usuwają naturalne, przyrodnicze bariery pozwalające niwelować skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych (poprzez spowalnianie prędkości porywistych wiatrów) i zapewniające poprawę wilgotności gleby (poprzez zwiększenie zdolności retencyjnej). Do przesuszenia gleb przyczyniają się również wszystkie systemy odwadniające na terenach zurbanizowanych oraz w obrębie dużych inwestycji komunikacyjnych. Z drugiej zaś strony **erozja gleby może stanowić zagrożenie wpływające na inwestycje transportowe** stanowiąc przyczynę podatności gruntu na procesy przemieszczania.

NADMIERNE ZAKWASZENIE I PRZESUSZENIE GLEB

Większość gleb województwa łódzkiego charakteryzuje się niską jakością oraz wysokim zakwaszeniem skutkującym ich degradacją i stanowi istotny problem dla rozwoju rolnictwa. W latach 2020-2023 ponad połowę gleb w województwie stanowiły gleby o odczynie kwaśnym i bardzo kwaśnym (58%). Dla ponad 1/4 z nich potrzeby wapnowania wskazano jako konieczne.⁹³

⁹³ W latach 2020-2023. Ochrona środowiska 2024, GUS. Warszawa 2024.

Kolejny problem związany z ograniczeniami dla rozwoju rolnictwa dotyczy nasilających się zmian klimatycznych, w tym m.in. zjawiska suszy. Dla przykładu, w okresie od 1.06.2019 r. do 31.07.2019 r. w 168 gminach województwa (spośród 177) udział gleb podatnych i bardzo podatnych na suszę rolniczą w użytkach rolnych utrzymywał się na poziomie ponad 50,0%.⁹⁴

WYSOKIE ZAGROŻENIE SUSZĄ ORAZ INNE EKSTREMALNE ZJAWISKA POGODOWE I KLIMATYCZNE

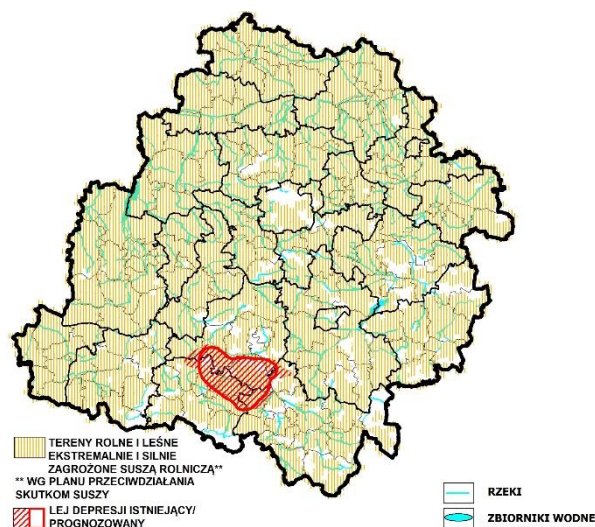
Zmiany klimatu oraz związane z nimi ekstremalne zjawiska pogodowe (coraz wyższe temperatury powietrza, silne nasłonecznienie, deficyt opadów, ekstremalne susze) generują występowanie deficytów wody w glebie, zmniejszanie zasobów wód powierzchniowych, gruntowych i podziemnych. Prowadzi to do zubożenia i utraty różnorodności biologicznej ekosystemów. Znaczna część województwa charakteryzuje się wysokim niedoborem wody w sezonie wegetacyjnym, a zjawisko suszy to najważniejszy problem, jaki będzie występował w obszarze intensywnego rolnictwa. Niedoścadowany wciąż pozostaje problem suszy hydrogeologicznej. Wysoki niedobór wody w sezonie wegetacyjnym przyczynia się m.in. do utraty materii organicznej w glebie. Ponad połowa powierzchni województwa jest ekstremalnie i silnie zagrożona suszą rolniczą. Zagrożenie suszą hydrologiczną zdiagnozowano w stopniu umiarkowanym, a z kolei suszą hydrogeologiczną w stopniu umiarkowanym lub niskim.⁹⁵ Niedobór wody występuje nie tylko w obszarze intensywnego rolnictwa, ale odczuwalny jest także w rejonie leja depresji, który powstawał na skutek działalności Kopalni Węgla Brunatnego Bełchatów.⁹⁶ Długotrwałe obniżony poziom wód gruntowych powoduje, i powodować będzie w przyszłości, nieodwracalne skutki w ekosystemach i krajobrazie, a także jest przyczyną problemów w rolnictwie.

Czynnikami sprzyjającymi suszy są m.in. wzrost średniej rocznej temperatury, jak również anomalie w rocznej sumie opadów w województwie. Scenariusze klimatyczne dla Polski pokazują, że najpowszechniejszymi zjawiskami pogodowymi w najbliższym dziesięcioleciu będą fale upałów z tendencją do wydłużania czasu ich występowania. Z prognozy różnicy liczby dni suchych w roku między okresem 2008-2018 i 2021-2050 wynika, że w Łódzkiem wartość ta wzrośnie o około 16-19 dni.⁹⁷ Ponadto prognozy zmian średniej rocznej temperatury dla okresu 2071-2100 wskazują, że do końca stulecia średnia roczna temperatura powietrza w Polsce wzrośnie ponad poziom z roku 1990 o około 3,5-4°C.⁹⁸ Dla największych miast Polski prognozowany jest wzrost liczby dni upalnych (z temperaturą maksymalną przekraczającą 30°C), najbardziej znaczący na północy kraju. Ponadto o średnio 20 dni zmniejszy się liczba dni przymrozkowych.⁹⁹

Wzrost średniej temperatury powietrza będzie miał skutki, m.in. w postaci wydłużenia okresu wegetacyjnego i możliwości uprawy nowych gatunków roślin. Negatywne skutki przejawiające się w przyspieszeniu początku sezonu wegetacyjnego będą dużo gorsze dla roślin niż przyspieszenie końca sezonu przymrozkowego. Wskutek tego przymrozki pojawiają się w mniej korzystnych fazach rozwoju roślin – w czasie

Rys. 18. Deficyt wód w 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej IUNG, PPSS, KWB Bełchatów

⁹⁴ Na podstawie raportów Systemu Monitoringu Suszy Rolniczej w Polsce <http://www.susza.iung.pulawy.pl/komentarz>, <http://www.susza.iung.pulawy.pl/KBW> w województwie łódzkim suszę rolniczą odnotowano w okresie od 1 kwietnia 2019 r. do 31 sierpnia 2019 r. Największy deficyt wody zarejestrowano w okresie od 1 czerwca 2019 r. do 31 lipca 2019 r.

⁹⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1615)

⁹⁶ Stopień wykorzystania zasobów dyspozycyjnych wód podziemnych jest bardzo wysoki, a wartości poboru znacznie przekraczają wielkość zasobów dostępnych do zagospodarowania. Plan przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. z 2021 r. poz. 1615)

⁹⁷ Polityka ekologiczna Państwa 2030 r. Ministerstwo Środowiska. Warszawa, 2019.

⁹⁸ <http://klimada.mos.gov.pl/adaptacja-do-zmian-klimatu/globalne-procesy/> - Projekt Peseta-<http://peseta.jrc.es>

⁹⁹ Polityka ekologiczna Państwa 2030 r. Ministerstwo Środowiska. Warszawa, 2019.

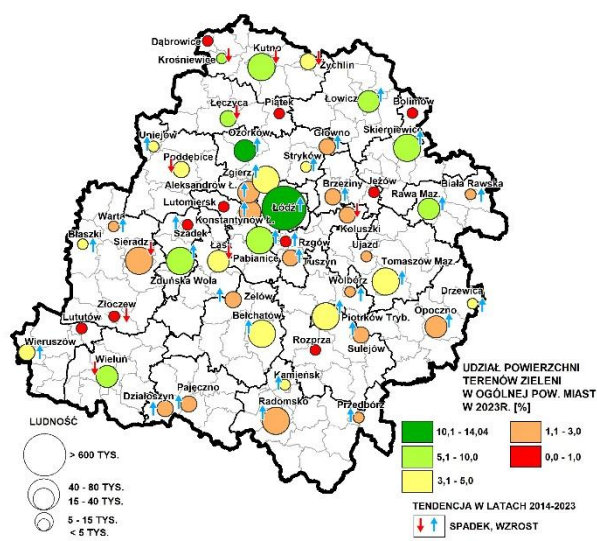

kwitnienia lub zawiązywania owoców, czyli w czasie, gdy wrażliwość roślin na niskie temperatury jest najsilniejsza. Zanotowano także anomalie w rocznej sumie opadów atmosferycznych i ich spadek od 10 do 30%. Podobnie jak w przypadku temperatur jest to trend utrzymujący się. Prognozy zmian wysokości opadów wskazują na nieznaczny wzrost całkowitej liczby dni z opadem oraz liczby dni z opadem ekstremalnym powyżej 10 mm/dobę, głównie w miastach we wschodniej i południowej części kraju¹⁰⁰. Przewiduje się znaczący przyrost częstości i wydłużania się okresów suszy glebowej i hydrologicznej, postępujący deficyt dobrej jakości zasobów wód powierzchniowych i podziemnych do celów komunalnych, przemysłowych, a przede wszystkim rolniczych¹⁰¹. Dodatkowym czynnikiem sprzyjającym suszy jest najniższa w Polsce lesistość województwa oraz bardzo mała zdolność retencyjna zlewni.

Ośrodki miejskie, zwłaszcza te największe, w związku z ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, takimi jak upały i deszcze nawalne oraz powodzie nagłe/miejskie, borykają się z koniecznością adaptacji do zmian klimatycznych. Skutkiem opadów o bardzo dużym natężeniu, krótkim czasie trwania i ograniczonej lokalnie przestrzeni¹⁰² oraz utrudnionej infiltracji wody i często niedrożnych systemów kanalizacji, są podtopienia. Obszarem największej kumulacji problemów związanych ze zjawiskami ekstremalnymi są miasta powyżej 100 tys. mieszkańców. Dla Łodzi zdiagnozowano 3 spośród 10 głównych zagrożeń klimatycznych, tj. upały, intensywne opady i burze, powodzie miejskie¹⁰³. Spośród miast województwa, Łódź¹⁰⁴, Bełchatów¹⁰⁵ i Tomaszów Mazowiecki¹⁰⁶ posiadają opracowane strategie lub plany adaptacji do zmian klimatu. Ekstremalne zjawiska klimatyczne występują również na obszarach wiejskich, gdzie silne wiatry stają się przyczyną uszkodzeń budynków i napowietrznych elementów infrastrukturalnych.

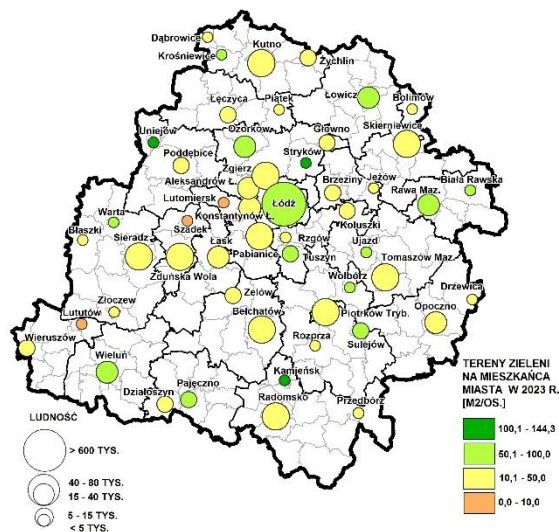
Rys. 19. Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni miast w 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Rys. 20. Powierzchnia terenów zieleni w przeliczeniu na 1 mieszkańca miasta w 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Jednym z istotnych elementów sprzyjających adaptacyjności miast do zmian klimatu są tereny zieleni, budujące system błękitno-zielonej infrastruktury. W województwie w 2023 r. średni udział powierzchni terenów zieleni w miastach¹⁰⁷ kształtował się na poziomie 5,9%, tj. powyżej średniej krajowej (4,6%). Zaledwie kilkanaście miast w 2023 r. utrzymywało wskaźnik powyżej średnich krajowych, tj. Kutno, Stryków, Krośniewice, Łęczyca,

¹⁰⁰ Zrealizowane na potrzeby projektu dotyczącego miejskich planów adaptacji do zmian klimatu dla 44 miast w Polsce <http://klimada.mos.gov.pl/adaptacja-do-zmian-klimatu/globalne-procesy/>

¹⁰¹ Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 listopada 2022 r., Dz. U. z 2023 r., poz. 300).

¹⁰² Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r., Dz.U. z 2016 r., poz. 1967).

¹⁰³ „Plany adaptacji do zmian klimatu 44 miast Polski - Publikacja podsumowująca”, Warszawa 2018 (www.44mpa.pl).

¹⁰⁴ Dokumentu jeszcze nie przyjęto uchwałą Rady Miasta.

¹⁰⁵ Uchwała nr XIX/143/20 Rady Miejskiej w Bełchatowie z dnia 27 lutego 2020 r.

¹⁰⁶ Uchwała nr XXI/184/2019 Rady Miejskiej Tomaszowa Mazowieckiego z dnia 19 grudnia 2019 r.

¹⁰⁷ Wskaźnik uwzględnia udział powierzchni terenów zieleni takich jak: parki, zieleńce, tereny zieleni osiedlowej, zieleń uliczna, cmentarze, lasy gminne w ogólnej powierzchni miast - obliczenia własne na podstawie GUS.

Łowicz, Pabianice, Rawa Mazowiecka, Skierniewice, Tomaszów Mazowiecki, Wieluń, Zduńska Wola, Ozorków i Łódź. Najwyższym udziałem takich terenów w ogólnej powierzchni miasta na poziomie 14,04% charakteryzowała się Łódź. Pod względem powierzchni terenów zieleni miejskiej w przeliczeniu na 1 mieszkańca większość miast (36 przypadków) odnotowuje wskaźnik na poziomie poniżej 50 m²/os., w 16 wskaźnik wynosi powyżej 50 m²/os.¹⁰⁸, w tym w Strykowie, Kamieńsku i Uniejowie powyżej 100 m²/os. Niewielki udział terenów zieleni w miastach ogranicza ich zdolności adaptacyjne do zmian klimatu, powodując większą podatność na skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych. Ponadto niezwykle istotnym aspektem w kontekście efektywnego funkcjonowania systemów terenów zieleni jest ich jakościowe oraz przestrzenne rozmieszczenie w tkance miejskiej, mające znaczenie zarówno dla poprawy lokalnych warunków klimatycznych, jak i przewietrzania miasta.

Szczególnie wrażliwy na zmiany klimatu, związane z nimi zjawiska pogodowe (m.in. takie jak silne wiatry, ulewy, podtopienia, osuwiska, opady śniegu i gradu, burze, niską i wysoką temperaturę oraz inwersję termiczną), **jest sektor transportu**. Wrażliwość na czynniki klimatyczne i zmiany klimatu definiuje się jako stopień, w jakim infrastruktura transportowa reaguje na zmiany klimatu i zjawiska pogodowe.

Największą wrażliwością na zmiany klimatu charakteryzują się: **infrastruktura drogowa** (szczególnie podatna na negatywne zjawiska związane z opadami śniegu, deszczu, wiatrem i ekstremalnymi temperaturami) oraz **infrastruktura kolejowa** (szczególnie podatna na negatywne zjawiska związane z niskimi temperaturami, opadami śniegu, deszczu oraz wiatrem).

NISKA JAKOŚĆ WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Wody powierzchniowe województwa łódzkiego, położonego w regionach wodnych Środkowej Wisły i Warty, podlegają silnej presji antropogenicznej, związanej z gospodarką komunalną, przemysłem i rolnictwem. Problem niskiej jakości wód powierzchniowych jest jednym z największych zagrożeń ekologicznych łódzkiego.

Gospodarka komunalna jest istotnym źródłem zanieczyszczeń, gdyż w Łodziem duża część obszarów wiejskich nie posiada kanalizacji bytowej, a ścieki często odprowadzane są do rowów przydrożnych i innych miejsc niedozwolonych, w tym bezpośrednio do wód powierzchniowych. Ponadto problemem są nieszczelne szamba. Źródłem zanieczyszczeń jest także kanalizacja ogólnospławna, którą odprowadzane są często ścieki bytowo-gospodarcze, przemysłowe oraz wody opadowe niosące zanieczyszczenia pochodzące z powierzchni utwardzonych obszarów zurbanizowanych m.in. terenów przemysłowych, handlowych, usługowych, składowych parkingów, baz transportowych, powodując zanieczyszczenie wód m.in. substancjami ropopochodnymi oraz zawiesinami. Systemy odprowadzania wód opadowych i roztopowych to przede wszystkim systemy ogólnospławne. Systemy kanalizacyjne powodują duże dopływy tych wód do oczyszczalni, dodatkowo lokalne podtopienia, przelewy burzowe wraz ze zrzutem bezpośrednio do rzek powodują zanieczyszczenia wód powierzchniowych¹⁰⁹, i substancje pochodzące z powietrza.

Źródłem presji na środowisko wodne są również zanieczyszczenia **pochodzenia komunikacyjnego** znajdujące się w spływach wód opadowych z dróg i obiektów towarzyszących zawierających zawiesiny, różnego rodzaju substancje olejowe, w tym węglowodory ropopochodne oraz inne substancje ekstrahujące się eterem naftowym, metale ciężkie, związki organiczne i nieorganiczne oraz węglowodory aromatyczne.

Ponadto na niską jakość wód w województwie istotnie wpływają zanieczyszczenia obszarowe z terenów rolniczych, zawierające pozostałości nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, stanowiące źródło azotu, fosforu oraz innych biogenów będących przyczyną eutrofizacji, a w konsekwencji zubożenia fauny i flory wodnej.

Potencjalnym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych w województwie może być turystyka i rekreacja skoncentrowana nad Zbiornikami: Sulejowskim i Jeziorsko, jako ewentualne źródło nieoczyszczonych ścieków komunalnych. Eutrofizacja największych zbiorników wodnych (zwłaszcza Zbiornika Sulejowskiego) w ostatnich latach przyczyniła się do znacznego obniżenia ich dotychczasowych walorów turystycznych¹¹⁰.

¹⁰⁸ 50 m²/osobę to minimalna wielkość terenów zieleni w miastach rekomendowana przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

¹⁰⁹ Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi. Biblioteka Monitoringu Środowiska. Łódź, 2018 r.

¹¹⁰ Stan środowiska w województwie łódzkim. Raport 2020. GIOŚ 2021 r.

ZAGROŻENIE I RYZYKO POWODZIOWE

Na terenie województwa zidentyfikowano zagrożenie powodziowe o różnym prawdopodobieństwie wystąpienia. Na podstawie mapy zagrożenia powodziowego oraz studium ochrony przeciwpowodziowej ustalono, że w Łódzkiem, w myśl ustawy Prawo Wodne, występują następujące kategorie obszarów zagrożenia powodzią:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie¹¹¹ i wynosi 1% (raz na 100 lat),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie¹¹² i wynosi 10% (raz na 10 lat),
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat),
- obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w którym wbudowano wał przeciwpowodziowy¹¹³, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny.

Ponadto występują obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne. Dodatkowo zgodnie z mapą zagrożenia powodziowego ustalono, że na terenie województwa łódzkiego występuje również obszar, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat ($p=0,2\%$) oraz obszar narażony na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego. Duże zagrożenie powodziowe pojawia się na rzekach, m.in.: Warcie, Pilicy i Bzurze. Zgodnie z zapisami ustawy Prawo wodne, w ramach wstępnej oceny ryzyka powodziowego, wyznaczone zostały obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, na których istnieje znaczące ryzyko powodzi lub jest prawdopodobne wystąpienie znaczącego ryzyka powodzi. Dla tych obszarów sporządzono mapy zagrożenia powodziowego oraz mapy ryzyka powodziowego, na których zostały przedstawione m.in. obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

W województwie występują powodzie roztopowe oraz opadowe. Problemem jest mała zdolność retencyjna większości zlewni cząstkowych, w konsekwencji wody odpływają stosunkowo szybko do największych rzek, wywołując stany powodziowe. Według danych z Projektu ISOK¹¹⁴ oraz studiów ochrony przeciwpowodziowej obszary szczególnego zagrożenia powodzią stanowią od 1,82% ($p=10\%$) do 2,83% ($p=1\%$)¹¹⁵ powierzchni regionu. Problem z zagrożeniem powodzią dotyczy 73,5% gmin (130), niezależnie od powierzchni zasięgu obszarów o prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi. W największym stopniu zjawisko to dotyczy 10 gmin. Są to: miasto Łęczyca oraz gminy wiejskie: Łowicz, Krzyżanów, Góra Św. Małgorzaty, Tomaszów Mazowiecki, Gidle, Zapolice, Radomsko, Sędziejowice, Świnice Warckie, gdzie udział powierzchni gminy zajętej pod obszary szczególnego zagrożenia powodzią (wodą 100-letnią) wynosi od 10,3% do 20,0%. W planach zarządzania ryzykiem powodziowym¹¹⁶ na terenie województwa znajduje się 5 obszarów problemowych:

- **obszar problemowy zlewnia Bzury** - OP wyznaczono w oparciu o rozkład ryzyka powodziowego dla powodzi A11, dotyczy rzek: Bzura (od Moszczenicy do ujścia), Moszczenica, Ochnia (od m. Kutno do ujścia), Sucha, Pisia, Utrata, Rokitnica, Zimna Woda;
- **obszar problemowy Wolbórka-Tomaszów Mazowiecki** - OP wyznaczono w oparciu o rozkład ryzyka powodziowego dla powodzi A11, dotyczy rzek: Wolbórka (od Dopytyw spod Będzelina do Dopytyw w Wytokach, bardzo wysokie ryzyko w m. Tomaszów Mazowiecki), Czarna, Piasecznica;
- **obszar problemowy Warta-Częstochowa** - Powodem występowania ryzyka powodziowego jest zabudowa miejska w strefie zalewów silnie meandrującego koryta Warty. Obszar wyznaczony w I cyklu planistycznym;

¹¹¹ W rozumieniu art. 16 pkt. 34) lit. a Prawa wodnego.

¹¹² W rozumieniu art. 16 pkt. 34) lit. b Prawa wodnego.

¹¹³ W rozumieniu art. 16 pkt. 34) lit. c Prawa wodnego.

¹¹⁴ Projekt ISOK (Informatyczny System Osłony Kraju) pilotowany przez KZGW w Warszawie, którego efektami prac projektu są mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) Sporządzone na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz.U. 2021, poz. 624) oraz na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 4 października 2018 r. w sprawie opracowywania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 579)

¹¹⁵ $P=0,2\%$ - prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi niskie, raz na 500 lat, $P=1\%$ - prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi średnie, raz na 100 lat, $P=10\%$ - prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi wysokie, raz na 10 lat.

¹¹⁶ Na podstawie: Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszarów dorzeczy Odry, Wisły (Rozporządzenia Ministra Infrastruktury 18 i 26 października 2022 roku w sprawie przyjęcia PZRP).

- **obszar problemowy Warta-Działoszyn** - Zagrożone budynki i infrastruktura (w tym oczyszczalnia ścieków) w m. Działoszyn, a także w m.: Lisowice, Sęsów, Kapituła, Bobrowniki, Zalesiaki. Obszar wyznaczony w I cyklu planistycznym.

Względniając specyfikę regionu wodnego Warty i środkowej Wisły oraz zidentyfikowane obszary szczególnie narażone na ryzyko powodzi dla województwa, określono działania służące minimalizacji skutków powodzi, zawarte w dwóch Planach Zarządzania Ryzykiem Powodziowym: dla Obszaru Dorzecza Wisły i dla Obszaru Dorzecza Odry¹¹⁷ oraz w Planach Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły i na Obszarze Dorzecza Odry.

Są to zadania dotyczące m.in.: analizy zwiększania retencji na terenach zurbanizowanych, możliwości likwidacji/zmiany funkcji oraz modernizacji obiektów zagrażających środowisku w przypadku powodzi, możliwości stosowania mobilnych systemów ochrony przed powodzią, stanu technicznego istniejących systemów melioracji, możliwości zwiększenia retencji na terenach leśnych, rolniczych i zurbanizowanych, budowy dużych zbiorników retencyjnych, makroniwelacji i rekultywacji zbiorników wodnych, modernizacji wałów, renaturyzacji i regulacji rzek, remontów budowli hydrotechnicznych. Poza tym, w zaktualizowanych Planach Gospodarowania Wodami zaplanowano inwestycje mające służyć zwiększeniu ilości i poprawie jakości wód, tj. makroniwelację, rekultywację, udrażnianie zbiorników, zwiększanie przepustowości, regulacje i odmulanie koryt rzek.

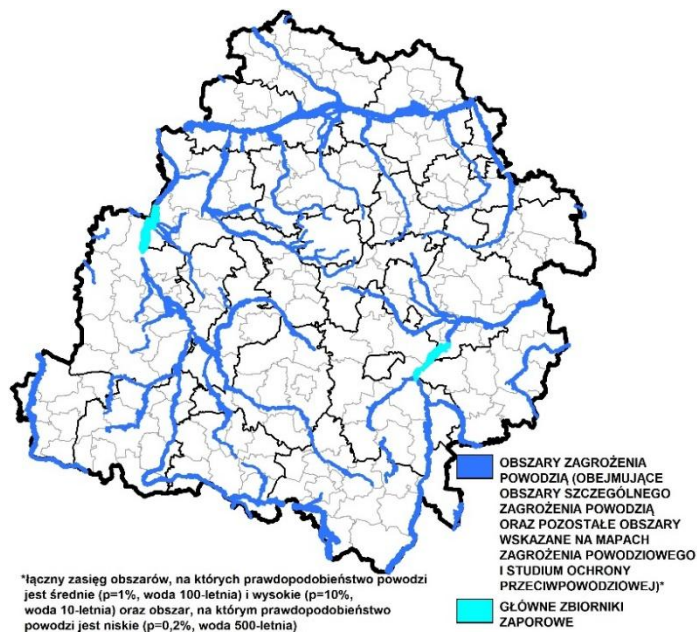
Występowanie na obszarach gmin województwa terenów zagrożenia powodziowego wymaga także podjęcia działań ochronnych dla istniejącego zainwestowania oraz zmiany polityki przestrzennej w zakresie planowania zabudowy, wskazanej w dokumentach planistycznych na poziomie lokalnym.

Poza zidentyfikowanym zagrożeniem powodziowym oraz obszarami szczególnie problemowymi w tym zakresie, istnieje również ryzyko wystąpienia powodzi w wyniku awarii największych budowli hydrotechnicznych. Obecnie zagrożenie takie dotyczy czterech zbiorników w województwie: Jeziorsko, Sulejów, Cieszanowice i Miedzna. Prawdopodobieństwo tego typu awarii i katastrof nie jest duże, jednak ich skutki mogą spowodować poważne zniszczenia.

W Łódzkiem występuje również zagrożenie podtopieniami na skutek gwałtownych, krótkotrwałych ulew powodujących nagłe wezbrania cieków¹¹⁸. Problem ten dotyczy przede wszystkim obszarów zurbanizowanych z dużym odsetkiem powierzchni nieprzepuszczalnych oraz często niewydolnymi systemami odprowadzania wód opadowych, stąd występowanie, tzw. powodzi miejskich. Na terenach wiejskich podtopienia mogą występować lokalnie i są związane m.in. z niedrożnością rowów melioracyjnych. Największa skala podtopień występujących na skutek nawałnych opadów deszczy została zdiagnozowana na terenie: Łodzi, Skierniewic, Zelowa, Radomska, miasta i gminy Brzeziny, gminy: Moszczenica, Wodzierady (w miejscowości Kwiatkowie)¹¹⁹.

Rys. 21. Zagrożenie powodziowe

Źródło: Opracowanie na podstawie danych PGW Wody Polskie

¹¹⁷ W ramach Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym: dla obszaru dorzecza Wisły i dla obszaru dorzecza Odry zidentyfikowano działania planowane do wdrożenia w II cyklu planistycznym (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry; Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły).

¹¹⁸ Wg art. 16 pkt. 43 ustawy z 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1087, 1089, 1473, z 2025 r. poz. 216.) podtopienia wywołane przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych nie są powodzią.

¹¹⁹ Plan operacyjny ochrony przed powodzią dla województwa łódzkiego, ŁUW w Łodzi, Łódź 2018.

Według danych Państwowej Służby Hydrogeologicznej¹²⁰ obszary zagrożone podtopieniami występują w obrębie dolin rzecznych:

- Warty, na całym biegu rzeki na terenie województwa łódzkiego (przy czym największy zasięg zagrożenia podtopieniami występuje od Rychłocic w gm. Konopnica, przez ujściowy odcinek Widawki do Warty, aż do północno-zachodnich granic łódzkiego);
- Bzury, zwłaszcza od Ozorkowa aż do granicy z województwem mazowieckim;
- Pilicy, od granicy z województwem świętokrzyskim do Zbiornika Sulejowskiego i od Zbiornika Sulejowskiego do granicy z województwem mazowieckim;
- Czarnej (prawobrzeżny dopływ Pilicy), od granicy z województwem świętokrzyskim do ujścia do Pilicy.

Zagrożenie powodziowe jest również odczuwalne w odniesieniu do **infrastruktury drogowej**, która przebiega lokalnie przez obszary zagrożenia powodziowego, a przy niesprawnych systemach kanalizacji deszczowej jest podatna również na negatywne podtopienia na terenach zurbanizowanych (o wysokim wskaźniku uszczelnienia nawierzchni).

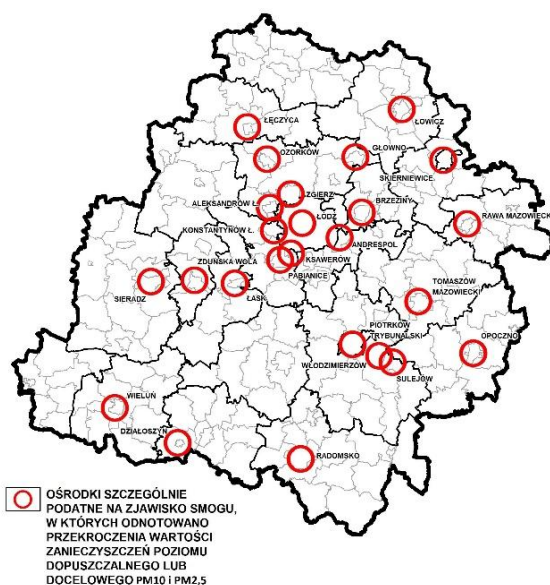
NISKA JAKOŚĆ POWIETRZA

Kluczowym problemem w zakresie niskiej jakości powietrza jest emisja powierzchniowa, która w sezonie grzewczym ma ogromny wpływ na stan powietrza, zwłaszcza w miastach oraz na terenach wiejskich w obszarze zwartej zabudowy. Stara, zwarta i nie podłączona do centralnej sieci ciepłowniczej zabudowa w centrum Łodzi i innych ośrodkach miejskich województwa powoduje kumulowanie się dużych ładunków szkodliwych substancji na niewielkiej przestrzeni o dużej gęstości zaludnienia. Utrudnione przewietrzanie tych terenów, często pozbawionych naturalnych korytarzy przewietrzających, sprzyja powstawaniu zjawiska smogu. W 2023 r. większość miast województwa znajdowała się w zasięgu strefy przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀.

W łódzkim w 2023 r. nie zanotowano przekroczeń poziomu docelowego ozonu. Stwierdzono natomiast przekroczenie poziomu celu długoterminowego. Na podstawie odnotowanych przekroczeń wartości poziomu docelowego

benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ i przekroczeń poziomu celu długoterminowego stężenia ozonu w atmosferze (AOT) wskazano w województwie 25 ośrodków szczególnie podatnych na zjawisko smogu. Pierwsze z zanieczyszczeń jest głównym składnikiem smogu zwłaszcza w miesiącach zimowych natomiast drugi w formie gazowej w okresie letnim. Powstawanie B(a)P jest związane z opalaniem w piecach i kotłach w ramach ogrzewania niezorganizowanego, natomiast ozon w powietrzu wynika z jego gazowych prekursorów występujących jako efekt emisji punktowej, który w okresie letnim utrzymuje się cały czas na wysokim poziomie. Powietrze atmosferyczne w łódzkim jest znacznie zanieczyszczane przez emisję pochodzenia przemysłowego. Głównie jest to w 2023 r. emisja energetyczna, która stanowiła ponad 90% emisji punktowej, co wpływa na wysoki poziom zawartości w powietrzu zanieczyszczeń gazowych, w tym gazów cieplarnianych (prekursory ozonu). Przykładowo udział samej Elektrowni Bełchatów w sumarycznej emisji punktowej z terenu województwa łódzkiego stanowił 85,3% w przypadku SO_x i 80,3% w przypadku NO_x.

Rys. 22. Ośrodki miejskie szczególnie podatne na zjawisko smogu, w których odnotowano przekroczenia wartości zanieczyszczeń poziomu dopuszczalnego lub docelowego PM₁₀, PM_{2,5}
Źródło: Opracowanie własne BPRWŁ na podstawie danych GIOŚ

¹²⁰ <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>

Jednocześnie na pogorszenie jakości powietrza wpływa również wysoka emisja zanieczyszczeń powietrza z transportu w ośrodkach miejskich oraz przy drogach o wysokim natężeniu ruchu.

NIEKORZYSTNY KLIMAT AKUSTYCZNY

Parametrem charakteryzującym niekorzystny klimat akustyczny w odniesieniu do infrastruktury komunikacyjnej drogowej jest **poziom hałas** uzależniony od szeregu czynników tj.: natężenie ruchu (w tym przede wszystkim pojazdów ciężkich), prędkość pojazdów, stan techniczny infrastruktury drogowej i pojazdów. Szczególnie duży hałas emitowany jest od dróg krajowych, w tym przede wszystkim od autostrad i dróg ekspresowych, jednak przekroczenia charakteryzują również obszary bezpośrednio leżące przy drogach wojewódzkich. Zgodnie z danymi przedstawionymi w *Programie ochrony środowiska przed hałasem*¹²¹, do obszarów przekroczeń hałasu wzdłuż dróg wojewódzkich¹²² należą: DW482 – ul. Łaska w Pabianicach i przejście przez Sieradz, DW484 – ul. Wojska Polskiego w Bełchatowie, DW485 – ul. Pabianicka w Bełchatowie, DW702 – ul. Piątkowska w Zgierzu, DW703 – przejście przez centrum Łęczycy, DW710 – przejście przez Konstancinów Łódzki, DW713 – przejście przez Opoczno, ul. Piłsudskiego i ul. Rokicińska w Łodzi, DW715 – przejście przez Brzeziny i Koluszki.

W województwie łódzkim istnieje ryzyko ekspozycji mieszkańców na hałas, zwłaszcza drogowy. Na podstawie mapy akustycznej przygotowanej dla dróg krajowych w 2023 r.¹²³ (arkusz Moszczenica) wskazano na istnienie zagrożenia hałasem na poziomie 2,1% populacji mieszkańców gminy i powierzchni obszarów eksponowanych na hałas drogowy na poziomie 0,5% terenu gminy w 2023 r. Natężenie hałasu przy drogach wojewódzkich wykazuje na niewielki trend wzrostowy, w stosunku do 2020 r., w którym dla na mapie akustycznej (arkusz Szadek) stwierdzono zagrożenie hałasem na poziomie 2,4% populacji mieszkańców gminy i powierzchni obszarów eksponowanych na hałas drogowy na poziomie 0,1% terenu gminy w 2020 r.¹²⁴

Ryzyko ekspozycji na hałas komunikacyjny od dróg wojewódzkich rośnie co jest konsekwencją intensyfikacji na nich ruchu pojazdów silnikowych (w okresie 2015-2020/2021 odnotowano wzrost o 20%)¹²⁵ oraz niezadowalającego i złego stanu nawierzchni w przypadku 32% odcinków dróg zarządzanych przez ZDW w Łodzi

Poprawy klimatu akustycznego można jednak upatrywać w poprawie jakości nawierzchni i stopniowym wyprowadzaniu ruchu tranzytowego z ośrodków miejskich dzięki budowie obwodnic, które odciążają pod względem natężenia ruchu i akustyki drogi przelotowe w strefie gęstej zabudowy miejskiej.

ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z GOSPODARKĄ ODPADAMI

Potencjalnym zagrożeniem dla środowiska są odpady wytwarzane zarówno w sektorze komunalnym, jak i w przemyśle, które mają negatywny wpływ na czystość wód, gleby i powietrza. Dodatkowo składowanie odpadów powoduje konieczność wyłączenia z użytkowania terenów pod składowiska oraz stwarza konflikty krajobrazowe. W okresie 2014-2023 w województwie łódzkim nastąpił spadek ilości odpadów wytworzonych ogółem o 34,2% (w kraju – o 13,3%), w tym udział odpadów komunalnych w wytworzonych ogółem wzrósł z 6,1% do 12,1%, a udział odpadów innych niż komunalne (przemysłowych) odpowiednio zmalał z 93,9% do 87,9%.

W województwie, w sektorze gospodarki odpadami komunalnymi zaobserwowano korzystną tendencję wzrostu udziału odpadów zebranych selektywnie w ogólnej masie zebranych odpadów w stosunku do 2014 r. o 14,3 p.p. do poziomu 40,4% w 2023 r. (średnia krajowa – 40,7%, 8. miejsce w kraju) i jednocześnie spadku udziału odpadów deponowanych na składowiskach w ilości zebranych zmieszanych odpadów o 34,8 p.p. do poziomu 39,0% (średnia krajowa – 36,5%, 10. miejsce w kraju). W przypadku odpadów innych niż komunalne, stanowiących przeważającą część- odpadów wytworzonych ogółem, w 2023 r., widoczna była korzystna tendencja

¹²¹ Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa łódzkiego przyjęty Uchwałą Nr II/40/24 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2024 r.

¹²² Obszary przekroczeń wyrażone przez 10% największych wartości wskaźnika NHA określającego całkowitą liczbę osób dotkniętych szkodliwym skutkiem hałasu

¹²³ Lokalna mapa hałasu dla miasta Moszczenica na terenie województwa łódzkiego wykonana na podstawie pomiarów poziomu hałasu w roku 2023 (PMŚ – GIOŚ, Łódź, wrzesień 2024 r.).

¹²⁴ Lokalna mapa hałasu dla miasta Szadek na terenie województwa łódzkiego wykonana na podstawie pomiarów poziomu hałasu w roku 2020 (PMŚ – GIOŚ, Łódź, listopad 2021 r.).

¹²⁵ Generalny Pomiar Ruchu 2015 i 2020/2021.

wzrostu udziału odpadów poddanych odzyskowi w odpadach wytworzonych o 6,9 p.p. do poziomu 9,7% (średnia krajowa – 22,6%, 11. miejsce w kraju).

Potencjalne zagrożenie dla środowiska w województwie łódzkim stanowi brak instalacji do zagospodarowania frakcji energetycznej (tzw. frakcji podsitowej), powstającej w procesie przetwarzania odpadów komunalnych, która ze względu na swoją wysoką kaloryczność nie powinna być bezpośrednio deponowana na składowiskach odpadów. Ponadto brak wystarczających mocy przerobowych do unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych również może być potencjalnym zagrożeniem skażenia środowiska.

Innym, potencjalnym źródłem zagrożenia dla środowiska mogą być także instalacje do przetwarzania odpadów.¹²⁶ W okresie 2014-2023 kontynuowany był korzystny dla ochrony środowiska proces zmniejszania liczby funkcjonujących składowisk odpadów komunalnych. Zamknięto kolejne składowiska nie spełniające wymogów ochrony środowiska i rozpoczęto ich rekultywację. W 2024 r. w województwie pozostawało 17 zamkniętych niezrekultywowanych składowisk, z czego 14 było w trakcie rekultywacji. W celu minimalizowania zagrożeń wynikających z gospodarki odpadami, instalacje służące przetwarzaniu odpadów sukcesywnie wyposażane są w nowoczesne technologie, ze szczególnym naciskiem na ponowne wykorzystanie zawartych w odpadach cennych surowców.

Dużym problemem dla środowiska są również niezrekultywowane tereny składowisk odpadów, innych niż niebezpieczne i obojętne, na których nie były składowane odpady komunalne. Wynika to przede wszystkim z trudności identyfikacji właścicieli terenów tych składowisk oraz braku na ten cel środków finansowych.

Znaczące zagrożenie dla środowiska, związane z pożarami lub skażeniem chemicznym, stanowi także nielegalne deponowanie odpadów (tzw. „dzikie wysypiska”, wyrobiska poeksploatacyjne, zdegradowane tereny przemysłowe).

Kolejnym zagrożeniem dla środowiska są osady ściekowe powstające w procesie oczyszczania ścieków. W okresie 2014-2023 w województwie w przypadku osadów powstających w oczyszczalniach komunalnych wystąpiło korzystne zjawisko zmniejszenia się masy wytworzonych osadów komunalnych o 7,6% (w kraju o 1,1%) i jednocześnie wzrostu udziału zagospodarowanej¹²⁷ masy osadów w masie wytworzonych o 2,2 p.p. do 51,1% (w kraju o 2,8 p.p. do 49,5%, 6. miejsce). Natomiast w przypadku osadów z przemysłowych-oczyszczalni ścieków ich masa wzrosła o 3,8% (w kraju – spadek o 3,6%), ale jednocześnie wzrósł udział zagospodarowanych osadów o 15,2 p.p. do wartości 30,7% (w kraju - spadek o 5,3 p.p. do 42,7%, 10. miejsce).

RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNYCH AWARII

Według danych Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi na terenie województwa łódzkiego w 2024 r. zlokalizowanych było: 9 zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii (ZDR), 23 zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii (ZZR)¹²⁸. Poza tym w Łódzkiem zlokalizowanych jest 94 zakłady, w których występują substancje niebezpieczne w ilościach mogących spowodować wystąpienie zagrożenia

Rys. 23. Składowiska odpadów w województwie łódzkim w 2024 r.

Źródło: Opracowanie własne BPRWŁ

¹²⁶ Możliwość realizacji inwestycji związanych ze składowaniem i przetwarzaniem odpadów powinna być uzależniona od decyzji środowiskowych. Inwestycje te powinny być realizowane zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 6 sierpnia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie składowisk odpadów - t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1902).

¹²⁷ zastosowanie w rolnictwie, do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne, do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu oraz przekształcone termicznie.

¹²⁸ Dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi według stanu na dzień 31.12.2024 r.

dla ludzi i środowiska również poza ich terenem.¹²⁹ Oprócz wymienionych zakładów w województwie funkcjonuje kilkaset stacji paliw, co również stwarza ryzyko wystąpienia awarii groźnych dla zdrowia i życia ludzi oraz środowiska. W latach 2020-2024 nie odnotowano w zakładach przemysłowych i magazynowych na obszarze województwa łódzkiego zdarzeń o charakterze poważnej awarii.

W 2024 r. według danych Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi transport materiałów niebezpiecznych o różnej zawartości (chemikalia, gazy, farby, rozcieńczalniki, materiały wybuchowe, ługi itp.) odbywał się odcinkami:

- autostrad (A1, A2),
- dróg ekspresowych (S8, S14),
- dróg krajowych (K-91, K-92, 8, E 67, 12, 14, 42, 43, 45, 48, 60, 70, 71, 72, 74, 91),
- wojewódzkich (469, 473, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 491, 492, 581, 583, 573, 584, 702, 703, 704, 705, 707, 708, 710, 713, 714, 715, 716, 726, 91, 742),
- powiatowych i gminnych (Baby – Lubiatów – Wolbórz – Studzianki – Golesze – Bronisławów, Baby – Biskupia Wola – Kruszów – Tuszyń – Rzgów – Kalinko),
- lokalnych (Bełchatów – Grocholice – Rogowiec).¹³⁰

Oprócz dróg kołowych materiały niebezpieczne przewożone są trasami kolejowymi (Katowice – Sosnowiec – Zawiercie – Częstochowa - Radomsko – Piotrków Trybunalski – Koluszki – Skierniewice - Żyrardów – Warszawa, Piotrków Trybunalski – Rogowiec, „Tomaszów Mazowiecki – Skrzynki – Wykno – Koluszki, Koluszki – Skierniewice – Żyrardów – Grodzisk Mazowiecki – Warszawa, Koluszki – Baby – Piotrków Trybunalski”, Kalisz – Błaszki – Sieradz – Zduńska Wola – Łask – Pabianice – Łódź, Tomaszów Mazowiecki – Opoczno, Kutno – Łęczyca – Łódź, Górka rozrządowa stacji Łódź-Olechów – Pabianice – Górka rozrządowa stacji Łódź-Olechów przez osiedla Retkinia, Rokicie, Chojny, Kurak, Dąbrowa – Koluszki – Górka rozrządowa stacji Łódź-Olechów przez Andrespol, Bedoń, Zgierz-Górka rozrządowa stacji Łódź-Olechów przez osiedla Radogoszcz, Arturówek, Doły, stację PKP Łódź-Widzew, stację PKP Łódź-Andrzejów, "Katowice – Zduńska Wola – Karsznice – Szadek – Poddebice – Świnice Warckie – Bydgoszcz, Centralna Magistrala Kolejowa Powązki – Zuski, Magistrala Północ – Południe ze stacją w Kraskach, gm. Świnice Warckie, Gdańsk Port – Płock Trzepowo - Ozorków – Chociszew – Grotniki – Jedlicze Łódzkie - Zgierz-Północny – Zgierz, Warszawa – Poznań, Łowicz – Skierniewice, Częstochowa – Wieluń – Wieruszów – Kępno, Wieluń – Pfleiderer Prospan S.A. w Wieruszowie, Chorzew Siemkowice – Cykarzew – Częstochowa, Ostrów Wielkopolski Sieradz – Łódź, Tomaszów Mazowiecki – Skarżysko Kamienna – Radom, Płock – Kutno, Kutno – Włocławek, Skierniewice – Mszczonów, Węzeł Koluszki – Skierniewice – Węzeł Warszawa, Herby Nowe – Kępno, szlak Huta – Działoszyn, Szlak Biała Pajęczańska – Ważne Młyny).¹³¹

Poza opisanym powyżej transportem materiałów niebezpiecznych ma miejsce transport magistralny różnego rodzaju rurociągami.

Centralne położenie województwa powoduje, że jego obszar jest szczególnie narażony na możliwość wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, które mogą być spowodowane intensywnym przewozem substancji niebezpiecznych szlakami drogowymi i kolejowymi. Największa koncentracja źródeł niebezpiecznych substancji chemicznych występuje na terenach przemysłowych, zwłaszcza w rejonie Łodzi (m.in. terminal towarowy Łódź-Olechów), Bełchatowa, Piotrkowa Trybunalskiego i Zduńskiej Woli (Karsznice).¹³²

W związku z nasileniem przewozów materiałów niebezpiecznych zarejestrowano także sukcesywny wzrost różnego rodzaju zdarzeń w transporcie drogowym i kolejowym, których w latach 2020-2024 na obszarze województwa łódzkiego odnotowano 19.¹³³

W zakresie przechowywania i transportu materiałów niebezpiecznych na terenie województwa za najbardziej istotne zagrożenie dla człowieka i środowiska należy uznać stale wzrastającą częstotliwość przewozu substancji i materiałów niebezpiecznych po drogach i liniach kolejowych oraz brak odpowiednio wyposażonych parkingów dla uszkodzonych pojazdów przewożących takie substancje.

¹²⁹ j.w.

¹³⁰ j.w.

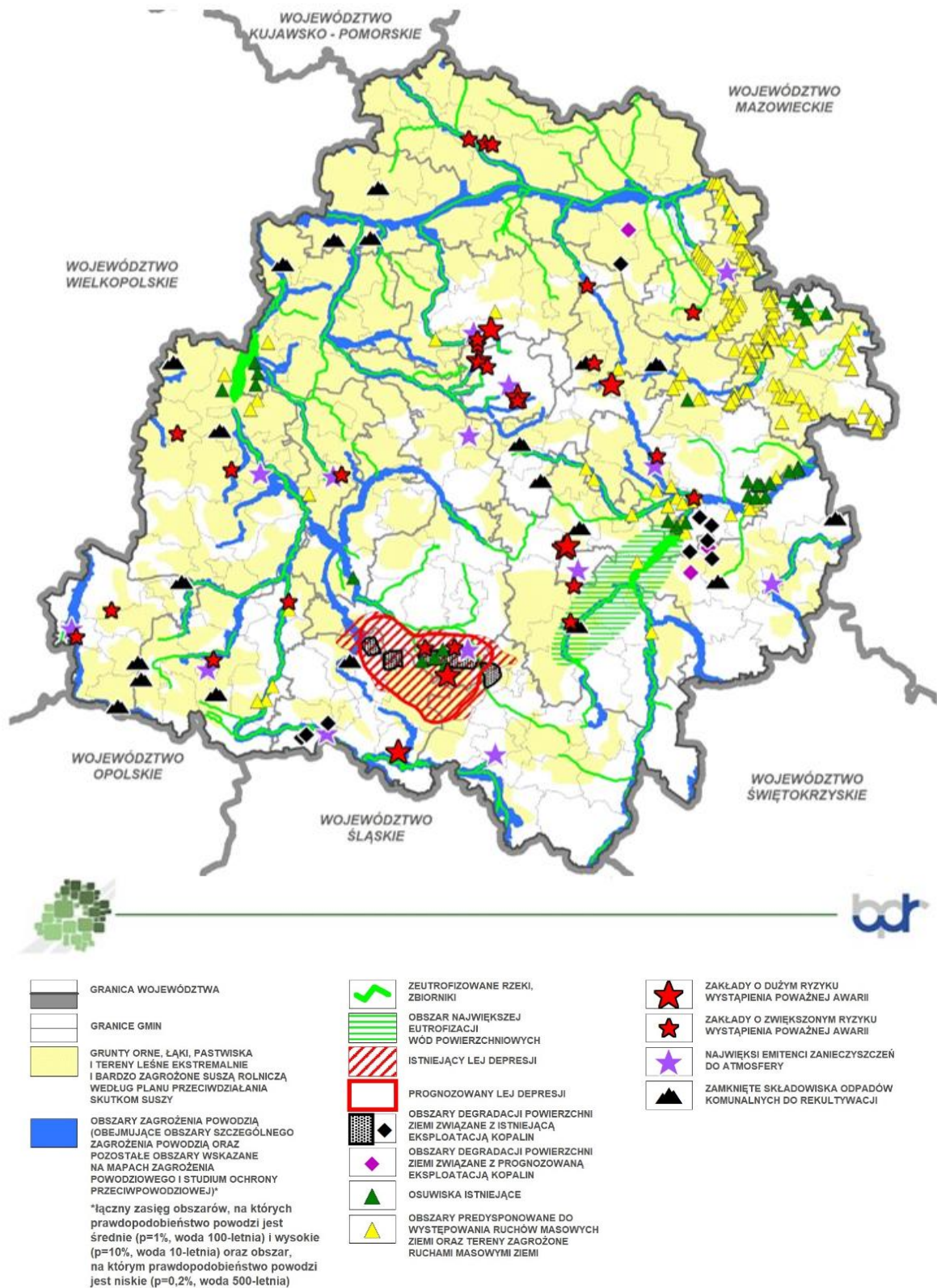
¹³¹ j.w.

¹³² j.w.

¹³³ Zdarzenia z udziałem materiałów niebezpiecznych na obszarze województwa łódzkiego w latach 2020-2024 na podstawie danych Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi.

Rys. 24. Problemy środowiska wynikające z zagrożeń

Źródło: BPPWŁ, KWPS, RZGW, KPZK, ISOK, KWB Bełchatów, Starostwa Powiatowe.

6. POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PLANU ROZWOJU

„Plan rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa łódzkiego na lata 2026-2036” to dokument, którego celem jest realizacja planowanych zadań inwestycyjnych do 2036 r., w tym:

- rozbudowa dróg wojewódzkich (wraz z rozbiórką i budową obiektów inżynierskich),
- budowa obwodnicy,
- modernizacja dróg wojewódzkich – bez sprecyzowanego zakresu inwestycji – realizowane na podstawie bieżących potrzeb zdiagnozowanych przez zarządcę infrastruktury,
- budowę infrastruktury rowerowej¹³⁴.

Realizacja *Planu rozwoju* na etapie indywidualnej inwestycji będzie uwzględniała środowiskowe uwarunkowania dla danego przedsięwzięcia ustalone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi. Jednakże z elementów Prognozy jest analiza potencjalnych zmian środowiska w przypadku braku realizacji zadań wynikających z *Planu rozwoju*, czyli w tzw. wariancie „0”. Ocena ta odnosi się do czysto hipotetycznego scenariusza, jaki mógłby mieć miejsce w sytuacji, gdyby nie przyjęto *Planu rozwoju*. W konsekwencji pewne problemy z zakresu środowiska przyrodniczego wynikające z funkcjonowania systemu drogowego w obecnej formie pozostałyby nierozwiązane.

Tab. 7. Potencjalne zmiany w środowisku w wyniku odstąpienia od realizacji *Planu rozwoju* w odniesieniu do zadań inwestycyjnych, których niezrealizowanie będzie generowało określone, niekorzystne skutki dla środowiska

POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU W WYNIKU ODSTĄPIENIA OD REALIZACJI ZADAŃ INWESTYCYJNYCH	ZADANIA INWESTYCYJNE PLANOWANE DO REALIZACJI W LATACH 2026-2036		
	ROZBUDOWA DRÓG WOJEWÓDZKICH, W TYM ROZBIÓRKA I BUDOWA OBIEKTÓW INŻYNIERSKICH	BUDOWA OBWODNICY	MODERNIZACJA DRÓG WOJEWÓDZKICH
POGORSZENIE JAKOŚCI POWIETRZA W ZWIĄZKU EMISJĄ LINIOWĄ, W TYM WZROST UDZIAŁU EMISJI CO ₂ ZE ŹRÓDEŁ KOMUNIKACYJNYCH W ZWIĄZKU Z BRAKIEM: DRÓG DOBREJ JAKOŚCI POPRAWIAJĄCYCH PŁYNNOŚĆ RUCHU, OBWODNIC, ZRÓWNOWAŻONEJ MOBILNOŚCI			
POGARSZANIE LOKALNYCH WARUNKÓW MIKROKLIMATYCZNYCH WPŁYWAJĄCYCH NA STAN ZDROWIA MIESZKAŃCÓW (KONCENTRACJI PYŁÓW POCHODZĄCYCH Z EMISJI LINIOWEJ) W ZWIĄZKU Z BRAKIEM PRZENIESIENIA RUCHU SAMOCHODOWEGO POZA OBSZARY O KONCENTRACJI ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ			
POGORSZENIE KLIMATU AKUSTYCZNEGO			
ZMNIJSZENIE LICZEBNOŚCI POPULACJI ZWIERZĄT ZE WZGLĘDU NA WIĘKSZĄ WYPADKOWOŚĆ NA DROGACH NISKIEJ JAKOŚCI ORAZ WZMOŻONY RUCH SAMOCHODOWY NA DROGACH NIŻSZEJ KATEGORII NA TERENACH OTWARTYCH			
BRAK ADAPTACYJNOŚCI ŚRODOWISKA (W TYM INFRASTRUKTURY) DO POSTĘPUJĄCYCH ZMIAN KLIMATYCZNYCH			
POGORSZENIE JAKOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH			
POGORSZENIE JAKOŚCI WÓD NA SKUTEK BRAKU NOWOCZESNEJ INFRASTRUKTURY WYPOSAŻONEJ WE WŁAŚCIWE SPOSOBY ODPROWADZENIA ZANIECZYSZCZEŃ Z DRÓG			
BRAK ŁAGODZENIA SKUTKÓW PRESJI URBANIZACYJNEJ W TERENACH PODMIEJSKICH NA SKUTEK SŁABEJ JAKOŚCI DRÓG			
POGARSZANIE STANU ZDROWIA I BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW			
NEGATYWNY WPŁYW NA DOBRĄ MATERIAŁNE NA SKUTEK ROSNĄCYCH KOSZTÓW UTRZYMANIA I EKSPLOATACJI ISTNIEJĄCEJ INFRASTRUKTURY			

Źródło: opracowanie własne.

Podkreślić należy, że zarówno rozwój społeczno-gospodarczy województwa, jak i potrzeby transportowe jego mieszkańców, zarówno w skali lokalnej, jak i regionalnej wpływają na wzrost eksploatacji istniejącej infrastruktury transportowej. Tym samym kluczowym wyzwaniem jest poprawa jej jakości w obszarze infrastruktury drogowej. Nowoczesna infrastruktura komunikacyjna pozwoli na zmniejszenie presji na środowisko, która byłaby większa, gdyby funkcjonowała w przestarzałej formie i nie nadążała za potrzebami rozwojowymi

¹³⁴ Zadanie inwestycyjne nie podlegające OOS zgodnie z komunikatem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska dotyczącym kwalifikacji chodników oraz ścieżek rowerowych w kontekście wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z dn. 6 kwietnia 2022 r.

regionu. Ponadto brak inwestycji w sektorze transportowym spowoduje brak zmian zachowań transportowych mieszkańców w zakresie elektromobilności i współdzielenia środków transportu (np. rower publiczny, hulajnogi i skutery elektryczne, carsharing). W wariantcie „0” nie zostanie osiągnięty żaden efekt ekologiczny w zakresie zmniejszenia emisji zanieczyszczeń na terenach zurbanizowanych oraz pogorszeniu ulegnie klimat akustyczny. Brak realizacji zadań inwestycyjnych będzie skutkowało niedostosowaniem infrastruktury do aktualnych trendów klimatycznych oraz wpłynie na pogorszenie bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców.

V. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ „PLANU ROZWOJU SIECI DRÓG WOJEWÓDZKICH WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2026-2036” NA ŚRODOWISKO ORAZ OBSZARY NATURA 2000

1. ANALIZA I OCENA ODDZIAŁYWANIA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH PLANOWANYCH DO REALIZACJI W LATACH 2026-2036 NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA

Zgodnie z przyjętą metodologią ocenę wpływu zapisów *Planu rozwoju* na środowisko przeprowadzono z uwzględnieniem sposobu i charakteru ich oddziaływania. W ocenie macierzowej przyjęto założenie, że realizacja zapisów *Planu rozwoju* będzie przebiegała z wykorzystaniem najlepszych dostępnych technologii, minimalizując tym samym stopień negatywnego oddziaływania na środowisko.

Na podstawie przygotowanych macierzy oceny (tab. 9) opracowano zestawienia w formie tabelarycznej prezentujące łączną ocenę wpływu na środowisko planowanych zadań inwestycyjnych wskazanych w *Planie rozwoju*.

W macierzach oceny (tab. 11, 12) zastosowano następujące oznaczenia:

Sposób oddziaływania	
	Pozytywny
	Negatywny
	Minimalny negatywny
	Zmienny (pozytywny, z wyjątkiem etapu realizacji, dla którego prognozuje się możliwe oddziaływanie negatywne)
	Brak wpływu
Charakter oddziaływania	
Bezpośredniość oddziaływania	
B	Bezpośrednie
P	Pośrednie
W	Wtórne ¹³⁵
Czas trwania oddziaływania	
D	Długoterminowe
SR	Średnioterminowe ¹³⁶
K	Krótkoterminowe ¹³⁷
Częstotliwość oddziaływania	
S	Stałe
C	Chwilowe ¹³⁸

Biorąc pod uwagę wyniki uzyskanej oceny przygotowano syntetyczną analizę sposobu i charakteru oddziaływania planowanych zadań inwestycyjnych na poszczególne komponenty środowiska, wskazując najbardziej i najmniej obciążone oddziaływaniem negatywnym (Załącznik 4).

W kolejnym etapie opracowania analizy, w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska (receptorów oddziaływania, czynników), przygotowano szczegółowy opis potencjalnych oddziaływań pozytywnych, negatywnych i minimalnie negatywnych wraz z propozycją rozwiązań mających na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na etapie realizacyjnym potencjalnych zadań inwestycyjnych.

¹³⁵ Nie zostało zidentyfikowane na etapie oceny.

¹³⁶ j.w.

¹³⁷ j.w.

¹³⁸ j.w.

Tab.8. Zadania inwestycyjne planowane do realizacji w latach 2026-2036 przewidziane do oceny wpływu na komponenty środowiska

Lp.	Nr drogi	Nazwa zadania	Długość odcinka [km]	Przewidywany rok rozpoczęcia prac budowlanych	Przewidywany rok zakończenia prac budowlanych
1	785	Rozbudowa DW 785 na odc. Silnica – Silniczka	2,7	2026	2028
2	484	Rozbudowa DW 484 na odc. Żelów – Bełchatów – II Etap	10,3	2026	2028
3	473	Rozbudowa DW 473 na odc. Łask – Teodory	2,5	2026	2027
4	486	Rozbudowa DW 486 na odc. Szczyty – Działoszyn	3,9	2026	2028
5	710	Rozbudowa DW 710 na odc. Konstantynów Łódzki - Ignacew	1,6	2026	2027
6	716	Rozbudowa DW 716 na odc. Rokiciny – Łaznów	5,5	2026	2028
7	482	Rozbudowa DW 482 w m. Młynek wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego	0,2	2026	2027
8	450	Rozbudowa DW 450 na odc. Mirków – Wieruszów	3,8	2027	2029
9	716	Rozbudowa DW 716 na odc. przejścia przez Moszczenicę	3,0	2027	2029
10	486	Rozbudowa DW 486 na odc. Krzczów – Szczyty	5,8	2029	2030
11	726	Rozbudowa DW 726 na odc. Opoczno – Żarnów – I Etap budowa obwodnicy m. Miedzna Drewniana	3,1	2029	2030
12	702	Rozbudowa DW 702 na odc. węzeł autostradowy Zgierz – Zgierz	3,9	2030	2032
13	581	Rozbudowa DW 581 od ok km 21+700 do ok km 22+730 wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego w m. Mikształ	1,0	2030	2030
14	480	Rozbudowa DW 480 na odc. Chociw – Klęcz	4,3	2031	2033
15	480	Rozbudowa DW 480 na odc. Widawa – Sieradz – I Etap – odc. Widawa – Burzenin	7,3	2032	2035
16	715	Rozbudowa DW 715 na odc. Regny – Budziszewice	6,2	2034	po 2036
17	726	Rozbudowa DW 726 – ul. Mazowiecka w Rzeszycy	0,8	2034	2034
18	469	Rozbudowa DW 469 na odc. Kłódno – Stary Gostków	5,2	2035	po 2036
19	713	Rozbudowa DW 713 na odc. Kunice – Gawrony	1,0	2036	2036
20	703	Rozbudowa DW 703 na odc. Porczyny – Praga	3,8	2036	po 2036
21	-	Modernizacja ¹³⁹ dróg wojewódzkich*	-	-	2036
22	-	Budowa infrastruktury rowerowej**	-	-	2036

* Zadanie bez sprecyzowanego zakresu inwestycji, realizowane będzie na podstawie bieżących potrzeb zdiagnozowanych przez zarządcę infrastruktury.

** Zadanie będzie realizowane na podstawie założeń wskazanych w Polityce rozwoju mobilności rowerowej w województwie łódzkim

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ZWD w Łodzi.

¹³⁹ Poprzez modernizację należy rozumieć zakres robót, który nie wymaga zmiany granic pasa drogowego, przywracających pierwotny stan drogi, przy użyciu wyrobów budowlanych innych niż użyte w stanie istniejącym w zakresie zarówno warstw konstrukcyjnych i bitumicznych nawierzchni jezdni.

Tab.9. Ocena wpływu zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w latach 2026-2036 na komponenty środowiska

L.p.	Zadanie inwestycyjne	Powierzchnia ziemi, gleby	Zasoby naturalne	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Klimat akustyczny	Klimat (czynniki klimatyczne)	Powietrze	Roślinność	Zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Ciągłość układów przyrodniczych	Obszary chronione, w tym Natura 2000	Zabytki	Krajobraz	Dobra materialne	Ludzie
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
1.	Rozbudowa DW 785 na odcinku Silnica – Silniczka	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S
2.	Rozbudowa DW 484 na odcinku Żelów – Bełchatów – II Etap	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	X D S	X D S	B D S	B D S	B D S	B D S
3.	Rozbudowa DW 473 na odcinku Łask – Teodory	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	X D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S
4.	Rozbudowa DW 486 na odcinku Szczyty – Działoszyn	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	X D S	X D S	B D S	B D S	B D S	B D S
5.	Rozbudowa DW 710 na odcinku Konstantynów Łódzki - Ignacew	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	X D S	X D S	B D S	B D S	B D S	B D S
6.	Rozbudowa DW 716 na odcinku Rokiciny – Łaznów	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	X D S	X D S	B D S	B D S	B D S	B D S
7.	Rozbudowa DW 482 w m. Młynek wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	X D S	B D S	B D S	B D S	B D S
8.	Rozbudowa DW 450 na odcinku Mirków – Wieruszów	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S
9.	Rozbudowa DW 716 na odcinku przejścia przez Moszczenicę	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	X D S	X D S	B D S	B D S	B D S	B D S
10.	Rozbudowa DW 486 na odcinku Krzeczów – Szczyty	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S
11.	Rozbudowa DW 726 na odc. Opoczno – Żarnów – I Etap – budowa obwodnicy m. Miedzna Drewniana	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	X D S	B D S	B D S	B D S	B D S
12.	Rozbudowa DW 702 na odcinku węzeł autostradowy Zgierz – Zgierz	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	X D S	X D S	B D S	B D S	B D S	B D S
13.	Rozbudowa DW 581 od ok km 21+700 do ok km 22+730 wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego w m. Mikształ	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	X D S	B D S	B D S	B D S	B D S
14.	Rozbudowa DW 480 na odcinku Chociw – Kłęcz	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S
15.	Rozbudowa DW 480 na odcinku Widawa – Sieradz – I Etap - odcinek Widawa – Burzenin	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S

L.p.	Zadanie inwestycyjne	Powierzchnia ziemi, gleby	Zasoby naturalne	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Klimat akustyczny	Klimat (czynniki klimatyczne)	Powietrze	Roślinność	Zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Ciągłość układów przyrodniczych	Obszary chronione, w tym Natura 2000	Zabytki	Krajobraz	Dobra materialne	Ludzie
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
16.	Rozbudowa DW 715 na odcinku Regny – Budziszewice	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	X	B D S	B D S	B D S	B D S
17.	Rozbudowa DW 726 – ul. Mazowiecka w Rzeczy	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	X	B D S	X	X	B D S	B D S	B D S	B D S
18.	Rozbudowa DW 469 na odcinku Kłódno – Stary Gostków	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	X	B D S	B D S	B D S	B D S
19.	Rozbudowa DW 713 na odcinku Kunice – Gawrony	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	x	B D S	X	X	B D S	B D S	B D S	B D S
20.	Rozbudowa DW 703 na odcinku Porczyny – Praga	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	X	B D S	B D S	B D S	B D S
21.	Modernizacja ¹⁴⁰ dróg wojewódzkich*	X	B D S	B D S	B D S	B D S	P D S	B D S	B D S	x	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S	B D S

* Zadanie bez sprecyzowanego zakresu inwestycji, realizowane będzie na podstawie bieżących potrzeb zdiagnozowanych przez zarządcę infrastruktury.

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowujące oceny wpływu zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w latach 2026-2036.

Tab. 10. Ocena wpływu na środowisko zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w latach 2026-2036 na komponenty środowiska

ZADANIA INWESTYCYJNE PLANOWANE DO REALIZACJI W LATACH 2026-2036										
Zadania inwestycyjne	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
1. Rozbudowa DW 785 na odcinku Silnica – Silniczka	6,00	37,50	2,00	12,50	3,00	18,75	5,00	31,25	0,00	0,00
2. Rozbudowa DW 484 na odcinku Zelów – Bełchatów – II Etap	6,00	37,50	2,00	12,50	2,00	12,50	4,00	25,00	2,00	12,50
3. Rozbudowa DW 473 na odcinku Łask – Teodory	6,00	37,50	2,00	12,50	3,00	18,75	4,00	25,00	1,00	6,25
4. Rozbudowa DW 486 na odcinku Szczyty – Działoszyn	6,00	37,50	2,00	12,50	2,00	12,50	4,00	25,00	2,00	12,50

¹⁴⁰ Poprzez modernizację należy rozumieć zakres robót, który nie wymaga zmiany granic pasa drogowego, przywracających pierwotny stan drogi, przy użyciu wyrobów budowlanych innych niż użyte w stanie istniejącym w zakresie zarówno warstw konstrukcyjnych i bitumicznych nawierzchni jezdni.

5. Rozbudowa DW 710 na odcinku Konstantynów Łódzki - Ignacew	6,00	37,50	2,00	12,50	2,00	12,50	4,00	25,00	2,00	12,50
6. Rozbudowa DW 716 na odcinku Rokiciny – Łaznów	6,00	37,50	2,00	12,50	2,00	12,50	4,00	25,00	2,00	12,50
7. Rozbudowa DW 482 w m. Młynek wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego	6,00	37,50	2,00	12,50	2,00	12,50	5,00	31,25	1,00	6,25
8. Rozbudowa DW 450 na odcinku Mirków – Wieruszów	6,00	37,50	2,00	12,50	2,00	12,50	6,00	37,50	0,00	0,00
9. Rozbudowa DW 716 na odcinku przejścia przez Moszczenicę	6,00	37,50	2,00	12,50	2,00	12,50	4,00	25,00	2,00	12,50
10. Rozbudowa DW 486 na odc. Krzeczów – Szczyty	6,00	37,50	2,00	12,50	4,00	25,00	4,00	25,00	0,00	0,00
11. Rozbudowa DW 726 na odcinku Opoczno – Żarnów – I Etap – budowa obwodnicy m. Miedzna Drewniana	2,00	12,50	4,00	25,00	9,00	56,25	0,00	0,00	1,00	6,25
12. Rozbudowa DW 702 na odcinku. węzeł autostradowy Zgierz – Zgierz	6,00	37,50	2,00	12,50	2,00	12,50	4,00	25,00	2,00	12,50
13. Rozbudowa DW 581 od ok km 21+700 do ok km 22+730 wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego w m. Mikształ	6,00	37,50	2,00	12,50	2,00	12,50	5,00	31,25	1,00	6,25
14. Rozbudowa DW 480 na odcinku Chociw – Klęcz	6,00	37,50	2,00	12,50	2,00	12,50	6,00	37,50	0,00	0,00
15. Rozbudowa DW 480 na odcinku Widawa – Sieradz – I Etap – odcinek Widawa – Burzenin	6,00	37,50	2,00	12,50	4,00	25,00	4,00	25,00	0,00	0,00
16. Rozbudowa DW 715 na odcinku Regny – Budziszewice	6,00	37,50	2,00	12,50	3,00	18,75	4,00	25,00	1,00	6,25
17. Rozbudowa DW 726 – ul. Mazowiecka w Rzeczy	6,00	37,50	2,00	12,50	2,00	12,50	3,00	18,75	3,00	18,75
18. Rozbudowa DW 469 na odcinku Kłódno – Stary Gostków	6,00	37,50	2,00	12,50	2,00	12,50	5,00	31,25	1,00	6,25
19. Rozbudowa DW 713 na odcinku. Kunice – Gawrony	6,00	37,50	2,00	12,50	2,00	12,50	3,00	18,75	3,00	18,75
20. Rozbudowa DW 703 na odcinku Porczyny – Praga	6,00	37,50	2,00	12,50	2,00	12,50	5,00	31,25	1,00	6,25
21. Modernizacja ¹⁴¹ dróg wojewódzkich*	6,00	37,50	0,00	0,00	4,00	25,00	4,00	25,00	2,00	12,50
ŚREDNIA DLA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH	5,75	35,58	2,00	13,46	2,88	17,79	4,14	25,48	1,23	7,69
SUMA	92,00		42,00		46,00		87,00		16,00	

Źródło: opracowanie własne.

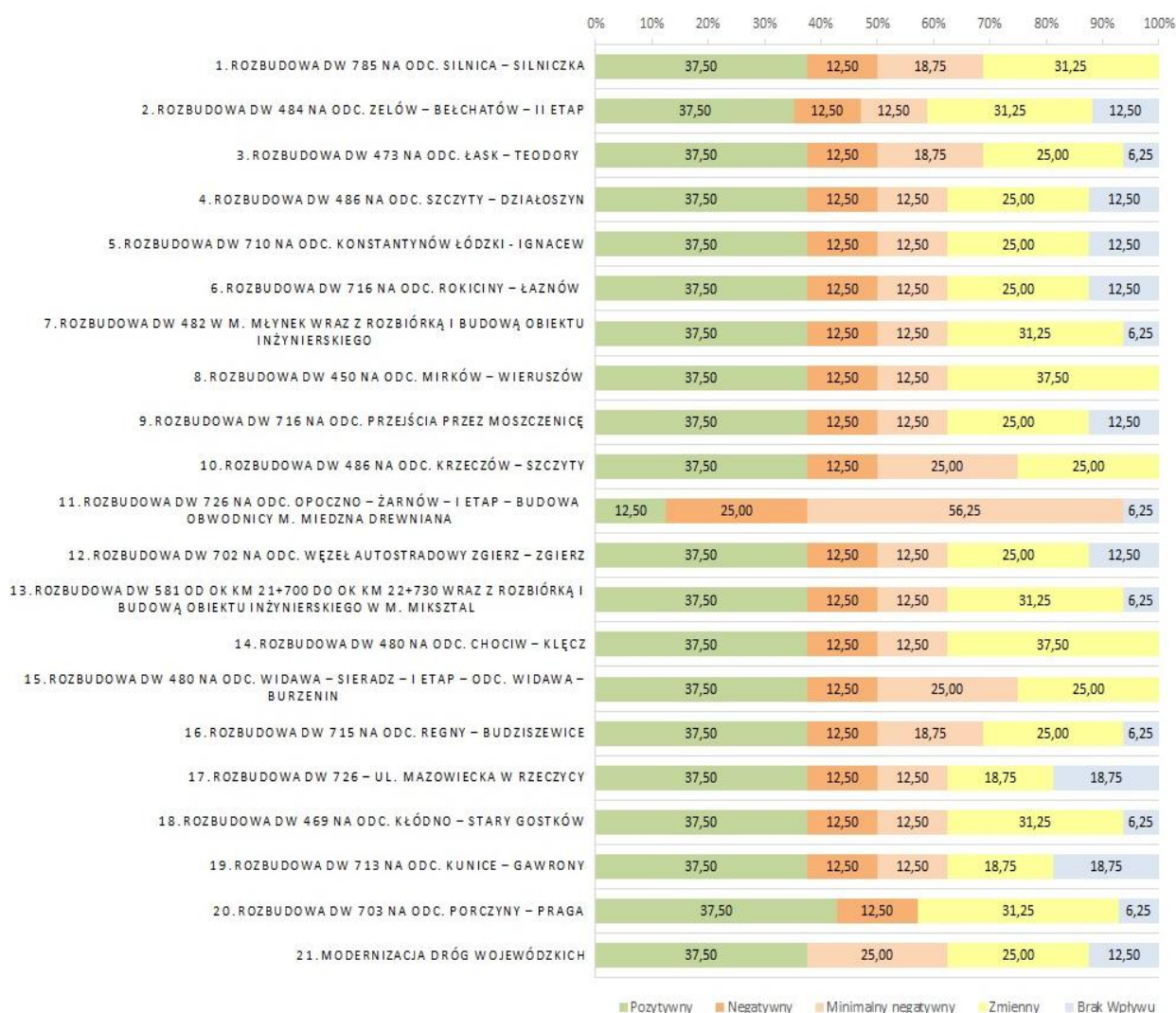
¹⁴¹ Poprzez modernizacje należy rozumieć zakres robót, który nie wymaga zmiany granic pasa drogowego, przywracających pierwotny stan drogi, przy użyciu wyrobów budowlanych innych niż użyte w stanie istniejącym w zakresie zarówno warstw konstrukcyjnych i bitumicznych nawierzchni jezdni.

Interpretując udział poszczególnych oddziaływań zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w latach 2006-2036 w *Planie rozwoju*, należy uznać, że **zapisy Planu rozwoju** wpływają na komponenty środowiska w sposób zróżnicowany.

Spośród 21 zadań inwestycyjnych, aż 20 inwestycji dotyczących rozbudowy dróg wojewódzkich posiada oddziaływania pozytywne w 37,5%. Rozbudowa odcinków dróg będzie polegała na niewielkim powiększeniu pasa drogowego i nie wpłynie w istotny sposób na naruszenie środowiska przyrodniczego, a jednocześnie poprawi jakość wód powierzchniowych i podziemnych ze względu na wprowadzenie odwodnień wzdłuż pasa drogowego i obiektów służących oczyszczaniu wód spływających z pasa drogowego. Poprawa nawierzchni dróg będzie również pozytywnie wpływać na czynniki klimatyczne i klimat akustyczny. Wyjątek stanowi inwestycja nr 11. Rozbudowa Drogi wojewódzkiej 726 na odcinku Opoczno – Żarnów z budową obwodnicy miejscowości Miedzna Drewniana, gdzie oceniono oddziaływanie negatywne na poziomie 25% i minimalnie negatywne na poziomie 56,25%. W tym konkretnym przypadku powstawanie zupełnie nowej infrastruktury drogowej i terenów zainwestowanych w sposób bezpośredni będzie skutkować przekształceniami środowiska. Oddziaływanie zmienne, gdzie negatywny wpływ na środowisko będzie występował w pierwszym etapie realizacji inwestycji (etap rozbudowy), natomiast w dalszej perspektywie przewiduje się korzystny wpływ na środowisko dotyczyć będzie wszystkich inwestycji polegających na rozbudowie i modernizacji dróg wojewódzkich (za wyjątkiem budowy obwodnicy) w przedziałach od 18,75% do 37,50%. Oddziaływania nie mające wpływu na środowisko posiada 16 inwestycji w przedziałach od 6,25% do 18,75%.

Rys. 25. Wpływ poszczególnych zadań inwestycyjnych na wybrane komponenty środowiska

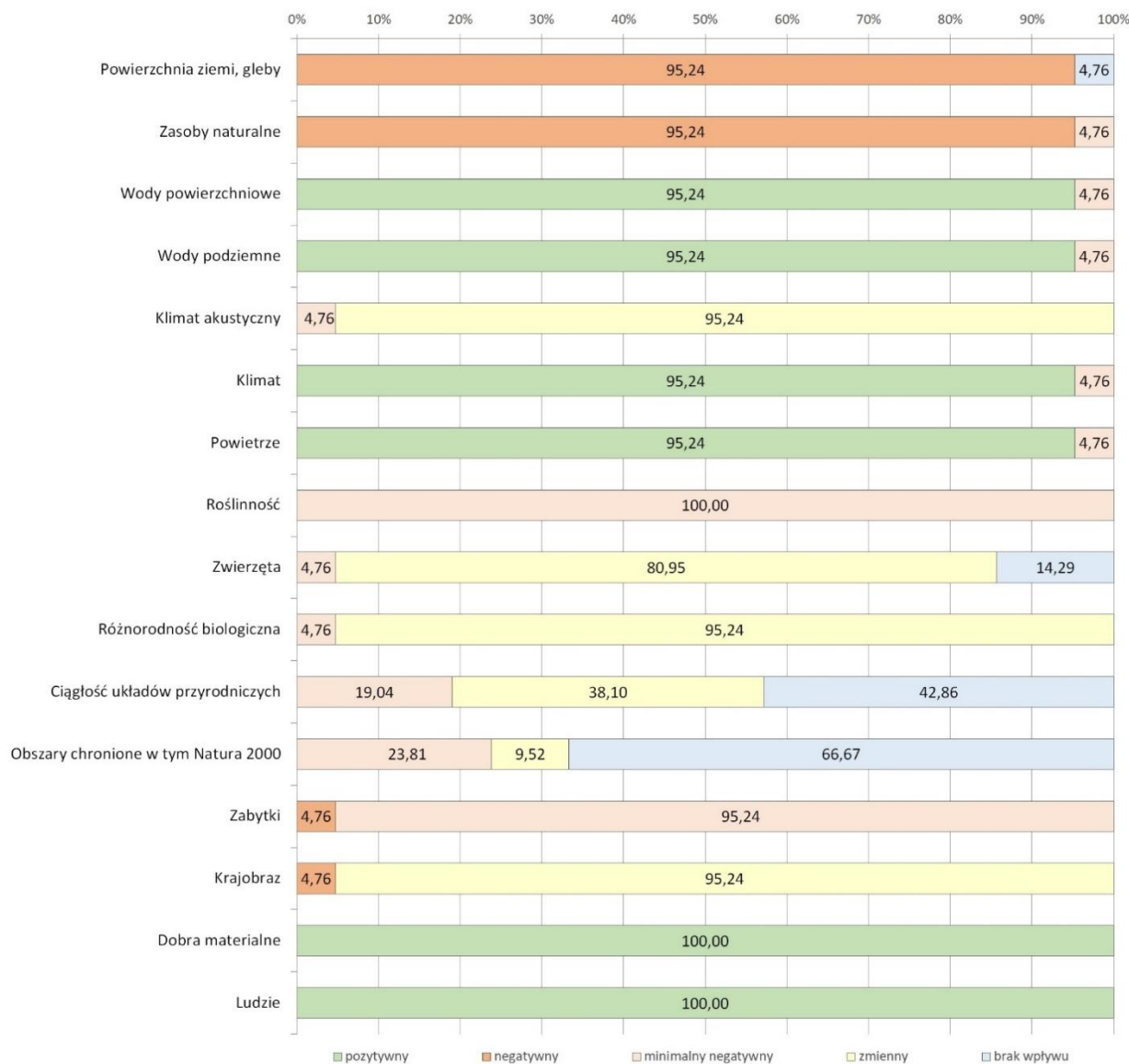
Źródło: opracowanie własne.

W wyniku przeprowadzonej analizy wpływu zadań inwestycyjnych na 16 komponentów środowiska stwierdzono, iż wszystkie będą **pozytywnie oddziaływały na ludzi i dobra materialne** (po 100%). Istotny pozytywny wpływ zapisów *Planu rozwoju* pojawia się także przy komponentach: wody powierzchniowe i podziemne oraz klimat (czynniki klimatyczne) i powietrze (po 95,24%). Podobny wskaźnik kształtuje się tam, gdzie występuje **wpływ zmienny** – związany z przemijającym negatywnym wpływem inwestycji na etapie budowy, a po zakończeniu inwestycji pozytywny, dla komponentów: klimat akustyczny i krajobraz, klimat akustyczny, różnorodność biologiczna i krajobraz (po 95,24%) oraz dla zwierząt (80,95%).

Realizacja zadań inwestycyjnych może mieć najbardziej **negatywny wpływ** na komponenty: powierzchnia ziemi, zasoby naturalne (po 95,24%). Natomiast wpływ zmienny – w trakcie budowy i remontu – negatywny a po zakończonych pracach pozytywny będzie mógł być odnotowany przede wszystkim w przypadku klimatu akustycznego, różnorodności biologicznej i krajobrazu (po 95,24%). Minimalnie negatywny wpływ wystąpi w przypadku komponentów: roślinność (100%), zabytki (zwłaszcza archeologiczne; 95,24%), obszary chronione (23,81%), ciągłość układów przyrodniczych (19,04%), dla 8 komponentów będzie marginalny (4,76%) lub nie wystąpi w ogóle (4 komponenty). Ponadto zadania inwestycyjne charakteryzować się będą brakiem wpływu na środowisko przyrodnicze w przypadku czterech komponentów, do których należą: obszary chronione (66,67%), ciągłość układów przyrodniczych (42,86%), zwierzęta (14,29%) i gleby (4,76%).

Rys. 26. Rodzaj wpływu planowanych zadań inwestycyjnych w *Planie rozwoju* na wybrane komponenty środowiska

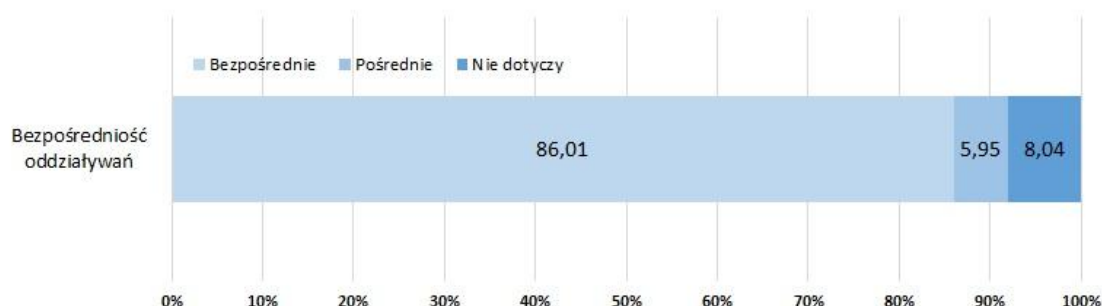

Źródło: opracowanie własne.

Analizując **bezpośredniość** oddziaływań należy uznać, że oddziaływania o charakterze bezpośrednim stanowią zdecydowaną większość - 86,01% wszystkich zadań inwestycyjnych. Oddziaływania o charakterze pośrednim stanowią 5,95%. Pozostała część inwestycji (8,04%) została oceniona jako nie mająca wpływu na komponenty.

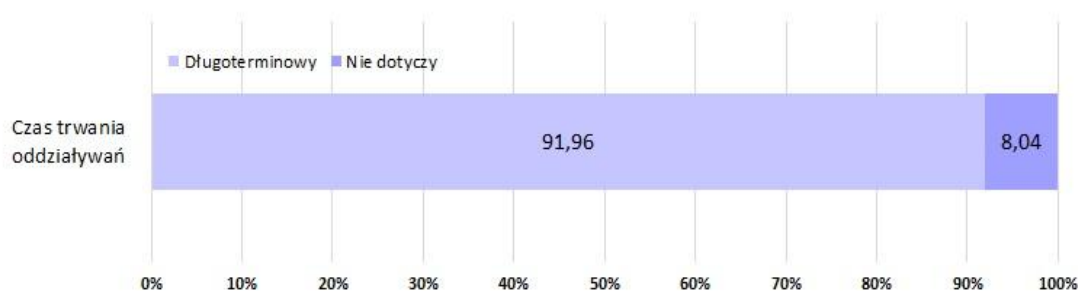
Rys. 27. Bezpośredniość oddziaływań na środowisko ustaleń *Planu rozwoju*

Źródło: opracowanie własne.

Pod względem **czasu trwania** większość zdiagnozowanych oddziaływań ma charakter długoterminowy 91,96% ze względu na długofalowość funkcjonowania realizowanych zadań inwestycyjnych. Oddziaływań średnio- i krótkoterminowych nie stwierdzono.

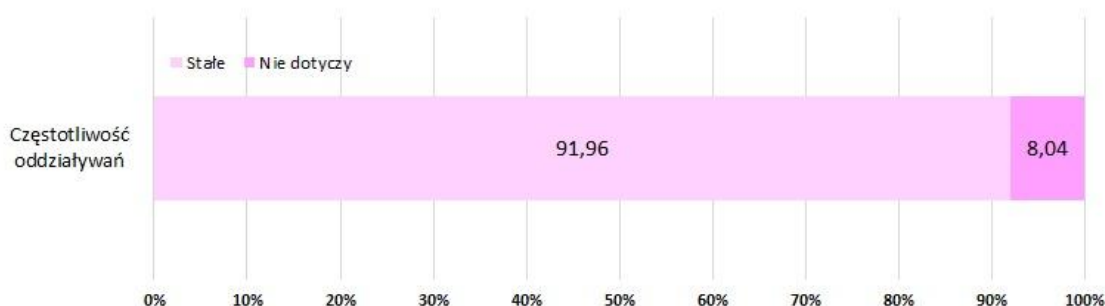
Rys. 28. Czas trwania oddziaływań na środowisko ustaleń *Planu rozwoju*

Źródło: opracowanie własne.

Biorąc pod uwagę **częstotliwość oddziaływania** prognozuje się, że ustalenia *Planu rozwoju* generować będą oddziaływania stałe w 91,96%. Oddziaływań chwilowych nie stwierdzono. Wynika to z faktu, że te zapisy *Planu rozwoju* wiążą się z realizacją inwestycji, których następstwem będą stałe przekształcenia środowiska.

Rys. 29. Częstotliwość oddziaływań na środowisko ustaleń *Planu rozwoju*

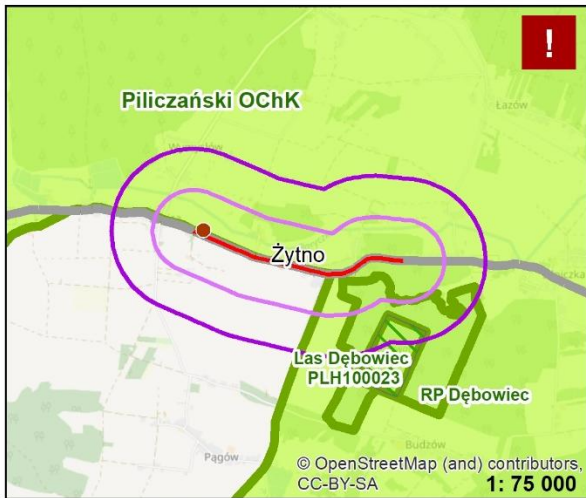

Źródło: opracowanie własne.

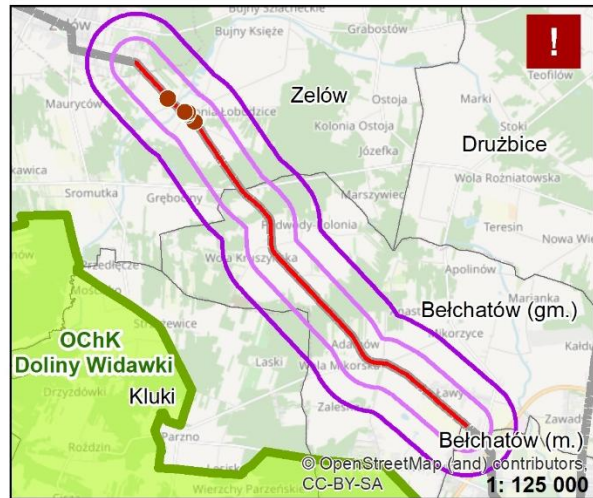

Rys. 30. Obszary i obiekty objęte formami ochrony oraz krajobrazy priorytetowe będące przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko zadań inwestycyjnych (numery 1., 2., 3., 4.) wskazanych w Planie rozwoju jako planowane do realizacji w latach 2026-2036

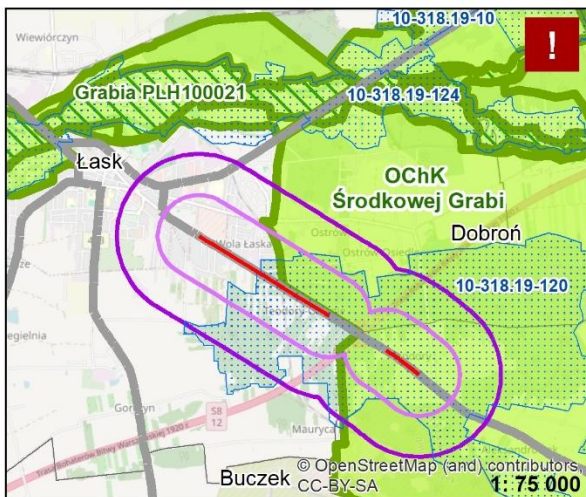
1. Rozbudowa DW 785 na odcinku Silnica – Silniczka

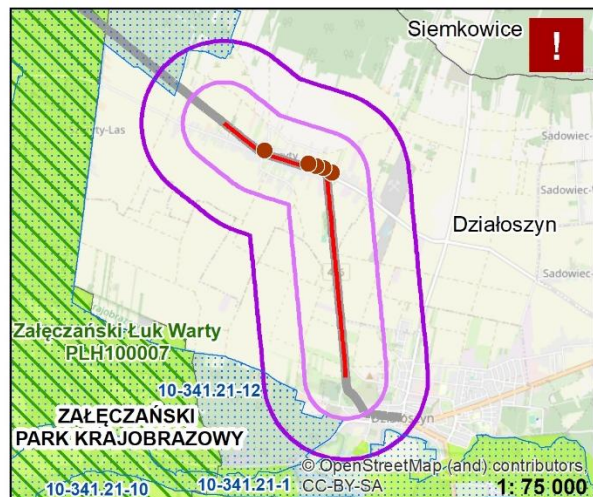
2. Rozbudowa DW 484 na odcinku Żelów - Bełchatów - II Etap

3. Rozbudowa DW 473 na odcinku Łask - Teodory

4. Rozbudowa DW 486 na odcinku Szczyty - Działoszyn

- WYBRANE FORMY OCHRONY PRZYRODY (bez pomników przyrody i użytków ekologicznych) w tym:
 - PARK KRAJOBRAZOWY, OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU, REZERWAT PRZYRODY
 - OBSZARY NATURA 2000 - SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLIISK (SOOS)

- OBIEKTY I OBSZARY WPISANE DO REJESTRU WOJEWÓDZKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW, WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW, GMINNYCH EWIDENCJI ZABYTKÓW

- KRAJOBRAZY PRIORYTETOWE WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

10-341.21-1 KOD JEDNOSTKI KRAJOBRAZOWEJ

- INWESTYCJE, DLA KTÓRYCH ZDIAGNOZOWANO POTENCJALNE KOLIZJE Z ANALIZOWANYMI KOMPONENTAMI

- INWESTYCJE Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY DROGOWEJ WSKAZANE W PLANIE ROZWOJU

- DROGI WOJEWÓDZKIE

ZASIĘG OBSZARU ODDZIAŁYWANIA DROGI WYZNACZONY NA POTRZEBY OOS

- BUFOR 1 KM OD INWESTYCJI (DO ANALIZY ODDZIAŁYWANIA NA OBSZAR NATURA 2000)
- BUFOR 500 M OD INWESTYCJI (DO ANALIZY ODDZIAŁYWANIA NA POZOSTAŁE FORMY OCHRONY PRZYRODY)

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

- GRANICE GMIN

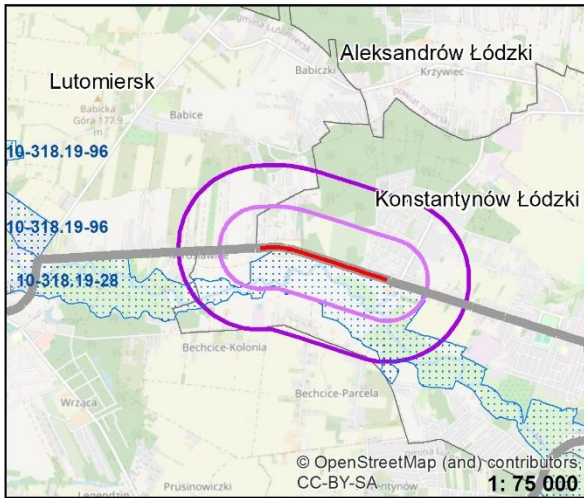

Źródło: opracowanie własne.

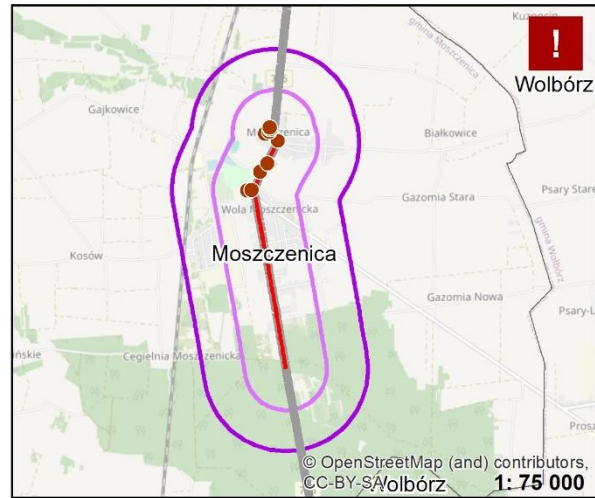

Rys. 31. Obszary i obiekty objęte formami ochrony oraz krajobrazy priorytetowe będące przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko zadań inwestycyjnych (numery 5., 6., 7., 8.) wskazanych w Planie rozwoju jako planowane do realizacji w latach 2026-2036

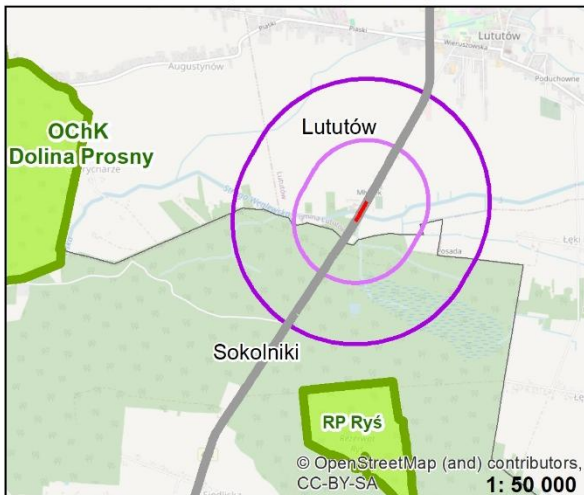
5. Rozbudowa DW 716 na odcinku
Konstantynów Łódzki - Ignacew

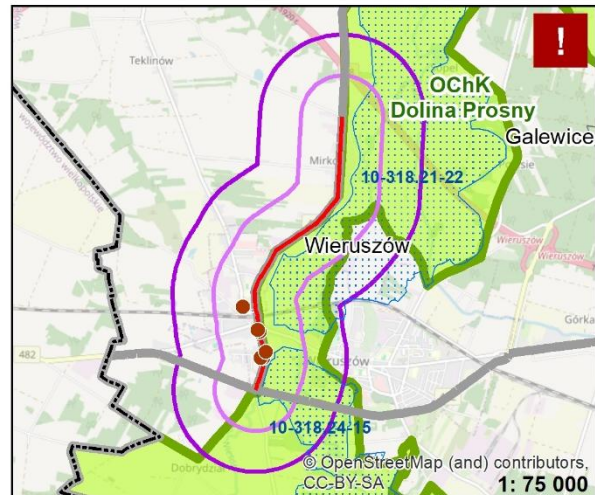
6. Rozbudowa DW 716 na odcinku Rokiciny - Łaznów

7. Rozbudowa DW 482 w m. Młynek wraz z rozbiórką
i budową obiektu inżynierskiego

8. Rozbudowa DW 450 na odcinku Mirków - Wieruszów

- WYBRANE FORMY OCHRONY PRZYRODY (bez pomników przyrody i użytków ekologicznych) w tym:
 - OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU, REZERWAT PRZYRODY
 - OBSZARY NATURA 2000 - SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOOS)

- OBIEKTY I OBSZARY WPISANE DO REJESTRU WOJEWÓDZKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW, WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW, GMINNYCH EWIDENCJI ZABYTKÓW

- KRAJOBRAZY PRIORYTETOWE WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

10-341.21-1 KOD JEDNOSTKI KRAJOBRAZOWEJ

- INWESTYCJE, DLA KTÓRYCH ZDIAGNOZOWANO POTENCJALNE KOLIZJE Z ANALIZOWANYMI KOMPONENTAMI

- INWESTYCJE Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY DROGOWEJ WSKAZANE W PLANIE ROZWOJU

- DROGI WOJEWÓDZKIE

ZASIĘG OBSZARU ODDZIAŁYWANIA DROGI WYZNACZONY NA POTRZEBY OoŚ

- BUFOR 1 KM OD INWESTYCJI (DO ANALIZY ODDZIAŁYWANIA NA OBSZAR NATURA 2000)
- BUFOR 500 M OD INWESTYCJI (DO ANALIZY ODDZIAŁYWANIA NA POZOSTAŁE FORMY OCHRONY PRZYRODY)

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

- GRANICE GMIN
- GRANICA WOJEWÓDZTWA

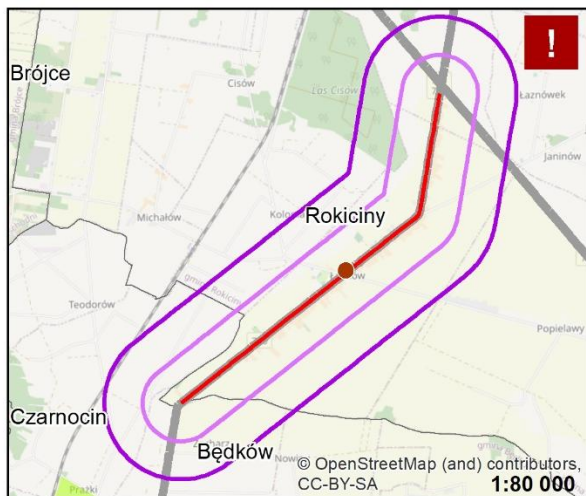

Źródło: opracowanie własne.

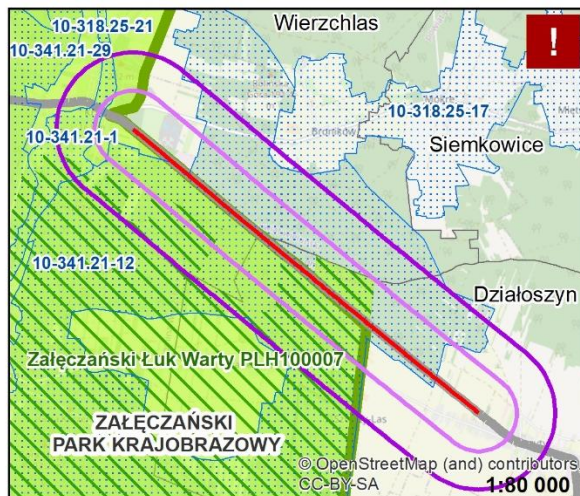

Rys. 32. Obszary i obiekty objęte formami ochrony oraz krajobrazy priorytetowe będące przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko zadań inwestycyjnych (numery 9., 10., 11., 12.) wskazanych w Planie rozwoju jako planowane do realizacji w latach 2026-2036

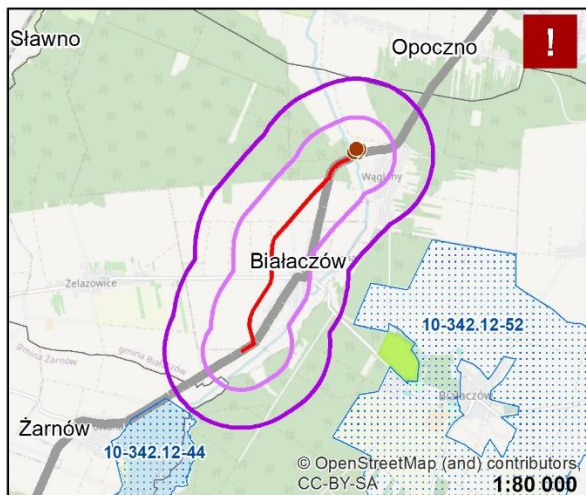
9. Rozbudowa DW 716 na odcinku przejścia przez Moszczenicę

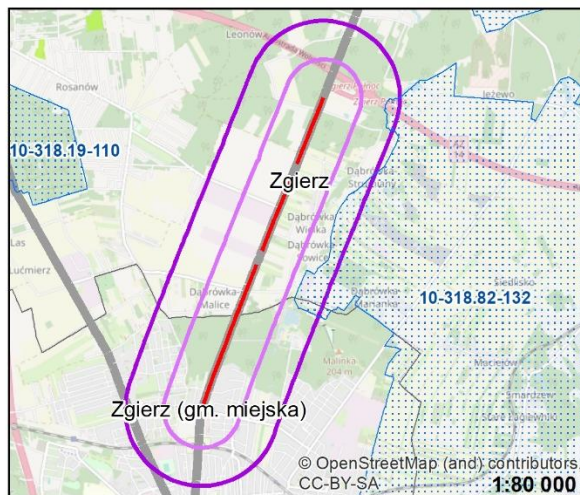
10. Rozbudowa DW486 na odcinku Krzczów - Szczyty

11. Rozbudowa DW 726 na odc. Opoczno - Żarnów - I Etap - budowa obwodnicy m. Miedzna Drewniana

12. Rozbudowa DW 702 na odcinku węzeł autostrady Zgierz - Zgierz

 WYBRANE FORMY OCHRONY PRZYRODY (bez pomników przyrody i użytków ekologicznych)

w tym:

 PARK KRAJOBRAZOWY

 OBSZARY NATURA 2000 - SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOOS)

 OBIEKTY I OBSZARY WPISANE DO REJESTRU WOJEWÓDZKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW, WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW, GMINNYCH EWIDENCJI ZABYTKÓW

 KRAJOBRAZY PRIORYTETOWE WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

10-341.21-1 KOD JEDNOSTKI KRAJOBRAZOWEJ

 INWESTYCJE, DLA KTÓRYCH ZDIAGNOZOWANO POTENCJALNE KOLIZJE Z ANALIZOWANYMI KOMPONENTAMI

 INWESTYCJE Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY DROGOWEJ WSKAZANE W PLANIE ROZWOJU

 DROGI WOJEWÓDZKIE

ZASIĘG OBSZARU ODDZIAŁYWANIA DROGI WYZNACZONY NA POTRZEBY OOS

 BUFOR 1 KM OD INWESTYCJI (DO ANALIZY ODDZIAŁYWANIA NA OBSZAR NATURA 2000)

 BUFOR 500 M OD INWESTYCJI (DO ANALIZY ODDZIAŁYWANIA NA POZOSTAŁE FORMY OCHRONY PRZYRODY)

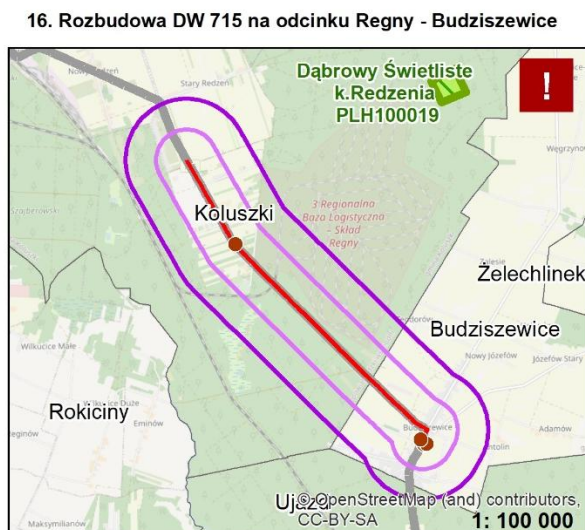
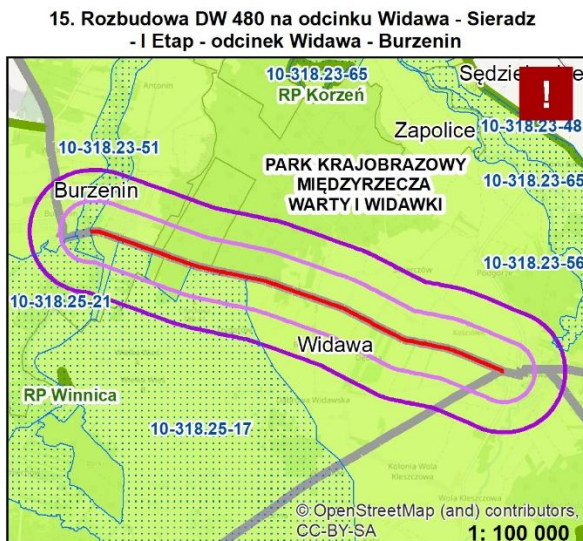
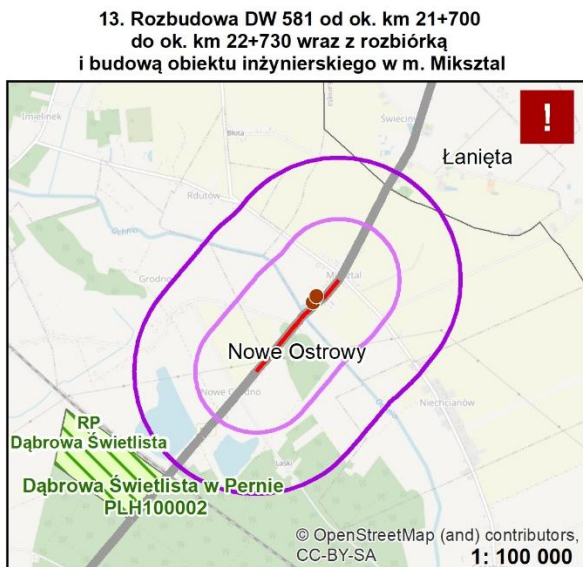
PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

 GRANICE GMIN

Rys. 33. Obszary i obiekty objęte formami ochrony oraz krajobrazy priorytetowe będące przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko zadań inwestycyjnych (numery 13., 14., 15., 16.) wskazanych w Planie rozwoju jako planowane do realizacji w latach 2026-2036

- WYBRANE FORMY OCHRONY PRZYRODY**
(bez pomników przyrody i użytków ekologicznych)
w tym:
- PARK KRAJOBRAZOWY, OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU, REZERWAT PRZYRODY
 - OBSZARY NATURA 2000 - SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOOS)
 - OBIEKTY I OBSZARY WPISANE DO REJESTRU WOJEWÓDZKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW, WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW, GMINNYCH EWIDENCJI ZABYTKÓW
 - KRAJOBRAZY PRIORYTETOWE WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO
 - 10-341.21-1** KOD JEDNOSTKI KRAJOBRAZOWEJ
 - INWESTYCJE, DLA KTÓRYCH ZDIAGNOZOWANO POTENCJALNE KOLIZJE Z ANALIZOWANYMI KOMPONENTAMI

- INWESTYCJE Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY DROGOWEJ WSKAZANE W PLANIE ROZWOJU
- DROGI WOJEWÓDZKIE
- ZASIĘG OBSZARU ODDZIAŁYWANIA DROGI WYZNACZONY NA POTRZEBY OOS**
- BUFOR 1 KM OD INWESTYCJI (DO ANALIZY ODDZIAŁYWANIA NA OBSZAR NATURA 2000)
- BUFOR 500 M OD INWESTYCJI (DO ANALIZY ODDZIAŁYWANIA NA POZOSTAŁE FORMY OCHRONY PRZYRODY)
- PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY**
- GRANICE GMIN

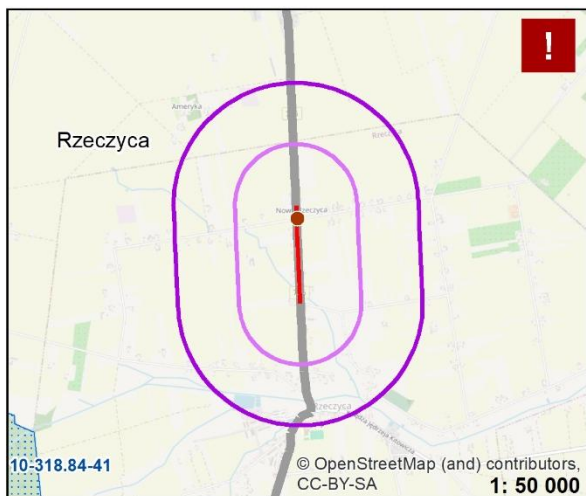

Źródło: opracowanie własne

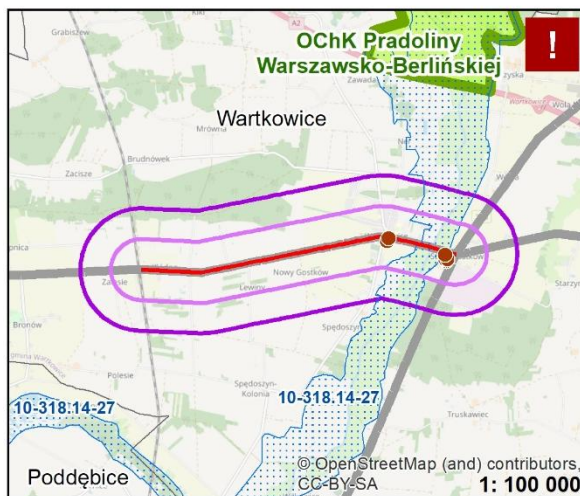

Rys. 34. Obszary i obiekty objęte formami ochrony oraz krajobrazy priorytetowe będące przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko zadań inwestycyjnych (numery 17., 18., 19., 20.) wskazanych w Planie rozwoju jako planowane do realizacji w latach 2026-2036

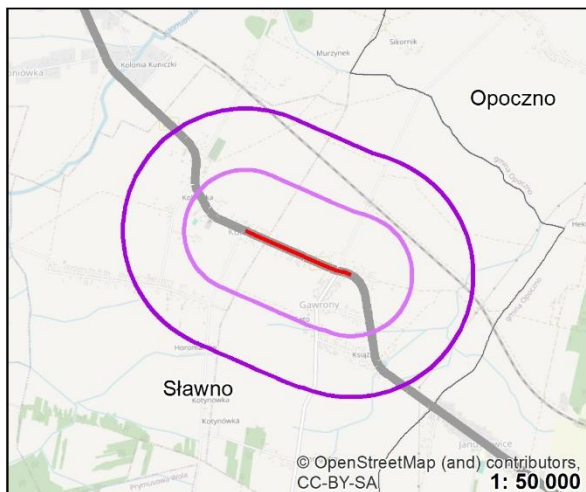
17. Rozbudowa DW 726 - ul. Mazowiecka w Rzeszycy

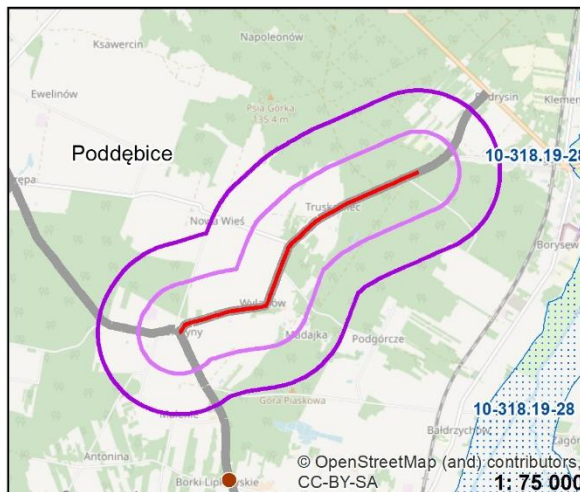
18. Rozbudowa DW 469 na odcinku Klódno - Stary Gostków

19. Rozbudowa DW 713 na odcinku Kunice - Gawrony

20. Rozbudowa DW 703 na odcinku Porczyny - Praga

 WYBRANE FORMY OCHRONY PRZYRODY (bez pomników przyrody i użytków ekologicznych) w tym:

 OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

 OBIEKTY I OBSZARY WPISANE DO REJESTRU WOJEWÓDZKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW, WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW, GMINNYCH EWIDENCJI ZABYTKÓW

 KRAJOBRAZY PRIORYTETOWE WYNIKAJĄCE Z AUDYTU KRAJOBRAZOWEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

10-341.21-1 KOD JEDNOSTKI KRAJOBRAZOWEJ

 INWESTYCJE, DLA KTÓRYCH ZDIAGNOZOWANO POTENCJALNE KOLIZJE Z ANALIZOWANYMI KOMPONENTAMI

 INWESTYCJE Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY DROGOWEJ WSKAZANE W PLANIE ROZWOJU

 DROGI WOJEWÓDZKIE

ZASIĘG OBSZARU ODDZIAŁYWANIA DROGI WYZNACZONY NA POTRZEBY OOS

 BUFOR 1 KM OD INWESTYCJI (DO ANALIZY ODDZIAŁYWANIA NA OBSZAR NATURA 2000)

 BUFOR 500 M OD INWESTYCJI (DO ANALIZY ODDZIAŁYWANIA NA POZOSTAŁE FORMY OCHRONY PRZYRODY)

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

 GRANICE GMIN

Źródło: opracowanie własne

1.1. ODDZIAŁYWANIA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH NA KOMPONENTY ŚRODOWISKA

ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI, GLEBY				
SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT [% udział operacji]				
Pozytywny	Negatywny	Minimalny negatywny	Zmienny	Brak wpływu
0%	95%	0%	0%	5%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – BEZPOŚREDNIOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Bezpośrednie		Pośrednie		Wtórne
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZAS [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Długoterminowe		Średnioterminowe		Krótkoterminowe
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZĘSTOTLIWOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Stałe			Chwilowe	
100%			0%	
Potencjalne oddziaływania pozytywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania negatywne				
<ul style="list-style-type: none"> – niekorzystne zmiany ukształtowania powierzchni ziemi poprzez fizyczną ingerencję w podłoże; – zajęcie i zmiana sposobu użytkowania terenu w pasach drogowych (w przypadku rozbudowy i modernizacji) oraz w nowej lokalizacji (w odniesieniu do budowy obwodnicy); – zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej; – degradacja struktur glebowych zwłaszcza w obrębie obiektów inżynierskich, poprzez wymianę gruntu i jego stabilizację; – obniżenie produktywności gleb na skutek ich zasklepienia i podwyższenia temperatury gleby w strefie położonej najbliżej nawierzchni drogowej oraz zwiększenia bądź zmniejszenia uwilgotnienia gleby w miejscu prac drogowych i na obszarach sąsiadujących; – długotrwała emisja i depozycja zanieczyszczeń na obszarach sąsiadujących z inwestycjami skutkujące akumulacją spalin i metali ciężkich na powierzchni ziemi i w glebie a w konsekwencji zmianami w składzie chemicznym okolicznych gleb (w tym ich zakwaszaniem). 				
Potencjalne oddziaływania minimalne negatywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania zmienne				
– brak				
ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU MINIMALIZACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ETAPIE REALIZACYJNYM I EKSPLOATACYJNYM DANEJ INWESTYCJI				
<ul style="list-style-type: none"> – odpowiednia organizacja terenu placu budowy, w tym zaprojektowanie odwadnienia obszaru prowadzonych prac; – na etapie prowadzenia prac budowlanych korzystanie z maszyn i urządzeń o niskiej emisji spalin szczególnie w przypadku prowadzenia robót w pobliżu terenów zabudowy oraz obszarów chronionych; – ograniczenie emisji ze składowisk poprzez odpowiedni dobór technologii składowania, przewożenia i utylizacji odpadów powstałych na skutek realizacji zadań na terenach planowanych inwestycji oraz zraszanie materiałów pyłących; – wykorzystanie zebranego podczas prac z pasa drogowego humusu do zadarniania nowego sąsiedztwa drogowego, bez wywożenia na znaczne odległości; – stosowanie pasów zieleni i zadrzewień wzdłuż pasa drogowego minimalizujących przenikanie zanieczyszczeń do gleby. 				

ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE				
SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT [% udział operacji]				
Pozytywny	Negatywny	Minimalny negatywny	Zmienny	Brak wpływu
0%	95%	5%	0%	0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – BEZPOŚREDNIOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Bezpośrednie		Pośrednie		Wtórne
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZAS [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Długoterminowe		Średnioterminowe		Krótkoterminowe
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZĘSTOTLIWOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Stałe			Chwilowe	
100%			0%	
Potencjalne oddziaływania pozytywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania negatywne				
– nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych na etapie budowy inwestycji;				
– ograniczenie dostępności złóż;				
Potencjalne oddziaływania minimalne negatywne				
– możliwość pojawienia się niekorzystnych zmian zasobów naturalnych, a w ich wyniku degradacja struktur glebowych;				
Potencjalne oddziaływania zmienne				
– brak				
ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU MINIMALIZACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ETAPIE REALIZACYJNYM I EKSPLOATACYJNYM DANEJ INWESTYCJI				
– prowadzenie prac budowlanych z wykorzystaniem kruszyw ze złóż istniejących, najlepiej lokalnych, w celu ograniczenia konieczności eksploatacji nowych złóż;				
– w miarę możliwości ponowne wykorzystywanie surowców w inwestycjach, np. zwiększenie wtórnego wykorzystania destruktu asfaltowego;				
– zastosowanie rozwiązań z zakresu OZE na etapie eksploatacji inwestycji, w celu ograniczenia zużycia surowców energetycznych nieodnawialnych (np. do sygnalizatorów świetlnych).				

ODDZIAŁYWANIE NA WODY POWIERZCHNIOWE				
SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT [% udział operacji]				
Pozytywny	Negatywny	Minimalny negatywny	Zmienny	Brak wpływu
95%	0%	5%	0%	0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – BEZPOŚREDNIOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Bezpośrednie		Pośrednie		Wtórne
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZAS [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Długoterminowe		Średnioterminowe		Krótkoterminowe
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZĘSTOTLIWOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Stałe			Chwilowe	
100%			0%	
Potencjalne oddziaływania pozytywne				
<ul style="list-style-type: none"> – zmniejszanie ilości odprowadzanych do wód zanieczyszczeń ze względu na modernizację systemów filtrujących oraz kształtowanie obszarów zieleni poprawiających infiltrację wody; – zwiększenie dostępnej pojemności wód wskutek wzrostu retencji; – mniejsza presja na ekosystemy wodne ze liniowych źródeł zanieczyszczania; 				
Potencjalne oddziaływania negatywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania minimalne negatywne				
<ul style="list-style-type: none"> – nadmierne odwodnienie terenów podczas prac budowlanych; – prawdopodobne zanieczyszczenie wód powierzchniowych ściekami z budowy a także podczas eksploatacji wykonanej infrastruktury; – zmiana warunków odpływu wód z terenów utwardzonych na skutek zwiększenia obszaru wyłączanego z infiltracji wód opadowych do gruntu powodujące konieczność odprowadzania wód opadowych poza obszar naturalnej zlewni za pomocą urządzeń wodnych; – niewielkie potencjalne ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych dla jednolitych części wód na skutek presji spowodowanych zarówno przez punktowe i liniowe źródła zanieczyszczeń, a także regulacje przepływów rzek przy ewentualnych pracach budowlanych; 				
Potencjalne oddziaływania zmienne				
– brak				
ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU MINIMALIZACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ETAPIE REALIZACYJNYM I EKSPLOATACYJNYM DANEJ INWESTYCJI				
<ul style="list-style-type: none"> – na etapie prowadzenia prac budowlanych korzystanie z maszyn i urządzeń o niskiej emisji spalin szczególnie w przypadku prowadzenia robót w pobliżu terenów zabudowy, obszarów chronionych, a zwłaszcza zbiorników i cieków wodnych; – stosowanie rozwiązań eliminujących zanieczyszczone odcieki pochodzące z dróg, tj. rowy trawiaste, osadniki i zbiorniki retencyjno–infiltracyjne; – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – nie dopuszczanie do długotrwałego zawodnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoisk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczny spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; 				

- zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników;
- ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz renaturyzacja terenów bagienno-torfowiskowych.

ODDZIAŁYWANIE NA WODY PODZIEMNE				
SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT [% udział operacji]				
Pozytywny	Negatywny	Minimalny negatywny	Zmienny	Brak wpływu
95%	0%	5%	0%	0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – BEZPOŚREDNIOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Bezpośrednie		Pośrednie		Wtórne
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZAS [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Długoterminowe		Średnioterminowe		Krótkoterminowe
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZĘSTOTLIWOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Stale			Chwilowe	
100%			0%	
Potencjalne oddziaływania pozytywne				
<ul style="list-style-type: none"> – likwidacja małych i ograniczenie dużych liniowych źródeł zanieczyszczenia wód podziemnych, – zabezpieczenia obszarów zasilania i miejsc alimentacji zbiorników wód podziemnych, 				
Potencjalne oddziaływania negatywne				
<ul style="list-style-type: none"> – brak 				
Potencjalne oddziaływania minimalne negatywne				
<ul style="list-style-type: none"> – prawdopodobne zanieczyszczenie wód podziemnych ściekami z budowy, a także podczas eksploatacji wykonanej infrastruktury liniowej, – zmiana warunków infiltracji wód opadowych do gruntu w związku z koniecznością odprowadzania wód opadowych poza obszar naturalnej zlewni za pomocą urządzeń wodnych oraz na skutek wprowadzania nowych powierzchni uszczelnionych; – negatywny wpływ wykopów, nasypów, przecięć naturalnych spływów wód powierzchniowych i układów regionalnych sieci melioracyjnych na warunki hydrogeologiczne i gruntowo-wodne – zmniejszenie ilości wód infiltrujących w głąb gleby i zasilających zbiorniki wód podziemnych; 				
Potencjalne oddziaływania zmienne				
<ul style="list-style-type: none"> – brak 				
ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU MINIMALIZACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ETAPIE REALIZACYJNYM I EKSPLOATACYJNYM DANEJ INWESTYCJI				
<ul style="list-style-type: none"> – na etapie prowadzenia prac budowlanych korzystanie z maszyn i urządzeń o niskiej emisji spalin zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych; – stosowanie rozwiązań eliminujących zanieczyszczone odcieki pochodzące z dróg, tj. rowy trawiaste, osadniki i zbiorniki retencyjno–infiltracyjne; – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczny spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników; – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz renaturyzacja terenów bagienno-torfowiskowych. 				

ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY				
SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT [% udział operacji]				
Pozytywny	Negatywny	Minimalny negatywny	Zmienny	Brak wpływu
0%	0%	5%	95%	0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – BEZPOŚREDNIOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Bezpośrednie		Pośrednie		Wtórne
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZAS [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Długoterminowe		Średnioterminowe		Krótkoterminowe
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZĘSTOTLIWOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Stałe			Chwilowe	
100%			0%	
Potencjalne oddziaływania pozytywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania negatywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania minimalne negatywne				
– powstanie nowych liniowych źródeł hałasu – budowa obwodnicy m. Miedzna Drewniana;				
– wzmożenie ruchu na drodze, a konsekwencji emisji hałasu;				
Potencjalne oddziaływania zmienne				
<i>w fazie budowy:</i>				
– emisja hałasu wynikająca z prowadzenia prac ziemnych i budowlanych oraz transportu surowców;				
<i>po zakończeniu budowy:</i>				
– poprawa płynności ruchu dzięki poprawie jakości nawierzchni;				
– zmniejszenie hałasu na skutek stosowania tzw. cichych nawierzchni oraz upłynnienia ruchu podczas modernizacji/rozbudowy drogi, stosowanie ograniczeń prędkości;				
– utworzenia sprawnego, bezpiecznego systemu transportowego, o wysokiej jakości świadczonych usług, spełniającego standardy unijne w zakresie ochrony środowiska przed hałasem;				
– zmniejszenie uciążliwości akustycznych poprzez wyprowadzenie tranzytowego ruchu ulicznego z centrum miejscowości dzięki budowie obwodnicy w m. Miedzna Drewniana;				
ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU MINIMALIZACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ETAPIE REALIZACYJNYM I EKSPLOATACYJNYM DANEJ INWESTYCJI				
– na etapie prowadzenia prac budowlanych korzystanie z maszyn i urządzeń o niskiej emisji hałasu;				
– koncentrowanie prac ze sprzętem emitującym hałas poza obszarami wrażliwymi akustycznie;				
– stosowanie materiałów wysokiej jakości, tzw. cichych nawierzchni;				
– możliwie maksymalne ograniczenie wycinki drzew i krzewów przydrożnych, pełniących m.in. funkcję tłumienia hałasu;				
– wykonywanie nasadzeń kompensujących wzdłuż dróg w celu tłumienia uciążliwości związanych z emisją hałasu.				

ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT (CZYNNIKI KLIMATYCZNE)				
SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT [% udział operacji]				
Pozytywny	Negatywny	Minimalny negatywny	Zmienny	Brak wpływu
95%	0%	5%	0%	0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – BEZPOŚREDNIOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Bezpośrednie		Pośrednie		Wtórne
5%		95%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZAS [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Długoterminowe		Średnioterminowe		Krótkoterminowe
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZĘSTOTLIWOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Stale			Chwilowe	
100%			0%	
Potencjalne oddziaływania pozytywne				
– zwiększenie płynności przejazdów skutkujące zmniejszeniem emisji gazów cieplarnianych z transportu samochodowego;				
Potencjalne oddziaływania negatywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania minimalne negatywne				
– podwyższenie temperatury gleby i powietrza oraz zmiany mikroklimatu na etapie eksploatacji w strefie położonej najbliżej nawierzchni drogowej, wywierające presję dla siedlisk i gatunków o ograniczonej tolerancji zmian temperatur;				
– wycinka zadrzewień i zakrzewień skutkująca zmianą pokrycia terenu, a w efekcie zwiększenie temperatury pasa pobocza;				
– zmiany lokalnej cyrkulacji mas powietrza, m.in. w związku z powstaniem nowych powierzchni utwardzonych oraz nasypów drogowych, mostów czy ustawienia ekranów akustycznych wzdłuż trasy.				
Potencjalne oddziaływania zmienne				
– brak				
ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU MINIMALIZACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ETAPIE REALIZACYJNYM I EKSPLOATACYJNYM DANEJ INWESTYCJI				
– na etapie prowadzenia prac budowlanych korzystanie z niskoemisyjnego sprzętu budowlanego, szczególnie w przypadku prowadzenia robót w pobliżu terenów zabudowy oraz obszarów chronionych;				
– wdrażanie „zielonych” rozwiązań – np. przepuszczalnych nawierzchni w strefie poboczy;				
– stosowanie nasadzeń kompensacyjnych zmniejszających odczuwanie ekstremalnych zjawisk klimatycznych (wysokie temperatury, silne wiatry) przez użytkowników dróg.				

ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE				
SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT [% udział operacji]				
Pozytywny	Negatywny	Minimalny negatywny	Zmienny	Brak wpływu
95%	0%	5%	0%	0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – BEZPOŚREDNIOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Bezpośrednie		Pośrednie		Wtórne
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZAS [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Długoterminowe		Średnioterminowe		Krótkoterminowe
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZĘSTOTLIWOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Stałe			Chwilowe	
100%			0%	
Potencjalne oddziaływania pozytywne				
<ul style="list-style-type: none"> – zmniejszenie emisji zanieczyszczeń liniowych wskutek upłynnienia ruchu samochodowego i ograniczenia spalania paliw, w tym w centrach miejscowości; – obniżenie emisji zanieczyszczeń w obrębie szlaków transportowych, które przenosiły potoki ruchu przed realizacją projektów; – w przypadku planowanej obwodnicy mniejsza niż w ruchu w terenie zabudowanym emisja zanieczyszczeń pochodzących od pojazdów spalinowych – poprawa jakości życia lokalnych społeczności; 				
Potencjalne oddziaływania negatywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania minimalne negatywne				
<ul style="list-style-type: none"> – emisja zanieczyszczeń do powietrza wynikająca z prowadzenia prac ziemnych budowlanych; – powstanie źródeł emisji liniowej w związku z budową nowych odcinków dróg – obwodnicy; 				
Potencjalne oddziaływania zmienne				
– brak				
ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU MINIMALIZACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ETAPIE REALIZACYJNYM I EKSPLOATACYJNYM DANEJ INWESTYCJI				
<ul style="list-style-type: none"> – na etapie prowadzenia prac budowlanych korzystanie z maszyn i urządzeń o niskiej emisji spalin oraz zraszanie materiałów pyłących; – na etapie prowadzenia prac budowlanych utrzymywanie placu budowy w czystości, zraszanie i przykrywanie składowanych i transportowanych materiałów sypkich w celu uniknięcia pylenia; – stosowanie niskoemisyjnego sprzętu budowlanego, szczególnie w przypadku prowadzenia robót w pobliżu terenów zabudowy oraz obszarów chronionych; – zapewnienie maksymalnej ilości zieleni barierowej wprowadzanej w ramach kompensacji przyrodniczej. 				

ODDZIAŁYWANIE NA ROŚLINNOŚĆ				
SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT [% udział operacji]				
Pozytywny	Negatywny	Minimalny negatywny	Zmienny	Brak wpływu
0%	0%	100%	0%	0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – BEZPOŚREDNIOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Bezpośrednie		Pośrednie		Wtórne
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZAS [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Długoterminowe		Średnioterminowe		Krótkoterminowe
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZĘSTOTLIWOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Stałe			Chwilowe	
100%			0%	
Potencjalne oddziaływania pozytywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania negatywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania minimalne negatywne				
<ul style="list-style-type: none"> – naruszenie stanu populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych; – zmiana miejsc bytowania różnych gatunków roślin w związku z pogorszeniem warunków mikroklimatycznych w bezpośrednim sąsiedztwie dróg - obniżenie różnorodności biologicznej; – umożliwienie rozprzestrzeniania się inwazyjnych gatunków obcych wypierających gatunki rodzime; – podwyższenie temperatury gleby i powietrza oraz zmiany mikroklimatu na etapie eksploatacji w strefie położonej najbliższej nawierzchni drogowej wywierające presję na siedliska i gatunki o ograniczonej tolerancji zmian temperatur; 				
Potencjalne oddziaływania zmienne				
– brak				
ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU MINIMALIZACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ETAPIE REALIZACYJNYM I EKSPLOATACYJNYM DANEJ INWESTYCJI				
<ul style="list-style-type: none"> – nadzór przyrodniczy na etapie prac budowlanych; – na etapie prowadzenia prac budowlanych korzystanie z maszyn i urządzeń o niskiej emisji spalin oraz zraszanie materiałów pyłących; – stosowanie rodzimych gatunków drzew i krzewów w ramach kompensacji przyrodniczej, wraz z 5–letnim monitoringiem nasadzeń kompensacyjnych; – ograniczenie wycinki drzew; – obsiewanie terenu mieszankami nasion traw po zakończeniu prac budowlanych w celu uniemożliwienia wkraczania na odsłoniętą glebę gatunków niepożądanych, tj. inwazyjnych, ekspansywnych, ruderalnych, itp.; – wykorzystanie zebranego podczas prac z pasa drogowego humusu do zadarniania nowego sąsiedztwa drogowego, bez wywożenia na znaczne odległości. 				

ODDZIAŁYWANIE NA ZWIERZĘTA				
SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT [% udział operacji]				
Pozytywny	Negatywny	Minimalny negatywny	Zmienny	Brak wpływu
0%	0%	5%	81%	14%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – BEZPOŚREDNIOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Bezpośrednie		Pośrednie		Wtórne
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZAS [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Długoterminowe		Średnioterminowe		Krótkoterminowe
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZĘSTOTLIWOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Stałe			Chwilowe	
100%			0%	
Potencjalne oddziaływania pozytywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania negatywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania minimalne negatywne				
<ul style="list-style-type: none"> – zmiana miejsc bytowania różnych gatunków zwierząt, przerwanie ciągłości tras migracji zwierząt – obniżenie różnorodności biologicznej; – zwiększenie ruchu na drogach – zakłócanie tras migracji zwierząt; – zmniejszenie populacji wielu gatunków zwierząt i ptaków przez kolizje z samochodami; – utrata bądź uszczuplenie siedlisk gatunków zwierząt w wyniku zajęcia terenu pod budowę; – zakłócenie bądź przerwanie tras migracji zwierząt w związku ze zwiększeniem ruchu kołowego; 				
Potencjalne oddziaływania zmienne				
<ul style="list-style-type: none"> – naruszanie stanu populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, czy korytarzy migracyjnych np. w wyniku płoszenia i degradacji nor, legowisk itp. podczas budowy; – umożliwianie migracji niektórym gatunkom zwierząt poprzez wykonywanie w ramach prac budowlanych specjalnych przejść dla zwierząt; – wprowadzanie zieleni barierowej towarzyszącej inwestycjom drogowym, skutkujące nowymi ekosystemami będącymi miejscem życia wielu gatunków zwierząt i specyficznym filtrem środowiskowym ograniczającym przekraczanie dróg np. przez owady zapyłające – zwiększenie lokalnej różnorodności biologicznej; 				
ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU MINIMALIZACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ETAPIE REALIZACYJNYM I EKSPLOATACYJNYM DANEJ INWESTYCJI				
<ul style="list-style-type: none"> – nadzór przyrodniczy na etapie prac budowlanych; – na etapie prowadzenia prac budowlanych stosowanie niskoemisyjnego sprzętu budowlanego, szczególnie w przypadku prowadzenia robót w pobliżu terenów zabudowy oraz obszarów chronionych oraz lokalizowanie bazy sprzętu i materiałów budowlanych poza obszarami cennymi przyrodniczo, istotnymi z punktu widzenia migracji zwierząt; – możliwie maksymalne ograniczanie wycinki drzew i krzewów; – prowadzenie wycinki zadrzewień poza sezonem lęgowym ptaków; – stosowanie kompensacji przyrodniczej polegającej na wprowadzaniu zieleni barierowej, będącej miejscem bytowania wielu gatunków zwierząt; – tworzenie przejść o odpowiednich parametrach umożliwiających swobodną i bezpieczną migrację zwierząt (zwłaszcza płazów i ssaków) oraz wprowadzanie wygradzeń i nasadzeń ochronno-naprowadzających do przejść dla zwierząt i innych rozwiązań skutkujących zmniejszeniem śmiertelności w wyniku kolizji drogowych; – nieprowadzenie prac w rejonie cieków i rowów melioracyjnych w okresach wiosennych i jesiennych migracji płazów; – utrzymanie drożności korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą. 				

ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ				
SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT [% udział operacji]				
Pozytywny	Negatywny	Minimalny negatywny	Zmienny	Brak wpływu
0%	0%	5%	95%	0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – BEZPOŚREDNIOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Bezpośrednie		Pośrednie		Wtórne
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZAS [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Długoterminowe		Średnioterminowe		Krótkoterminowe
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZĘSTOTLIWOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Stałe			Chwilowe	
100%			0%	
Potencjalne oddziaływania pozytywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania negatywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania minimalne negatywne				
<ul style="list-style-type: none"> – naruszenie stanu populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych na skutek pogorszenia warunków siedliskowych i mikroklimatycznych; – zmiana miejsc bytowania różnych gatunków roślin w związku z pogorszeniem warunków mikroklimatycznych w bezpośrednim sąsiedztwie dróg, zmiana miejsc bytowania różnych gatunków zwierząt, przerwanie ciągłości tras migracji zwierząt - obniżenie różnorodności biologicznej; – umożliwienie rozprzestrzeniania się gatunków inwazyjnych wypierających gatunki rodzime; – podwyższenie temperatury gleby i powietrza oraz zmiany mikroklimatu na etapie eksploatacji w strefie położonej najbliżej nawierzchni drogowej wywierające presję na siedliska i gatunki o ograniczonej tolerancji zmian temperatur; 				
Potencjalne oddziaływania zmienne				
<ul style="list-style-type: none"> – fluktuacje stanu populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, czy zmiany korytarzy migracyjnych na skutek budowy i eksploatacji dróg; – umożliwianie migracji niektórym gatunkom zwierząt poprzez wykonywanie w ramach prac budowlanych specjalnych przejść dla zwierząt; – wprowadzanie zieleni barierowej towarzyszącej inwestycjom drogowym, skutkujące nowymi ekosystemami będącymi miejscem życia wielu gatunków zwierząt - działanie na rzecz lokalnej różnorodności biologicznej; – naruszanie stanu populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, czy korytarzy migracyjnych; 				
ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU MINIMALIZACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ETAPIE REALIZACYJNYM I EKSPLOATACYJNYM DANEJ INWESTYCJI				
<ul style="list-style-type: none"> – nadzór przyrodniczy na etapie prac budowlanych; – na etapie prowadzenia prac budowlanych korzystanie stosowanie niskoemisyjnego sprzętu budowlanego oraz zraszanie materiałów pyłących, szczególnie w przypadku prowadzenia robót w pobliżu terenów zabudowy oraz obszarów chronionych; – stosowanie kompensacji przyrodniczej polegającej na wprowadzaniu zieleni barierowej, będącej miejscem bytowania wielu gatunków roślin i zwierząt; – wykonywanie specjalnych przejść dla niektórych gatunków zwierząt, umożliwiających bezpieczną migrację i zmniejszających śmiertelność w wyniku kolizji drogowych; – możliwie maksymalne ograniczanie wycinki drzew i krzewów; – prowadzenie wycinki zadrzewień poza sezonem lęgowym ptaków; – nie prowadzenie prac w rejonie cieków i rowów melioracyjnych w okresach wiosennych i jesiennych migracji ptaków; – utrzymanie drożności korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą. 				

ODDZIAŁYWANIE NA CIĄGŁOŚĆ UKŁADÓW PRZYRODNICZYCH				
SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT [% udział operacji]				
Pozytywny	Negatywny	Minimalny negatywny	Zmienny	Brak wpływu
0%	0%	19%	38%	43%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – BEZPOŚREDNIOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Bezpośrednie		Pośrednie		Wtórne
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZAS [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Długoterminowe		Średnioterminowe		Krótkoterminowe
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZĘSTOTLIWOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Stałe			Chwilowe	
100%			0%	
Potencjalne oddziaływania pozytywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania negatywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania minimalne negatywne				
– wpływ na stan siedlisk i gatunków będących przedmiotem ochrony obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000, a także zubażanie różnorodności biologicznej, w związku z lokalizacją zadań inwestycyjnych w granicach tych obszarów;				
Potencjalne oddziaływania zmienne				
– naruszanie stanu populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, czy korytarzy migracyjnych;				
– umożliwianie migracji niektórym gatunkom zwierząt poprzez wykonywanie w ramach prac budowlanych specjalnych przejść dla zwierząt;				
wprowadzanie zieleni barierowej towarzyszącej inwestycjom drogowym, skutkujące nowymi ekosystemami będącymi miejscem życia wielu gatunków zwierząt - działanie na rzecz lokalnej różnorodności biologicznej;				
ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU MINIMALIZACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ETAPIE REALIZACYJNYM I EKSPLOATACYJNYM DANEJ INWESTYCJI				
– nadzór przyrodniczy na etapie prac budowlanych;				
– na etapie prowadzenia prac budowlanych lokalizowanie bazy sprzętu i materiałów budowlanych poza obszarami cennymi przyrodniczo, istotnymi z punktu widzenia migracji zwierząt;				
– stosowanie kompensacji przyrodniczej polegającej na wprowadzaniu zieleni barierowej, będącej miejscem bytowania wielu gatunków roślin i zwierząt;				
– wykonywanie specjalnych przejść dla niektórych gatunków zwierząt, umożliwiających bezpieczną migrację i zmniejszających śmiertelność w wyniku kolizji drogowych;				
– możliwie maksymalne ograniczanie wycinki drzew i krzewów;				
– utrzymanie drożności korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą.				

ODDZIAŁYWANIE NA OBSZARY CHRONIONE W TYM NATURA 2000				
SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT [% udział operacji]				
Pozytywny	Negatywny	Minimalny negatywny	Zmienny	Brak wpływu
0%	0%	24%	10%	67%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – BEZPOŚREDNIOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Bezpośrednie		Pośrednie		Wtórne
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZAS [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Długoterminowe		Średnioterminowe		Krótkoterminowe
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZĘSTOTLIWOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Stałe			Chwilowe	
100%			0%	
Potencjalne oddziaływania pozytywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania negatywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania minimalne negatywne				
<ul style="list-style-type: none"> – naruszenie stanu populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych na skutek pogorszenia warunków siedliskowych i mikroklimatycznych w obrębie form ochrony; – zmiana miejsc bytowania różnych gatunków roślin w związku z pogorszeniem warunków mikroklimatycznych w bezpośrednim sąsiedztwie dróg, zmiana miejsc bytowania różnych gatunków zwierząt, przerwanie ciągłości tras migracji zwierząt - obniżenie różnorodności biologicznej; – umożliwienie rozprzestrzeniania się gatunków inwazyjnych wypierających gatunki rodzime; podwyższenie temperatury gleby i powietrza oraz zmiany mikroklimatu na etapie eksploatacji w strefie położonej najbliżej nawierzchni drogowej wywierające presję na siedliska i gatunki o ograniczonej tolerancji zmian temperatur. 				
Potencjalne oddziaływania zmienne				
<ul style="list-style-type: none"> – naruszanie korytarzy migracyjnych zwierząt, będących przedmiotem ochrony obszarów chronionych, w tym obszarów Natura 2000, poprzez realizację zadań inwestycyjnych zlokalizowanych w granicach tych obszarów; – za sprawą tworzenia różnych form zieleni towarzyszących inwestycjom w obszarach zurbanizowanych pojawią się ekosystemy będące miejscem życia wielu gatunków roślin i zwierząt - tworząc kontynuację układów przyrodniczych; 				
ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU MINIMALIZACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ETAPIE REALIZACYJNYM I EKSPLOATACYJNYM DANEJ INWESTYCJI				
<ul style="list-style-type: none"> – nadzór przyrodniczy na etapie prac budowlanych; – na etapie prowadzenia prac budowlanych stosowanie niskoemisyjnego sprzętu budowlanego, szczególnie w przypadku prowadzenia robót w pobliżu terenów zabudowy oraz obszarów chronionych oraz lokalizowanie bazy sprzętu i materiałów budowlanych poza obszarami cennymi przyrodniczo, istotnymi z punktu widzenia migracji zwierząt; – możliwie maksymalne ograniczanie wycinki drzew i krzewów; – prowadzenie wycinki zadrzewień poza sezonem lęgowym ptaków; – stosowanie kompensacji przyrodniczej polegającej na wprowadzaniu zieleni barierowej, będącej miejscem bytowania wielu gatunków zwierząt; – tworzenie przejść o odpowiednich parametrach umożliwiających swobodną i bezpieczną migrację zwierząt (zwłaszcza płazów i ssaków) oraz wprowadzanie wygradzeń i nasadzeń ochronno-naprowadzających do przejść dla zwierząt i innych rozwiązań skutkujących zmniejszeniem śmiertelności w wyniku kolizji drogowych; – nieprowadzenie prac w rejonie cieków i rowów melioracyjnych w okresach wiosennych i jesiennych migracji płazów; – utrzymanie drożności korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą. 				

ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI				
SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT [% udział operacji]				
Pozytywny	Negatywny	Minimalny negatywny	Zmienny	Brak wpływu
0%	5%	95%	0%	0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – BEZPOŚREDNIOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływanie]				
Bezpośrednie		Pośrednie		Wtórne
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZAS [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływanie]				
Długoterminowe		Średnioterminowe		Krótkoterminowe
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZĘSTOTLIWOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływanie]				
Stałe			Chwilowe	
100%			0%	
Potencjalne oddziaływanie pozytywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływanie negatywne				
– naruszenie stanowisk archeologicznych;				
Potencjalne oddziaływanie minimalne negatywne				
<ul style="list-style-type: none"> – ograniczenie sposobu wykorzystania obiektów zabytkowych; – szkodliwy wpływ na stan zachowania zabytków m.in.: drgania, zapylenia, hałas; – przyczynienie się do pogorszenia stanu zachowania i walorów ekspozycyjnych zabytków; – zmiana stosunków wodnych na skutek odwodnień, co może być szkodliwe dla stanu zachowania zabytkowej zieleni; 				
Potencjalne oddziaływanie zmienne				
– brak				
ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU MINIMALIZACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ETAPIE REALIZACYJNYM I EKSPLOATACYJNYM DANEJ INWESTYCJI				
<ul style="list-style-type: none"> – stosowanie się do zasad wynikających z przepisów szczególnych oraz indywidualnych wytycznych i zaleceń wcz; – ograniczanie do niezbędnego minimum powierzchni przekształcanej w procesach inwestycyjnych; – zachowywanie odpowiedniego dystansu od zabytków w celu ograniczenia oddziaływania np. hałasu i zanieczyszczeń oraz ingerencji w osie widokowe i strefy ekspozycyjne; – prowadzenie prac w sposób minimalizujący emisję zanieczyszczeń pyłowych, prowadzenie ruchu ciężkich maszyn w oddaleniu od obiektów zabytkowych; – tworzenie dla dysharmonii krajobrazowych naturalnych przesłon widokowych, np. z odpowiednio zakomponowanej zieleni; – w przypadku stanowisk archeologicznych pozostających w bezpośredniej kolizji przestrzennej z planowanymi inwestycjami, i braku innych możliwości, poprzedzenie inwestycji wyprzedzającymi badaniami archeologicznymi, a także prowadzeniem nadzoru w trakcie realizacji inwestycji, co pozwoli na udokumentowanie ich formy i ochronę materialnej zawartości. 				

ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ				
SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT [% udział operacji]				
Pozytywny	Negatywny	Minimalny negatywny	Zmienny	Brak wpływu
0%	5%	0%	95%	0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – BEZPOŚREDNIOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Bezpośrednie		Pośrednie		Wtórne
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZAS [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Długoterminowe		Średnioterminowe		Krótkoterminowe
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZĘSTOTLIWOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Stałe			Chwilowe	
100%			0%	
Potencjalne oddziaływania pozytywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania negatywne				
<ul style="list-style-type: none"> – negatywne i nieodwracalne przekształcenia poprzez wprowadzanie drogowych obiektów liniowych i infrastrukturalnych związanych z budową obwodnicy, dysharmonizujących przestrzeń krajobrazu przyrodniczo-kulturowego; – konieczność usunięcia zadrzewień/alei towarzyszących drogom, czasem przy jednoczesnym braku możliwości wprowadzenia nasadzeń kompensacyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie zamierzenia inwestycyjnego; 				
Potencjalne oddziaływania minimalne negatywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania zmienne				
<ul style="list-style-type: none"> – konieczność usunięcia zadrzewień/alei towarzyszących drogom, czasem przy jednoczesnym braku możliwości wprowadzenia nasadzeń kompensacyjnych w bezpośrednim sąsiedztwie zamierzenia inwestycyjnego; – wprowadzenie nasadzeń kompensacyjnych wzdłuż dróg oraz w innym miejscach wskazanych w ramach inwestycji, dających efekt wizualny i środowiskowy dopiero wiele lat po zakończeniu inwestycji; – estetyzacja przestrzeni podczas wykonaniu remontu drogi np. poprzez wymianę nawierzchni i infrastruktury towarzyszącej, wprowadzanie odpowiednio dobranej zieleni i elementów małej architektury; 				
ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU MINIMALIZACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ETAPIE REALIZACYJNYM I EKSPLOATACYJNYM DANEJ INWESTYCJI				
<ul style="list-style-type: none"> – możliwie maksymalne ograniczenie wycinki zieleni; – stosowanie nasadzeń kompensacyjnych, możliwie szybko rosnących gatunków rodzimych i odpowiednio dobranych pod względem wymogów środowiskowych, łagodzących dysharmonijny wizerunek liniowych inwestycji infrastrukturalnych w krajobrazie; – wysokie walory estetyczne stosowanej infrastruktury towarzyszącej i elementów małej architektury; stosowanie stonowanej kolorystyki wykorzystywanych materiałów. 				

ODDZIAŁYWANIE NA DOBRA MATERIALNE				
SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT [% udział operacji]				
Pozytywny	Negatywny	Minimalny negatywny	Zmienny	Brak wpływu
100%	0%	0%	0%	0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – BEZPOŚREDNIOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Bezpośrednie		Pośrednie		Wtórne
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZAS [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Długoterminowe		Średnioterminowe		Krótkoterminowe
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZĘSTOTLIWOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Stałe			Chwilowe	
100%			0%	
Potencjalne oddziaływania pozytywne				
<ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie dostępności komunikacyjnej ośrodków osadniczych, przestrzeni publicznych i poprawa dostępności usług, w tym również usług ekosystemowych; – zmniejszenie wypadkowości ruchu drogowego, a tym samym ograniczenie strat wartości dóbr materialnych; – wzrost wartości gruntów i budynków, a także wpływ na wielkość przychodów podmiotów gospodarczych, jednostek samorządu terytorialnego, instytucji kultury i ludności; 				
Potencjalne oddziaływania negatywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania minimalne negatywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania zmienne				
– brak				
ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU MINIMALIZACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ETAPIE REALIZACYJNYM I EKSPLOATACYJNYM DANEJ INWESTYCJI				
– brak				

ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI				
SPOSÓB ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT [% udział operacji]				
Pozytywny	Negatywny	Minimalny negatywny	Zmienny	Brak wpływu
100%	0%	0%	0%	0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – BEZPOŚREDNIOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Bezpośrednie		Pośrednie		Wtórne
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZAS [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Długoterminowe		Średnioterminowe		Krótkoterminowe
100%		0%		0%
CHARAKTER ODDZIAŁYWANIA OPERACJI NA KOMPONENT – CZĘSTOTLIWOŚĆ [% udział operacji, dla których stwierdzono oddziaływania]				
Stałe			Chwilowe	
100%			0%	
Potencjalne oddziaływania pozytywne				
<ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie bezpieczeństwa w ruchu samochodowym, rowerowym oraz pieszym dzięki wymianie nawierzchni drogi; – zmniejszenie obciążenia ruchem samochodowym obszarów zabudowanych, a tym samym ograniczenie poziomu zanieczyszczeń odtransportowych wpływających negatywnie na zdrowie człowieka; 				
Potencjalne oddziaływania negatywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania minimalne negatywne				
– brak				
Potencjalne oddziaływania zmienne				
– brak				
ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU MINIMALIZACJĘ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ETAPIE REALIZACYJNYM I EKSPLOATACYJNYM DANEJ INWESTYCJI				
– brak				

2. ANALIZA I OCENA ODDZIAŁYWANIA ZAPISÓW WYNIKAJĄCYCH Z PLANU ROZWOJU NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Analiza oddziaływania zapisów „Planu rozwoju dróg wojewódzkich województwa łódzkiego na lata 2026-2036” na obszary Natura 2000 została przeprowadzona z uwzględnieniem oceny ich wpływu na cele i przedmiot ochrony oraz integralność tych form. Została przeprowadzona dla zestawu 21 zadań inwestycyjnych, w tym 1 polegającej na modernizacji dróg wojewódzkich o niedoprecyzowanej na obecnym etapie lokalizacji (według bieżących potrzeb).

Potencjalne oddziaływania zapisów *Planu rozwoju* ocenione zostały na zasadzie domniemania wystąpienia negatywnego wpływu i przy założeniu, że inwestycje będą realizowane z wykorzystaniem najbardziej efektywnych oraz zaawansowanych poziomów technologii i technik (BAT).

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.) „zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000”.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.) część analizowanych przedsięwzięć, będących następstwem wdrażania zapisów *Planu rozwoju*, zostało zaliczonych do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Na dzień sporządzania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko procedura wydania decyzji środowiskowej została zakończona lub się toczy dla 17 inwestycji, w tym dla 10 przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko. Dla tych inwestycji określono m.in. działania jakie należy podjąć na etapie realizacji i eksploatacji lub użytkowania, wymagania dotyczące ochrony środowiska jakie należy uwzględnić w decyzji określającej szczegółowe warunki realizacji przedsięwzięcia, w tym dotyczące kompensacji przyrodniczej związanej m.in. z usuwaniem drzew.

Wyniki przeprowadzonej oceny zostały zaprezentowane w formie matryc (tabele 12 i 13). Natomiast zestawienie analizowanych obszarów Natura 2000 wraz z ich przedmiotami ochrony, celami, zagrożeniami oraz wykazem projektów (inwestycji z reprezentatywnego zestawu), których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem Natura 2000 lub buforem 1 km wskazano w Załączniku 5.

Podczas oceny działań przyjęto następujące 5 stopni oddziaływania (tabela 11).

Tab. 11. Klasyfikacja ocen zastosowanych w analizie wpływu *Planu rozwoju* na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000

Stopień oddziaływania	Oznaczenie w matrycach	Liczba zadań inwestycyjnych dla których stwierdzono oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000
Negatywne o istotnym natężeniu	N	0
Negatywne minimalne (o słabym natężeniu)	NM	1
Zmienne - oddziaływanie w początkowej fazie negatywne (na etapie budowy), pozytywne na etapie użytkowania inwestycji	NM/P	1
Pozytywne - oddziaływanie, którego skutkiem pośrednim są korzyści dla środowiska naturalnego	P	0
Brak stwierdzonych oddziaływań	B	20

Źródło: opracowanie własne.

Całościowa analiza planowanych zamierzeń inwestycyjnych na obszary Natura 2000 wykazała niewielki wpływ. Przestrzenna kolizja wystąpi w przypadku tylko jednej inwestycji, natomiast w zasięgu bufora 1 km od przedmiotowych inwestycji znalazły się zaledwie dwa obszary naturalne.

Nie stwierdzono oddziaływań negatywnych o istotnym natężeniu (N), ani pozytywnych (P). Natomiast spośród prognozowanych dla poszczególnych zapisów *Planu rozwoju* oddziaływań na obszary Natura 2000 odnotowano tylko **1 negatywne minimalne (NM)** (2%). Będzie ono związane z inwestycją pn. Rozbudowa DW 486 na odc. Krzeczów – Szczyty, która przebiegać będzie przez tereny leśne położone w obrębie Załęczańskiego Łuku

Warty PLH100007. Negatywnymi skutkami dla środowiska będzie chwilowe oddziaływanie związane z etapem budowy oraz zawłaszczenie przyległych pasów gruntu pod rozbudowę oraz wycinka znacznych ilości drzew i krzewów.

Do grupy **inwestycji mogących mieć zmienne oddziaływanie** (5%) zakwalifikowano zadanie polegające na modernizacji dróg wojewódzkich. Zamierzenie realizowane będzie poprzez remont nawierzchni dróg w istniejącym śladzie i jedyny możliwy negatywny wpływ na środowisko prognozuje się na etapie realizacji i będzie on chwilowy. Zakończenie remontu nieść będzie ze sobą raczej pozytywne skutki dla środowiska, chociażby poprzez poprawę płynności ruchu i bezpieczeństwo na drogach. Niestety na obecnym etapie nie jest możliwe wskazanie odcinków dróg podlegających przedsięwzięciu, ze względu na fakt, iż planowanie lokalizacji odbywać się będzie według bieżących potrzeb w tym zakresie. Obecnie istniejące drogi wojewódzkie przestrzennie kolidują fragmentarycznie z następującymi obszarami Natura 2000: Dolina Rawki, Grabia, Pradolina Bzury-Neru i Pradolina Warszawsko-Berlińska, Dolina Górnej Pilicy, Załęczański Łuk Warty oraz Zbiornik Jeziorsko.

Dla **większości działań** (93%) wskazanych w *Planie rozwoju nie stwierdzono oddziaływań*. Brak wpływu związany jest z faktem, iż odcinki podlegające planowanym rozbudowom znajdują się poza granicami obszarów Natura 2000 i bufora 1 km od nich.

W przypadku realizacji działań, dla których zidentyfikowano oddziaływania negatywne minimalne, podczas prac inwestycyjnych może dochodzić m.in. do płoszenia, niszczenia schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu itp., a także ingerencji w siedliska przyrodnicze. Duże inwestycje będą skutkowały zmianą stosunków wodnych. Ponadto w konsekwencji realizacji drogowych może dojść do wzrostu hałasu w wyniku zwiększenia natężenia ruchu. Podkreślić należy, że wskazane działania realizują ważny interes publiczny, jakim jest poprawa warunków transportowych. Ze względu jednak na konieczność zastosowania kompensacji przyrodniczej prognozuje się, iż budowa tych inwestycji prawdopodobnie nie wpłynie w znaczący sposób na cele, przedmioty ochrony, stan ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000, a jedynie chwilowo oddziaływać będzie na etapie fazy budowy inwestycji.

Odpowiedzią na zdiagnozowane potencjalne oddziaływania negatywne minimalne (NM) są propozycje rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 (tabele 12 i 13). Są to zalecenia o charakterze uniwersalnym i bardzo ogólnym. Należy podkreślić jeszcze raz fakt, iż dla większości inwestycji wydano lub rozpoczęto procedurę wydawania tzw. decyzji środowiskowych, w których określono katalog działań i kompensacji mających na celu zarówno zapobieganie i zmniejszanie negatywnego oddziaływania oraz zrównoważenie negatywnych wpływów za pomocą np. nasadzeń drzew i krzewów czy stosowania rozwiązań zmniejszających kolizyjność dróg z trasami migracji zwierząt. Ponadto należy podkreślić, że wszystkie inwestycje powinny być realizowane z wykorzystaniem najbardziej efektywnych oraz zaawansowanych poziomów technologii i technik (BAT).

Zaproponowane w prognozie działania minimalizujące i kompensujące negatywne oddziaływania na środowisko w ramach oceny zapisów *Planu rozwoju* na obszary Natura 2000 mają dwojaki charakter. Można wśród nich wyróżnić zasady wykorzystywane na etapie projektowania danej inwestycji oraz na normy, których należy przestrzegać w trakcie wykonywania robót. Na przykład w miejscach kolizji inwestycji liniowych z obszarami cennymi przyrodniczo należy planować ingerencję w tereny czynne biologicznie w jak najbardziej oszczędzającym zakresie. Wszelkie przekształcenia powierzchni ziemi, zmiany stosunków wodnych, ingerencję w szatę roślinną itp. należy ograniczyć do niezbędnego minimum. Organizacja prac i harmonogram robót winien uwzględniać normy ochrony środowiska, m.in. poprzez dostosowanie do okresów lęgowych ptaków i okresów rozrodczych innych zwierząt, zapewnienie zwierzętom swobodnej migracji, lokalizację zaplecza budowlanego w bezpiecznym oddaleniu od miejsc występowania cennych siedlisk oraz gatunków roślin i zwierząt itp.

Tab. 12. Matryca oddziaływań zapisów Planu rozwoju na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000 (Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków – OSOP – na obszarze których potencjalnie może znaleźć się zadanie inwestycyjne wynikające z Planu rozwoju)

1. ZBIORNIK JEZIORSKO PLB100002, 2. PRADOLINA WARSZAWSKO-BERLIŃSKA PLB100001;			
ODDZIAŁYWANIA INTERWENCJI			
Planowane zadania inwestycyjne, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar Natura 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.
1. Rozbudowa DW 785 na odc. Silnica – Silnicza	B	• Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru.	
2. Rozbudowa DW 484 na odc. Zelów – Bełchatów – II Etap			
3. Rozbudowa DW 473 na odc. Łask – Teodory			
4. Rozbudowa DW 486 na odc. Szczyty – Działoszyn			
5. Rozbudowa DW 710 na odc. Konstantynów Łódzki - Ignacew			
6. Rozbudowa DW 716 na odc. Rokiciny – Łaznów			
7. Rozbudowa DW 482 w m. Młynek wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego			
8. Rozbudowa DW 450 na odc. Mirków – Wieruszów			
9. Rozbudowa DW 716 na odc. przejścia przez Moszczenicę			
10. Rozbudowa DW 486 na odc. Krzeczów – Szczyty			
11. Rozbudowa DW 726 na odc. Opoczno – Żarnów – I Etap – budowa obwodnicy m. Miedzna Drewniana			
12. Rozbudowa DW 702 na odc. węzeł autostradowy Zgierz – Zgierz			
13. Rozbudowa DW 581 od ok km 21+700 do ok km 22+730 wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego w m. Miksztal			
14. Rozbudowa DW 480 na odc. Chociw – Klęcz			
15. Rozbudowa DW 480 na odc. Widawa – Sieradz – I Etap – odc. Widawa – Burzenin			
16. Rozbudowa DW 715 na odc. Regny – Budziszewice			
17. Rozbudowa DW 726 – ul. Mazowiecka w Rzezycy			
18. Rozbudowa DW 469 na odc. Kłódno – Stary Gostków			
19. Rozbudowa DW 713 na odc. Kunice – Gawrony			
20. Rozbudowa DW 703 na odc. Porczyny – Praga			
21. Modernizacja ¹⁴² dróg wojewódzkich*	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki lub siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.); 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków oraz okresów lęgowych pozostałych gatunków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • lokalizacja zaplecza budowy i infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony.

* Zadanie bez sprecyzowanego zakresu inwestycji, realizowane będzie na podstawie bieżących potrzeb zdiagnozowanych przez zarządcę infrastruktury.

¹⁴² Poprzez modernizację należy rozumieć zakres robót, który nie wymaga zmiany granic pasa drogowego, przywracających pierwotny stan drogi, przy użyciu wyrobów budowlanych innych niż użyte w stanie istniejącym w zakresie zarówno warstw konstrukcyjnych i bitumicznych nawierzchni jezdni.

Tab. 13. Matryca oddziaływań zapisów Planu rozwoju na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000 (Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk – SOOS - na obszarze których potencjalnie może znaleźć się zadanie inwestycyjne wynikające z Planu rozwoju)

3. PRADOLINA BZURY-NERU PLH100006, 4. DOLINA RAWKI PLH100015, 5. DOLINA GÓRNEJ PILICY PLH260018, 6. LAS DĘBOWIEC PLH100023, 7. GRABIA PLH100021, 8. ZAŁĘCZAŃSKI ŁUK WARTY PLH100007,			
ODDZIAŁYWANIA INTERWENCJI			
Planowane zadania inwestycyjne, których realizacja może potencjalnie oddziaływać na obszar Natura 2000	Ocena	Opis potencjalnych oddziaływań	Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko
1.	2.	3.	4.
1. Rozbudowa DW 785 na odc. Silnica – Silniczka	B	<ul style="list-style-type: none"> • Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru. 	
2. Rozbudowa DW 484 na odc. Zelów – Bełchatów – II Etap			
3. Rozbudowa DW 473 na odc. Łask – Teodory			
4. Rozbudowa DW 486 na odc. Szczyty – Działoszyn			
5. Rozbudowa DW 710 na odc. Konstancynów Łódzki - Ignacew			
6. Rozbudowa DW 716 na odc. Rokiciny – Łaznów			
7. Rozbudowa DW 482 w m. Młynek wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego			
8. Rozbudowa DW 450 na odc. Mirków – Wieruszów			
9. Rozbudowa DW 716 na odc. przejścia przez Moszczenicę			
10. Rozbudowa DW 486 na odc. Krzczów – Szczyty	NM	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki lub siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony (m.in. płoszenie, niszczenie łągów, itp.); • przekształcanie powierzchni ziemi na skutek budowy infrastruktury (rozbudowa pasa jezdni i poboczy, budowa ronda); wzrost ruchu samochodowego i hałasu, skutkujących płoszeniem zwierząt, zaśmiecaniem; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków oraz okresów lęgowych pozostałych gatunków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • lokalizacja zaplecza budowy i infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony; • budowa przejścia dla płazów umożliwiających migrację w kierunku lokalnych zbiorników wodnych • monitoring oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w zakresie nasadzeń kompensacyjnych skutkujący uzupełnieniem braków w drzewostanie nasadzonych przez 5 lat od zakończenia budowy inwestycji; • wykonanie analiz porównawczych w zakresie oddziaływania hałasu;
11. Rozbudowa DW 726 na odc. Opoczno – Żarnów – I Etap – budowa obwodnicy m. Miedzna Drewniana	B	<ul style="list-style-type: none"> • Prognozowany brak wpływu na siedliska będące przedmiotem ochrony, na stan ich ochrony i integralność obszaru. 	
12. Rozbudowa DW 702 na odc. węzeł autostradowy Zgierz – Zgierz			
13. Rozbudowa DW 581 od ok km 21+700 do ok km 22+730 wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego w m. Mikształ			
14. Rozbudowa DW 480 na odc. Chociw – Klęcz			
15. Rozbudowa DW 480 na odc. Widawa – Sieradz – I Etap – odc. Widawa – Burzenin			
16. Rozbudowa DW 715 na odc. Regny – Budziszewice			
17. Rozbudowa DW 726 – ul. Mazowiecka w Rzezycy			
18. Rozbudowa DW 469 na odc. Kłódno – Stary Gostków			
19. Rozbudowa DW 713 na odc. Kunice – Gawrony			
20. Rozbudowa DW 703 na odc. Porczyny – Praga			

21. Modernizacja 143 dróg wojewódzkich*	NM/P	<ul style="list-style-type: none"> • chwilowe, punktowe lub liniowe oddziaływanie na etapie budowy inwestycji na gatunki lub siedliska przyrodnicze będące przedmiotem ochrony (m.in. płożenie, niszczenie łągów, itp.); 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie do okresów lęgowych i przelotów gatunków ptaków oraz okresów lęgowych pozostałych gatunków będących przedmiotem ochrony, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji; • lokalizacja zaplecza budowy i infrastruktury w oddaleniu od miejsc występowania siedlisk i miejsc bytowania gatunków będących przedmiotem ochrony;
---	------	---	---

Stopnie zastosowanej oceny: B – brak oddziaływania, NM – negatywne minimalne, N – negatywne duże, NM/P – negatywne minimalne w początkowej fazie (na etapie budowy), pozytywne w okresie użytkowania inwestycji, P – pozytywne oddziaływanie.

Źródło: opracowanie własne.

Analiza kolizji przebiegu zadań inwestycyjnych w *Planie rozwoju* wykazała, że w przypadku tylko 1 obszaru Natura 2000 – Załęczański Łuk Warty PLH100007 – zdiagnozowano przecięcie inwestycji. W buforze 1 km od zadania inwestycyjnego znalazły się 2 obszary Natura 2000 - Załęczański Łuk Warty PLH100007 oraz Las Dębowiec PLH100023. Fakt ten dotyczy inwestycji pn. Rozbudowa DW 486 na odc. Krzczów – Szczyty (będącej częścią inwestycji pn. Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 486 na odcinku Wieluń – Działoszyn”) oraz Rozbudowa DW 785 na odc. Silnica – Silniczka. Podkreślić jednak należy, iż w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla rozbudowy DW785 stwierdzono brak znacząco negatywnego wpływu na przedmioty ochrony Natura 2000 oraz ich integralność m.in. ze względu na skalę i położenie przedsięwzięcia, stąd w tabeli nr 31 dla tej inwestycji określono brak oddziaływania (B).

Dla ostatniego zadania inwestycyjnego, polegającego na modernizacji dróg wojewódzkich, ze względu na brak możliwości określenia precyzyjnej lokalizacji przedsięwzięcia, jednocześnie biorąc pod uwagę zakres prac polegający jedynie na remoncie nawierzchni, bez rozbudowy drogi, można przyjąć, iż inwestycje w zakresie modernizacji będą potencjalnie oddziaływać na przedmiot oraz integralność obszarów Natura 2000 jedynie na etapie realizacji inwestycji, stąd określenie oddziaływania jako NM/P, czyli negatywne minimalne w początkowej fazie (na etapie budowy).

¹⁴³ Poprzez modernizację należy rozumieć zakres robót, który nie wymaga zmiany granic pasa drogowego, przywracających pierwotny stan drogi, przy użyciu wyrobów budowlanych innych niż użyte w stanie istniejącym w zakresie warstw konstrukcyjnych i bitumicznych nawierzchni jezdni.

3. OCENA REALIZACJI ZAPISÓW PLANU ROZWOJU NA FORMY OCHRONY PRZYRODY

Ocenę realizacji zapisów wynikających z *Planu rozwoju* na cele, przedmioty i obowiązujące zakazy w wielkopowierzchniowych formach ochrony przyrody (tj. parkach krajobrazowych, obszarach chronionego krajobrazu i zespołach przyrodniczo-krajobrazowych¹⁴⁴) przeprowadzono dla obszarów posiadających aktualne podstawy prawne¹⁴⁵. Analiza została przygotowana na zasadzie porównawczej zadań inwestycyjnych, których realizacja może potencjalnie negatywnie oddziaływać na daną formę ochrony przyrody, z uwzględnieniem obowiązujących zakazów¹⁴⁶. Ocena została zawarta w Załączniku 6 i należy dodać, że nie objęła ona otulin parków krajobrazowych, ze względu na fakt, że zakazy, do których się odnosi, obowiązują jedynie w granicach parków. Analiza nie uwzględnia form ochrony przyrody o niewielkiej powierzchni (rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych) oraz obszarów Natura 2000, do których odniesiono się w Rozdziale V.2.

Prognoza oddziaływań na środowisko realizacji zapisów *Planu rozwoju* przewiduje potencjalne negatywne oddziaływanie na obowiązujące zakazy oraz cele i przedmioty ochrony parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. **Potencjalny negatywny wpływ** zachodzić może głównie podczas realizacji inwestycji.

W Załączniku 6 sformułowano propozycję działań o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody (parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe). Są to m.in.:

- uwzględnienie wymogów ochrony środowiska,
- możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych,
- minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko,
- utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych,
- stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie zmian stosunków wodnych,
- ochrona i tworzenie retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej),
- stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania,
- utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień,
- budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych,
- ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu.

Zapisy *Planu rozwoju*, które mogą w sposób **minimalny negatywny** oddziaływać na obowiązujące zakazy oraz cele i przedmioty ochrony parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych to: budowa obwodnic miejscowości.

Katalog najważniejszych środków zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływanie na **obszary chronione, w tym Natura 2000** obejmuje:

- stosowanie przejść dla zwierząt w zależności od potrzeb, wybór optymalnych rozwiązań technicznych do występujących w sąsiedztwie danej inwestycji gatunków,
- przestrzeganie zasad ochrony (nienaruszania) elementów środowiska ważnych dla zachowania właściwego stanu korytarzy ekologicznych wzdłuż danego odcinka doliny cieku wodnego (zadrzewienia i zakrzaczenia, zbiorniki wodne, płyty roślinności szuwarowej, mokradła itp.),
- prowadzenie ewentualnej wycinki drzew poza okresem lęgowym ptaków,

¹⁴⁴ Analizie poddano łącznie 35 wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody, które przecinają drogi wojewódzkie, w tym planowane zadania inwestycyjne, oraz te które znajdują się w buforze do 0,5 km: 6 parków krajobrazowych, 14 obszarów chronionego krajobrazu (w tym 7 z nieaktualnymi zakazami ze względu na ustanowienie formy ochrony przyrody przed wejściem w życie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody) oraz 15 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych (w tym 9 z nieaktualnymi zakazami ze względu na ustanowienie formy ochrony przyrody przed wejściem w życie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

¹⁴⁵ czyli dla wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody, których akty prawne ukazały się po wejściu w życie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1478, 1940 ze zm.).

¹⁴⁶ Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019, poz. 1839 ze zm.).

- prowadzenie działań kompensacyjnych dla zagrożonych lub zniszczonych płatów siedlisk przyrodniczych - poprawa lub odtworzenie stanu zachowania,
- przywracanie/odtworzenie zagrożonych lub zniszczonych płatów siedlisk przyrodniczych,
- wprowadzenie ograniczeń czasowych wykonywania prac związanych z potrzebami ochrony cennych gatunków flory i fauny (m.in. okres rozrodu płazów, lęgu ptaków).

Dodatkowo w odniesieniu do **obszarów Natura 2000** sformułowano rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko:

- uwzględnienie wymogów ochrony środowiska, szczególnie ochrony gatunkowej, w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji,
- ograniczenie wycinki drzew,
- zastosowanie odpowiednich systemowych rozwiązań w zakresie zatrzymywania wody w miejscu jej powstawania i oczyszczania wód opadowych spływających z nawierzchni dróg,
- zastosowanie rozwiązań umożliwiających zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych oraz szlaków migracji gatunków.

Ocenia się, że obecny kształt zapisów *Planu rozwoju* pozwala na wskazanie jedynie pośrednich **pozytywnych** oddziaływań na obowiązujące zakazy oraz cele i przedmioty ochrony parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Jednocześnie ocena wpływu zapisów *Planu rozwoju* na komponent obszary chronione, w tym Natura 2000 wykazała, że aż **70% działań charakteryzuje brak wpływu**.

Reasumując, formy ochrony przyrody, których **obowiązujące zakazy potencjalnie mogą być naruszone w wyniku realizacji zapisów *Planu rozwoju*** to:

- parki krajobrazowe: Międzyrzecza Warty i Widawki, Załęczański;
- obszary chronionego krajobrazu: Dolina Proсны, Doliny Widawki, Piliczański, Środkowej Grabi;

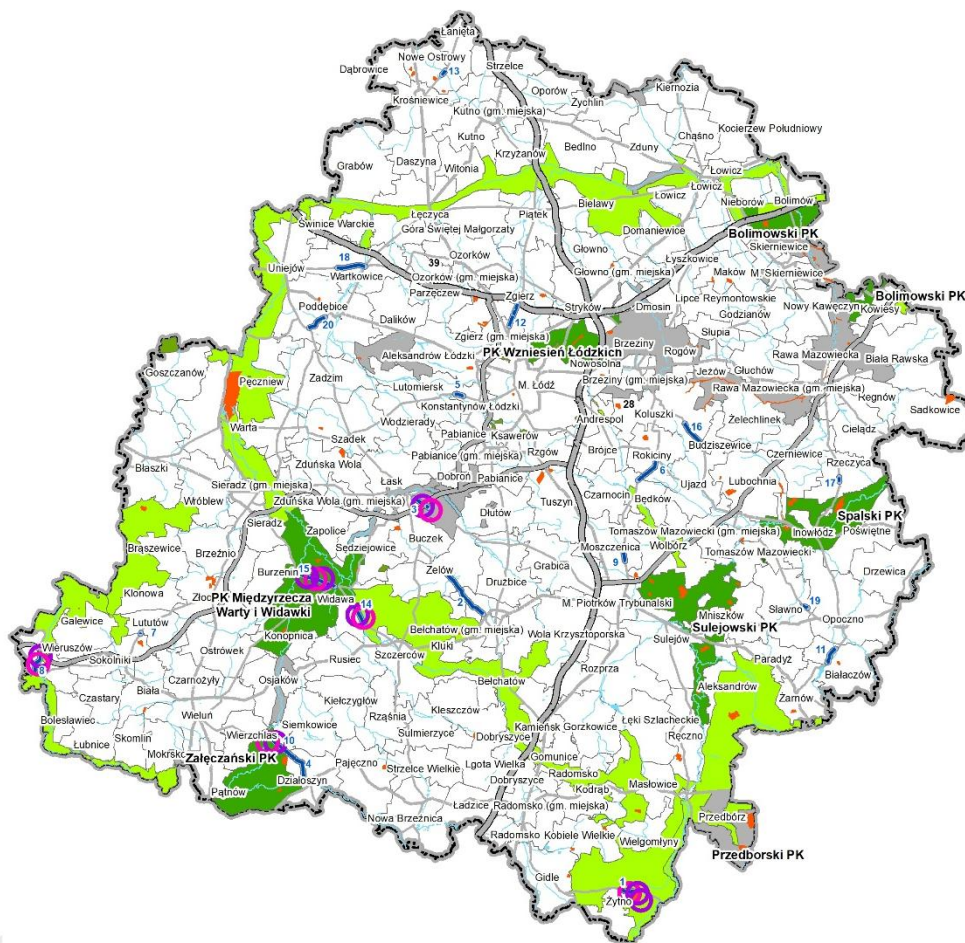
Natomiast, formami ochrony przyrody, których **obowiązujące zakazy nie powinny zostać naruszone w wyniku realizacji zapisów *Planu rozwoju*** są:

- parki krajobrazowe: Bolimowski, Przedborski, Spalski, Sulejowski, Wzniesień Łódzkich,
- obszary chronionego krajobrazu: Bolimowsko-Radziejowicki z doliną środkowej Rawki, Brąszewicki, Dolina Chojnatki, Dolina Miazgi pod Andrespołem, Dolina Przysowy, Doliny Bzury, Doliny Wolbórki, Górnej Rawki, Mrogi i Mroźcy, Nadwarciański, Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej, Przedborski i Puczniewski;
- wszystkie zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Należy podkreślić, że zapisy *Planu rozwoju* dostrzegają potrzebę bezpośredniego równoważenia, niwelowania i kompensacji negatywnych oddziaływań wynikających z innych działań. Istotne jest również przyjęcie założenia, że możliwość realizacji inwestycji w ramach działań uzależniona będzie od decyzji środowiskowych.

Rys. 35. Zadania inwestycyjne Planu rozwoju, których przebieg w pasie drogowym lub buforze 0,5 km koliduje przestrzennie z obszarami chronionymi

ELEMENTY INFRASTRUKTURALNE

- AUTOSTRADY
- DROGI EKSPRESOWE
- DROGI KRAJOWE
- DROGI WOJEWÓDZKIE

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

- GRANICE GMIN
- GRANICA WOJEWÓDZTWA

FORMY OCHRONY PRZYRODY

- PARK NARODOWY
- PARK KRAJOBRAZOWY
- OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU
- ZESPÓŁ PRZYRODNICZO - KRAJOBRAZOWY
- REZERWAT PRZYRODY

OBSZARY Z NIEAKTUALNYMI ZAKAZAMI ZE WZGLĘDU NA USTANOWIENIE FORMY OCHRONY PRZYRODY PRZED WEJŚCIEM W ŻYCIE USTAWY Z DNIA 16 KWIECZNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

- INWESTYCJE Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY DROGOWEJ
- BUFOR 0,5 KM OD INWESTYCJI Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY DROGOWEJ

REJONY WYSTĘPOWANIA KONFLIKTÓW PRZESTRZENNICH ZE WZGLĘDU NA PLANOWANĄ INWESTYCJĘ

- W OBRĘBIE INWESTYCJI
- W OBRĘBIE BUFORA 0,5 KM OD INWESTYCJI

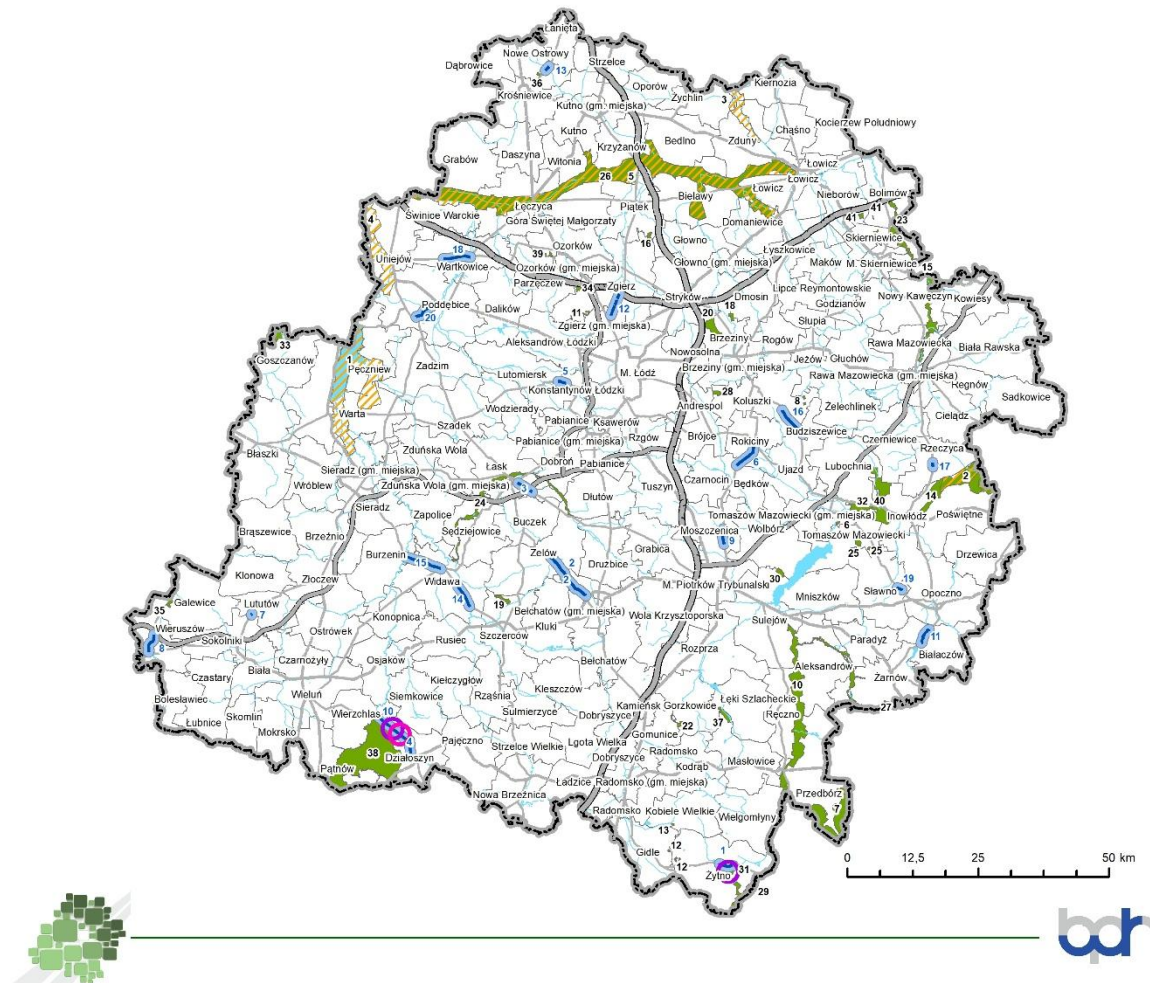
ZADANIA INWESTYCYJNE PLANOWANE DO REALIZACJI W LATACH 2026 - 2036

1. Rozbudowa DW 785 na odc. Siłnica – Siłniczka
2. Rozbudowa DW 484 na odc. Żelów - Bełchatów – II Etap
3. Rozbudowa DW 473 na odc. Łask – Teodory
4. Rozbudowa DW 486 na odc. Szczyty – Działoszyn
5. Rozbudowa DW 710 na odc. Konstąntynów Łódzki - Ignacew
6. Rozbudowa DW 716 na odc. Rokiciny – Łaznow
7. Rozbudowa DW 482 w m. Młynek wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego
8. Rozbudowa DW 450 na odc. Mirków – Wieruszów
9. Rozbudowa DW 716 na odc. przejścia przez Moszczenicę
10. Rozbudowa DW 486 na odc. Krzczów – Szczyty
11. Rozbudowa DW 726 na odc. Opczno – Żarnów – I Etap – budowa obwodnicy m. Miedzna Drewniana
12. Rozbudowa DW 702 na odc. węzeł autostradowy Zgierz – Zgierz
13. Rozbudowa DW 581 od ok km 21+700 do ok km 22+730 wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego w m. Miksztal
14. Rozbudowa DW 480 na odc. Chochi – Kłęcz
15. Rozbudowa DW 480 na odc. Widawa – Sieradz – I Etap – odc. Widawa – Burzenin
16. Rozbudowa DW 715 na odc. Regny – Budziszewice
17. Rozbudowa DW 726 – ul. Mazowiecka w Rzęczyca
18. Rozbudowa DW 469 na odc. Kłódno – Stary Gostków
19. Rozbudowa DW 713 na odc. Kunice – Gawrony
20. Rozbudowa DW 703 na odc. Porczyń – Praga

Źródło: opracowanie własne.

Rys. 36. Zadania inwestycyjne z Planu rozwoju, których przebieg w pasie drogowym lub bufor w odległości do 1 km od obszaru koliduje przestrzennie z obszarami Natura 2000

ELEMENTY INFRASTRUKTURALNE

- AUTOSTRADY
- DROGI EKSPRESOWE
- DROGI KRAJOWE
- DROGI WOJEWÓDZKIE

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

- GRANICE GMIN
- GRANICA WOJEWÓDZTWA

OBSZARY NATURA 2000

- OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW (OSOP)
- SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISK (SOOS)
- INWESTYCJE Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY DROGOWEJ
- BUFOR 1 KM OD INWESTYCJI Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY DROGOWEJ

REJONY WYSTĘPOWANIA KONFLIKTÓW PRZESTRZENNYCH ZE WZGLĘDU NA PLANOWANĄ INWESTYCJĘ

- W OBRĘBIE INWESTYCJI
- W OBRĘBIE BUFORA 1KM OD INWESTYCJI

OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW

1. Zbiornik Jezioro PLB100002
2. Dolina Pilicy PLB140003
3. Dolny Przysowy i Sławi PLB100003
4. Dolina Środkowej Warty PLB300002
5. Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001

OBSZARY SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW (OSOP):

6. Niebieskie Źródła PLH100005
7. Ostoja Przedborska PLH260004
8. Dąbrowy Świeciste koło Redzenia PLH100019
9. Wielkopole-Jody pod Czartarą PLH100031
10. Dolina Środkowej Pilicy PLH100008
11. Grady nad Lindą PLH100022
12. Torfowiska Żytno-Ewina PLH100030
13. Cisy w Jasieniu PLH100018
14. Dolina Dolnej Pilicy PLH140016
15. Dolina Rawki PLH100015
16. Siłne Błota PLH100032
17. Szczypiorniak i Kowalki PLH100033
18. Wola Cyrusowa PLH100034
19. Święte Ługi PLH100036
20. Buczyzna Janinowska PLH100017
21. Dąbrowy w Marianku PLH100027
22. Lasy Gorzkowickie PLH100020
23. Grabinka PLH140044
24. Grabia PLH100021
25. Lasy Smardzewickie PLH100024
26. Pradolina Bzury-Neru PLH100006
27. Dolina Czarnej PLH260015
28. Buczyzna Gałkowska PLH100016
29. Dolina Górnej Pilicy PLH260018
30. Lubaszów w Puszczy Piłkiczej PLH100026
31. Las Dębowiec PLH100023
32. Łąki Cielbowluckie PLH100035
33. Lipickie Mokradca PLH100025
34. Dąbrowa Grotnicka PLH100001
35. Torfowiska nad Prosną PLH100037
36. Dąbrowa Świecista w Pernie PLH100002
37. Łąka w Bęczkowicach PLH100004
38. Zajączkowski Łuk, Warty PLH100007
39. Słone Łąki w Pełczyskach PLH100029
40. Lasy Spalskie PLH100003
41. Polany Puszczy Bolimowskiej PLH100028

ZADANIA INWESTYCYJNE PLANOWANE DO REALIZACJI W LATACH 2026 - 2036

1. Rozbudowa DW 785 na odc. Siłnica – Siłniczka
2. Rozbudowa DW 484 na odc. Żelów – Belchatów – II Etap
3. Rozbudowa DW 473 na odc. Łask – Teodory
4. Rozbudowa DW 486 na odc. Szczyty – Działoszyn
5. Rozbudowa DW 710 na odc. Konstantynów Łódzki – Ignacew
6. Rozbudowa DW 716 na odc. Rokiciny – Łaznów
7. Rozbudowa DW 482 w m. Młynek wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego
8. Rozbudowa DW 450 na odc. Mirków – Wieruszów
9. Rozbudowa DW 716 na odc. przejścia przez Moszczenię
10. Rozbudowa DW 486 na odc. Kręczów – Szczyty
11. Rozbudowa DW 726 na odc. Opatczno – Zamów – I Etap – budowa obwodnicy m. Miedzna Drewniana
12. Rozbudowa DW 702 na odc. węzeł autostradowy Zgierz – Zgierz
13. Rozbudowa DW 581 od ok km 21+700 do ok km 22+730 wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego w m. Miksztal
14. Rozbudowa DW 480 na odc. Chociw – Kłęcz
15. Rozbudowa DW 480 na odc. Władawa – Sieradz – I Etap – odc. Władawa – Burzenin
16. Rozbudowa DW 715 na odc. Regny – Budziszewice
17. Rozbudowa DW 726 – ul. Mazowiecka w Rzeczcyc
18. Rozbudowa DW 469 na odc. Klódno – Stary Gostków
19. Rozbudowa DW 713 na odc. Kunice – Gawrony
20. Rozbudowa DW 703 na odc. Porczyny – Praga

Źródło: opracowanie własne.

VI. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE I ICH WPŁYW NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCE Z ZAPISÓW PLANU ROZWOJU

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 2e) ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹⁴⁷ Prognoza określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym m.in. oddziaływania skumulowane, zapisów *Planu rozwoju* na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, jak również na poszczególne elementy środowiska.

Oddziaływania skumulowane są określane jako rodzaj zmiany w środowisku, wywołany wpływem danego rodzaju działań, w połączeniu z innymi działaniami, które wystąpiły w przeszłości, zachodzą obecnie lub wystąpią w przyszłości, i które powodować będą łączne efekty. Oddziaływanie skumulowane jest modyfikowane przez szereg czynników, m.in.: rodzaj technologii, lokalizację oraz charakter działania wraz z czasem trwania.

W szczególnych przypadkach oddziaływania skumulowane mogą być skutkiem nawarstwienia się działań, które dodane do siebie mogą powodować duże negatywne efekty i charakteryzować się większą intensywnością oddziaływania niż gdyby wystąpiły pojedynczo.

Tab. 14. Oddziaływania skumulowane w ramach zadań inwestycyjnych *Planu rozwoju*

Zadania inwestycyjne planowane do realizacji w latach 2026-2036		ODDZIAŁYWANIA SKUMULOWANE		
		Negatywne (liczba w danym działaniu)	Minimalne negatywne (liczba w danym działaniu)	Pozytywne (liczba w danym działaniu)
1.	Rozbudowa DW 785 na odc. Silnica – Silniczka	2	3	6
2.	Rozbudowa DW 484 na odc. Żelów – Bełchatów – II Etap	2	2	6
3.	Rozbudowa DW 473 na odc. Łask – Teodory	2	3	6
4.	Rozbudowa DW 486 na odc. Szczyty – Działoszyn	2	2	6
5.	Rozbudowa DW 710 na odc. Konstantynów Łódzki - Ignacew	2	2	6
6.	Rozbudowa DW 716 na odc. Rokiciny – Łaznów	2	2	6
7.	Rozbudowa DW 482 w m. Młynek wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego	2	2	6
8.	Rozbudowa DW 450 na odc. Mirków – Wieruszów	2	2	6
9.	Rozbudowa DW 716 na odc. przejścia przez Moszczenicę	2	2	6
10.	Rozbudowa DW 486 na odc. Krzczów – Szczyty	2	4	6
11.	Rozbudowa DW 726 na odc. Opoczno – Żarnów – I Etap – budowa obwodnicy m. Miedzna Drewniana	4	9	2
12.	Rozbudowa DW 702 na odc. węzeł autostradowy Zgierz – Zgierz	2	2	6
13.	Rozbudowa DW 581 od ok km 21+700 do ok km 22+730 wraz z rozbiórką i budową obiektu inżynierskiego w m. Mikształ	2	2	6
14.	Rozbudowa DW 480 na odc. Chociw – Klęcz	2	2	6
15.	Rozbudowa DW 480 na odc. Widawa – Sieradz – I Etap – odc. Widawa – Burzenin	2	4	6
16.	Rozbudowa DW 715 na odc. Regny – Budziszewice	2	3	6
17.	Rozbudowa DW 726 – ul. Mazowiecka w Rzęczy	2	2	6
18.	Rozbudowa DW 469 na odc. Kłódno – Stary Gostków	2	2	6
19.	Rozbudowa DW 713 na odc. Kunice – Gawrony	2	2	6
20.	Rozbudowa DW 703 na odc. Porczyzny – Praga	2	2	6
21.	Modernizacja ¹⁴⁸ dróg wojewódzkich*	0	4	6

Źródło: Opracowanie własne.

¹⁴⁷ Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 czerwca 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940).

¹⁴⁸ Poprzez modernizację należy rozumieć zakres robót, który nie wymaga zmiany granic pasa drogowego, przywracających pierwotny stan drogi, przy użyciu wyrobów budowlanych innych niż użyte w stanie istniejącym w zakresie zarówno warstw konstrukcyjnych i bitumicznych nawierzchni jezdni.

Na potrzeby niniejszej Prognozy dokonano analizy oddziaływań skumulowanych w odniesieniu do poszczególnych zadań inwestycyjnych, w zapisach których stwierdzono nakładanie się zarówno negatywnych, minimalnych negatywnych, jak i pozytywnych oddziaływań¹⁴⁹.

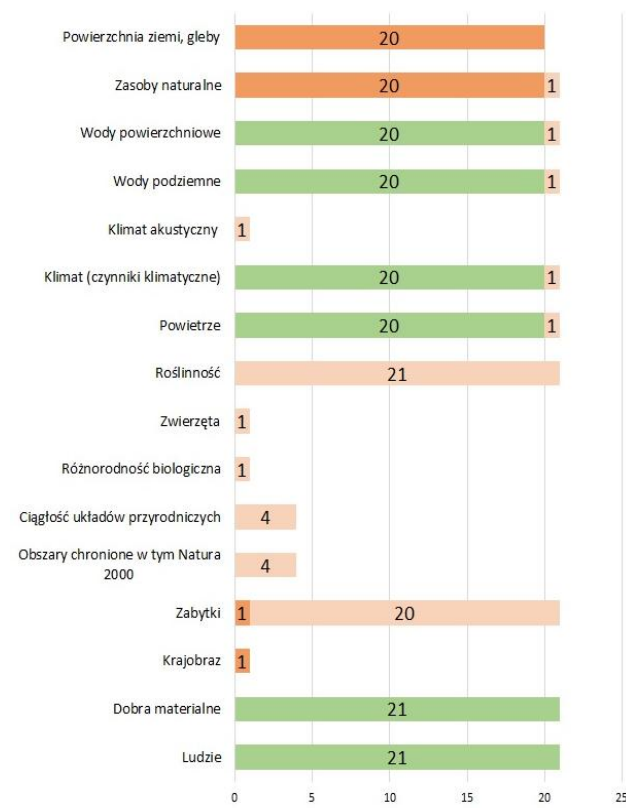
W większości oddziaływań skumulowanych przeważają wpływy korzystne. Najwięcej negatywnych oddziaływań skumulowanych odnotowano w odniesieniu do inwestycji 11. Rozbudowa DW 726 na odcinku Opoczno – Żarnów – I etap budowa obwodnicy miejscowości Miedzna Drewniana. W większości inwestycji zdiagnozowano przewagę pozytywnych oddziaływań skumulowanych.

Występowanie negatywnych oddziaływań skumulowanych na komponenty środowiska (receptory oddziaływania, czynniki) stwierdzono w 2 przypadkach spośród 16 (dla powierzchni ziemi, zasobów naturalnych). Skala kumulacji dotyczy 20 inwestycji. Pozytywne oddziaływania skumulowane (na poziomie 20-21) odnotowano dla 6 komponentów środowiska tj. wody powierzchniowe i podziemne, klimat, powietrze, dobra materialne i ludzie.

Należy przyjąć, że realizacja większości wskazanych w *Planie rozwoju* zadań inwestycyjnych będzie w sposób pozytywny wpływać na środowisko, zwłaszcza lokalnie. W wyniku realizacji wszystkich działań zawartych w *Planie rozwoju* poprawie ulegnie przepustowość dróg i płynność ruchu, co wpłynie korzystnie na jakość życia ludzi, wartość dóbr materialnych. Działania zawarte w *Planie rozwoju* zostały tak skonstruowane, aby wychodzić naprzeciw potrzebie poprawy jakości powietrza i przeciwdziałać postępującym zmianom klimatycznym, korzystnie wpływając na komponenty klimat i powietrze. Istotne będzie jednak takie prowadzenie procesów inwestycyjnych, aby w jak największym stopniu ograniczyć niekorzystne oddziaływanie na środowisko i możliwie najmniej ingerować w obszary cenne przyrodniczo, krajobrazowo oraz kulturowo. W przypadku negatywnych oddziaływań skumulowanych, które mogą się pojawić w wyniku realizacji przedsięwzięć, należy przyjąć konieczność ich minimalizacji oraz kompensację przyrodniczą.

Rys. 37. Oddziaływania skumulowane pozytywne i negatywne zidentyfikowane w ramach *Planu rozwoju* na oceniane komponenty środowiska

Źródło: Opracowanie własne.

¹⁴⁹ W niniejszym opracowaniu za oddziaływania skumulowane (negatywne, minimalne negatywne, pozytywne) uznano występowanie przynajmniej dwóch identycznych oddziaływań w ramach danego celu strategicznego oraz komponentu.

VII. ANALIZA ODPORNOŚCI ZAPISÓW „PLANU ROZWOJU SIECI DRÓG WOJEWÓDZKICH WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2026-2036” NA ZMIANĘ KLIMATU

Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do zmian klimatu stanowi jeden z kluczowych współczesnych problemów rozwojowych, na który odpowiadają zadania inwestycyjne wynikające z *Planu rozwoju*.

Plan rozwoju koncentruje się na szczegółowej charakterystyce obecnego stanu rozwoju sieci dróg wojewódzkich, a wynikiem przeprowadzonych analiz oraz głównym celem sporządzenia dokumentu jest wskazanie priorytetów inwestycyjnych na sieci dróg wojewódzkich w perspektywie lat 2026-2036, a także określenie przewidywanego harmonogramu realizacji poszczególnych zadań.

Przeprowadzona w ramach Prognozy identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych zapisami *Planu rozwoju* uwzględnia ich wpływ na klimat w zakresie: efektu cieplarnianego, adaptacji do zmian klimatu, w tym zjawisk ekstremalnych oraz zjawiska suszy. Jednym z komponentów środowiska (czynników) poddanych podobnej analizie w kontekście nasilających się zmian klimatycznych są wody powierzchniowe, dla których sformułowane kryteria oceny objęły m.in. wpływ na: zmianę stosunków wodnych oraz zagrożenie powodziowe i lokalne podtopienia. Kwestię odporności na zmiany klimatu wskazano również w ramach komponentów: roślinność (wpływ na warunki siedliskowe), różnorodność biologiczna (wpływ na funkcjonowanie ekosystemów) oraz ludzie (wpływ na zdrowie człowieka, gdzie uwzględniano również skutki zjawisk ekstremalnych).

Warto podkreślić, że mimo, że w Planie rozwoju zagadnienia związane ze zmianami klimatycznymi zostały poruszone w części diagnostycznej (III. Ogólna charakterystyka województwa łódzkiego), to jednak - kluczowe wyzwania rozwojowe województwa związane ze ich skutkami – będą mogły być niwelowane poprzez właściwe projektowanie infrastruktury z uwzględnieniem systemów zagospodarowywania wody w miejscu jej powstawania (m.in. wprowadzanie powierzchni biologicznie czynnej i rozwiązań oczyszczania wód odprowadzanych z nawierzchni dróg oraz uszczelnionych nawierzchni).

Jednymi z istotnych problemów, przed którym stoi sektor transportowy województwa są: nagłe zjawiska pogodowe (burze, huragany, deszcze nawalne, fale upałów), „miejskie wyspy ciepła”, konieczność ograniczenia emisji gazów cieplarnianych (GC), powódzie (podtopienia, w tym powódzie miejskie). Stąd kluczowe dla łagodzenia zmian klimatu będzie ograniczanie emisji gazów cieplarnianych. Problematyka odporności na zmiany klimatu będzie brana pod uwagę przy stosowaniu odpowiednich rozwiązań technicznych przy realizacji inwestycji jak również przy tworzeniu dokumentacji dla realizacji tych inwestycji. Uwzględniając potrzeby ochrony środowiska rozwiązania planistyczno-organizacyjne będą wspierały adaptację do zmian klimatu.

Podsumowując realizacja zapisów *Planu rozwoju* w sposób bezpośredni i pośredni przyczyni się do uzyskania lepszej odporności województwa na zmiany klimatyczne w kierunku:

- **łagodzenia (mitygacji) czyli ograniczania negatywnego wpływu na zmiany klimatu lub likwidowania przyczyn zmian klimatu poprzez ograniczanie emisji gazów cieplarnianych (GC).**
- **adaptacji czyli przystosowania się do zmieniającego się klimatu i uwzględnieniu nieuniknionych konsekwencji zmian klimatu oraz dążeniu do obniżenia poziomu ryzyka i poprawy odporności poprzez właściwe projektowanie infrastruktury z uwzględnieniem systemów zagospodarowania wody w miejscu jej powstawania.**

W świetle powyższych analiz należy stwierdzić, że przewidywane w *Planie rozwoju* inwestycje będą odporne na zmiany klimatu pod warunkiem, że na etapie ich projektowania zostanie uwzględnione tzw. ryzyko klimatyczne. „*Powinno się zapewnić odporność przedsięwzięcia na zmieniające się warunki środowiska, a w tym zmiany klimatu. W szczególności przy projektowaniu przedsięwzięć powinno się brać pod uwagę, że oddziaływania środowiska i wpływ parametrów klimatycznych, w tym związanych z kłęskami żywiołowymi, na projekt będą zmieniać się z czasem i należy zapewnić, aby przedsięwzięcie było odporne na te oddziaływania w czasie trwania całego jego cyklu życia*”¹⁵⁰. Ponadto na etapie oceny projektów zastosowanie markerów klimatycznych może wpłynąć korzystnie na dobór przedsięwzięć mających wyraźne pozytywne oddziaływanie na klimat¹⁵¹.

¹⁵⁰ Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na kłęski żywiołowe, Ministerstwo Środowiska, Departament Zrównoważonego Rozwoju, Październik 2015, Warszawa (Poradnik przygotowania inwestycji (mos.gov.pl)).

¹⁵¹ W nowej perspektywie finansowej minimum 37,5 % budżetu UE będzie przeznaczony na cele związane z klimatem (stosowane będą markery klimatyczne na kodach – 0%, 40%, 100%).

VIII. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PLANU ROZWOJU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Realizacja przyjętych w *Planie rozwoju* zadań inwestycyjnych będą miały zróżnicowany wpływ na poszczególne komponenty środowiska w zakresie sposobu oddziaływania, skali natężenia, bezpośredniości oraz trwałości i zasięgu przestrzennego. W odniesieniu do zadań z zakresu rozbudowy dróg, w tym budowy obwodnicy, szczegółowe rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą są określone w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia (wydawanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska). Przy czym 11 spośród zadań z *Planu rozwoju* posiada ważne decyzje. W związku z powyższym oraz przy braku jednoznacznej lokalizacji dla zadania 22. Modernizacja dróg wojewódzkich, przedstawione w niniejszym rozdziale rozwiązania mają stanowić jedynie podstawę do określenia na odpowiednim etapie realizacyjnym precyzyjnych rozwiązań łagodzących z uwzględnieniem wszystkich istotnych uwarunkowań o charakterze przestrzennym, w tym przebiegu przez obszary NATURA 2000.

Kluczowe dla realizacji inwestycji będzie przestrzeganie przepisów prawa (zwłaszcza w zakresie ochrony środowiska) w sposób zrównoważony oraz stosowanie optymalnych rozwiązań technicznych i procesów technologicznych skutecznie ograniczających np. emisję zanieczyszczeń. Istotne znaczenie powinna mieć zasada ograniczania do niezbędnego minimum przekształceń rzeźby terenu (np. poprzez maksymalne wykorzystanie naturalnych form terenu w fazie projektowania i planowania oraz podczas realizacji inwestycji), a także potrzebę odtwarzania np. struktur glebowych - w miarę możliwości do stanu z okresu poprzedzającego wprowadzenie negatywnych zmian. Konieczne jest prowadzenie robót budowlanych w sposób zapewniający ochronę wód, ograniczenie intensywności spływu powierzchniowego, m.in. zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnych, wyposażenie zaplecza budowy w system odbioru i odprowadzania ścieków bytowych. Postuluje się również wdrażanie założeń gospodarki cyrkulacyjnej, polegającej na racjonalizacji eksploatacji surowców naturalnych i wykorzystywania materiałów budowlanych. Na etapie prowadzenia prac budowlanych zaleca się wykorzystanie niskoemisyjnych maszyn i urządzeń oraz zraszanie materiałów pyłących, szczególnie w przypadku sąsiedztwa z terenem zabudowy czy obszarem chronionym.

Szacuje się, że potencjalne ryzyko wystąpienia negatywnych oddziaływań, mogących być rezultatem realizacji *Planu rozwoju*, na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000 może wystąpić na etapie realizacji inwestycji 10. Rozbudowa DW 486 na odc. Krzczów – Szczyty oraz zadań związanych z modernizacją dróg, które przecinają łącznie 8 obszarów NATURA 2000. Należy przyjąć, że w celu zapobiegania negatywnym zjawiskom, ich ograniczania lub kompensacji przyrodniczej, zastosowanie będą miały wszystkie powyższe obostrzenia. Przy czym kluczowe znaczenie w tym wypadku będzie mieć zastosowanie się do wymogów ochrony środowiska, zwłaszcza dotyczących ochrony gatunkowej (w organizacji prac budowlanych i harmonogramach realizacji inwestycji), a także ograniczenie wycinki drzew (a gdy nie jest to możliwe stosowanie nasadzeń kompensacyjnych).

Należy przy tym raz jeszcze podkreślić, że wszystkie inwestycje powinny być realizowane z wykorzystaniem najbardziej efektywnych oraz zaawansowanych poziomów technologii i technik (BAT).

Konieczność zastosowania analogicznych interwencji i rozwiązań przewiduje się również dla prognozowanych w niewielkim stopniu oddziaływań o charakterze zmiennym, których ostatecznym rezultatem jest wpływ korzystny, ze względu na uciążliwości środowiskowe generowane okresowo, na etapie realizacji przedsięwzięć.

Zgodnie z informacją pozyskaną podczas wywiadu z przedstawicielem ZDW realizacja inwestycji drogowych zakłada na etapie realizacyjnym prośrodowiskowe rozwiązania (np. przejścia dla płazów, „wilcze oczy”)

Reasumując wszystkie inwestycje wskazane w *Planie rozwoju* będą realizowane zgodnie z decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia lub raportach oddziaływania na środowisko, co przyczyni się do ograniczenia negatywnych oddziaływań.

IX. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W „PLANIE ROZWOJU DRÓG WOJEWÓDZKICH WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2026-2036”

Istotą procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, a w szczególności towarzyszącej jej Prognozy, jest wyeliminowanie lub minimalizacja potencjalnych konfliktów środowiskowych. Ze względu na specyfikę dokumentu, w którym 20 zadań inwestycyjnych jest realizowana w ciągu istniejących przebiegów dróg wojewódzkich, stwierdzono, że nie ma potrzeby określania rozwiązań alternatywnych. Tylko jedno zadanie pn. Rozbudowa DW 726 na odcinku Opoczno – Żarnów – I Etap – budowa obwodnicy m. Miedzna Drewniana to inwestycja realizowana w całkowicie nowym śladzie, jednak posiada ona ważną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, a w konsekwencji zatwierdzony przebieg.

Zatem pomimo, że przewidywana interwencja w Planie rozwoju dotyczy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, bądź przedsięwzięć mogących oddziaływać na obszary Natura 2000 i wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania wraz ze sporządzeniem raportu, wariantowanie procesu inwestycyjnego nie będzie miało zastosowania.

X. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PLANU ROZWOJU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI ICH PRZEPROWADZANIA

Monitoring procesu wdrażania *Planu rozwoju* będzie prowadzony systematycznie w zakresie stopnia realizacji zadań inwestycyjnych wskazanych w dokumencie, a także obserwacji stanu technicznego dróg wojewódzkich w celu zdiagnozowania bieżących potrzeb inwestycyjnych i wdrożenia działań naprawczych.

Raporty dotyczące *Planu rozwoju* będą sporządzane corocznie, począwszy od 2027 r. i przedstawiane do wiadomości Członkom Zarządu Województwa Łódzkiego w I kwartale następnego roku.

W dokumencie nie było konieczne wskazywanie zestawu wskaźników monitorowania, jednak z punktu widzenia analizy skutków realizacji postanowień Planu rozwoju na wybrane komponenty środowiskowe można uwzględnić wybrane wskaźniki przyjęte w Regionalnym Planie Transportowym Województwa Łódzkiego tj.:

- długość wybudowanych dróg wojewódzkich [km];
- długość rozbudowanych lub przebudowanych (zmodernizowanych) dróg wojewódzkich [km];
- liczba ofiar śmiertelnych wypadków drogowych na 100 tys. mieszkańców [osoby];
- liczba wypadków samochodowych na 100 tys. mieszkańców;
- drogi dla rowerów na 100 km² [km].

Ponadto pośrednio skutki realizacji zapisów *Planu rozwoju* mogą wpłynąć na wartości wskaźników monitorowanych przez instytucje branżowe zajmujące się monitoringiem środowiska tj. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach np.:

- Rocznych ocen jakości powietrza w województwie łódzkim;
- Oceny stanu akustycznego środowiska na terenie województwa łódzkiego.

XI. INFORMACJA O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Konieczność oceny ewentualnego transgranicznego oddziaływania na środowisko reguluje art. 51 ust. 2 pkt 1d) oraz art. 104 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.¹⁵² Wspomniane oddziaływanie jest oceniane w kontekście granic międzynarodowych. Województwo łódzkie nie leży w obszarze przygranicznym, zatem realizacja planowanych do realizacji zadań inwestycyjnych założonych w „Planie rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa łódzkiego na lata 2026-2036” nie będzie powodować skutków o charakterze transgranicznym.

XII. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Tab.15. Wnioski i rekomendacje

Lp.	Elementy poddane analizie i ocenie w <i>Planie rozwoju</i>	Wnioski i rekomendacje
1.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizacjizadań inwestycyjnych w <i>Planie rozwoju</i>	Ocena spójności zadań inwestycyjnych z celami ochrony środowiska, zawartymi w dokumentach międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych, potwierdza wystąpienie pozytywnego wpływu jego zapisów na ustalenia środowiskowe dokumentów wyższego szczebla.
2.	Stopień i sposób uwzględnienia zasady zrównoważonego rozwoju w badanym dokumencie, w tym założeń i wytycznych polityki ekologicznej Polski i UE	Zasada zrównoważonego rozwoju została uwzględniona w zapisach <i>Planu rozwoju</i> mając odzwierciedlenie w zapisach <i>Planu rozwoju</i> , gdzie wszystkie prowadzone działania będą uwzględniały łagodzenie i adaptacyjność do zmian klimatu oraz minimalizowały uciążliwość hałasu i emisji zanieczyszczeń. Na etapie inwestycyjnym zostaną uwzględnione aktualne trendy klimatyczne, tak aby infrastruktura drogowa województwa łódzkiego była nowoczesna, bezpieczna i odporna.
3.	Wskazanie potencjalnych zagrożeń i pól konfliktów ekologicznych związanych z realizacją <i>Planu rozwoju</i>, w tym identyfikacja znaczących negatywnych oddziaływań na obszary chronione, w tym Natura 2000	Według Prognozy zamierzenia inwestycyjne będących następstwem zapisów w <i>Planie Rozwoju</i> prawdopodobnie zostanie zaliczona do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dla inwestycji tych przeprowadzona zostanie procedura oceny oddziaływania na środowisko, ale już na etapie indywidualnej realizacji projektów przez beneficjenta. Na podstawie wykonanej oceny zostaną podjęte decyzje administracyjne o działaniach kompensujących i minimalizujących.
4.	Istniejący stan środowiska i problemy z zakresu ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji <i>Planu rozwoju</i>	W wyniku analizy istniejącego stanu poszczególnych komponentów środowiska, mając na uwadze realizację <i>Planu rozwoju</i> , stwierdzono istnienie problemów ochrony środowiska: <ul style="list-style-type: none"> – które mogą zostać potencjalnie zniwelowane dzięki interwencji <i>Planu rozwoju</i> (niska jakość powietrza; niekorzystny klimat akustyczny; fragmentacja środowiska przyrodniczego, w tym m.in. zmniejszenie różnorodności biologicznej; degradacja krajobrazu kulturowego, niska jakość wód powierzchniowych; ryzyko wystąpienia poważnych awarii); – które mogą zostać spotęgowane na skutek interwencji <i>Planu rozwoju</i> (degradacja powierzchni ziemi w wyniku eksploatacji kopalni,

¹⁵² Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 czerwca 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940).

		<p>erozja gleby, degradacja krajobrazu, w tym zabytkowych struktur przestrzennych);</p> <ul style="list-style-type: none"> – które wpływają na inwestycje transportowe (wysokie zagrożenie suszą, pogłębiające niedobór wody oraz inne ekstremalne, zjawiska pogodowe i klimatyczne, zagrożenie i ryzyko powodziowe, zagrożenie ruchami masowymi).
5.	<p>Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku odstąpienia od realizacji Planu rozwoju</p>	<p>W Prognozie wskazano prawdopodobne zmiany środowiska przyrodniczego w przypadku odstąpienia od realizacji <i>Planu rozwoju</i> m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pogorszenie jakości powietrza w związku emisją liniową, w tym wzrost udziału emisji CO₂ ze źródeł komunikacyjnych w związku z brakiem: dróg dobrej jakości poprawiających płynność ruchu, obwodnic, zrównoważonej mobilności – pogarszanie lokalnych warunków mikroklimatycznych wpływających na stan zdrowia mieszkańców koncentracji pyłów pochodzących z emisji liniowej) w związku z brakiem przeniesienia ruchu samochodowego poza obszary o koncentracji zabudowy mieszkaniowej – pogorszenie klimatu akustycznego – zmniejszenie liczebności populacji zwierząt ze względu na większą wypadkowość na drogach niskiej jakości oraz wzmożony ruch samochodowy na drogach niższej kategorii na terenach otwartych – brak adaptacyjności środowiska (w tym infrastruktury) do postępujących zmian klimatycznych – pogorszenie jakości przestrzeni publicznych – pogorszenie jakości wód na skutek braku nowoczesnej infrastruktury wyposażonej we właściwe sposoby odprowadzenia zanieczyszczeń z dróg – brak łagodzenia skutków presji urbanizacyjnej w terenach podmiejskich na skutek słabej jakości dróg – pogarszanie stanu zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców – negatywny wpływ na dobra materialne na skutek rosnących kosztów utrzymania i eksploatacji istniejącej infrastruktury
6.	<p>Wsparcie efektu synergii związanego z wykorzystaniem cech środowiska w procesie prowadzenia polityki regionalnej a polityki państwa w kontekście rozwoju zrównoważonego</p>	<p>Analiza przyjętych w <i>Planie rozwoju</i> zadań inwestycyjnych wskazuje na kompleksowe i komplementarne projektowanie rozwiązań rozwojowych w skali województwa, ukierunkowane na uzyskanie optymalnych rezultatów w procesie kształtowania systemu transportowego z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju. Realizacja poszczególnych interwencji z naciskiem na innowacyjność i proekologiczność zakładanych rozwiązań, będzie prowadzić do postępu w zakresie społeczno-gospodarczym, z jednoczesną dbałością o zachowanie równowagi przyrodniczej i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.</p>
7.	<p>Przewidywane znaczące oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska</p>	<p>W ocenie przyjęto założenie, że realizacja zapisów <i>Planu rozwoju</i> będzie przebiegała z poszanowaniem wymogów dotyczących ochrony środowiska, przy wykorzystaniu najlepszych dostępnych technologii i technik (BAT), w celu maksymalnego ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko. Niemniej część inwestycji będących następstwem wdrażania zapisów <i>Planu rozwoju</i> będzie się zawierać w grupie przedsięwzięć o znaczącym oddziaływaniami, dla których szczegółowa ocena ich wpływu na środowisko powinna mieć miejsce w ramach procedury oceny oddziaływania zgodnie z przepisami odrębnymi, na etapie projektowania i realizacji inwestycji.</p>
8.	<p>Możliwości występowania oddziaływań skumulowanych wywołanych realizacją dokumentu</p>	<p>W Prognozie zdiagnozowano możliwość wystąpienia oddziaływań skumulowanych. W większości oddziaływań skumulowanych przeważają wpływy korzystne, za wyjątkiem inwestycji związanej z budową obwodnicy.</p>
9.	<p>Rozwiązania mające na celu ograniczenie lub przyrodniczą kompensację negatywnych oddziaływań</p>	<p>Zakłada się, że wskazane w Prognozie możliwe negatywne i minimalnie niekorzystne oddziaływania na środowisko mogą w znacznym stopniu być ograniczone poprzez zastosowanie zaproponowanych rozwiązań minimalizujących i kompensujących. Jednocześnie w przypadku oddziaływań o zmiennym charakterze rozwiązania minimalizujące stanowią mogą istotny atrybut realizacji poszczególnych działań, redukując uciążliwość. Zaproponowane działania minimalizujące i kompensujące negatywny wpływ stanowią ogólne założenia, które należy doprecyzować na etapie procedur administracyjnych związanych z realizacją przedsięwzięć.</p>

10.	Możliwości i zasady ograniczenia potencjalnych znaczących oddziaływań na środowisko związanych z realizacją postanowień dokumentu	<p>W Prognozie wskazuje się rozwiązania służące minimalizacji wpływu potencjalnych przedsięwzięć na środowisko m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przeprowadzanie oceny oddziaływania inwestycji na środowisko szczegółowo i wnikliwie, uwzględniając priorytet ochrony środowiska; – podejmowanie decyzji dotyczących inwestycji ze szczególnym uwzględnieniem zasad ochrony środowiska, tj. w sposób nieszkodliwy lub mało uciążliwy dla terenów przyrodniczo cennych, – skuteczną egzekucję zapisów decyzji administracyjnych i obowiązków wynikających z innych aktów prawnych, w zakresie działań kompensacyjnych, – prowadzenie inwentaryzacji przyrodniczych poprzedzających realizację inwestycji, – realizacja inwestycji z wykorzystaniem najbardziej efektywnych oraz zaawansowanych poziomów technologii i technik (BAT), – uwzględniających konieczność adaptacji do zmian klimatu i ochrony środowiska oraz zasady „nie czyni poważnych szkód”.
11.	Rozwiązania alternatywne do zawartych w Planie rozwoju	Ze względu na specyfikę dokumentu, w którym 20 zadań inwestycyjnych jest realizowana w ciągu istniejących przebiegów dróg wojewódzkich, stwierdzono, że nie ma potrzeby określania rozwiązań alternatywnych.
12.	Monitoring skutków realizacji Planu rozwoju, w tym skutków środowiskowych i przestrzennych	Monitoring procesu wdrażania Planu rozwoju będzie prowadzony systematycznie w zakresie stopnia realizacji zadań inwestycyjnych wskazanych w dokumencie, a także obserwacji stanu technicznego dróg wojewódzkich w celu zdiagnozowania bieżących potrzeb inwestycyjnych i wdrożenia działań naprawczych. Do monitorowania można wykorzystać wybrane wskaźniki przyjęte w Regionalnym Planie Transportowym Województwa Łódzkiego oraz dane z raportów przygotowywanych przez GIOŚ.
13.	Oddziaływania transgraniczne	Nie stwierdzono w Prognozie występowania oddziaływań transgranicznych.
14.	Odporność Planu rozwoju na zmiany klimatu ze szczególnym uwzględnieniem klęsk żywiołowych	Zapisy Planu rozwoju mają wpływ na łagodzenie zmian klimatu i adaptację do zmian klimatu. Ma to odzwierciedlenie w założeniu, że wszystkie projekty uwzględnią aktualne trendy klimatyczne, zarówno na etapie planowania, realizacji, zarządzania oraz monitoringu, tak aby infrastruktura transportowa województwa łódzkiego była nowoczesna, bezpieczna i odporna. Ponadto usprawnienie płynności ruchu przyczyni się do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla, co wpłynie na mitygację klimatyczną.

Źródło: opracowanie własne.

XIII. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawa prawna, cel, zakres, metoda opracowania prognozy

Podstawą prawną opracowania „Prognozy oddziaływania na środowisko” (dalej: Prognoza) dla zapisów *Planu rozwoju* sieci dróg wojewódzkich województwa łódzkiego na lata 2026-2036 (dalej: *Plan rozwoju*) jest ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹⁵³. Ponadto Prognoza jest zgodna z zakresem uzgodnionym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi.

Głównym celem Prognozy jest określenie wystąpienia możliwych skutków w środowisku, które mogą powstać w wyniku realizacji zapisów *Planu rozwoju*.

Prognoza została opracowana w oparciu o wytyczne zawarte w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940). Ponadto, zgodnie z art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie został uzgodniony z właściwymi organami¹⁵⁴. Prognoza do *Planu rozwoju* zawiera m.in. informacje dotyczące: zawartości, głównych celów projektowanego dokumentu oraz jego powiązań z innymi dokumentami, metod zastosowanych przy sporządzaniu Prognozy oraz propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko, streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Przy sporządzeniu Prognozy uwzględniono akty powszechnie obowiązującego prawa z zakresu środowiska i jego ochrony. Zgodnie z przepisami i uzgodnieniami opracowując Prognozę dokonano oceny oddziaływań celów operacyjnych i kierunków działań oraz ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej województwa w kontekście modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej na 16 komponentów środowiska, tj. powierzchnia ziemi, gleby, zasoby naturalne, wody powierzchniowe, wody podziemne, klimat, powietrze, roślinność, zwierzęta, różnorodność biologiczna, ciągłość układów przyrodniczych, obszary chronione, w tym Natura 2000, zabytki, krajobraz, dobra materialne, ludzie. W ocenie wpływu zapisów *Planu rozwoju* uwzględniono sposób oddziaływań (pozytywny, negatywny, minimalny negatywny, zmienny, brak wpływu) oraz charakter oddziaływania (bezpośredniość, czas trwania, częstotliwość oddziaływania). Ocena uwzględniała zależności między elementami środowiska oraz oddziaływaniami na ww. komponenty.

Mocny akcent w zakresie oceny wpływu zapisów *Planu rozwoju* położono na analizę oddziaływań na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000.

Informacja o „Planie rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa łódzkiego na lata 2026-2036”

Plan rozwoju jest dokumentem, który wypełnia zapis art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 889) nakładający na zarządcę drogi zadanie opracowania projektu Planu rozwoju sieci drogowej oraz bieżącego informowania o tych planach organów właściwych do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dokument ten stanowi kontynuację Projektu Planu rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa łódzkiego na lata 2015-2023 przyjętego uchwałą Nr 1163/15 Zarządu Województwa łódzkiego z dnia 13 października 2015 r., określając następane priorytety inwestycyjne w perspektywie lat 2026-2036.

Niniejszy dokument został przygotowany z uwzględnieniem obowiązujących dokumentów strategicznych oraz planistycznych województwa łódzkiego i jest spójny z zawartymi w nich celami dotyczącymi rozwoju transportu drogowego. Obejmuje opis kluczowych z punktu widzenia rozwoju systemu transportowego

¹⁵³ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940).

¹⁵⁴ Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Łodzi (Pismo z dnia 5 lutego 2021 r. znak: WOOŚ.411.21.2021.MGw), Łódzkim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym (5 lutego 2021 r. znak: LPWIS.NSOZNS.9022.35.2021.SK).

województwa uwarunkowań społeczno-gospodarczych związanych m.in. z osadnictwem, demografią czy rynkiem pracy i rozwojem gospodarczym. *Plan rozwoju* koncentruje się również na szczegółowej charakterystyce obecnego stanu rozwoju sieci dróg wojewódzkich, gdzie oprócz podstawowych informacji dotyczących przebiegu czy długości dróg, zawarto również szczegółowe dane dotyczące ich parametrów technicznych. Charakterystykę dróg uzupełniają informacje o natężeniu ruchu, bezpieczeństwie ruchu drogowego i infrastrukturze rowerowej. Głównym celem sporządzenia dokumentu było wyłonienie **22 zadań inwestycyjnych**, które planowane są do realizacji w perspektywie lat 2026-2036, **20 z nich dotyczą rozbudowy dróg wojewódzkich**, w tym z rozbiórką i budową obiektów inżynierskich oraz budową obwodnicy miejscowości Miedzna Drewniana oraz zadania nr 21. dotyczącego modernizacji dróg wojewódzkich – bez sprecyzowanego zakresu inwestycji, które realizowane będą na podstawie bieżących potrzeb zdiagnozowanych przez zarządcę infrastruktury. Zadanie nr 22. dotyczy budowy infrastruktury rowerowej – Zadanie to będzie realizowane na podstawie założeń wskazanych w Polityce rozwoju mobilności rowerowej w województwie łódzkim.

Analiza i ocena stanu środowiska

Łódzkie, położone centralnie, graniczy z województwami: mazowieckim, świętokrzyskim, śląskim, opolskim, wielkopolskim oraz kujawsko-pomorskim. Obejmuje terytorium o powierzchni 18 219 km², co stanowi 5,83% powierzchni kraju. Administracyjnie Łódzkie dzieli się na 21 powiatów i 3 miasta na prawach powiatu - Łódź, Piotrków Trybunalski, Skierniewice) oraz 177 gmin.

Według danych GUS w 2024 r. liczba ludności województwa wynosiła 2 345 924 osoby - 6,3% ludności kraju (7. miejsce), przy wyraźnie zaznaczającym się trendzie spadkowym. Według stosowanej regionalizacji fizyczno-geograficznej Łódzkie usytuowane jest na pograniczu dwóch dużych jednostek geomorfologicznych: pasa nizin (Niż Środkowoeuropejski) oraz obszaru wyżyn (Wyżyny Polskie) i charakteryzuje się klimatem umiarkowanym ciepłym, przejściowym. O specyfice hydrograficznej obszaru decyduje jego położenie pomiędzy dorzecziami dwóch największych rzek: Wisły i Odry. Głównymi rzekami są: Warta, Pilica i Bzura, a największymi zbiornikami retencyjnymi: Zbiornik Sulejowski oraz Zbiornik Jeziorsko. Województwo jest zasobne w wody podziemne (8,4% zasobów kraju). Łódzkie jest bogate w surowce naturalne, zwłaszcza złoża kopalin energetycznych oraz piasków formierskich i surowców szklarskich, a także wody geotermalne. Jednocześnie Łódzkie odznacza się niewielkim wskaźnikiem lesistości (21,4%) i glebami niskiej jakości o wysokim stopniu zakwaszenia.

Na terenie województwa występują obszary o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych objęte ochroną prawną, które wchodzą w skład regionalnego systemu obszarów chronionych (SOCh). W 2024 r. na terenie województwa występowały następujące formy ochrony przyrody¹⁵⁵: 1 park narodowy – Ośrodek Hodowli Żubrów w Smardzewicach, stanowiący część Kampinoskiego Parku Narodowego, 92 rezerwaty przyrody¹⁵⁶, 7 parków krajobrazowych, 17 obszarów chronionego krajobrazu, 41 obszarów Natura 2000 (5 Obszarów Specjalnej Ochrony Ptaków, 36 Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk), 36 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych¹⁵⁷, 4 stanowiska dokumentacyjne, 877 użytków ekologicznych¹⁵⁸, 2 047 pomników przyrody¹⁵⁹.

W Prognozie przeprowadzono analizę istniejącego stanu środowiska (w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem) obejmującą najbardziej istotne zagadnienia z zakresu ochrony środowiska dla wybranych elementów, tj.: kopaliny, gleby, lasy, krajobraz, stan wód podziemnych i powierzchniowych, jakość powietrza atmosferycznego i klimatu akustycznego oraz warunki klimatyczne. Do najistotniejszych problemów ochrony środowiska, które ze względu na rodzaj, charakter i zasięg oddziaływania, mają kluczowy wpływ na rozwój województwa, zaliczono m.in. fragmentację środowiska

¹⁵⁵ Opracowanie własne na podstawie:

<https://www.gov.pl/web/rdos-lodz/zarzadzenia-regionalnego-dyrektora-ochrony-srodowiska-w-lodzi>,

<https://www.gov.pl/web/rdos-lodz/rejestr-form-ochrony-przyrody>,

<https://dziennik.lodzkie.eu/keywordbrowse>,

<https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>,

<https://kampn.gov.pl/ohz-w-smardzewicach>.

¹⁵⁶ Dane na lipiec 2025 r.

¹⁵⁷ Opracowanie własne na podstawie Rejestru Form Ochrony Przyrody w województwie łódzkim (stan na 23.10.2024 r.) – www.lodz.rdos.gov.pl z korektą powierzchni ZPK „Strefa krawędziowa doliny rzeki Warty”, która według Uchwały Nr LIV/448/2017 Rady Miejskiej w Uniejowie z dnia 20 października 2017 r. w sprawie zespołu przyrodniczo - krajobrazowego „Uroczysko Zielerń” wynosi 79,432 ha. Powierzchnię ZPK „Kolumna-Las” i „Parki Złoczewskie” oszacowano na podstawie narzędzi GIS.

¹⁵⁸ Opracowanie własne na podstawie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (stan na 31.12.2024 r.) <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

¹⁵⁹ Opracowanie własne na podstawie Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody (stan na 31.12.2024 r.) <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

przyrodniczego, postępującą presję urbanizacyjną, degradację powierzchni ziemi w wyniku eksploatacji kopalni, degradację krajobrazu, niski poziom lesistości, nadmierne zakwaszenie gleb, niską jakość wód powierzchniowych, występowanie suszy oraz ekstremalnych zjawisk pogodowych i klimatycznych, deficyt wody, zagrożenie i ryzyko powodziowe, niską jakość powietrza atmosferycznego (np. znaczne przekroczenia dopuszczalnego poziomu pyłów zawieszonych), niekorzystny klimat akustyczny, zagrożenia związane z gospodarką odpadami oraz ryzyko wystąpienia poważnych awarii.

Zapewnienie optymalnych warunków środowiskowych w województwie jest możliwe przy uznaniu ochrony środowiska za jeden z kluczowych celów rozwojowych, któremu towarzyszyć będzie delegowanie odpowiednich środków finansowych. W sytuacji braku realizacji *Planu rozwoju* może nastąpić zaostrzenie konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska a rozwojem województwa oraz zahamowanie korzystnych przemian dla środowiska, co może prowadzić do degradacji walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych.

Analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań *Planu rozwoju* na środowisko oraz obszary Natura 2000

Zgodnie z przyjętą metodyką dokonano oceny oddziaływań zapisów *Planu rozwoju* na środowisko oraz obszary Natura 2000 z uwzględnieniem ich wpływu na cele i przedmiot ochrony oraz integralność tych form ochrony przyrody. Przy ocenie ogólnej oddziaływania przeanalizowano, jak zaproponowane zapisy i wskazane zadania inwestycyjne mogą wpłynąć na komponenty środowiska (czynniki, receptory oddziaływania), i czy w sposób właściwy uwzględniają aspekty środowiskowe oraz cele ochrony przyrody wymienione w art. 2 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W Prognozie przyjęto **dwa zasadnicze założenia**:

- potencjalne inwestycje realizowane w ramach *Planu rozwoju* będą spełniać standardy środowiskowe i będą wdrażane z zastosowaniem najlepszych dostępnych technik (BAT¹⁶⁰);
- potencjalne oddziaływania zapisów *Planu rozwoju* ocenione zostały na zasadzie domniemania wystąpienia negatywnego wpływu w ramach typów przedsięwzięć.

Wpływ poszczególnych zadań inwestycyjnych był oceniany ze względu na: sposób oddziaływania¹⁶¹, bezpośredniość oddziaływania¹⁶², czas trwania oddziaływania¹⁶³, częstotliwość oddziaływania¹⁶⁴.

Interpretując udział poszczególnych oddziaływań zadań inwestycyjnych, należy uznać, że zapisy *Planu rozwoju* wpływają na komponenty środowiska w sposób zróżnicowany. Spośród 21 zadań inwestycyjnych, aż 20 inwestycji dotyczących rozbudowy dróg wojewódzkich będzie oddziaływać pozytywnie nie wpływając w istotny sposób na naruszenie środowiska przyrodniczego, a jednocześnie poprawi jakość wód powierzchniowych i podziemnych ze względu na m.in. wprowadzenie odwodnień wzdłuż pasa drogowego. Poprawa nawierzchni dróg będzie również pozytywnie wpływać na czynniki klimatyczne i klimat akustyczny. Wyjątek stanowi inwestycja nr 11 - Rozbudowa Drogi wojewódzkiej 726 na odcinku Opoczno – Żarnów z budową obwodnicy miejscowości Miedzna Drewniana, gdzie oceniono oddziaływanie negatywne na poziomie 25% i minimalnie negatywne na poziomie 56,25%. W tym konkretnym przypadku powstanie zupełnie nowej infrastruktury drogowej i terenów zainwestowanych w sposób bezpośredni będzie skutkować przekształceniami środowiska. Oddziaływanie zmienne, gdzie w dalszej perspektywie przewiduje się korzystny wpływ na środowisko dotyczyć będzie wszystkich inwestycji polegających na rozbudowie i modernizacji dróg wojewódzkich (za wyjątkiem budowy obwodnicy) w przedziałach od 18,75% do 37,50%. Oddziaływania nie mające wpływu na środowisko posiada 16 inwestycji w przedziałach od 6,25% do 18,75%.

W wyniku przeprowadzonej analizy wpływu zadań inwestycyjnych na 16 komponentów środowiska stwierdzono, iż wszystkie będą **pozytywnie oddziaływały na ludzi i dobra materialne** (po 100%). Istotny pozytywny wpływ zapisów *Planu rozwoju* pojawia się także przy komponentach: wody powierzchniowe i podziemne oraz klimat (czynniki klimatyczne) i powietrze (po 95,24%). Podobny wskaźnik kształtuje się tam, gdzie występuje **wpływ zmienny** – związany z przemijającym negatywnym wpływem inwestycji na etapie budowy, a po zakończeniu inwestycji pozytywny, dla komponentów: klimat akustyczny i krajobraz, klimat akustyczny, różnorodność biologiczna i krajobraz (po 95,24%) oraz dla zwierząt (80,95%).

¹⁶⁰ BAT - Best Available Technique.

¹⁶¹ Pozytywny, negatywny, minimalny negatywny, zmienny (pozytywny, z wyjątkiem etapu realizacji, dla którego prognozuje się możliwe oddziaływanie negatywne), brak wpływu.

¹⁶² Bezpośrednie, pośrednie, wtórne.

¹⁶³ Długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe.

¹⁶⁴ Stałe, chwilowe.

Oddziaływania negatywne i minimalnie negatywne przypisywane są zadaniom wkraczającym w tereny dotąd niezainwestowane, mogącym skutkować potencjalnymi przekształceniami środowiska. Związane są z powstawaniem zupełnie nowej infrastruktury drogowej lub rozbudowy istniejącej. Realizacja zadań inwestycyjnych może mieć najbardziej **negatywny wpływ** na komponenty: powierzchnia ziemi, zasoby naturalne (po 95,24%). Natomiast wpływ zmienny – w trakcie budowy i remontu – negatywny a po zakończonych pracach pozytywny będzie mógł być odnotowany przede wszystkim w przypadku klimatu akustycznego, różnorodności biologicznej i krajobrazu (po 95,24%). Minimalnie negatywny wpływ wystąpi w przypadku komponentów: roślinność (100%), zabytki (zwłaszcza archeologiczne; 95,24%), obszary chronione (23,81%), ciągłość układów przyrodniczych (19,04%), dla 8 komponentów będzie marginalny (4,76%) lub nie wystąpi w ogóle (4 komponenty). Ponadto zadania inwestycyjne charakteryzować się będą brakiem wpływu na środowisko przyrodnicze w przypadku czterech komponentów, do których należą: obszary chronione (66,67%), ciągłość układów przyrodniczych (42,86%), zwierzęta (14,29%) i gleby (4,76%).

Analiza i ocena oddziaływania zapisów *Planu rozwoju* na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000

Całościowa analiza planowanych zamierzeń inwestycyjnych na obszary Natura 2000 wykazała niewielki wpływ. Przestrzenna kolizja wystąpi w przypadku tylko jednej inwestycji, natomiast w zasięgu bufora 1 km od przedmiotowych inwestycji znalazły się zaledwie dwa obszary naturowe.

Nie stwierdzono oddziaływań negatywnych o istotnym natężeniu (N), **ani pozytywnych (P)**. Natomiast spośród prognozowanych dla poszczególnych zapisów *Planu rozwoju* oddziaływań na obszary Natura 2000 odnotowano tylko **1 negatywne minimalne (NM)** (2%) tj. Rozbudowa DW 486 na odc. Krzeczów – Szczyty, która przebiegać będzie przez tereny leśne położone w obrębie Załęczańskiego Łuku Warty PLH100007. Do grupy **inwestycji mogących mieć zmienne oddziaływanie** (5%) zakwalifikowano zadanie polegające na modernizacji dróg wojewódzkich. Zamierzenie realizowane będzie poprzez remont nawierzchni dróg w istniejącym śladzie i jedyny możliwy negatywny wpływ na środowisko prognozuje się na etapie realizacji i będzie on chwilowy. Zakończenie remontu nieść będzie ze sobą raczej pozytywne skutki dla środowiska, chociażby poprzez poprawę płynności ruchu i bezpieczeństwo na drogach.

Dla **większości działań** (93%) wskazanych w *Planie rozwoju* **nie stwierdzono oddziaływań**. Brak wpływu związany jest z faktem, iż odcinki podlegające planowanym rozbudowom znajdują się poza granicami obszarów Natura 2000 i bufora 1 km od nich.

W przypadku realizacji działań, dla których zidentyfikowano oddziaływania negatywne minimalne, podczas prac inwestycyjnych może dochodzić m.in. do płoszenia, niszczenia schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu itp., a także ingerencji w siedliska przyrodnicze. Duże inwestycje będą skutkowały zmianą stosunków wodnych. Ponadto, w konsekwencji realizacji drogowych może dojść do wzrostu hałasu w wyniku zwiększenia natężenia ruchu. Ze względu jednak na konieczność zastosowania kompensacji przyrodniczej prognozuje się, iż budowa tych inwestycji prawdopodobnie nie wpłynie w znaczący sposób na cele, przedmioty ochrony, stan ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000, a jedynie chwilowo oddziaływać będzie na etapie fazy budowy inwestycji.

Zaproponowane w prognozie działania minimalizujące i kompensujące negatywne oddziaływania na środowisko w ramach oceny zapisów *Planu rozwoju* na obszary Natura 2000 mają dwojaki charakter. Można wśród nich wyróżnić zasady wykorzystywane na etapie projektowania danej inwestycji oraz na normy, których należy przestrzegać w trakcie wykonywania robót. Na przykład w miejscach kolizji inwestycji liniowych z obszarami cennymi przyrodniczo należy planować ingerencję w tereny czynne biologicznie w jak najbardziej oszczędzającym zakresie. Wszelkie przekształcenia powierzchni ziemi, zmiany stosunków wodnych, ingerencję w szatę roślinną itp. należy ograniczyć do niezbędnego minimum. Organizacja prac i harmonogram robót winien uwzględniać normy ochrony środowiska, m.in. poprzez dostosowanie do okresów lęgowych ptaków i okresów rozrodczych innych zwierząt, zapewnienie zwierzętom swobodnej migracji, lokalizację zaplecza budowlanego w bezpiecznym oddaleniu od miejsc występowania cennych siedlisk oraz gatunków roślin i zwierząt itp.

Ocena realizacji zapisów *Planu rozwoju* na formy ochrony przyrody

Ocenę realizacji zapisów *Planu rozwoju* na cele, przedmioty i obowiązujące zakazy w wielkopowierzchniowych formach ochrony przyrody (tj. parkach krajobrazowych, obszarach chronionego krajobrazu i zespołach przyrodniczo-krajobrazowych¹⁶⁵) przeprowadzono dla obszarów posiadających aktualne podstawy prawne¹⁶⁶. Analiza polegała na konfrontacji zadań inwestycyjnych, mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na daną formę ochrony przyrody, z obowiązującymi zakazami, uwzględniając odstępstwa od tych zakazów. Ocena została zawarta w Załączniku 6 i nie objęła ona otulin parków krajobrazowych, ze względu na fakt, że zakazy, do których się odnosi, obowiązują jedynie w granicach parków. Analiza nie uwzględnia form ochrony przyrody o niewielkiej powierzchni (rezerwatów przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych). Do obszarów Natura 2000 odniesiono się w Rozdziale V.2.

Potencjalny negatywny wpływ zachodzić może głównie podczas realizacji inwestycji w obszarze lub buforze do 0,5 km od form ochrony przyrody tj.: PK Międzyrzecza Warty i Widawki, Załęczański PK, Spalski PK, OChK Doliny Proсны, OChK Doliny Widawki, OChK Piliczański.

Przewidywane oddziaływania skumulowane i ich wpływ na środowisko wynikające z zapisów *Planu rozwoju*

Na potrzeby niniejszej Prognozy dokonano analizy oddziaływań skumulowanych w odniesieniu do poszczególnych zadań inwestycyjnych, w zapisach których stwierdzono nakładanie się zarówno negatywnych, minimalnych negatywnych, jak i pozytywnych oddziaływań¹⁶⁷.

W większości **oddziaływaniach skumulowanych przeważają wpływy korzystne. Najwięcej negatywnych oddziaływań skumulowanych** odnotowano w odniesieniu do inwestycji 11. Rozbudowa DW 726 na odcinku Opoczno – Żarnów – I etap budowa obwodnicy miejscowości Miedzna Drewniana. W większości inwestycji zdiagnozowano przewagę pozytywnych oddziaływań skumulowanych.

Występowanie **negatywnych oddziaływań skumulowanych na komponenty** środowiska (receptory oddziaływania, czynniki) stwierdzono w 2 przypadkach spośród 16 (dla powierzchni ziemi, zasobów naturalnych). **Pozytywne oddziaływania skumulowane** (na poziomie 20-21) odnotowano dla **6 komponentów środowiska** tj. wody powierzchniowe i podziemne, klimat, powietrze, dobra materialne i ludzie. Należy przyjąć, że realizacja większości wskazanych w *Planie rozwoju* zadań inwestycyjnych będzie w sposób pozytywny wpływać na środowisko, zwłaszcza lokalnie. W wyniku realizacji wszystkich działań zawartych w *Planie rozwoju* poprawie ulegnie przepustowość dróg i płynność ruchu, co wpłynie korzystnie na jakość życia ludzi, wartość dóbr materialnych. Działania zawarte w *Planie rozwoju* zostały tak skonstruowane, aby wychodzić naprzeciw potrzebie poprawy jakości powietrza i przeciwdziałać postępującym zmianom klimatycznym, korzystnie wpływając na komponenty klimat i powietrze. Istotne będzie jednak takie prowadzenie procesów inwestycyjnych, aby w jak największym stopniu ograniczyć niekorzystne oddziaływanie na środowisko i możliwie najmniej ingerować w obszary cenne przyrodniczo, krajobrazowo oraz kulturowo. W przypadku negatywnych oddziaływań skumulowanych, które mogą się pojawić w wyniku realizacji przedsięwzięć, należy przyjąć konieczność ich minimalizacji oraz kompensację przyrodniczą.

¹⁶⁵ Analizie poddano łącznie 32 wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody: 4 parki krajobrazowe (Wzniesień Łódzkich, Międzyrzecza Warty i Widawki, Sulejowski, Załęczański), 10 obszarów chronionego krajobrazu (Brąszewicki, Dolina Chojnatki, Dolina Proсны, Doliny Wolbórki, Doliny Widawki, Nadwarciański, Nadwarciański, Piliczański, Pradoliny Warszawsko – Berlińskiej, Przedborski, Dolina Miazgi pod Andrespołem) oraz 18 zespołów przyrodniczo-krajobrazowych (Sucha Dolina w Moskulach, Dolina Sokołówni, Międzyrzecze Neru i Dobrzyńki, Źródła Neru, Luciejów, Zabytkowy Park Podworski w Czepowie Dolnym, Ruda Willowa, Sędziejowice, Strefa Krawędziowa Doliny Rzeki Warty, Uroczysko Zielen, Lipickie Błota, Park Zabytkowy w miejscowości Sokolniki, Park Zadzim, Parki Złoczewskie, Poddębicki, Zabytkowy Park w Buczku, Renesansowe Założenie Pałacowo-Parkowe w Działoszynie, Niemysłów). W przypadku Spalskiego oraz Bolimowskiego Parku Krajobrazowego zakazy zawarte w rozporządzeniach zostały uchylone wyrokami: Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi w Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej nr sygn. akt IISA/ŁD266/15 z dnia 17 czerwca 2015 r. (Dz.U.W.Ł. z 7 września 2015 r., poz. 3466) oraz Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi w Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej nr sygn. akt IISA/ŁD265/15 z dnia 17 czerwca 2015 r. (Dz.U.W.Ł. z 7 września 2015 r., poz. 3465). Jednakże na podstawie informacji uzyskanej od Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego, zgodnie z interpretacją Departamentu Prawnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego, dla Spalskiego Parku Krajobrazowego zakazy obowiązują. W związku z powyższym, zgodnie z sugestią ZPKWŁ analogicznie w Prognozie potraktowano zakazy dla Bolimowskiego Parku Krajobrazowego.

¹⁶⁶ czyli dla wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody, których akty prawne ukazały się po wejściu w życie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1478, 1940 ze zm.).

¹⁶⁷ W niniejszym opracowaniu za oddziaływania skumulowane (negatywne, minimalne negatywne, pozytywne) uznano występowanie przynajmniej dwóch identycznych oddziaływań w ramach danej inwestycji oraz komponentu.

Analiza odporności *Planu rozwoju* na zmianę klimatu

Przeprowadzona w ramach Prognozy identyfikacja, analiza i ocena oddziaływań generowanych zapisami *Planu rozwoju* uwzględnia ich wpływ na klimat w zakresie: efektu cieplarnianego, adaptacji do zmian klimatu, w tym zjawisk ekstremalnych oraz zjawiska suszy. Jednym z komponentów środowiska (czynnikiem) poddany podobnej analizie w kontekście nasilających się zmian klimatycznych są wody powierzchniowe, dla których sformułowane kryteria oceny objęły m.in. wpływ na: zmianę stosunków wodnych oraz zagrożenie powodziowe i lokalne podtopienia. Kwestię odporności na zmiany klimatu wskazano również w ramach komponentów: roślinność (wpływ na warunki siedliskowe), różnorodność biologiczna (wpływ na funkcjonowanie ekosystemów) oraz ludzie (wpływ na zdrowie człowieka, gdzie uwzględniano również skutki zjawisk ekstremalnych).

Jednymi z istotnych problemów, przed którym stoi sektor transportowy województwa łódzkiego są: nagłe zjawiska pogodowe (burze, huragany, deszcze nawalne, fale upałów), „miejskie wyspy ciepła”, konieczność ograniczenia emisji gazów cieplarnianych (GC), powódzie (podtopienia, w tym powódzie miejskie). Stąd kluczowe dla łagodzenia zmian klimatu będzie ograniczanie emisji gazów cieplarnianych. Problematyka odporności na zmiany klimatu będzie brana pod uwagę przy stosowaniu odpowiednich rozwiązań technicznych przy realizacji inwestycji jak również przy tworzeniu dokumentacji dla realizacji tych inwestycji. Uwzględniając potrzeby ochrony środowiska rozwiązania planistyczno-organizacyjne będą wspierały adaptację do zmian klimatu.

Realizacja zapisów *Planu rozwoju* w sposób bezpośredni i pośredni przyczyni się do uzyskania lepszej odporności województwa na zmiany klimatyczne w kierunku:

- łagodzenia (mitygacji) czyli ograniczania negatywnego wpływu na zmiany klimatu lub likwidowania przyczyn zmian klimatu poprzez ograniczanie emisji gazów cieplarnianych (GC).
- adaptacji czyli przystosowania się do zmieniającego się klimatu i uwzględnieniu nieuniknionych konsekwencji zmian klimatu oraz dążeniu do obniżenia poziomu ryzyka i poprawy odporności poprzez właściwe projektowanie infrastruktury z uwzględnieniem systemów zagospodarowania wody w miejscu jej powstawania.

W świetle powyższych analiz należy stwierdzić, że przewidywane zapisy *Planu rozwoju* są odporne na zmiany klimatu pod warunkiem, że na etapie projektowania inwestycji beneficjenci uwzględnią tzw. ryzyko klimatyczne.

Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji zadań inwestycyjnych *Planu rozwoju*, w szczególności na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000

Realizacja przyjętych w *Planie rozwoju* zadań inwestycyjnych będą miały zróżnicowany wpływ na poszczególne komponenty środowiska w zakresie sposobu oddziaływania, skali natężenia, bezpośredniości oraz trwałości i zasięgu przestrzennego. W odniesieniu do zadań z zakresu rozbudowy dróg, w tym budowy obwodnicy, szczegółowe rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą są określane w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia (wydawanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska).

Kluczowe dla realizacji inwestycji będzie przestrzeganie przepisów prawa (zwłaszcza w zakresie ochrony środowiska) w sposób zrównoważony oraz stosowanie optymalnych rozwiązań technicznych i procesów technologicznych skutecznie ograniczających np. emisję zanieczyszczeń. Istotne znaczenie powinna mieć zasada ograniczania do niezbędnego minimum przekształceń rzeźby terenu (np. poprzez maksymalne wykorzystanie naturalnych form terenu w fazie projektowania i planowania oraz podczas realizacji inwestycji), a także potrzebę odtwarzania np. struktur glebowych - w miarę możliwości do stanu z okresu poprzedzającego wprowadzenie negatywnych zmian.

Szacuje się, że potencjalne ryzyko wystąpienia negatywnych oddziaływań, mogących być rezultatem realizacji *Planu rozwoju*, na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000 może wystąpić na etapie realizacji inwestycji 10. Rozbudowa DW 486 na odc. Krzczów – Szczyty oraz zadań związanych z modernizacją dróg, które przecinają łącznie 8 obszarów NATURA 2000. Należy przyjąć, że w celu zapobiegania negatywnym zjawiskom, ich ograniczania lub kompensacji przyrodniczej, zastosowanie będą miały wszystkie powyższe obostrzenia. Przy czym kluczowe znaczenie w tym wypadku będzie mieć zastosowanie się do wymogów ochrony środowiska, zwłaszcza dotyczących ochrony gatunkowej (w organizacji prac budowlanych

i harmonogramach realizacji inwestycji), a także ograniczenie wycinki drzew (a gdy nie jest to możliwe stosowanie nasadzeń kompensacyjnych).

Należy przy tym raz jeszcze podkreślić, że wszystkie inwestycje powinny być realizowane z wykorzystaniem najbardziej efektywnych oraz zaawansowanych poziomów technologii i technik (BAT).

Zgodnie z informacją pozyskaną podczas wywiadu z przedstawicielem ZDW realizacja inwestycji drogowych zakłada na etapie realizacyjnym prośrodowiskowe rozwiązania (np. przejścia dla płazów, „wilcze oczy”)

Reasumując wszystkie inwestycje wskazane w Planie rozwoju będą realizowane zgodnie z decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia lub raportach oddziaływania na środowisko, co przyczyni się do ograniczenia negatywnych oddziaływań.

Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w *Planie rozwoju*

Ze względu na specyfikę dokumentu, w którym 20 zadań inwestycyjnych jest realizowana w ciągu istniejących przebiegów dróg wojewódzkich, stwierdzono, że nie ma potrzeby określania rozwiązań alternatywnych. Tylko jedno zadanie pn. Rozbudowa DW 726 na odcinku Opoczno – Żarnów – I Etap – budowa obwodnicy m. Miedzna Drewniana to inwestycja realizowana w całkowicie nowym śladzie, jednak posiada ona ważną decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, a w konsekwencji zatwierdzony przebieg.

Metody analizy skutków realizacji zadań inwestycyjnych *Planu rozwoju* oraz częstotliwości ich przeprowadzenia

Monitoring procesu wdrażania Planu rozwoju będzie prowadzony systematycznie w zakresie stopnia realizacji zadań inwestycyjnych wskazanych w dokumencie, a także obserwacji stanu technicznego dróg wojewódzkich w celu zdiagnozowania bieżących potrzeb inwestycyjnych i wdrożenia działań naprawczych. Do monitorowania można wykorzystać wybrane wskaźniki przyjęte w Regionalnym Planie Transportowym Województwa Łódzkiego oraz dane z raportów przygotowywanych przez GIOŚ.

Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Województwo łódzkie nie jest położone w obszarze przygranicznym, zatem realizacja zadań inwestycyjnych w *Planie rozwoju* nie będzie wywoływać skutków o charakterze transgranicznym.

XIV. SPIS TABEL

- Tab. 1.** Kryteria oceny komponentów środowiska uwzględniane przy analizie oddziaływania inwestycji wskazanych w reprezentatywnym wykazie w ramach *Planu rozwoju*
- Tab. 2.** Kategorie wpływu ze względu na sposób oddziaływania na komponenty środowiska uwzględnione w ramach oceny przeprowadzonej w Prognozie
- Tab. 3.** Kategorie wpływu ze względu na charakter oddziaływania na komponenty środowiska uwzględnione w ramach oceny przeprowadzonej w Prognozie
- Tab. 4.** Klasyfikacja ocen zastosowanych w analizie wpływu zapisów *Planu rozwoju* na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000
- Tab. 5.** Zadania inwestycyjne planowane do realizacji w latach 2026-2036
- Tab. 6.** Wykaz konwencji i dokumentów strategicznych uwzględnionych w analizie powiązań *Planu rozwoju* z celami ochrony środowiska wynikającymi z konwencji wielostronnych (międzynarodowych), dokumentów szczebla europejskiego, krajowego i regionalnego
- Tab. 7.** Potencjalne zmiany w środowisku w wyniku odstąpienia od realizacji *Planu rozwoju* w odniesieniu do zadań inwestycyjnych, których niezrealizowanie będzie generowało określone, niekorzystne skutki dla środowiska
- Tab. 8.** Zadania inwestycyjne planowane do realizacji w latach 2026-2036 przewidziane do oceny wpływu na komponenty środowiska
- Tab. 9.** Ocena wpływu zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w latach 2026-2036 na komponenty środowiska
- Tab. 10.** Ocena wpływu na środowisko zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w latach 2026-2036 na komponenty środowiska
- Tab. 11.** Klasyfikacja ocen zastosowanych w analizie wpływu *Planu rozwoju* na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000
- Tab. 12.** Matryca oddziaływań zapisów *Planu rozwoju* na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000 (Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków – OSOP – na obszarze których potencjalnie może znaleźć się zadanie inwestycyjne wynikające z *Planu rozwoju*)
- Tab. 13.** Matryca oddziaływań zapisów *Planu rozwoju* na cele i przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000 (Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk – SOOS - na obszarze których potencjalnie może znaleźć się zadanie inwestycyjne wynikające z *Planu rozwoju*)
- Tab. 14.** Oddziaływania skumulowane w ramach zadań inwestycyjnych *Planu rozwoju*
- Tab. 15.** Wnioski i rekomendacje

XV. SPIS RYSUNKÓW

- Rys. 1.** Powiązania międzyregionalne – krainy fizycznogeograficzne, korytarze ekologiczne
- Rys. 2.** Istniejące wybrane formy ochrony przyrody w województwie łódzkim w 2025 r.
- Rys. 3.** Udokumentowane złoża kopalin w 2023 r.
- Rys. 4.** Klasyfikacja genetyczna gleb
- Rys. 5.** Lesistość w województwie w 2023 r.
- Rys. 6.** Udział form pokrycia terenu w powierzchni województwa w 2023 r.
- Rys. 7.** Zróżnicowanie krajobrazów wg podtypów (wg Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego)
- Rys. 8.** Wody podziemne
- Rys. 9.** Punkty pomiarowe jakości wód podziemnych
- Rys. 10.** Stan ekologiczny i chemiczny JCWP w latach 2014-2021
- Rys. 11.** Ponadnormatywne wartości średnioroczne poziomu stężenia benzo(a)pirenu w pyłe PM10 w województwie łódzkim odnotowane w wybranych stacjach pomiarowych w latach 2014 i 2023 r. [ng/m³]
- Rys. 12.** Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych według województw w 2014 i 2023 r. [tys. t/rok]
- Rys. 13.** Źródła promieniowania elektromagnetycznego z zakresu 0,003 GHz – 3 GHz na terenie województwa łódzkiego w 2023 r.
- Rys. 14.** Roczna suma opadów atmosferycznych w Polsce w 2014 r.
- Rys. 15.** Roczna suma opadów atmosferycznych w Polsce w 2024 r.
- Rys. 16.** Temperatura średnia w Polsce w 2014 r.
- Rys. 17.** Temperatura średnia w Polsce w 2024 r.
- Rys. 18.** Deficyt wód w 2023 r.
- Rys. 19.** Udział powierzchni terenów zieleni w powierzchni miast w 2023 r.
- Rys. 20.** Powierzchnia terenów zieleni w przeliczeniu na 1 mieszkańca miasta w 2023 r.
- Rys. 21.** Zagrożenie powodziowe
- Rys. 22.** Ośrodki miejskie szczególnie podatne na zjawisko smogu, w których odnotowano przekroczenia wartości zanieczyszczeń poziomu dopuszczalnego lub docelowego PM10, PM2,5
- Rys. 23.** Składowiska odpadów w województwie łódzkim w 2024 r.
- Rys. 24.** Problemy środowiska wynikające z zagrożeń
- Rys. 25.** Wpływ poszczególnych zadań inwestycyjnych na wybrane komponenty środowiska
- Rys. 26.** Rodzaj wpływu planowanych zadań inwestycyjnych w *Planie rozwoju* na wybrane komponenty środowiska
- Rys. 27.** Bezpośredniość oddziaływań na środowisko ustaleń *Planu rozwoju*
- Rys. 28.** Czas trwania oddziaływań na środowisko ustaleń *Planu rozwoju*
- Rys. 29.** Częstotliwość oddziaływań na środowisko ustaleń *Planu rozwoju*
- Rys. 30.** Obszary i obiekty objęte formami ochrony oraz krajobrazy priorytetowe będące przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko zadań inwestycyjnych (numery 1., 2., 3., 4.) wskazanych w *Planie rozwoju* jako planowane do realizacji w latach 2026-2036
- Rys. 31.** Obszary i obiekty objęte formami ochrony oraz krajobrazy priorytetowe będące przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko zadań inwestycyjnych (numery 5., 6., 7., 8.) wskazanych w *Planie rozwoju* jako planowane do realizacji w latach 2026-2036
- Rys. 32.** Obszary i obiekty objęte formami ochrony oraz krajobrazy priorytetowe będące przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko zadań inwestycyjnych (numery 9., 10., 11., 12.) wskazanych w *Planie rozwoju* jako planowane do realizacji w latach 2026-2036
- Rys. 33.** Obszary i obiekty objęte formami ochrony oraz krajobrazy priorytetowe będące przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko zadań inwestycyjnych (numery 13., 14., 15., 16.) wskazanych w *Planie rozwoju* jako planowane do realizacji w latach 2026-2036
- Rys. 34.** Obszary i obiekty objęte formami ochrony oraz krajobrazy priorytetowe będące przedmiotem oceny oddziaływania na środowisko zadań inwestycyjnych (numery 17., 18., 19., 20.) wskazanych w *Planie rozwoju* jako planowane do realizacji w latach 2026-2036
- Rys. 35.** Zadania inwestycyjne *Planu rozwoju*, których przebieg w pasie drogowym lub buforze 0,5 km koliduje przestrzennie z obszarami chronionymi
- Rys. 36.** Zadania inwestycyjne *Planu rozwoju*, których przebieg w pasie drogowym lub bufor w odległości do 1 km od obszaru koliduje przestrzennie z obszarami Natura 2000
- Rys. 37.** Oddziaływania skumulowane pozytywne i negatywne zidentyfikowane w ramach Planu rozwoju na oceniane komponenty środowiska

XVI. BIBLIOGRAFIA

1. Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju
2. Atlas Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony 1990, Red. Nauk A.S. Kleczkowski AGH, Kraków.
3. Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2020 r.
4. Błękitno-zielona infrastruktura dla łagodzenia zmian klimatu w miastach – Narzędzia strategiczne. Ecologic Institute i Fundacja Sendzimira 2020 r.
5. Dane z banku danych BPPWŁ w Łodzi.
6. Dane z Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi.
7. Diagnoza walorów widokowo-kompozycyjnych oraz zagrożeń dla możliwości ich zachowania w województwie łódzkim; Pracownia Projektowa URBIOSIS Agnieszka Kowalewska; grudzień 2018.
8. DYREKTYWA 2000/60/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.
9. DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy.
10. DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.
11. DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (wersja przekształcona).
12. DYREKTYWA RADY 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory.
13. Identyfikacja i ocena krajobrazów – metodyka oraz główne założenia, IGIPIZ PAN, Warszawa 2015 r.
14. Karta Lipska na rzecz zrównoważonego rozwoju miast europejskich.
15. Komunikat Komisji Do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Europejski Zielony Ład. Komisja Europejska. Bruksela, dnia 11.12.2019 r. COM(2019) 640 final.0.
16. Koncepcja przygotowania i realizacji inwestycji Port Solidarność – Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej.
17. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030).
18. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych – AKPOŚK 2017, przyjęty przez Radę Ministrów 31 lipca 2017 roku.
19. Mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego – Projekt ISOK przygotowany przez KZGW, 2015 r. i 2020 r.
20. Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2020 w województwie łódzkim – opracowana na podstawie pomiarów wykonanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska. GIOŚ 2021 r.
21. Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa łódzkiego w roku 2020. GIOŚ 2021 r.
22. Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu, GIOŚ 2019.
23. Oddziaływanie dróg na środowisko i rola postępowania w sprawie OOS na przykładzie planowanej drogi krajowej. Identification of roads potential impacts on environment and role of EIA procedure – case study, A.Morawska, J.Żelazo.
24. Operat wodnoprawny na odwodnienie Zakładu Górniczego KWB „Bełchatów”, Poltegor-projekt, 2014 r.
25. Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego, BPPWŁ w Łodzi, 2017 r.
26. Plan adaptacji do zmian klimatu miasta Łodzi do roku 2030.
27. Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2019-2025 z uwzględnieniem lat 2026-2031, przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego Uchwałą Nr XXXVI/466/21 z dnia 28 września 2021 r.
28. Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry.
29. Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły.
30. Plan operacyjny ochrony przed powodzią dla województwa łódzkiego. ŁUW w Łodzi 2015 r.
31. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi, przyjęty Sejmik Województwa Łódzkiego uchwałą nr LV/679/18 z dnia 28 sierpnia 2018 r.
32. Plan Zamierzeń Państwa oraz priorytetów inwestycyjnych związanych z Budową Centralnego Portu Komunikacyjnego – w perspektywie obejmującej Strategię Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku.
33. Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla Obszaru Dorzecza Odry.
34. Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla Obszaru Dorzecza Wisły.
35. Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Łódzkiego do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego dnia 27 października 2015 r.

36. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w międzywojewódzkich i międzynarodowych przewozach pasażerskich oraz w wojewódzkich przewozach pasażerskich w transporcie kolejowym – dokument przyjęty Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 grudnia 2020 r.
37. Plany adaptacji do zmian klimatu 44 miast Polski – Publikacja podsumowująca”, Warszawa 2018 (www.44mpa.pl).
38. Polityka ekologiczna Państwa 2030 r. Ministerstwo Środowiska. Warszawa, 2019.
39. Polityka energetyczna Polski do 2040 roku.
40. Polityka Spójności Unii Europejskiej na lata 2021-2027.
41. Program Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2027 (FEŁ 2027).
42. Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko na lata 2021-2027 (FEnKS), zatwierdzony przez KE 6 października 2022 r.,
43. Program ochrony środowiska województwa łódzkiego na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028, przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Łódzkiego Nr XXXIV/445/21 z dnia 27 sierpnia 2021 r.
44. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz planu zagospodarowania przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego. Łódzkie 2030+.
45. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Regionalnego Planu Transportowego Województwa Łódzkiego spełniającego kryteria warunku ex ante dla celu tematycznego 7 do RPO Wł na lata 2014-2020. Łódź 2016 r.
46. Prognoza oddziaływania na środowisko Regionalnego Planu Transportowego Województwa Łódzkiego.
47. Przeglądowa mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w skali 1:50 000 w ramach projektu Systemu Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO).
48. Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach - stan na 2019 rok. GIOŚ 2020 r.
49. Raporty o stanie środowiska w województwie łódzkim, WIOŚ w Łodzi.
50. Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim – raport wojewódzki za rok 2021. GIOŚ 2022 r.
51. Roczniki GUS – Ochrona Środowiska, GUS w Warszawie.
52. ROZPORZĄDZENIE DYREKTORA REGIONALNEGO ZARZĄDU GOSPODARKI WODNEJ W POZNANIU z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (Dz.Urz.W.Ł. z dnia 1 marca 2017 r., poz. 1077).
53. ROZPORZĄDZENIE DYREKTORA REGIONALNEGO ZARZĄDU GOSPODARKI WODNEJ W WARSZAWIE z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie określenia wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć w granicach regionów wodnych: Środkowej Wisły, Łyny i Węgorapy, Niemna, Świeżej oraz Jarft (Dz.Urz.W.Ł. z dnia 31 marca 2017 r., poz. 1668).
54. ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej.
55. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia "Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu". Program uwzględnia postanowienia tzw. Dyrektywy Azotanowej (Dyrektywa UE 91/676/EWG).
56. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2012r. w sprawie nadania statusu uzdrowiska miastu Uniejów wraz z sołectwami: Spycimierz, Spycimierz-Kolonia, Zieleń i Człopy położonym na obszarze gminy Uniejów (Dz.U. z 10 lipca 2012 r., poz. 782).
57. Skarby przyrody i krajobrazu Polski, Olaczek R., Multico, Warszawa 2008 r.
58. Stan środowiska w województwie łódzkim Raporty roczne. GIOŚ.
59. Strategia Bioróżnorodności Unii Europejskiej do 2030 r.
60. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – dokument przyjęty Uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.
61. Strategia Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2020+, uchwała Nr 2/2018 Rady Stowarzyszenia Łódzki Obszar Metropolitalny z dnia 12 lutego 2018 r.
62. Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030, przyjęta przez Sejmik Województwa Łódzkiego uchwałą nr XXXI/414/21 z dnia 6 maja 2021 r.
63. Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast i gmin województwa łódzkiego.
64. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
65. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne.
66. Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych.
67. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu.
68. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.
69. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
70. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa.

71. Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.
72. Wojewódzki Program Małej Retencji dla Województwa Łódzkiego wraz z Aneksem, WZMiUW w Łodzi, BPPWŁ w Łodzi, 2010 r.
73. Wojewódzki programu opieki nad zabytkami dla województwa łódzkiego na lata 2020 – 2023, przyjęty przez Sejmik Województwa Łódzkiego Uchwałą Nr XXI/352/20 z dnia 27 października 2020 r.
74. Województwo łódzkie. Podregiony, powiaty, gminy 2004 - 2008. Urząd Statystyczny w Łodzi.
75. Zintegrowana Strategia Rozwoju Warszawsko - Łódzkiego Obszaru Funkcjonalnego do roku 2030, Łódź 2015.

Materiały udostępnione na stronach internetowych:

• Główny Urząd Statystyczny	www.stat.gov.pl
• Baza danych GUS – Bank Danych Lokalnych	bdl.stat.gov.pl/
• Ministerstwo Środowiska	www.mos.gov.pl
• Urząd Marszałkowski woj. łódzkiego	www.lodzkie.pl
• Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	www.gios.gov.pl
• Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi	www.wios.lodz.pl
• Państwowy Instytut Geologiczny	www.pig.gov.pl
• Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	www.wody.gov.pl

XVII. ZAŁĄCZNIKI 1-8

- Załącznik 1. Powiązania *Planu rozwoju* z celami Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030
- Załącznik 2. Powiązania *Planu rozwoju* z celami europejskiego Zielonego Ładu
- Załącznik 3. Powiązania *Planu rozwoju* z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym
- Załącznik 4. Analiza i ocena oddziaływania *planu rozwoju* na komponenty środowiska
- Załącznik 5. Przedmiot ochrony oraz rodzaje zagrożeń obszaru Natura 2000
- Załącznik 6. Ocena realizacji *planu rozwoju* na cele, przedmioty ochrony i obowiązujące zakazy w parkach krajobrazowych, obszarach chronionego krajobrazu i zespołach przyrodniczo-krajobrazowych położonych w zasięgu planowanych inwestycji
- Załącznik 7. Wykaz rzek lub ich odcinków, na których występuje zagrożenie powodziowe wraz ze wskazaniem podstawy opracowania
- Załącznik 8. Oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74 a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko

ZAŁĄCZNIK 1. Powiązania *Planu rozwoju* z celami zrównoważonego rozwoju wynikającymi z Agencji na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030

Tab. 1. Analiza powiązań zapisów *Planu rozwoju* z celami zrównoważonego rozwoju wynikającymi z Agencji na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030

Rodzaje zadań inwestycyjnych planowane do realizacji w latach 2026-2036	CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU WYNIKAJĄCE Z AGENDY ONZ																
	1. Wyeliminować ubóstwo we wszystkich jego formach na całym świecie	2. Wyeliminować głód, osiągnąć bezpieczeństwo żywnościowe i lepsze odżywianie oraz promować zrównoważone rolnictwo	3. Zapewnić wszystkim ludziom w każdym wieku zdrowe życie oraz promować dobrobyt	4. Zapewnić wszystkim edukację wysokiej jakości oraz promować uczenie się przez całe życie	5. Osiągnąć równość płci oraz wzmocnić pozycję kobiet i dziewcząt	6. Zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wody i warunków sanitarnych poprzez zrównoważoną gospodarkę zasobami wodnymi	7. Zapewnić wszystkim dostęp do stabilnej, zrównoważonej i nowoczesnej energii po przystępnej cenie	8. Promować stabilny, zrównoważony i inkluzywny wzrost gospodarczy, pełne i produktywnie zatrudnienie oraz godną pracę dla wszystkich ludzi	9. Budować stabilną infrastrukturę, promować zrównoważone uprzemysłowienie oraz wspierać innowacyjność	10. Zmniejszyć nierówności w krajach i między krajami	11. Uczynić miasta i osiedla ludzkie bezpiecznymi, stabilnymi, zrównoważonymi oraz sprzyjającymi włączeniu społecznemu	12. Zapewnić wzorce zrównoważonej konsumpcji i produkcji	13. Podjąć pilne działania w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom	14. Chronić oceany, morza, i zasoby morskie oraz wykorzystywać je w sposób zrównoważony	15. Chronić, przywrócić oraz promować zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowanie lasami, zwalczanie pustynnienia, powstrzymywanie i odwracanie proces degradacji gleby oraz powstrzymać utratę różnorodności biologicznej	16. Promować pokojowe i inkluzywne społeczeństwa, zapewnić wszystkim ludziom dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz budować na wszystkich szczeblach skuteczne i odpowiedzialne instytucje, sprzyjające włączeniu społecznemu	17. Wzmocnić środki wdrażania i ożywić globalne partnerstwo na rzecz zrównoważonego rozwoju
▪ rozbudowy dróg wojewódzkich, w tym rozbiórka i budowa obiektów inżynierskich																	
▪ rozbudowa drogi wojewódzkiej z budową obwodnicy																	
▪ modernizacja dróg wojewódzkich – inwestycje bez sprecyzowanego zakresu i lokalizacji - realizowane na podstawie bieżących potrzeb zdiagnozowanych przez zarządcę infrastruktury																	

Źródło: opracowanie własne.

ZAŁĄCZNIK 2. Powiązania *Planu rozwoju* z celami wynikającymi z agencji na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu 2030

Tab. 1. Analiza powiązań zapisów *Planu rozwoju* z celami ochrony środowiska z agencji na rzecz Europejskiego Zielonego Ładu 2030

Rodzaje zadań inwestycyjnych planowane do realizacji w latach 2026-2036	CELE EUROPEJSKIEGO ZIELONEGO ŁADU							
	1. Bardziej ambitne cele klimatyczne UE na lata 2030 i 2050	2. Dostarczanie czystej, przystępnej cenowo i bezpiecznej energii	3. Zmobilizowanie sektora przemysłu na rzecz czystej gospodarki o obiegu zamkniętym	4. Budowanie i remontowanie w sposób oszczędzający energię i zasoby	5. Przyspieszenie przejścia na zrównoważoną i inteligentną mobilność	6. Stworzenie sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego środowisku systemu żywnościowego – od pola do stołu	7. Ochrona i odbudowa ekosystemów i bioróżnorodności	8. Zerowy poziom emisji zanieczyszczeń na rzecz nietoksycznego środowiska
▪ rozbudowy dróg wojewódzkich, w tym rozbiórka i budowa obiektów inżynierskich								
▪ rozbudowa drogi wojewódzkiej z budową obwodnicy								
▪ rozbudowy dróg wojewódzkich, w tym rozbiórka i budowa obiektów inżynierskich								

Źródło: opracowanie własne.

ZAŁĄCZNIK 3. Powiązania *Planu rozwoju* z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i regionalnym

Tab. 1. Analiza powiązań zapisów *Planu rozwoju* z celami ochrony środowiska wynikającymi z konwencji wielostronnych

KONWENCJE WIELOSTRONNE	
Cele ochrony środowiska	Informacja o powiązaniach inwestycji planowanych do realizacji w <i>Planie rozwoju</i> sieci dróg wojewódzkich województwa łódzkiego na lata 2026-2036 z celami ochrony środowiska
1. Europejska Konwencja Krajobrazowa (Florencja, 20 października 2000 r.)	
Promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej	Realizacja inwestycji nie przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie. W odniesieniu do modernizacji i rozbudowy dróg wojewódzkich nie będzie ich naruszać (za wyjątkiem rozbudowy DW 726 na odc. Opoczno – Żarnów – I Etap – budowa obwodnicy m. Miedzna Drewniana.
2. Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego z dnia 16 listopada 1972 r.	
Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego o wyjątkowej powszechnej wartości, m.in. przez nadawanie międzynarodowego statusu ochrony, poprzez wpisanie na listę dziedzictwa światowego	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
3. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r.)	
Ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegłby niebezpiecznej, antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny	Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
4. Konwencja o Dostępie do Informacji, Udziale Społeczeństwa w Podejmowaniu Decyzji oraz Dostępie do Sprawiedliwości w Sprawach Dotyczących Środowiska (sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r.)	
Ochrona prawa każdej osoby, z obecnego oraz przyszłych pokoleń, do życia, w środowisku odpowiednim dla jej zdrowia i pomyślności, każda ze Stron zagwarantuje, w sprawach dotyczących środowiska, uprawnienia do dostępu do informacji, udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępu do wymiaru sprawiedliwości zgodnie z postanowieniami niniejszej konwencji	Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
5. Konwencja o Obszarach Wodno-Błotnych Mających Znaczenie Międzynarodowe, zwłaszcza jako Środowisko Życiowe Ptactwa Wodnego, (sporządzona w Ramsarze dnia 2 lutego 1971 r.)	
Ochrona i utrzymanie w niezmiennym stanie obszarów określanych jako "wodno-błotne"	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
6. Konwencja o Ochronie Wędrownych Gatunków Dzikich zwierząt (CMS) – konwencja bońska (sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r.)	
Ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
7. Konwencja o Różnorodności Biologicznej (CBD) (sporządzone w Rio de Janeiro dnia 5 czerwca 1992 r.)	
Ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, z odpowiednim dostępem do tych zasobów i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii oraz odpowiednie finansowanie	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 2. Analiza powiązań zapisów Planu rozwoju z celami ochrony środowiska wynikającymi z celów polityki UE w dziedzinie środowiska naturalnego określone w art. 191 ust 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)

DOKUMENTY SZCZEBLA UE	
Cele ochrony środowiska	Informacja o powiązaniach inwestycji planowanych do realizacji w Planie rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa łódzkiego na lata 2026-2036 z celami ochrony środowiska
1. Art. 191 ust 1 Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)	
Zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska naturalnego, ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych, ochrona zdrowia człowieka, promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu	Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
2. Agenda 2030 na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju (przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 25 września 2015 r.)	
Realizacja przyjętych 17 celów Zrównoważonego Rozwoju, spośród których 4 odnoszą się bezpośrednio do różnych aspektów ochrony środowiska, w tym: I. zapewnienie wszystkim ludziom zdrowego życia oraz promowanie dobrobytu (Do 2030 roku znacząco obniżyć liczbę zgonów i chorób powodowanych przez niebezpieczne substancje chemiczne oraz zanieczyszczenie i skażenie powietrza, wody i gleby), III. podjęcie pilnych działań w celu przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom, ochrona, przywracanie oraz promowanie i zrównoważone użytkowanie ekosystemów lądowych, zrównoważone gospodarowania lasami, zwalczanie pustynnienia, powstrzymanie i odwracanie procesu degradacji gleby oraz powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej.	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
3. Agenda Terytorialna Unii Europejskiej 2030 (z dnia 1 grudnia 2020 r.)	
Przedstawiła 3 priorytety tj. wzrost inteligentny, wzrost zrównoważony oraz wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu. Jednym z celów w priorytecie 3 jest ZMNIJSZENIE EMISJI GAZÓW CIĘPARNIANYCH O 20%, w porównaniu z poziomami z 1990 r.; zwiększenie do 20% udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii; dążenie do zwiększenia efektywności energetycznej o 20%.	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
4. Agenda Miejska dla Unii Europejskiej	
Katalog 12 priorytetowych tematów dla rozwoju obszarów miejskich tworzą: m.in. gospodarka o obiegu zamkniętym, adaptacja do zmian klimatycznych, przemiany energetyczne, zrównoważone użytkowanie gruntów i rozwiązania oparte na zasobach naturalnych	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
5. Porozumienie Paryskie w sprawie zmian klimatu (Paryż 12 grudnia 2015)	
Redukcja emisji CO ₂ tak szybko jak to możliwe i utrzymanie światowego ocieplenia na poziomie znacząco niższym niż 2 °C.	Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
6. Polityka Spójności Unii Europejskiej na lata 2021-2027	
CP 3 – Lepiej połączona Europa ze strategiczną infrastrukturą transportową i sieciami cyfrowymi	Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
7. Biała Księga – Plan utworzenia jednolitego obszaru transportu	
Zapewnienie wzrostu sektora transportu i wspieranie mobilności przy jednoczesnym osiągnięciu celu obniżenia emisji gazów cieplarnianych o 60%	Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
8. Europejski Zielony Ład	
- Osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r.; - Europa bez zanieczyszczeń powietrza, wody oraz przemysłowych; - plan przejścia na gospodarkę cyrkularną do marca 2020 r.; - strategia na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności; - czysta, bezpieczna i tania energia - podniesienie ambicji państw członkowskich w ramach krajowych strategii energetycznych i klimatycznych; - wsparcie finansowe dla regionalnych planów transformacji energetycznej, zielone innowacje i inwestycje publiczne; - strategia na rzecz różnorodności biologicznej jako europejskiego kapitału naturalnego do 2030 r.;	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
9. Umowa Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce	
Instrumentami realizacji UP są krajowe i regionalne programy, które wraz z UP tworzą spójny system dokumentów programowych polityki spójności w perspektywie 2021-2027 w Polsce. UP określa kontekst strategiczny w wymiarze tematycznym i terytorialnym, wskazuje oczekiwane rezultaty oraz obowiązujące ramy finansowe i wdrożeniowe	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
10. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności	
Cele EFRR i Funduszu Spójności powinny m.in.: - być osiągnięte w ramach zrównoważonego rozwoju oraz zgodnie z promowanym przez Unię celem polegającym na zachowaniu, ochronie i poprawie jakości środowiska, z uwzględnieniem zasady „zanieczyszczający płaci”. - uwzględniać działania w dziedzinie klimatu i do osiągnięcia celu ogólnego zakładającego, że 30% wydatków budżetowych Unii zostanie przeznaczonych na wspieranie celów klimatycznych. Oba fundusze powinny wspierać działania, które są prowadzone z poszanowaniem norm i priorytetów Unii w zakresie klimatu i środowiska, które nie czynią poważnych szkód dla celów środowiskowych	Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
11. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2018/2001 z 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych	
Działania na rzecz osiągnięcia wspólnego celu wszystkich państw członkowskich polegającego m.in. na osiągnięciu do roku 2030 udziału energii ze źródeł odnawialnych w całej Unii na poziomie co najmniej 32%.	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
12. Dyrektywa NEC, (ang. „National Emission Ceilings” – Dyrektywa o Krajowych Pułapach Emisji) DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylenia dyrektywy 2001/81/WE	
Zbliżenie się Państw Członkowskich do osiągnięcia poziomów jakości powietrza, które nie wywołują znacznych negatywnych skutków i zagrożeń dla zdrowia ludzkiego i środowiska,	Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.

13. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy	
Unikanie, zapobieganie lub ograniczanie szkodliwego oddziaływania zanieczyszczeń pochodzących zwłaszcza z emisji punktowej na zdrowie ludzi i środowisko jako całość	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
14. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/60/WE z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim	
Zmniejszenie ryzyka występowania powodzi, a także minimalizacji skutków ich występowania na terenie UE	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
15. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 r. odnosząca się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku	
Zapobieganie lub zmniejszanie szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu	Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
16. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE w sprawie odpadów	
Poprawa efektywności wykorzystania zasobów i zapewnienie, aby odpady były cenione jako zasoby, w celu ułatwienia przejścia na bardziej zrównoważoną gospodarkę materiałami oraz model gospodarki o obiegu zamkniętym	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
17. Dyrektywa parlamentu europejskiego i rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, tzw. Dyrektywa Ptasia	
Określenie gatunków ptaków dziko występujących na terenie UE, dla ochrony których należy powoływać obszary Natura 2000; zasady ich ochrony oraz możliwości odłowu i handlu.	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
18. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. Dyrektywa Siedliskowa	
Określenie gatunków dziko występujących na terenie UE roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, dla ochrony których należy powoływać obszary Natura 2000; zasady ich ochrony oraz możliwości jednoczesnego kontrolowanego gospodarczego wykorzystywania terenów, na których występują.	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
19. Dyrektywa (UE) 2018/2002 zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej	
Zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 32,5% do 2030 r. m.in. poprzez wprowadzenie nowych wymagań w zakresie opomiarowania zużycia energii, czy obowiązku wykonywania audytów energetycznych.	Realizacja inwestycji nie przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie. W odniesieniu do modernizacji i rozbudowy dróg wojewódzkich nie będzie ich naruszać
20. Zrównoważona biogospodarka dla Europy: wzmocnienie powiązań między gospodarką, społeczeństwem i środowiskiem (11.10.2018 r.COM(2018) 673 final)	
Stworzenie zrównoważonej biogospodarki o obiegu zamkniętym. Cel.2. zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi Cel.3. ograniczenie zależności od zasobów nieodnawialnych, które nie mają zrównoważonego charakteru Cel.4. łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
21. Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030	
- Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.), - zwiększenie do co najmniej 32 proc. udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii, - zwiększenie o co najmniej 32,5 proc. efektywności energetycznej	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
22. Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie konferencji ONZ w sprawie zmiany klimatu 2019 (COP25) w Madrycie (Hiszpania) (2019/2712)	
Ogłoszenie kryzysu klimatycznego i środowiskowego, konieczność pełnej oceny wpływu wszystkich istotnych wniosków ustawodawczych i budżetowych na klimat i środowisko przez Komisję, uznanie swojej odpowiedzialności za zmniejszenie śladu węglowego, konieczność reformy polityki Unii w zakresie rolnictwa, handlu, transportu, energii i infrastruktury.	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
23. Nowa Karta Lipska (z dnia 30 listopada 2020 r.)	
Kształtowanie polityki miejskiej, której głównym założeniem jest transformacja w kierunku miast zielonych, sprawiedliwych i produktywnych.	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
24. Strategia Bioróżnorodności Unii Europejskiej do 2030 r.	
Powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej i degradacji funkcji ekosystemów UE oraz przywrócenie ich w możliwie największym stopniu	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
25. Unijna strategia na rzecz bioróżnorodności 2030 – przywracanie przyrody do naszego życia (8 czerwca 2021 r.)	
Celem strategii jest zapewnienie, aby do 2030 r. europejska różnorodność biologiczna weszła na ścieżkę regeneracji z korzyścią dla przyrody z korzyścią dla przyrody, ludzi i klimatu. W tym celu w strategii ustanawia się kompleksowe ramy zobowiązań i działań z myślą o walce z głównymi przyczynami utraty różnorodności biologicznej, którymi są: - nadmierna eksploatacja zasobów biologicznych, - zmiana klimatu, - zanieczyszczenie.	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
26. Europejska Strategia na rzecz mobilności niskoemisyjnej	
Spadek emisji gazów cieplarnianych z sektora transportu do poziomu niższego o co najmniej 60 % od poziomu w 1990 r. Dalsze konsekwentne ograniczanie aż do poziomu zerowego. Emisje szkodliwych dla zdrowia zanieczyszczeń powietrza pochodzące z transportu muszą niezwłocznie zostać drastycznie zmniejszone	Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
27. Strategia Unii Europejskiej w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu [COM(2021) 82 final] (24 lutego 2021 r.)	
Przez Strategię Unii Europejskiej w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu dąży się do urzeczywistnienia wizji w pełni odpornej na zmiany klimatu Unii Europejskiej w 2050 r. Zobowiązując Unię Europejską i państwa członkowskie do czynienia stałych postępów na rzecz zwiększenia zdolności adaptacyjnych, wzmocnienia odporności i zmniejszenia podatności na zmianę klimatu	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
28. Europejskie Prawo o Klimacie (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999)	
- neutralność klimatyczna unijnej gospodarki i społeczeństwa do 2050 r. osiągnięta w sposób sprawiedliwy społecznie oraz racjonalny finansowo; - system monitorujący postępy i dający podstawy do korekty działań w razie potrzeby; - gwarancja nieodwracalności zmian poczynionych w kierunku neutralności klimatycznej;	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 3. Analiza powiązań zapisów Planu rozwoju z celami ochrony środowiska wynikającymi z dokumentów szczebla krajowego

DOKUMENTY SZCZEBLA KRAJOWEGO	
Cele ochrony środowiska	Informacja o powiązaniach inwestycji planowanych do realizacji w Planie rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa łódzkiego na lata 2026-2036 z celami ochrony środowiska
1. STRATEGIA NA RZECZ ODPOWIEDZIALNEGO ROZWOJU DO ROKU 2020 (z perspektywą do 2030 r.) - SOR	
<p>Cel główny: Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski, przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym, m.in. poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - racjonalne gospodarowanie zasobami wód ujmowanych na potrzeby zaopatrzenia ludności oraz dla rozwoju gospodarczego przy jednoczesnym rozwoju oczyszczania wód zużytych; - rozwijanie gospodarki odpadami będącej elementem o obiegu zamkniętym, poprzez ponowne wykorzystanie surowców i odzysk energii z odpadów, przy jednoczesnej likwidacji uciążliwości związanych ze składowaniem odpadów; - modernizacja i rozwój energetyki (m.in. poprzez modernizację i budowę nowych linii oraz wprowadzenie inteligentnych sieci energetycznych, - likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; 	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
2. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030	
<p>Cel główny: Efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Cel szczegółowy 1: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym</p>	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
3. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	
<p>Głównym celem jest wzrost dochodów mieszkańców obszarów wiejskich przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym polskiej wsi Cel szczegółowy II Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska Kierunki interwencji: II.1. Rozwój liniowej infrastruktury technicznej II.3. Rozwój infrastruktury społecznej i rewitalizacja wsi i małych miast II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom</p>	Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
4. Strategiczny Plan Adaptacji dla Sektorów i Obszarów Wrażliwych na Zmiany Klimatu do roku 2020 z Perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)	
<p>Cel główny Zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. II. Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska. III. Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich. IV. Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu. VII. Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu. VII. Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. Kierunek działań 1.1 Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu. Kierunek działań 1.4. Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu. Kierunek działań 1.5. Adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. Kierunek działań 4.1. Monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzeżenia i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie). Kierunek działań 5.2. Budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu. Kierunek działań 6.1. Zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu.</p>	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
5. Strategia Działania Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na okres 2025 – 2028	
<p>Strategia określa wizję, misję i cel strategiczny: WIZJA: Lider w finansowaniu zielonej transformacji, nowoczesna i konkurencyjna organizacja odpowiadająca na potrzeby Interesariuszy MISJA: Napędzamy zieloną transformację poprzez wsparcie efektywnych inicjatyw, które wpływają na rozwój gospodarki i są ukierunkowane na realizację interesu publicznego i środowiskowego CEL STRATEGICZNY: Wspieranie transformacji niskoemisyjnej, zrównoważonego rozwoju i poprawy jakości środowiska w Polsce poprzez realizację efektywnych i skutecznych inicjatyw prośrodowiskowych</p>	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
6. Strategia na rzecz Biodźnorodności 2030	
<p>Unijna strategia na rzecz biodźnorodności 2030 jest kompleksowym, ambitnym i długoterminowym planem ochrony przyrody i odwrócenia procesu degradacji ekosystemów. Strategia ta ma na celu skierowanie europejskiej różnorodności biologicznej na ścieżkę odbudowy do 2030 r. i zawiera konkretne działania i zobowiązania.</p>	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
7. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	
<p>Celem SRT2030 jest zwiększenie dostępności transportowej przy jednoczesnej poprawie bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego, poprzez tworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikowi systemu transportowego w wymiarze krajowym, europejskim i globalnym. Realizacja tego celu pozwoli na rozwijanie dogodnych warunków, sprzyjających stabilnemu rozwojowi gospodarczemu kraju, który jest funkcją dostępności.</p>	Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
8. Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEnKS)	
<p>Głównym celem programu jest poprawa warunków rozwoju kraju poprzez budowę infrastruktury technicznej i społecznej zgodnie z założeniami rozwoju zrównoważonego, w tym poprzez: VII. obniżenie emisyjności gospodarki transformację w kierunku gospodarki przyjaznej środowisku i o obiegu zamkniętym</p>	Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.

<p>VIII. budowę efektywnego i odpornego systemu transportowego o jak najniższym negatywnym wpływie na środowisko naturalne dokończenie realizacji odcinków sieci bazowej TEN-T do roku 2030 IX. poprawę bezpieczeństwa transportu.</p>	
<p>9. Krajowa Polityka Miejska 2030 (dokument przyjęty 14 czerwca 2022 r.)</p>	
<p>KPM 2030 ukierunkowana jest na zrównoważony rozwój miast i miejskich obszarów funkcjonalnych, które inspirowane są przyrodą i jednocześnie wspierają ją. NBS dostarczają korzyści środowiskowych i społecznych, co kompleksowo podnosi odporność funkcjonowania miast. Wizja rozwoju: Istotą prowadzenia krajowej polityki miejskiej jest stawianie czoła wyzwaniom rozwojowym oraz budowanie warunków do wzmacniania zdolności miast i miejskich obszarów funkcjonalnych do zrównoważonego rozwoju, polepszania jakości życia mieszkańców i budowania odporności na obserwowane zmiany klimatu. W wizję rozwoju miast i obszarów funkcjonalnych wpisuje się 6 celów, w tym: Miasto Zielone - oznacza przeciwstawianie się pogłębianiu kryzysu klimatycznego, przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu, ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz odbudowywanie ekosystemów na obszarach miejskich (zwiększanie terenów zieleni oraz ciągłość ekosystemów przenikających się z obszarami zurbanizowanymi). Pozostałe cele to Miasto kompaktowe, Miasto produktywne, Miasto cyfrowe, Miasto dostępne, Miasto sprawne.</p>	<p>Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.</p>
<p>10. Krajowy program ograniczania zanieczyszczenia powietrza - aktualizacja (z 18 października 2023 r.)</p>	
<p>KPOZP ma zapewnić wykonanie zobowiązania w zakresie redukcji emisji i w konsekwencji skutecznie przyczynić się do realizacji celów dotyczących jakości powietrza poprzez wskazane działania i środków wynikających z polityki, planów, programów oraz przyjętych aktów prawnych.</p>	<p>Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.</p>
<p>11. Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności</p>	
<p>KPO jest planem rozwojowym określającym cele związane z odbudową i tworzeniem odporności społeczno-gospodarczej Polski po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19 oraz służące ich realizacji reformy i inwestycje. Łącznie w KPO jest 57 inwestycji i 54 reformy ujęte w siedmiu komponentach: A. Odporność i konkurencyjność gospodarki B. Zielona energia i zmniejszenie energochłonności E. Zielona, inteligentna mobilność F. Poprawa jakości instytucji i warunków realizacji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności G. REPower EU</p>	<p>Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.</p>
<p>12. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028 (z 12 czerwca 2023 r.)</p>	
<p>Doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami: zapobieganie powstawaniu odpadów, następnie zapewnienie ich przygotowanie do ponownego użycia, recykling, w dalszej kolejności inne procesy odzysku, a w ostateczności unieszkodliwienie, w celu przerwania powiązania pomiędzy wzrostem gospodarczym, a wytwarzaniem odpadów mających wpływ na środowisko.</p>	<p>Realizacja inwestycji nie przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie. W odniesieniu do modernizacji i rozbudowy dróg wojewódzkich nie będzie ich naruszać.</p>
<p>13. Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu na lata 2021-2030 (z 2019 r.)</p>	
<p>2.1. Wymiar „obniżenie emisyjności” 2.1.1. Emisje i pochłanianie gazów cieplarnianych 2.2. Wymiar „efektywność energetyczna” 2.3. Wymiar „bezpieczeństwo energetyczne” 2.4. Wymiar „wewnętrzny rynek energii”</p>	<p>Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.</p>
<p>14. Aktualizacja Krajowego Programu Ochrony Powietrza do roku 2025 r. (z perspektywą do 2030 r. oraz do 2040 r.)</p>	
<p>Krajowego Programu Ochrony określa działania naprawcze do realizacji w perspektywie krótkoterminowej do 2025 r., średnioterminowej do 2030 r. oraz długoterminowej do 2040 r., które będą nie tylko spójne z dotychczas realizowaną polityką poprawy jakości powietrza oraz przeciwdziałania zmianom klimatu na poziomie krajowym oraz wojewódzkim i gminnym, ale przede wszystkim będą określać nowe kierunki działań w tym obszarze. Dokument ma na celu skoordynowanie działań wynikających z krajowych ram polityki dotyczącej jakości powietrza w powiązaniu z obszarami polityk odnoszących się m.in. do transportu.</p>	<p>Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.</p>
<p>15. Aktualizacja Programu Wodno-Środowiskowego Kraju</p>	
<p>Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju jest jednym z dokumentów planistycznych opracowywanych w celu programowania i koordynowania działań zmierzających do realizacji celów środowiskowych wskazanych w artykule 4 RDW, tj.: – nie pogarszanie stanu części wód, – osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla naturalnych części wód powierzchniowych, dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny dla sztucznych i silnie zmienionych części wód oraz dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, – spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawodawstwie, w odniesieniu do obszarów chronionych, (w tym m.in. narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie).</p>	<p>Realizacja inwestycji nie przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie. W odniesieniu do modernizacji i rozbudowy dróg wojewódzkich nie będzie ich naruszać.</p>
<p>16. Polityka Surowcowa Państwa 2050 (dokument przyjęty 1 marca 2022 r.)</p>	
<p>Celem głównym Polityki Surowcowej Państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa surowcowego kraju poprzez zagwarantowanie dostępu do niezbędnych surowców (krajowych oraz importowanych) zarówno obecnie, jak i w perspektywie wieloletniej, uwzględniającej zmieniające się potrzeby przyszłych pokoleń. Dostęp do surowców powinien zabezpieczać wieloletnie potrzeby gospodarcze kraju, wynikające z przyjętych priorytetów rozwoju gospodarczego, zapewniając wysoki komfort życia obywateli. Jedną z kluczowych kwestii, która bezpośrednio wpływa na osiągnięcie założonego celu głównego PSP2050, jest skuteczna ochrona przed zabudową (głównie mieszkaniową) udokumentowanych złóż kopalin.</p>	<p>Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.</p>
<p>17. Polityka Ekologiczna Państwa 2030 - Strategia Rozwoju w Obszarze Środowiska i Gospodarki Wodnej</p>	
<p>1. Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego 2. Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska 3. Środowisko i klimat. Mitygacja i adaptacja do zmian klimatu oraz zapobieganie ryzyku klęsk żywiołowych</p>	<p>Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.</p>

18. Koncepcja Przygotowania i Realizacji Inwestycji Port Solidarność – Centralny Port Komunikacyjny dla Rzeczypospolitej Polskiej	
Oprócz głównej inwestycji w zakresie budowy lotniska i węzła transportowego koncepcja przewiduje realizację inwestycji towarzyszących, tj.: budowy nowych linii kolejowych (m.in. kolej dużych prędkości Warszawa - Łódź - Wrocław/Poznań, umożliwiającą prowadzenie szybkiego ruchu regionalnego), rozbudowę autostrady A2 na odcinku Warszawa - Łódź oraz budowę Obwodnicy Aglomeracji Warszawskiej. Działaniami gospodarczymi ściśle związanymi z projektem CPK, w tym mającymi wpływ na integrację Łodzi i Warszawy, jest powstanie High Tech City (parków biznesu), centrum targowo-wystawiennicze oraz kampusu polskich uczelni wyższych. Zakłada się również wdrożenie programów rozwojowych związanych z dziedzictwem narodowym i rewitalizacją obszarów zurbanizowanych, w tym Łodzi.	Realizacja inwestycji nie przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie. W odniesieniu do modernizacji i rozbudowy dróg wojewódzkich nie będzie ich naruszać.
19. Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej	
Rozwój gospodarki niskoemisyjnej przy zapewnieniu zrównoważonego rozwoju. Poprawa efektywności gospodarowania surowcami i materiałami, w tym odpadami skutkująca redukcją odpadów na składowiskach i zwiększeniem stopnia ich powtórnego wykorzystania.	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
20. Narodowy Program Zdrowia na lata 2016–2020	
Celem strategicznym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016–2020, zwanego dalej „NPZ”, jest wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności oraz zmniejszenie nierówności społecznych w zdrowiu. Cele operacyjne obejmują: 4. Ograniczenie ryzyka zdrowotnego wynikającego z zagrożeń fizycznych, chemicznych i biologicznych w środowisku zewnętrznym, miejscu pracy, zamieszkania, rekreacji oraz nauki.	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
21. Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły	
1. Celem środowiskowym dla JCWP rzecznych w zakresie elementów hydromorfologicznych jest osiągnięcie dobrego stanu wód (II klasa). Istotne jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego. W przypadku JCW monitorowanych, które zgodnie z wynikami oceny stanu przeprowadzonej przez GIOŚ osiągają bardzo dobry stan ekologiczny, celem środowiskowym jest utrzymanie tego stanu – a więc I klasy jakości wód. - Uszczegółowionym celem środowiskowym jest dobry stan lub potencjał ekologiczny oraz możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego. 2. Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych.	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
22. Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ W poszczególnych kategoriach JCWP celem środowiskowym jest głównie osiągnięcie co najmniej dobrego lub dobrego stanu/potencjału ekologicznego i utrzymanie dobrego stanu chemicznego. ▪ Uszczegółowionym celem środowiskowym jest dobry stan lub potencjał ekologiczny oraz możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieku istotnego. ▪ Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych. 	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
23. Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla Obszaru Dorzecza Wisły	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego. 2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego. 3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym. 4. Budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka. 	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
24. Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla Obszaru Dorzecza Odry	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego. 2. Minimalizacja istniejącego ryzyka powodziowego. 3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym. 4. Budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia i ryzyka powodziowego. 	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.

Źródło: opracowanie własne.

Tab. 4. Analiza powiązań zapisów Planu rozwoju z celami ochrony środowiska wynikającymi z dokumentów szczebla regionalnego

DOKUMENTY SZCZEBLA REGIONALNEGO	
Cele ochrony środowiska	Informacja o powiązaniach inwestycji planowanych do realizacji w Planie rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa łódzkiego na lata 2026-2036 z celami ochrony środowiska
1. Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego 2020 na lata 2021-2024 (projekt) z perspektywą do 2028	
<p>Celami Programu ochrony środowiska województwa łódzkiego są m.in:</p> <p>P.I. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.</p> <p>ZH.I. Poprawa klimatu akustycznego w województwie łódzkim.</p> <p>GW.I. Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – rzecznych i jednolitych części wód podziemnych (JCWPd)</p> <p>GW.II. Ochrona przed niedoborami wody i powodzią.</p> <p>GWS.I. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej.</p> <p>ZG.I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi.</p> <p>GL.I. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu.</p> <p>GO.I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa łódzkiego.</p> <p>ZP.I. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej.</p> <p>PAP.I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii oraz minimalizacja ich skutków</p>	Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
2. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Łódzkiego na lata 2025-2030 z uwzględnieniem lat 2031-2036	
<p>Celem nadrzędnym jest rozwijanie na terenie województwa łódzkiego systemu gospodarki odpadami opartego na zapobieganiu powstawaniu odpadów, przygotowywaniu ich do ponownego użycia, recyklingu oraz innych metodach odzysku i unieszkodliwiania.</p>	Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
3. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi	
<p>OSADNICTWO CEL SZCZEGÓŁOWY I - REGION SPÓJNY, O ZRÓWNOWAŻONYM SYSTEMIE OSADNICZYM I.4.3. rozwój proekologicznych systemów transportu indywidualnego, I.4.4. rozwój proekologicznych systemów infrastrukturalnych i wprowadzanie rozwiązań energooszczędnych,</p> <p>INFRASTRUKTURA TECHNICZNA CEL SZCZEGÓŁOWY III - REGION O WYSOKIEJ JAKOŚCI I DOSTĘPNOŚCI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ III.7. Racjonalizacja gospodarki odpadami, CEL SZCZEGÓŁOWY IV - REGION O WYSOKIEJ JAKOŚCI ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO IV.1. Racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi, m.in. poprzez: IV.1.1. ochronę gleb IV.1.2. ochronę i racjonalne gospodarowanie złożami kopalni, IV.1.3. przywracanie wartości użytkowej gruntem zdewastowanym i zdegradowanym, IV.2. Zwiększanie i poprawa jakości zasobów wodnych, m.in. poprzez: IV.2.1. ochronę zasobów wód powierzchniowych oraz poprawę zdolności retencyjnych zlewni, IV.2.2. poprawę jakości wód powierzchniowych, IV.2.3. ochronę zasobów i jakości wód podziemnych, IV.3. Poprawa jakości powietrza, m.in. poprzez: IV.3.1. wdrażanie uchwały antysmogowej oraz programów ochrony powietrza dla stref, w których notuje się przekroczenia poziomu dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń, IV.5. Zachowanie i wzrost różnorodności biologicznej, m.in. poprzez: IV.5.1. ochronę, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej, IV.6. Zachowanie najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego, m.in. poprzez: IV.6.1. kształtowanie spójnego systemu obszarów chronionych, IV.6.2. ochronę pozostałych terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, IV.6.3. kształtowanie korytarzy ekologicznych, IV.7. Przeciwdziałanie zagrożeniom, m.in. poprzez: IV.7.1. poprawę klimatu akustycznego, IV.7.3. ograniczanie zagrożenia awariami, IV.7.4. ograniczanie zagrożenia ruchami masowymi ziemi, IV.7.5. ograniczenie zagrożenia powodziowego, IV.7.6. przeciwdziałanie skutkom i adaptacja do zmian klimatu.</p>	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
4. Program Regionalny Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027	
<p>Priorytet: 3. FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA MOBILNEGO ŁÓDZKIEGO Priorytet: 9. FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ŁÓDZKIEGO W TRANSFORMACJI</p>	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
5. Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030 Aktualizacja	
<p>Cele operacyjne: 3.1. Adaptacja do zmian klimatu i poprawa jakości zasobów środowiska 3.2. Ochrona i kształtowanie krajobrazu 3.3. Zwiększenie dostępności transportowej 3.5. Racjonalizacja gospodarki odpadami Cel horyzontalny: Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzane województwo</p>	Realizacja inwestycji przyczyni się pośrednio do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.
6. Regionalny Plan Transportowy Województwa Łódzkiego (ważny od: 23.04.2024 r.)	
<p>CEL STRATEGICZNY 1. Zrównoważenie systemu transportowego dla osiągnięcia neutralności klimatycznej CEL STRATEGICZNY 2. Realizacja infrastruktury transportowej zapewniającej spójność i rozwój województwa CEL STRATEGICZNY 3. Poprawa bezpieczeństwa systemu transportowego CEL STRATEGICZNY 4. Efektywne zarządzanie i transformacja cyfrowa transportu</p>	Realizacja inwestycji przyczyni się do realizacji celów ochrony środowiska wskazanych w dokumencie.

Źródło: opracowanie własne.

ZAŁĄCZNIK 4. Analiza i ocena oddziaływania działań w ramach zadań inwestycyjnych Planu rozwoju na komponenty środowiska

Tab. 1. Ocena wpływu zadań inwestycyjnych na wybrane komponenty środowiska

ZADANIA INWESTYCYJNE PLANOWANE NA LATA 2026-2036										
Komponenty	Wpływ na środowisko									
	Pozytywny		Negatywny		Minimalny negatywny		Zmienny		Brak wpływu	
	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]	Liczba punktów	Procent [%]
Powierzchnia ziemi	0	0	20	95	0	0	0	0	1	5
Zasoby naturalne	0	0	20	95	1	5	0	0	0	0
Wody powierzchniowe	20	95	0	0	1	5	0	0	0	0
Wody podziemne	20	95	0	0	1	5	0	0	0	0
Klimat akustyczny	0	0	0	0	1	5	20	95	0	0
Klimat	20	95	0	0	1	5	0	0	0	0
Powietrze	20	95	0	0	1	5	0	0	0	0
Roślinność	0	0	0	0	21	100	0	0	0	0
Zwierzęta	0	0	0	0	1	5	17	81	3	14
Różnorodność biologiczna	0	0	0	0	1	5	20	95	0	0
Ciągłość układów przyrodniczych	0	0	0	0	4	19	8	38	9	43
Obszary chronione, w tym Natura 2000	0	0	0	0	5	24	2	10	14	67
Zabytki	0	0	1	5	20	95	0	0	0	0
Krajobraz	0	0	1	5	0	0	20	95	0	0
Dobra materialne	21	100	0	0	0	0	0	0	0	0
Ludzie	21	100	0	0	0	0	0	0	0	0
ŁĄCZNY WPŁYW KIERUNKU NA ŚRODOWISKO	122	36	42	13	58	17	87	26	27	8

Źródło: opracowanie własne.

ZAŁĄCZNIK 5. PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ RODZAJE ZAGROŻEŃ OBSZARU NATURA 2000

Tab.1. Przedmiot ochrony oraz rodzaje zagrożeń obszaru Natura 2000 kolidujących z drogami wojewódzkimi

1. ZBIORNIK JEZIORSKO - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków (OSOP) PLB100002			
Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 listopada 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. z dnia 17 stycznia 2022 r., poz. 96); Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 4 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Zbiornik Jezioro PLB100002 (Dz.U.W.Ł. z dnia 11 marca 2014 r., poz. 1181);			
Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego
A004 perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i> ; A005 perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i> ; A022 bączek <i>Ixobrychus minutus</i> ; A027 czapla biała <i>Egretta alba</i> ; A028 czapla siwa <i>Ardea cinerea</i> ; A038 łabędź krzykliwy <i>Cygnus Cygnus</i> ; A039 gęś zbożowa <i>Anser fabalis</i> ; A041 gęś białoczelna <i>Anser albifrons</i> ; A043 gęgawa <i>Anser anser</i> ; A048 ohar <i>Tadorna tadorna</i> ; A051 krakwa <i>Anas strepera</i> ; A052 cyraneczka <i>Anas crecca</i> ; A053 krzyżówka <i>Anas platyrhynchos</i> ; A059 głowienka <i>Aythya Felina</i> ; A127 żuraw <i>Grus grus</i> ; A142 czajka <i>Vanellus vanellus</i> ; A156 rycyk <i>Limosa limosa</i> ; A160 kulik wielki <i>Numenius arquata</i> ; A162 krwawodziób <i>Tringa tetanus</i> ; A177 mewa mała <i>Hydrocoloeus minutus</i> (<i>Larus minutus</i>); A193 rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i> ; A196 rybitwa białowąsa <i>Chlidonias hybrida</i> (<i>Chlidonias hybridus</i>); A197 rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i> ; A249 brzegówka <i>Riparia riparia</i> ; A336 remiz <i>Remiz pendulinus</i> ; A391 kormoran <i>Prawkhalacrocorax carbo sinensis</i> .	- Utrzymanie właściwego stanu ochrony (FV) poprzez utrzymanie aktualnej mozaiki biotopowej (dla: A004, A005, A391); -Utrzymanie właściwego stanu ochrony (FV) poprzez utrzymanie aktualnej mozaiki krajobrazowej (dla: A022); Utrzymanie właściwego stanu ochrony (FV) poprzez utrzymanie mozaikowości zarośli wierzbowych (dla: A027); -Utrzymanie właściwego stanu ochrony (FV) poprzez utrzymanie siedlisk gatunku (dla: A028, A038, A039, A041, A043, A048, A053, A059, A127, A142, A160, A249); -Utrzymanie właściwego stanu ochrony (FV) poprzez utrzymanie mozaikowości zarośli wierzbowych (dla: A027); Utrzymanie właściwego stanu ochrony (FV) poprzez utrzymanie siedlisk lęgowych gatunku A249; -Poprawa stanu ochrony (U1) w kierunku właściwego (FV) poprzez polepszenie warunków siedliskowych (dla: A177, A336, tj.: - zmiana sposobu użytkowania trwałych użytków zielonych na ekstensywny, - utrzymanie sposobu użytkowania, zahamowanie porzucania użytkowania i zarastania (dla A051, A156, A162); - Utrzymanie właściwego stanu ochrony (FV) - Poprawa stanu ochrony (U2) w kierunku właściwego (FV), poprzez poprawę ilości i jakości siedlisk gatunku dla A193, tj.: - utrzymanie 6 istniejących platform lęgowych (moduł podstawowy 3 m x 3 m), - zwiększanie ilości potencjalnych siedlisk lęgowych - zwiększanie powierzchni pływających platform do - 12 modułów (moduł podstawowy 3 m x 3 m), - bieżącą konserwację oraz naprawę uszkodzonych modułów; - Poprawa stanu ochrony (U1) poprzez zwiększanie powierzchni pod miejsca gniazdowania na terenie cofki (dla: A196, A197) tj.: - usuwanie zadrzewień i zarośli w obszarze płytkiej wody na zbiorniku (20 hektarów w skali roku), - utrzymanie koszenia zapobiegającego zarastaniu na powierzchniach po usunięciu zadrzewień i zarośli.	A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne; A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja; F02.01 Rybołówstwo bierne; F02.03 Wędkarstwo; F03.01 Polowanie; G01.01.01 Motorowe sporty wodne; G01.01.02 Niemotorowe sporty wodne; G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotywowanych; G05.04 Wandalizm; J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; K03.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe); K03.04 Drapieżnictwo.	C03.03 Produkcja energii wiatrowej; E01.04 Inne typy zabudowy; F05.05 Odstrzał; G05.04 Wandalizm; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód-ogólnie; J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska.
Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem Natura 2000	Kolidują z obszarem: ■ Brak Kolidują z buforem do 1 km: ■ Brak Kolidują potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu): ■ Modernizacja dróg wojewódzkich		

2. PRADOLINA WARSZAWSKO-BERLIŃSKA - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków (OSOP)

PLB100001

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. Nr 25 z 4 lutego 2011 r., poz. 133);

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 (Dz.U.W.Ł. z dnia 24 marca 2016 r., poz. 1404);

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 4 kwietnia 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 (Dz.U.W.Ł. z dnia 6 kwietnia 2018 r., poz. 1729);

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 7 czerwca 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 (Dz.U.W.Ł. z dnia 8 czerwca 2022 r., poz. 3423);

Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego
<p>A004 perkozek <i>Tachybaptus ruficollis</i>; A005 perkoz dwuczuby <i>Podiceps cristatus</i>; A006 perkoz rdzawoszy <i>Podiceps griseigena</i>; A008 zausznik <i>Podiceps nigricollis</i>; A021 bąk <i>Botaurus stellaris</i>; A037 łabędź czarnodzioby <i>Cygnus columbianus bewickii</i>; A039 gęś zbożowa <i>Anser fabalis</i>; A041 gęś białoczelna <i>Anser albifrons</i>; A043 gęgawa <i>Anser anser</i>; A051 krakwa <i>Anas strepera</i>; A055 cyranka <i>Anas querquedula</i>; A056 płaskonos <i>Anas clypeata</i>; A059 głowienka <i>Aythya ferina</i>; A061 czernica <i>Aythya fuligula</i>; A075 bielik <i>Haliaeetus albicilla</i>; A081 błotniak stawowy <i>Circus aeruginosus</i>; A084 błotniak łąkowy <i>Circus pygargus</i>; A118 wodnik <i>Rallus aquaticus</i>; A119 kropiatka <i>Porzana porzana</i>; A120 zielonka <i>Porzana parva</i>; A122 derkacz <i>Crex crex</i>; A123 kokoszka <i>Gallinula chloropus</i>; A125 łyska <i>Fulica atra</i>; A140 siewka złota <i>Pluvialis apricaria</i>; A153 kszyc <i>Gallinago gallinago</i>; A156 rycyk <i>Limosa limosa</i>; A160 kulik wielki <i>Numenius arquata</i>; A162 krwawodziób <i>Tringa totanus</i>; A196 rybitwa białowąsa <i>Chlidonias hybrida</i>; A197 rybitwa czarna <i>Chlidonias niger</i>; A198 rybitwa białoskrzydła <i>Chlidonias leucopterus</i>; A232 dąbek <i>Upupa epops</i>; A272 podróżniczek <i>Luscinia svecica</i>; A292 brzęczka <i>Locustella luscinioides</i>; A294 wodniczka <i>Acrocephalus paludicola</i>; A323 wąsatka <i>Panurus biarmicus</i>; A336 remiz <i>Remiz pendulinus</i>; A338 gąsiorek <i>Lanius collurio</i>; A371 dziwonia <i>Carpodacus erythrinus</i>.</p>	<p>Parametr Stan populacji: -utrzymanie oceny na poziomie: FV (populacja rozrodca): A075, A120, A160, A232, A272, A323; FV (populacja migrująca): A037, A039, A041, A140; U1 (populacja rozrodca): A04, A004, A005, A021, A051, A056, A059, A061, A081, A120, A197, A292, A338, A371; U2 (populacja rozrodca): A006, A008, A055, A084, A118, A119, A122, A123, A125, A153, A156, A162, A196, A197, A198, A294, A336; Parametr Stan siedliska: -utrzymanie oceny nie niższej niż poziom: FV (populacja rozrodca): A160, A272, A323, A336, A338; FV (populacja migrująca): A037, A039, A041, A140; U1 (populacja rozrodca): A04, A004, A021, A051, A055, A059, A061, A075, A081, A120, A122, A123, A125, A196, A197, A198, A232, A292, A371; U2 (populacja rozrodca): A008, A056, A084, A118, A119, A153, A156, A162, A294; -zachowanie stanu siedliska na poziomie: FV (populacja rozrodca): A005; U2 (populacja rozrodca): A006.</p>	<p>A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne; A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja; A03.03 Zaniechanie użytkowania; F03.01 Polowanie; J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; K03.04 Drapieżnictwo.</p>	<p>C03.03 Produkcja energii wiatrowej; D02.01.01 Napowietrzne linie elektryczne i telefoniczne; F03.01 Polowanie; J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska.</p>
<p>Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem Natura 2000</p>	<p>Kolizja z obszarem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak <p>Kolizja z buforem do 1 km:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak <p>Kolizja potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich 		

3. PRADOLINA BZURY-NERU - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOOS)

PLH100006

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (Dz.U. z dnia 1.12.2021 r., poz. 2202);

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (Dz.U.W.Ł. z dnia 21 marca 2014 r., poz. 1421);

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 21 marca 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (Dz.U.W.Ł. z dnia 24 marca 2016 r., poz. 1403);

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 26 czerwca 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (Dz.U.W.Ł. z dnia 29 czerwca 2018 r., poz. 3303);

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 24 czerwca 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (Dz.U.W.Ł. z dnia 27 czerwca 2022 r., poz. 3767);

Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego
3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i> ; 6410 Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>); 6430 Ziółorośla górskie (<i>Adenostylin alliariae</i>) i ziółorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>); 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherin elatioris</i>); 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>); 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk; 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum Tilio-Carpinetum</i>); *91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albaefragilis, Populetum albae, Alnenion glutinosoincanae</i>) i olsy źródłiskowe ¹⁶⁸ ; 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>); 1060 czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> ; 1145 piskorz <i>Misgurnus fossilis</i> ; 1149 koza <i>Cobitis taenia</i> ; 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> ; 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i> ; 1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i> ; 1355 wydra <i>Lutra lutra</i> ; 5339 różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i> .	<p>Parametr Powierzchnia: -utrzymanie powierzchni siedliska: 3150 (1,37 ha), 6410 (1,24 ha), 6430 (67,44 ha), 6510 (10,84 ha), 7140 (1,52 ha), 7230 (1,5 ha), 9170 (9,66 ha), 91E0 (39,51 ha), 91F0 (2,82 ha); Parametr Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu: Parametr Powierzchnia: -utrzymanie powierzchni siedliska: 3150 (1,37 ha), 6410 (1,24 ha), 6430 (67,44 ha), 6510 (10,84 ha), 7140 (1,52 ha), 7230 (1,5 ha), 9170 (9,66 ha), *91E0 (39,51 ha), 91F0 (2,82 ha); Parametr Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 3150; U1:3150; Parametr Barwa wody: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 3150; Parametr Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne): -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 3150; Parametr Przezroczystość wody: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 3150; Parametr Odczyn wody: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 3150; Parametr Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 6410 (stanowisko Domanin); U1: 6410 (stanowisko Nędzrzew); -poprawa oceny do poziomu: U1: 6410 (stanowisko Głędzianówek); Parametr Struktura przestrzenna płatów siedliska: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 6410 (stanowisko Domanin), 6510 (na co najmniej 80% powierzchni); U1: 6410 (pozostałe stanowiska), 6510 (pozostała powierzchnia); Parametr Gatunki charakterystyczne: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 7140 (stanowisko Sachalin); U1: 6430, *91E0; U2: 6510, 7140 (stanowisko Czepów), 7230; Parametr Gatunki typowe: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 6410 (stanowisko Domanin); U2: 6410 (pozostałe stanowiska); Parametr Gatunki dominujące: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 6410 (stanowisko Nędzrzew), 7140 (stanowisko Sachalin); U1: 6410 (stanowisko Domanin), *91E0; U2: 6510, 7140 (stanowisko Czepów), 7230; -poprawa oceny do poziomu: U1: 6410 (stanowisko Głędzianówek); Parametr Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 91F0; Parametr Obce gatunki inwazyjne: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 6410, 7140, 7230 (brak); U1: 6430, 6510; Parametr Inwazyjne gatunki obce w podszyciu i runie:</p>	<p>A02.01 Intensyfikacja rolnictwa; A03.03 Zaniechanie/brak koszenia; B02.01.01 Odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime); B02.02 Wycinka lasu; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; D01.05 Mosty, wiadukty; E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych; G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku; H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; H01.08 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych; I01 Obce gatunki inwazyjne; I02 Problematiczne gatunki rodzime; J02.01 Zasypanywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J02.01.03. Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek; J02.02 Usuwanie osadów; J02.02.01 Bagrowanie/usuwanie osadów limnicznych; J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych; J02.03.02 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych; J02.04.02 Brak zalewania; J02.05.05 Niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy; K01.02 Zamulenie; K02.01 Zmiana składu gatunkowego (sukcesja); K02.03 Eutrofizacja (naturalna);</p>	<p>A02 Zmiana sposobu uprawy; A02.01 Intensyfikacja rolnictwa; A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja; A04.01 Intensywny wypas; B01.01 Zalesianie terenów otwartych (drzewa rodzime); B02.02 Wycinka lasu; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; B02.06 Przerzedzenie warstwy drzew; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; D01.05 Mosty, wiadukty; E01.04 Inne typy zabudowy; E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych; E03.04 Inne odpady; F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku; G05.04 Wandalizm; H01.03 Inne zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych; H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; H01.08 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych; I01 Obce gatunki inwazyjne; J02.01 Zasypanywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J02.01.03 Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek; J02.03.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk; K01.03 Wyschnięcie; M01.02 Susze i zmniejszenie opadów.</p>

¹⁶⁸ * – Siedlisko przyrodnicze/gatunek o znaczeniu priorytetowym zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. z dnia 30 października 2014 r., poz. 1713).

<p>-utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170 (z wyjątkiem stanowiska Goślub Osada 1); U1: 9170 (sporadycznie), *91E0; Parametr Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie (w tym trzcinnik piaskowy, jeżyny#): -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170 (stanowiska Goślub Osada 1, 3, 4 i 5-brak), *91E0 (stanowiska Walewice, Sobocka Wieś, Bronna), 91F0#; U1: *91E0 (pozostałe stanowiska); U2: 9170 (stanowisko Goślub Osada 2); Parametr Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 91F0; Parametr Gatunki ekspansywne roślin zielnych: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 6410 (stanowisko Domanin), 6510, 7230 (brak); U2: 6410 (pozostałe stanowiska), 6430, 7140; Parametr Ekspansja krzewów i podrostu drzew: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 6410 (stanowisko Domanin), 6510 (na co najmniej 80% powierzchni), 7230 (brak); U1: 6510 (pozostała powierzchnia); -poprawa oceny do poziomu: U1: 6410 (pozostałe stanowiska); Parametr Udział dobrze zachowanych płatów siedliska: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 6510 (na powierzchni co najmniej 75%); U1: 6510 (pozostała powierzchnia); Parametr Wojłok: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 6510; Parametr Martwa materia organiczna: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 6410; Parametr Procent powierzchni zajęty przez siedlisko na transekcie: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 7140 (stanowisko Sachalin); U2: 7140 (stanowisko Czepów); Parametr Pokrycie i struktura gatunkowa mchów: -utrzymanie oceny na poziomie: U2: 7140, 7230; Parametr Bogactwo gatunkowe: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 6430; Parametr Naturalność koryta rzecznego: -utrzymanie oceny na poziomie: U2: 6430; Parametr Naturalny kompleks siedlisk: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 6430; Parametr Obecność krzewów i podrostu drzew: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 7140 (stanowisko Sachalin); -poprawa oceny do poziomu: FV: 7140 (stanowisko Czepów); Parametr Stopień uwodnienia: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 7140; U2: 7230; Parametr Pozyskanie torfu: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 7140 (brak), 7230 (brak); Parametr Melioracje odwadniające: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 7140; U2: 7230; Parametr Charakterystyczna kombinacja florystyczna: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170 (stanowiska Goślub Osada 4 i 5); U1: 9170 (stanowiska Goślub Osada 1, 2 i 3), 91F0; Parametr Pionowa struktura roślinności: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: *91E0 (stanowisko Goślub Osada); U1: *91E0 (pozostałe stanowiska); Parametr Struktura pionowa i przestrzenna roślinności/drzewostanu: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170 (stanowiska Goślub Osada 4 i 5), 91F0; U2: 9170 (pozostałe stanowiska); Parametr Wiek drzewostanu (udział/obecność starodrzewu): -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170 (stanowiska Goślub Osada 4 i 5), 91F0; U1: *91E0 (stanowisko Goślub Osada); U2: 9170 (pozostałe stanowiska), *91E0 (pozostałe stanowiska); Parametr Naturalne odnowienie drzewostanu: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170 (stanowiska Goślub Osada 3, 4 i 5), 91F0; U1: 9170 (pozostałe stanowiska), *91E0; Parametr Gatunki obce w drzewostanie: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170; Parametr Gatunki obce geograficznie w drzewostanie: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: *91E0;</p>	<p>K04.01 Konkurencja.</p>	
---	----------------------------	--

	<p>-poprawa oceny do poziomu: U1: 91F0; Parametr Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 91F0; Parametr Zakres pH: -utrzymanie oceny na poziomie: U2: 7230; Parametr Martwe drewno (łączne zasoby): -utrzymanie oceny na poziomie:FV: 9170 (stanowisko Goślub Osada 4), *91E0 (stanowisko Goślub Osada); U1: 9170 (stanowiska Goślub Osada 3 i 5), *91E0 (pozostałe stanowiska), 91F0; U2: 9170 (stanowiska Goślub Osada 1 i 2); -poprawa oceny do poziomu: U1: *91E0 (stanowiska Włostowice-Parcel, Leszno); Parametr Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: *91E0 (stanowisko Goślub Osada); U2: 91F0; -poprawa oceny do poziomu: U1: *91E0 (pozostałe stanowiska); Parametr Martwe drewno wielkowieńcowe: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170 (stanowisko Goślub Osada 4); U1: 9170 (stanow. Goślub Osada 5); -poprawa oceny do poziomu: U1: 9170 (stanowiska Goślub Osada 1, 2 i 3); Parametr Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne): -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 9170 (stanowisko Goślub Osada 4); -poprawa oceny do poziomu: U1: 9170 (pozostałe stanowiska); Parametr Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują): -utrzymanie oceny na poziomie: FV: *91E0 (stanowisko Goślub Osada i Włostowice-Parcel); U1: *91E0 (pozostałe stanowiska); Parametr Stosunki wodno-wilgotnościowe: -utrzymanie oceny na poziomie: U2: 91F0; Parametr Liczba gatunków z grupy „wiązy, dąb, jesion” występujących w drzewostanie: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 91F0; Parametr Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 91F0; Parametr Przejawy procesu grądowienia: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 91F0; Parametr Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170 (brak), *91E0 (brak), 91F0 (brak); Parametr Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie): -utrzymanie oceny na poziomie: FV: *91E0 (brak); Parametr Populacja: Udział pozytywnych stwierdzeń gatunku: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1337, 1355; Parametr Populacja: Indeks populacyjny: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1337; Parametr Populacja: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1166, 1188; Parametr Siedlisko: -utrzymanie oceny nie niższej niż poziom: U1: 1188; Parametr Względna liczebność: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1145 (na co najmniej 50% stanowisk), 5339 (stanowiska Kupinin, Rzeka Ner 1, Moszczenica) U1: 5339 (pozostałe stanowiska); U2: 1145 (pozostałe stanowiska), 1149; Parametr Struktura wiekowa: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 5339 (stanowiska Rzeka Ner 1, Kanał Królewski 1, Krzewo 2-Kanał Królewski, Moszczenica); U1: 1145, 1149; Parametr Obecność gatunku: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 1060; Parametr Udział gatunku w zespole ryb i minogów: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1145 (na 50% stanowisk); U1: 1149, 5339; U2: 1145 (pozostałe stanowiska); Parametr Baza pokarmowa: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1355; U1: 1337; -utrzymanie roślin żywicielskich gąsienic - szczaw lancetowaty Rumex hydrolapatum, szczaw kędzierzawy Rumex crispus, szczaw zwyczajny Rumex acetosa: 1060; Parametr Udział siedliska kluczowego dla gatunku: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1355; U1: 1337; Parametr Charakter strefy brzegowej: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 1337, 1355; Parametr Stopień antropopresji:</p>		
--	--	--	--

	<p>-utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1355; U1: 1337; Parametr Powierzchnia zbiornika: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1166; Parametr Stałość zbiornika: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1166; Parametr Jakość wody: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1166; Parametr Zacienienie zbiornika: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1166; Parametr Wpływ ptaków wodnych: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1166 (na 60% stanowisk); U1: 1166 (pozostałe stanowiska); Parametr Wpływ ryb: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1166 (na 50% stanowisk); U2: 1166 (pozostałe stanowiska); Parametr Liczba zbiorników w odległości ≤500 m: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1166 (na 70% stanowisk); Parametr Ocena jakości środowiska lądowego: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1166 (na 60% stanowisk); U1: 1166 (pozostałe stanowiska); Parametr Stopień zarośnięcia lustra wody przez roślinność: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1166; Parametr Rodzaj środowiska: -utrzymanie siedliska: wilgotne łąki i pastwiska w dolinie rzek, wokół stawów rybnych, miejscami pola uprawne: 1060; Parametr Rośliny nektarodajne: -utrzymanie roślin nektarodajnych: firletka poszarpana <i>Lychnis flos-cuculi</i>, ostrożeń polny <i>Cirsium arvense</i>, ostrożeń błotny <i>Cirsium palustre</i>, krwawnica pospolita <i>Lythrum salicaria</i>, jastrun właściwy <i>Leucanthemum vulgare</i>, chaber łąkowy <i>Centaurea jacea</i>: 1060; Parametr EFI+: -utrzymanie oceny na poziomie: U2: 1145, 1149, 5339; Parametr Jakość hydromorfologiczna: -utrzymanie oceny na poziomie: U2: 1145, 1149, 5339; Parametr Stopień porośnięcia linii brzegowej przez roślinność: -utrzymanie oceny na poziomie: U2: 5339 (<10%); Parametr Względna liczebność małży skójkowatych: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 5339 (stanowisko Moszczenica); U2: 5339 (pozostałe stanowiska).</p>		
<p>Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem Natura 2000</p>	<p>Kolizja z obszarem: ■ Brak Kolizja z buforem do 1 km: ■ Brak Kolizja potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu): ■ Modernizacja dróg wojewódzkich</p>		

4. DOLINA RAWKI - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOOS) PLH100015

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 kwietnia 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Rawki PLH100015 (Dz. U. z dnia 19 maja 2023 r., poz. 957);
Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 25 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 (Dz. U. W. Ł. z dnia 31 marca 2014 r., poz. 1510);
Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 1 lipca 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 (Dz. U. W. Ł. z dnia 6 lipca 2016 r., poz. 2875);
Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 30 września 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Rawki PLH100015 (Dz. U. W. Ł. z dnia 3 października 2022 r., poz. 5334);

Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego
<p>3150 starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion, Potamion</i>; 3270 zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodium rubri</i> p.p. i <i>Bidention</i> p.p.; 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>); 6430 ziołorośla górskie <i>Adenostylin alliariae</i> i ziołorośla nadrzeczne <i>Convolvuletalia sepium</i>; 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie <i>Arrhenatherion elatioris</i>; 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>); 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Gallio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>; *91D0 bory i lasy bagienne <i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum</i> i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne; *91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe <i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alenion glutinoso-incanae</i> i olsy źródłiskowe; 1096 minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>; 1145 piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>; 1149 koza pospolita <i>Cobitis taenia</i>; 1163 głowacz białopłetwy <i>Cottus gobio</i>; 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i>; 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; 1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>; 1355 wydra <i>Lutra lutra</i>; 1617 starodub łąkowy <i>Angelica palustris</i> (= <i>Ostericum palustre</i>).</p>	<p>Parametr Powierzchnia: -utrzymanie siedliska na powierzchni: 3150 (1,27 ha), 6430 (30,07 ha), 6510 (9,14 ha), 9170 (5,85 ha), 91E0 (64,86 ha); Parametr Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 3150; U1: 3150; Parametr Charakterystyczna Kombinacja florystyczna: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170; U1: 9170; Parametr Gatunki wskazujące na degenerację: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 3150; Parametr Barwa wody: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 3150; Parametr Konduktowność (przewodnictwo elektrolityczne): -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 3150; Parametr Przezroczystość wody: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 3150; Parametr Odczyn wody: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 3150; Parametr Gatunki charakterystyczne: FV: 91E0; U1: 6430; U2: 6510; Parametr Obecne gatunki inwazyjne: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 6430; U2: 6510; Parametr Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170, 91E0; U1: 9170, 91E0; Parametr Gatunki obce w drzewostanie: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170; Parametr Gatunki obce geograficznie w drzewostanie: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 91E0; Parametr Gatunki dominujące: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 91E0; U1: 6510; Parametr Gatunki ekspansywne roślin zielnych: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 6430; U1: 6510; Parametr Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170, 91E0; U1: 91E0; Parametr Bogactwo gatunkowe: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 6430; Parametr Naturalność koryta rzecznoego: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 6430; Parametr Naturalny kompleks siedlisk: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 6430; Parametr Struktura przestrzenna płatów siedliska: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 6510; Parametr Struktura pionowa i przestrzenna roślinności: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170; U1: 9170; U2: 9170; Parametr Pionowa struktura roślinności: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 91E0; U1: 91E0; Parametr Ekspansja krzewów i podrostu drzew: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 6510; Parametr Udział dobrze zachowanych płatów siedliska: -utrzymanie oceny na poziomie: U2: 6510; Parametr Wojtek: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 6510; Parametr Wiek drzewostanu (udział starodrzewu): -utrzymanie oceny na poziomie:</p>	<p>A02.03 Usuwanie trawy pod grunty orne; A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja; A03.03 Zaniecznienie/brak koszenia; A04.02.05 Nieintensywny wypas zwierząt mieszanych; A05.01 Hodowla zwierząt; A08 Nawożenie/nawozy sztuczne; D01.01 Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe; D01.02 Drogi, autostrady; D01.04 Drogi kolejowe, w tym TGV; D01.05 Mosty, wiadukty; D05 Usprawniony dostęp do obszaru; E01.03 Zabudowa rozproszona; E03 Odpady, ścieki; E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych; E03.04 Inne odpady; F02.03 Wędkarstwo; F04.02 Zbieractwo grzybów, porostów, jagód, itp.; G01.02 Turystyka piesza, jazda konna, jazda na pojazdach niezmotoryzowanych; G01.02.03 Turystyka piesza, jazda konna, jazda na pojazdach niezmotoryzowanych; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.08 Inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; G05.04 Wandalizm; H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych; H01.08 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych; I01 Obecne gatunki inwazyjne; J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J02.01.03 Wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfianek; J02.05.05 Niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; J03.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk; J05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; K02.01 Zmiana składu gatunkowego, sukcesja; K02.03 Eutrofizacja; K03.04 Międzgatunkowe interakcje wśród zwierząt, drapieżnictwo.</p>	<p>A04.01 Wypas intensywny; A07 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (rolnictwo); B02.01.01 Odnawianie lasu po wycince – (drzewa rodzime); B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; B03.04 Eksploatacja lasu bez odnawiania, czy naturalnego odrastania; C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru; D01.02 Drogi, autostrady; E01.03 Zabudowa rozproszona; E01.04 Inne typy zabudowy; E03.04 Inne odpady; F03.02.03 Chwytywanie, trucie, kłusownictwo; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.08 Inne rodzaje aktywnego wypoczynku – kajakerstwo; G02 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna; G05.04 Wandalizm; H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych; I01 Obecne gatunki inwazyjne; J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych; J02.12 Tamy, wały, sztuczne plaże - ogólnie; J02.15 Inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; J03.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk; K01.02 Zamulenie; K01.03 Wyschnięcie; K02.03 Eutrofizacja;</p>

	<p>FV: 9170; U1: 9170; Parametr Wiek drzewostanu: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 91E0; U1: 91E0; U2: 91E0; Parametr Naturalne odnowienie drzewostanu: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170, 91E0; U1: 9170; U2: 91E0; Parametr Martwe drewno (łącznie zasoby): -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170, 91E0; U1: 9170, 91E0; U2: 9170, 91E0; Parametr Martwe drewno wielkowymiarowe: -utrzymanie oceny na poziomie: U2: 9170; Parametr Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 91E0; U2: 91E0; Parametr Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne): -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170; U2: 9170; Parametr Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskiwaniem drewna: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 9170; U1: 9170; Parametr Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 91E0; Parametr Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie): -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 91E0; Parametr Naturalność koryta rzecznego: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 91E0; Parametr Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują): -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 91E0; -weryfikacja występowania siedliska przyrodniczego w obszarze: 3270; -weryfikacja występowania gatunku w obszarze: 1617; Parametr Populacja: Udział pozytywnych stwierdzeń gatunku: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1337, 1355; Parametr Populacja: Indeks populacyjny: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1337; Parametr Populacja: Zagęszczenie rodzin: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 1337; Parametr Populacja: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1188; Parametr Udział siedliska kluczowego dla gatunku: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1355; U1: 1337; Parametr Siedlisko: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1188; Parametr Mozaika mikrosiedlisk: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1163; Parametr Występowanie niezbędnych mikrosiedlisk: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 1096; Parametr Zarybienia gatunkami Gospodarczymi bezpośrednio zagrażającymi głowaczowi białopłetwemu: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 1163; Parametr Względna liczebność: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 1149; U2: 1096, 1145, 1149, 1163; Parametr Struktura wiekowa: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1149; U1: 1149; U2: 1096, 1149, 1163; Parametr Udział gatunku w zespole ryb i minogów: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1145, 1149; U1: 1145, 1149; U2: 1096, 1149, 1163; Parametr EFI+: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 1096, 1149, 1163; U2: 1149; Parametr Jakość hydromorfologiczna: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1096, 1149, 1163; U1: 1096, 1149; U2: 1145, 1149; Parametr Baza pokarmowa: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1355; U1: 1337; Parametr Charakter strefy brzegowej: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1337, 1355;</p>		<p>K04.03 Zawleczenie choroby (patogeny mikrobowe); L08 Powódź (procesy naturalne); M01.02 Susze i zmniejszenie opadów; M01.03 Powodzie i zwiększenie opadów.</p>
--	--	--	--

	<p>Parametr Stopień antropopresji: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1355, 1337; Parametr Stan ekologiczny wody (klasa jakości wody): -utrzymanie oceny na poziomie: U2: 1096; -weryfikacja występowania gatunku w obszarze: 1166.</p>		
<p>Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem Natura 2000</p>	<p>Kolidują z obszarem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak <p>Kolidują z buforem 1 km:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak <p>Kolidują potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich 		

5. DOLINA GÓRNEJ PILICY (2) - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOOS) PLH260018

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Górnej Pilicy (PLH260018), (Dz.U. z 27 kwietnia 2023 r., poz. 806);

Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego
<p>2330 wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi <i>Corynephorus, Agrostis</i>; 3130 brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea</i>; 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami <i>Nympheion, Potamion</i>; 3260 nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników <i>Ranunculion fluitantis</i>; 3270 zalewane muliste brzegi rzek z roślinnością <i>Chenopodion rubri</i> p.p. i <i>Bidention</i> p.p.; 4030 suche wrzosowiska <i>Calluno-Genistion, Pahlion-Callunion, Calluno-Arctostaphyilion</i>; *6230 górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (<i>Nardion</i>-płaty bogate florystycznie); 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe <i>Molinion</i>; 6430 ziółorośla górskie <i>Adenostyilion alliariae</i> i ziółorośla nadrzeczne <i>Convolvuletalia sepium</i>; 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie <i>Arrhenatherion elatioris</i>; *7110 torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe); 7120 torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji; 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Schuechzerio-Caricetea</i>); 9170 łąka środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>; *91D0 bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne; *91E0 łąki wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albobfragilis, Populetum albae, Alnenion glutinosoincanae</i>) i olsy źródłiskowe; 91T0 sosnowy bór chrobotkowy <i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>; 1014 poczwarówka zwężona <i>Vertigo angustior</i>; 1016 poczwarówka jajowata <i>Vertigo moulinsiana</i>;</p>	<p>- Ochrona populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty; - Wspieranie zachowania różnorodności biologicznej przy uwzględnieniu wymagań gospodarczych, społecznych, kulturowych i regionalnych.</p>	-	-

<p>1032 skójką gruboskorupowa <i>Unio crassus</i>; 1037 trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>; 1146 koza złotawa <i>Sabanejewia aurata</i>; 1060 czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i>; 1082 kreślinek nizinny <i>Graphoderus bilineatus</i>; *1084 pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>; 1145 piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>; 1149 koza pospolita <i>Cobitis taenia</i>; 1163 głowacz białopletwy <i>Cottus gobio</i>; 1166 traszka grzebieniasta <i>Triturus cristatus</i> (<i>Triturus cristatus cristatus</i>); 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; 1308 mopek <i>Barbastella barbastellus</i>; 1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i>; 1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>; 1355 wydra <i>Lutra lutra</i>; 2484 minóg ukraiński <i>Eudontomyzon mariae</i>; 4038 czerwończyk fioletek <i>Lycaena helle</i>; 4056 zatoczek łamiwy <i>Anisus vorticulus</i>; 6177 modraszek teleius <i>Maculinea (Phengaris) teleius</i>; 6179 modraszek nausitus <i>Maculinea (Phengaris) nausithous</i>.</p>			
<p>Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem Natura 2000</p>	<p>Kolizja z obszarem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak <p>Kolizja z buforem do 1 km:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak <p>Kolizja potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich 		

6. LAS DĘBOWIEC (2) - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOOS)

PLH100023

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Las Dębowiec, PLH100023 (Dz.U. z dnia 9.02.2022 r., poz. 319);

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 7 marca 2023 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Las Dębowiec PLH100023 (Dz.U.W.Ł. z dnia 7 marca 2023 r., poz. 2000);

Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego
<p>9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>; *91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe; 91F0 łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe <i>Ficario-Ulmetum</i>.</p>	<p>Parametr Powierzchnia siedliska: -utrzymanie siedliska na powierzchni: 9170 (33,86 ha), *91E0 (3,39 ha), 91F0 (7,16 ha); Parametr Charakterystyczna kombinacja florystyczna: - 9170, 91F0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV); Parametr Gatunki charakterystyczne: - *91E0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Gatunki dominujące: - *91E0, 91F0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Liczba gatunków z grupy: „wiązy, dąb, jesion” występujących w drzewostanie: - 91F0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów: - 91F0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Gatunki obce w drzewostanie: - 9170 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Gatunki obce geograficznie w drzewostanie: - *91E0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie: - 91F0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Inwazyjne gatunki obce w podszycie i w runie: - 9170, *91E0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie: - 9170, 91F0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Ekspansywne gatunki obce w runie i podszycie: - 91F0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu: - 9170, 91F0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV)</p>	<p>M01.02 Susze i zmniejszenie opadów (*91E0) J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska (91F0)</p>	<p>M01.02 Susze i zmniejszenie opadów (9170, 91F0)</p>

	<p>Parametr Pionowa struktura roślinności: - *91E0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Wiek drzewostanu: - 9170, *91E0, 91F0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Naturalne odnowienie drzewostanu: - 9170, *91E0, 91F0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Martwe drewno (łącznie zasoby): - 9170, *91E0, 91F0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV), Parametr Martwe drewno wielkowymiarowe - 9170 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Martwe drewno leżące lub stojące >3m dł i >50 cm grubości - *91E0, 91F0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Mikrosiedliska drzewne (drzewa biocenotyczne): - 9170 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Przejawy procesu grądowania: - 91F0 (Utrzymanie oceny wskaźnika U1) Parametr naturalność koryta rzeczno: - *91E0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują): - *91E0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Stosunki wodno-wilgotnościowe: - 91F0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna: - *91E0, 91F0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Inne zniekształcenia, w tym zniekształcenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna: - 9170 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV) Parametr Inne zniekształcenia (rozjeżdżanie, wydeptywanie, zaśmiecanie): - *91E0, 91F0 (Utrzymanie oceny wskaźnika FV)</p>		
Wykaz zadań inwestycyjnych których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem NATURA 2000	<p>Kolizja z obszarem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak <p>Kolizja z buforem do 1 km:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 785 na odcinku Silnica – Silnica <p>Kolizja potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak 		

7. GRABIA - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOOS) PLH100021

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Grabia PLH100021, (Dz.U. z dnia 18.11.2021 r., poz. 2079);

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grabia PLH100021, (Dz.U.W.Ł. z dnia 21 lutego 2014 r., poz. 785);

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 25 maja 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Grabia PLH100021 (Dz.U.W.Ł. z dnia 26 maja 2022 r., poz. 3111);

Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego
<p>3150 starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion, Potamion</i>; 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie <i>Arrhenatherion elatioris</i>; *91E0 łąki wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródłiskowe; 1032 skójką gruboskorupowa <i>Unio crassus</i>; 1037 trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>; 1042 zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>; 1060 czerwończyk nieparek <i>Lycena dispar</i>; 2484 minóg ukraiński <i>Eudontomyzon mariae</i>); 1145 piskorz <i>Misgurnus fossilis</i>; 1149 koza <i>Cobitis taenia</i>; 1188 kumak niżyny <i>Bombina bombina</i>; 1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>;</p>	<p>Parametr Powierzchnia: -utrzymanie siedliska na powierzchni: 3150 (0,3 ha), 6510 (2,68 ha), 91E0 (19,24 ha); Parametr Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 3150; Parametr Gatunki wskazujące na degenerację siedliska: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 3150; Parametr Barwa wody: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 3150; Parametr Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne): -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 3150; Parametr Przezroczystość wody: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 3150; Parametr Struktura przestrzenna płatów siedliska: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 6510; Parametr Gatunki charakterystyczne: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 6510, 91E0; Parametr Gatunki dominujące: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 6510, 91E0; Parametr Gatunki obce geograficznie w drzewostanie: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 91E0; Parametr Obce gatunki inwazyjne: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 6510; Parametr Inwazyjne gatunki obce w podszycie i runie: -utrzymanie oceny na poziomie:</p>	<p>A03.01 Intensywne koszenie lub intensyfikacja; A03.03 Zaniechanie/brak koszenia; A04.01 Wypas intensywny; D01 Drogi, ścieżki i drogi kolejowe; D01.02 Drogi, autostrady; E03 Odpady, ścieki; E06 Inne rodzaje aktywności człowieka związane z urbanizacją, przemysłem, etc.; F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja; G05 Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych); H01.02 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych z przelewów burzowych;</p>	<p>A02 Zmiana sposobu uprawy; A03.03 Zaniechanie/brak koszenia; A04.03 Zarzucenie pasterstwa, brak wypasu; A05 Hodowla zwierząt (bez wypasu); A08 Nawożenie (nawozy sztuczne); B02 Gospodarka leśna i plantacyjna i użytkowanie lasów i plantacji; B02.02 Wycinka lasu (wycinka, usunięcie wszystkich drzew); B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; B03 Eksploatacja lasu bez odnawiania czy naturalnego odrastania; E01 Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane;</p>

<p>1355 wydra <i>Lutra lutra</i>.</p>	<p>FV: 91E0; U1: 91E0; Parametr Gatunki ekspansywne roślin zielonych: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 6510; Parametr Ekspansja krzewów i podrostu drzew: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 6510; Parametr Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie: -utrzymanie oceny na poziomie: U2: 91E0; Parametr Udział dobrze zachowanych płatów siedliska: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 6510; Parametr Wojłok (martwa materia organiczna): -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 6510; Parametr Martwe drewno (łącznie zasoby): -utrzymanie oceny na poziomie: U2: 91E0; Parametr Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości: -utrzymanie oceny na poziomie: U2: 91E0; Parametr Naturalność koryta rzecznego (brak regulacji): -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 91E0; Parametr Reżim wodny (w tym rytm zalewów, jeśli występują): -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 91E0; Parametr Wiek drzewostanu: -utrzymanie oceny na poziomie: U2: 91E0; Parametr Pionowa struktura roślinności: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 91E0; Parametr Naturalne odnowienie drzewostanu: -poprawa oceny do poziomu: U1: 91E0; Parametr Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 91E0 (brak); Parametr Inne zniekształcenia (rozeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie): -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 91E0 (brak); Parametr Populacja: -utrzymanie populacji w obszarze: 1188; -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1337, 1355 (udział pozytywnych stwierdzeń gatunku); U1: 1060; -podczas monitoringu przeprowadzonego w 2018 r. nie stwierdzono występowania gatunku; stan siedlisk gatunku nie uległ wyraźnym zmianom; nie planuje się usuwania gatunku z listy przedmiotów ochrony; następny monitoring będzie obejmował inne stanowiska: 1032, 1042 (liczba samców, zagęszczenie wylinek); Parametr Liczebność: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1149 (względna liczebność), 2484 (względna liczebność; na stanowiskach: Barycz Wieś, Kustrzyce, Brody, Zamość); U1: 1037, 2484 (względna liczebność; na stanowiskach: Łdzań OSP, Talar); U2: 1145 (względna liczebność), 2484 (względna liczebność; na stanowiskach: Karczmy, Molenda i Grabia); Parametr Zasiedlenie odcinka rzeki: - brak stwierdzeń gatunku: 1032; Parametr Wskaźnik optymalnego siedliska: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 1032; Parametr Rozkład: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1037; U1: 1037; Parametr Zagęszczenie: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1037; U1: 1037; Parametr Siedlisko: -utrzymanie oceny nie niższej niż poziom: U1: 1188; Parametr Siedlisko potencjalne: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1037; Parametr Siedlisko zasiedlone: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1037; Parametr Udział siedliska kluczowego dla gatunku: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1337, 1355; Parametr Występowanie niezbędnych mikrosiedlisk: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 2484; U1: 2484; Parametr Występowanie określonych gatunków (taksonów) roślin: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1042; Parametr Udział gatunku w zespole ryb i minogów: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1149; U1: 2484; U2: 1145; Parametr Udział roślinności dogodnej dla gatunku: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 1042; Parametr Rośliny nektarodajne: -utrzymanie roślin nektarodajnych, obecne na wszystkich stanowiskach: 1060;</p>	<p>H01.04 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych za pośrednictwem przelewów burzowych lub odpływów ścieków komunalnych; H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; H01.06 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu transportu i infrastruktury niezwiązanych z kanałami/zamiatarkami; H01.09 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych z innych źródeł rozproszonych, niewymienionych powyżej; J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; J02.05.05 Niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy; J02.06.05 Pobór wód powierzchniowych przez farmy rybne; K01.02 Zamulenie; K01.03 Wyschnięcie; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; K02.03 Eutrofizacja (naturalna); K03 Międzygatunkowe interakcje wśród zwierząt; K03.01 Konkurencja.</p>	<p>F01.01 Intensywna hodowla ryb, intensyfikacja; G01 Sporty i różne formy czynnego wypoczynku, rekreacji, uprawiane w plenerze; H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, łądowych, morskich i słonawych); H01.01 Zanieczyszczenia wód powierzchniowych z zakładów przemysłowych; H01.03 Inne zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych; J02 Spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; J02.01 Zasypanie terenu, melioracje i osuszanie-ogólnie; J02.02 Usuwanie osadów (mułu...); J02.02.01 Bagrowanie/ usuwanie osadów limnicznych; J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych; J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód-ogólnie; J02.05.03 Modyfikowanie akwenów wód stojących; J02.05.04 Zbiorniki wodne; J02.06 Pobór wód z wód powierzchniowych; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja.</p>
---------------------------------------	---	---	---

	<p>Parametr Struktura wiekowa: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 2484; -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 2484; -utrzymanie oceny na poziomie: U2: 1145, 2484; -poprawa oceny na poziom: U1: 1149; Parametr Klasa czystości wody: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1037; Parametr Stan ekologiczny wody (klasa jakości wody): -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 2484; Parametr Naturalność koryta rzecznego: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1037; Parametr Charakter otoczenia (antropopresja): -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 1042; Parametr Baza pokarmowa: -utrzymanie stanowisk, na których stwierdzono szczawie Rumex sp., z gatunków stanowiących bazę pokarmową gąsienic:1060; -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1355; U1: 1337; Parametr Rodzaj środowiska: -utrzymanie mozaiki siedlisk łąkowych, szuwarowych: 1060; Parametr EFl+: -utrzymanie oceny na poziomie: U1: 1149; U2: 1145; Parametr Jakość hydromorfologiczna: -utrzymanie oceny nie niższej niż poziom: U1: 1145, 1149, 2484; Parametr Obecność punktowych źródeł zanieczyszczeń: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1032; Parametr Obecność antropogenicznych zmian w budowie koryta: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1032; Parametr Stopień antropopresji: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1337, 1355; Parametr Charakter strefy przybrzeżnej: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1337; Parametr Charakter strefy brzegowej: -utrzymanie oceny na poziomie: FV: 1355;</p>		
<p>Wykaz zadań inwestycyjnych których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem Natura 2000</p>	<p>Kolizja z obszarem: ▪ Brak Kolizja z buforem 1 km: ▪ Brak Kolizja potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu): ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich</p>		

8. ZAŁĘCZAŃSKI ŁUK WARTY - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOOS) PLH100007

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 października 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Załęczański Łuk Warty (PLH100007), (Dz.U. z 14 listopada 2022 r., poz. 2300);

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 8 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Załęczański Łuk Warty PLH100007, (Dz.U.W.Ł. z dnia 10 kwietnia 2014 r., poz. 168);

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi; Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 28 czerwca 2018 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Załęczański Łuk Warty PLH100007 (Dz.U.W.Ł. z dnia 3 lipca 2018 r., poz. 3348);

Przedmiot ochrony	Cele działań ochronnych	Rodzaj zagrożenia istniejącego	Rodzaj zagrożenia potencjalnego
<p>3150 starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion, Potamion</i>; *6210 murawy kserotermiczne (<i>Festuco-Brometea</i>) i ciepłolubne murawy z <i>Asplenion septentrionalis Festucion pallentis</i>); 8210 wapienne ściany skalne ze zbiorowiskami <i>Potentilletalia caulescentis</i>; 8310 jaskinie nieudostępnione do zwiedzania; 9190 kwaśna dąbrowy (<i>Quercion robori-petraeae</i>); *91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnion glutinoso-incanae</i>) i olsy łąkiskowe; *91I0 ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>);</p>	<p>-Zachowanie siedliska w stanie niezmiennym dla 3150, *91E0; -Poprawa stanu ochrony (U2) w kierunku właściwego (FV), w tym przejściowe osiągnięcie stanu niezadawalającego (U1), poprzez odtworzenie i utrzymanie siedliska dla 6210; -Poprawa stanu ochrony w kierunku właściwego (FV) poprzez zamknięcie jaskiń za pomocą odpowiednich krat, nieutrudniających nietoperzom przelotu, na okres od 15 września do 15 kwietnia oraz ograniczenie ruchu turystycznego w okolicach ich stanowisk w tym okresie dla 1324; -W przypadku płatów siedliska położonych na terenie rezerwatu przyrody „Dąbrowa w Niżankowicach” – cele działań ochronnych zgodnie z planem ochrony rezerwatu dla 9190 i *91I0;</p>	<p>B02.02 Wycinka lasu; B02.04 Usuwanie martwych i umierających drzew; E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych; F02.03 Wędkarstwo; F05.04 Kłusownictwo; G01.02 Turystyka piesza, jazda konna i jazda na pojazdach niezmotoryzowanych; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane; G01.04.02 Speleologia; G01.04.03 Rekreacyjna turystyka jaskiniowa; G05.01 Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie; G05.04 Wandalizm; G05.07 Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, łąkowych, morskich i słonawych);</p>	<p>A07 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych w rolnictwie; B01 Zalesianie terenów otwartych; B04 Stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo); C01.01 Wydobywanie piasku i żwiru; C03 Wykorzystywanie odnawialnej energii abiotycznej; C03.03 Produkcja energii wiatrowej; E03.01 Pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych; F03.02.03 Chwyatanie, trucie, kłusownictwo; G01.03 Pojazdy zmotoryzowane;</p>

<p>1037 trzepla zielona <i>Ophiogomphus cecilia</i>; 1096 minóg strumieniowy <i>Lampetra planeri</i>; 1098 minogi czarnomorskie <i>Eudontomyzon</i> spp. (2484 minóg ukraiński <i>Eudontomyzon mariae</i>); 1130 boleń <i>Aspius aspius</i>; 1146 koza złotawa <i>Sabanejewia aurata</i>; 1188 kumak nizinny <i>Bombina bombina</i>; 1324 nocek duży <i>Myotis myotis</i>; 1337 bóbr europejski <i>Castor fiber</i>; 1355 wydra <i>Lutra lutra</i>; 4068 dzwonecznik wonny <i>Adenophora lilifolia</i>; 5339 różanka <i>Rhodeus sericeus amarus</i>.</p>	<p>W przypadku płatów siedliska położonych poza terenem rezerwatu przyrody „Dąbrowa w Niżankowicach” – uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony oraz podjęcie stosownych działań w oparciu o nowe dane dla 9190, *9110; -Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska (FV) dla 8310; -Utrzymanie właściwego stanu ochrony populacji gatunku (FV) dla 1355; -Utrzymanie naturalnego charakteru rzeki Warty dla 1130, 1145; -Uzgodnienie z dzierżawcą wody (obecnie PZW Sieradz) możliwości kontynuowania zarybień podtrzymujących liczebność populacji lokalnej adekwatnie do ubytków w populacji spowodowanych aktywnością wędkarską dla 1130; -Uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i uwarunkowaniach jego ochrony oraz podjęcie stosownych działań w oparciu o nowe dane (dla: 3150, *91E0, 1324, 1130, 1145).</p>	<p>H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; H01.08 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych; J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie-ogólnie; J02.05.05 Niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy; J03.01 Zmniejszenie lub strata określonych cech siedliska; J03.02.01 Zmniejszenie migracji/bariery dla migracji; K01.03 Wyschnięcie; K02 Ewolucja biocenotyczna, sukcesja; K02.02 Nagromadzenie materii organicznej; K02.03 Eutrofizacja (naturalna); L08 Powódź (procesy naturalne); M.01.02 Susze i zmniejszenie opadów.</p>	<p>G05.04 Wandalizm; H01 Zanieczyszczenie wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych); H01.05 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; H01.08 Rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu ścieków z gospodarstw domowych; I01 Obce gatunki inwazyjne; J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie-ogólnie; J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych; J02.05 Modyfikowanie funkcjonowania wód-ogólnie; J02.05.05 Niewielkie projekty hydroenergetyczne, jazy.</p>
<p>Wykaz zadań inwestycyjnych których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem Natura 2000</p>	<p>Kolidują z obszarem: ▪ Rozbudowa DW Nr 486 na odc. Wielun - Działoszyn - odc. Krzeczów – Szczyty (10) Kolidują z buforem 1 km: ▪ Rozbudowa DW Nr 486 na odc. Wielun - Działoszyn - odc. Krzeczów – Szczyty Kolidują potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu): ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich</p>		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie planów zadań ochronnych (PZO) dla obszarów Natura 2000.

W przypadku obszarów Natura 2000 zawierających w swym zasięgu rezerwaty przyrody za źródło informacji w zakresie przedmiotów ochrony przyjęto zarządzenia w sprawie planów ochrony rezerwatów – obszary oznaczone (1). W przypadku braku PZO oraz planu ochrony rezerwatu za źródło informacji na temat celu działań ochronnych oraz rodzaju zagrożeń przyjęto SDFy – obszary oznaczone (2).

* – Siedlisko przyrodnicze/gatunek o znaczeniu priorytetowym zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (t.j. z 30.10.2014 r., poz. 1713).

Parametry/wskaźniki stanu ochrony [FV (stan właściwy), U1 (niezadowolający), U2 (zły)] zostały oparte na podstawie wskaźników stanu zachowania zawartych w metodyce monitoringu, o której mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, a także raportów, o których mowa w art. 38 tej ustawy.

(1) – w przypadku obszarów Natura 2000 pokrywających się z rezerwatem przyrody i nieposiadających planu zadań ochronnych za źródło informacji w zakresie przedmiotu ochrony, celu działań ochronnych oraz rodzaju zagrożeń przyjęto zarządzenia w sprawie planu ochrony dla rezerwatu przyrody lub zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody.

(2) – w przypadku obszarów Natura 2000 nieposiadających planu zadań ochronnych za źródło informacji w zakresie przedmiotu ochrony, celu działań ochronnych oraz rodzaju zagrożeń przyjęto SDFy.

ZAŁĄCZNIK 6.

OCENA REALIZACJI ZAPISÓW PLANU ROZWOJU NA CELE, PRZEDMIOTY OCHRONY I OBOWIĄZUJĄCE ZAKAZY W PARKACH KRAJOBRAZOWYCH, OBSZARACH CHRONIONEGO KRAJOBRAZU I ZESPOŁACH PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWYCH POŁOŻONYCH W ZASIĘGU PLANOWANYCH INWESTYCJI

Tab. 1. Ocena realizacji zapisów *Planu rozwoju* na cele, przedmioty ochrony i obowiązujące zakazy w parkach krajobrazowych. Wymieniono tylko obszary położone w zasięgu planowanych inwestycji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie obowiązujących aktów prawnych oraz informacji uzyskanej od Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego

1. PARK KRAJOBRAZOWY WZNIESIEŃ ŁÓDZKICH			
Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> , których realizacja może potencjalnie wpływać na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
UCHWAŁA NR LV/1545/10 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie: dostosowania formy prawnej Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich (Dz.U.W.Ł. Nr 165 z 9 czerwca 2010 r. poz. 1359)	1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940) (nie dotyczy: - realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę parku krajobrazowego.)	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – uwzględnienie wymogów ochrony środowiska; – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych.
	2. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych; – lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych.
	3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – podczas prowadzenia prac inwestycyjnych zabezpieczenie przed mechanicznymi uszkodzeniami drzew i krzewów nie przeznaczonych do wycinki; – ograniczenie wycinki drzew; – wprowadzenie nasadzeń kompensacyjnych, – wprowadzenie nasadzeń kompensacyjnych rodzimymi gatunkami drzew (wraz z monitoringiem 5-letnim i uzupełnieniami nasadzonych drzew, które się nie przyjęły).
	4. pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych

			<p>i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie dopuszczanie do długotrwałego zawodnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoisk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	7. likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie zmian stosunków wodnych j.w. – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz renaturyzacja terenów bagienno-torfowiskowych.
	8. utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	9. organizowania rajdów motorowych i samochodowych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
<p>* zakazy nie dotyczą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony; 2) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa; 3) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym; 4) realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 503 ze zm.). 			
Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem Parku	<p>Kolidują potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich 		

2. PARK KRAJOBRAZOWY MIĘDZYRZECZA WARTY I WIDAWKI			
Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> , którego realizacja może potencjalnie wpływać na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
ROZPORZĄDZENIE Nr 9/2006 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO z dnia 11 stycznia 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Międzyrzecza i Widawki (Dz.U.W.Ł. Nr 20 z 23 stycznia 2006 r., poz. 194)	1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, ze zm.) ⁽¹⁾ , za wyjątkiem tych przedsięwzięć, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na walory przyrodnicze parku krajobrazowego*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – uwzględnienie wymogów ochrony środowiska; – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych.
ROZPORZĄDZENIE Nr 1/2008 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO z dnia 11 stycznia 2008 r. zmieniające rozporządzenie Wojewody łódzkiego w sprawie Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki (Dz.U.W.Ł. Nr 17	<p>⁽¹⁾aktualnie w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.) art. 51 jest uchylony. Obowiązuje art. 59 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940).</p> <p>2. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i</p>	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych;

z 17 stycznia 2008 r., poz. 204)	miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej*		– lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych.
	3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej, zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego, albo budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– podczas prowadzenia prac inwestycyjnych zabezpieczenie przed mechanicznymi uszkodzeniami drzew i krzewów nie przeznaczonych do wycinki; – ograniczenie wycinki drzew; – wprowadzenie nasadzeń kompensacyjnych rodzimymi gatunkami drzew (wraz z monitoringiem 5-letnim i uzupełnieniami nasadzonych drzew, które się nie przyjęły).
	4. pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu.	Nie dotyczy
	5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budowa, odbudowa, utrzymaniem, remontem lub naprawa urządzeń wodnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – nie dopuszczanie do długotrwałego zawodnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoisk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	7. budowa nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów następujących rzek: Warty, Widawki, Grabi, Niecieczy, Oleśnicy, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej oraz terenów istniejącej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej z wyłączeniem strefy zagrożenia powodziowego (nie dotyczy przedsięwzięć realizowanych na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia).	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	8. likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie zmian stosunków wodnych j.w. – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz renaturyzacja terenów bagienno-torfowiskowych.
	9. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu.	Nie dotyczy

	10. prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	11. utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	12. organizowania rajdów motorowych i samochodowych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	13. używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych *	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	* zakazy nie dotyczą : 1) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony; 2) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa; 3) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym; 4) realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 503 ze zm.).		
Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem Parku	Kolidują z obszarem: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozbudowa DW Nr 480 na odc. Widawa – Burzenin (15).¹⁶⁹ Kolidują z buforem do 0,5 km: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozbudowa DW Nr 480 na odc. Widawa – Burzenin (15) Kolidują potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu): <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich 		

3. SULEJOWSKI PARK KRAJOBRAZOWY			
Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> , którego realizacja może potencjalnie wpłynąć na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
UCHWAŁA Nr XLVII/614/18 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie Sulejowskiego Parku Krajobrazowego (Dz.U.W.Ł. z 2018 r., poz. 1342)	1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940) (nie dotyczy : realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe i przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę parku krajobrazowego.)	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– uwzględnienie wymogów ochrony środowiska; – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych.
	2. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych; – lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych.
	3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego, lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych (nie dotyczy : 1) zadrzewień na obszarach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studiach	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– podczas prowadzenia prac inwestycyjnych zabezpieczenie przed mechanicznymi uszkodzeniami drzew i krzewów nie przeznaczonych do wycinki; – ograniczenie wycinki drzew; – wprowadzenie nasadzeń kompensacyjnych rodzimymi gatunkami drzew (wraz z monitoringiem 5-letnim i uzupełnieniami nasadzonych drzew, które się nie przyjęły).

¹⁶⁹ W nawiasie podano numer zgodny z tabelą zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w latach 2026-2036

	<p>uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin; 2) usuwania drzew lub krzewów w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego)</p>		
	<p>4. pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów</p>	<p>Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych (<u>nie dotyczy</u> terenu położonego w miejscowości Barkowice Mokre w gminie Sulejów, obejmującego działki o nr ewid.: 1414/1, 1414/5, 1414/6, 1415/5, 1415/11, 1415/12, 1415/6, 1415/8, 1415/9, 1416/1, 1416/6, 1416/9, 1416/10 obręb Barkowice)</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrekultywować poza obszarem.
	<p>6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – nie dopuszczanie do długotrwałego zawodnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoisk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	<p>7. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej; Natomiast dla terenu: 1) położonego w miejscowości Barkowice w Gminie Sulejów, obejmującego działki o nr ewid.: 315/2, 344/1, 344/2, 343, 342, 341/1, 341/2, 341/3, 340/1, 340/3, 339/1, 339/3, 338/1, 338/3, 337/1, 337/3, 336/1, 336/3, 335/1, 335/3, 334/1, 334/3, 333/5, 333/9, 333/3, 333/7, 332/9, 332/6, 332/8, 332/10, 332/11, 332/5, 331/1, 331/3, 326/5, 329/1, 329/5, 329/6, 328/1, 328/5, 328/6, 327/10, 327/11, 327/8, 326/6,</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych),, – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.

	<p>327/6, 326/3, 324/3, 324/7, 324/6, 323/5, 323/6, 1482/5, 323/3, 322/3, 322/6, 322/7, 322/8, 322/9, 322/10, 321/2, 325/1, 325/2, 1482/6, 408/1, 1482/7 obręb Barkowice;</p> <p>2) położonego w miejscowości Dąbrowa nad Czarną w Gminie Aleksandrów, obejmującego działki usytuowane po południowej stronie drogi gminnej – stanowiącej działkę o nr ewid. 65 obręb Dąbrowa nad Czarną;</p> <p>3) położonego w miejscowości Ostrów w Gminie Aleksandrów, obejmującego działki usytuowane po północnej i południowej stronie drogi gminnej – stanowiącej działkę o nr ewid. 104 obręb Ostrów;</p> <p>4) położonego w miejscowości Ostrów w Gminie Aleksandrów, obejmującego działki usytuowane po wschodniej i zachodniej stronie drogi gminnej – stanowiącej działkę o nr ewid. 119/2 obręb Ostrów; przyjmuje brzmienie: „budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 40 m od:</p> <p>a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne – z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej”.</p>		
	<p>8. likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie zmian stosunków wodnych jak w pkt 6., – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz renaturyzacja terenów bagienno-torfowiskowych,
	<p>9. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych</p>	<p>Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>10. prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową</p>	<p>Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>11. utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych</p>	<p>Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>12. organizowania rajdów motorowych i samochodowych</p>	<p>Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>13. używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych</p>	<p>Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>(zakazy <u>nie</u> dotyczą:</p> <p>1) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego o mocy silnika do 4 kW na obszarze Zbiornika Sulejowskiego zawartym od linii łączącej cypel we wsi Lubiaszów i miejscowość Zarzęcin do linii wyznaczonej przez początek zwężenia Zbiornika Sulejowskiego na wysokości miejscowości Barkowice Mokre, zgodnie z załącznikiem nr 3 do niniejszej uchwały;</p> <p>2) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na obszarze Zbiornika Sulejowskiego zawartym od tamy w miejscowości Smardzewice do linii Bronisławów – cypel na wysokości wsi Lubiaszów – wieś Zarzęcin, zgodnie z załącznikiem nr 3 do niniejszej uchwały;</p> <p>3) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego należącego do Polskiego Związku Wędkarskiego podczas pełnienia obowiązków patrolowych i interwencyjnych na całym obszarze Zbiornika Sulejowskiego).</p>		
<p>Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem Parku</p>	<p>Kolizja potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich 		

4. ZAŁĘCZAŃSKI PARK KRAJOBRAZOWY			
Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> , którego realizacja może potencjalnie wpływać na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
ROZPORZĄDZENIE NR 45/2005 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie Załączniańskiego Parku Krajobrazowego w granicach województwa łódzkiego (Dz.U.W.Ł. Nr 348 z 2005 r., poz. 3119)	1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, ze zm.) ⁽¹⁾ , za wyjątkiem tych przedsięwzięć, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na walory przyrodnicze parku krajobrazowego* ⁽¹⁾ aktualnie w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.) art. 51 jest uchylony. Obowiązuje art. 59 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940)*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– uwzględnienie wymogów ochrony środowiska; – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych.
ROZPORZĄDZENIE Nr 14/2008 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO z dnia 4 czerwca 2008 r. zmieniające rozporządzenie Wojewody łódzkiego w sprawie Załączniańskiego Parku Krajobrazowego w granicach województwa łódzkiego (Dz.U.W.Ł. Nr 198 z 2008 r., poz. 1860)	2. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych; – lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych.
	3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– podczas prowadzenia prac inwestycyjnych zabezpieczenie przed mechanicznymi uszkodzeniami drzew i krzewów nie przeznaczonych do wycinki; – ograniczenie wycinki drzew; – wprowadzenie nasadzeń kompensacyjnych rodzimymi gatunkami drzew (wraz z monitoringiem 5-letnim i uzupełnieniami nasadzonych drzew, które się nie przyjęły).
	4. pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt w granicach projektowanego obszaru Natura 2000 Załączniański Łuk Warty, kod obszaru PLH100007*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – nie dopuszczanie do długotrwałego zawodnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoisk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego

			<p>naturalnego ciek lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód;</p> <ul style="list-style-type: none"> – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	7. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegu rzeki Warty, za wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybactwie, oraz obiektów zlokalizowanych na terenach istniejącej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej z wyłączeniem strefy zagrożenia powodziowego* (nie dotyczy: obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego)	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych),, – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	8. likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie zmian stosunków wodnych jak w pkt.6. – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz renaturyzacja terenów bagienno-torfowiskowych.
	9. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	10. prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	11. utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	12. organizowania rajdów motorowych i samochodowych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	13. używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
* zakazy nie dotyczą :			
1) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony;			
2) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa;			
3) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym;			
4) realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 503 ze zm.).			
Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem Parku	Inwestycja granicząca z Parkiem: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozbudowa DW Nr 486 na odc. Wielun - Działoszyn - odc. Krzczów – Szczyty (10)¹⁷⁰ Kolidują z buforem do 0,5 km: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozbudowa DW Nr 486 na odc. Wielun - Działoszyn - odc. Krzczów – Szczyty (10) Kolidują potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu): <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich 		

¹⁷⁰ W nawiasie podano numer zgodny z tabelą zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w latach 2026-2036

5. SPALSKI PARK KRAJOBRAZOWY				
Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> , którego realizacja może potencjalnie wpływać na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy	
<p>ROZPORZĄDZENIE NR 26/2006 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO z dnia 13 lipca 2006 r. w sprawie Spalskiego Parku Krajobrazowego (Dz.U.W.Ł. Nr 258 z 24 lipca 2006 r., poz. 1990)</p> <p>Zakazy zawarte w rozporządzeniu uchylone wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi w Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej nr sygn. akt IISA/ŁD266/15 z dnia 17 czerwca 2015 r.** (Dz.U.W.Ł. z 7 września 2015 r., poz. 3466)</p> <p>**Jednakże na podstawie informacji uzyskanej od Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego, zgodnie z interpretacją Departamentu Prawnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego, dla Spalskiego PK zakazy obowiązują.</p> <p>Należy podkreślić, że Prognoza nie rozstrzyga powyższych wątpliwości.</p>	<p>1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, ze zm.)⁽¹⁾, za wyjątkiem tych przedsięwzięć, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na walory przyrodnicze parku krajobrazowego*</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uwzględnienie wymogów ochrony środowiska; – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych. 	
	<p>⁽¹⁾aktualnie w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.) art. 51 jest uchylony. Obowiązuje art. 59 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940).</p>	<p>2. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej*</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych; – lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych.
	<p>3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych*</p>	<p>4. pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt*</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podczas prowadzenia prac inwestycyjnych zabezpieczenie przed mechanicznymi uszkodzeniami drzew i krzewów nie przeznaczonych do wycinki; – ograniczenie wycinki drzew; – wprowadzenie nasadzeń kompensacyjnych rodzimymi gatunkami drzew (wraz z monitoringiem 5-letnim i uzupełnieniami nasadzonych drzew, które się nie przyjęły).
	<p>4. pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt*</p>	<p>5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*</p>	<p>Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*</p>	<p>6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – chrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
			<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – nie dopuszczanie do długotrwałego zawadnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoisk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód;

			<ul style="list-style-type: none"> – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	7. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej* (nie dotyczy: obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego)	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	8. likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie zmian stosunków wodnych jak w pkt. 6. – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradel oraz renaturyzacja terenów bagienno-torfowiskowych.
	9. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	10. prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	11. utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	12. organizowania rajdów motorowych i samochodowych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	13. używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	* zakazy nie dotyczą : 1) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony; 2) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa; 3) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym; 4) realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 503 ze zm.).		
Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem Parku	Inwestycja granicząca z Parkiem: ▪ Rozbudowa DW Nr 726 na odc. Ul. Mazowiecka w Rzeczy (17) Kolizja z buforem do 0,5 km: ▪ Rozbudowa DW Nr 726 na odc. Ul. Mazowiecka w Rzeczy (17) Kolizja potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu): ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich		

6. BOLIMOWSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> , którego realizacja może potencjalnie wpływać na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
UCHWAŁA NR LXI/1684/10 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 26 października 2010 r. w sprawie:	1. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. Nr 62, poz. 627, ze zm.) ⁽¹⁾ , za wyjątkiem tych przedsięwzięć, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – uwzględnienie wymogów ochrony środowiska; – możliwość realizacji inwestycji uzależniona od decyzji środowiskowych.

<p>powiększenia obszaru Bolimowskiego Parku Krajobrazowego znajdującego się w granicach województwa łódzkiego (Dz.U.W.Ł. Nr 342 z 1 grudnia 2010 r., poz. 3013)</p> <p>Zakazy zawarte w Rozporządzeniu Wojewody łódzkiego z dnia 17 października 2005 r. nr 36/2005 w sprawie Bolimowskiego Parku Krajobrazowego uchylone wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi w Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej nr sygn. akt IISA/ŁD265/15 z dnia 17 czerwca 2015 r.** (Dz.U.W.Ł. z 7 września 2015 r., poz. 3465)</p> <p>**Jednakże na podstawie informacji uzyskanej od Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa łódzkiego, zgodnie z interpretacją Departamentu Prawnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa łódzkiego, dla Spalskiego PK zakazy obowiązują. W związku z powyższym, zgodnie z sugestią ZPKWŁ analogicznie w Prognozie potraktowano zakazy dla Bolimowskiego PK.</p> <p>Należy podkreślić, że Prognoza nie rozstrzyga powyższych wątpliwości.</p>	<p>wplywu na walory przyrodnicze parku krajobrazowego*</p> <p>⁽¹⁾aktualnie w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.) art. 51 jest uchylony. Obowiązuje art. 59 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940).</p>		
	<p>2. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych; – lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych.
	<p>3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podczas prowadzenia prac inwestycyjnych zabezpieczenie przed mechanicznymi uszkodzeniami drzew i krzewów nie przeznaczonych do wycinki; – ograniczenie wycinki drzew; – wprowadzenie nasadzeń kompensacyjnych rodzimymi gatunkami drzew (wraz z monitoringiem 5-letnim i uzupełnieniami nasadzonych drzew, które się nie przyjęły).
	<p>4. pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;</p>	<p>Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	<p>6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – nie dopuszczanie do długotrwałego zawodnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoiśk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	<p>7. budowania nowych obiektów budowlanych pasie szerokości 100 m od linii brzegowej jezior, rzeki Rawki i zbiorników retencyjnych utworzonych na tej rzece oraz w pasie o szerokości 50 m od pozostałych rzek i innych zbiorników wodnych – z wyjątkiem obiektów</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych

	służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej (<u>nie dotyczy</u> : obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego);		i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	8. likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie zmian stosunków wodnych jak w pkt. 6. – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradel oraz renaturyzacja terenów bagienno-torfowiskowych.
	9. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	10. prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	11. utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
* zakazy <u>nie dotyczą</u> : 1) wykonywania zadań wynikających z planu ochrony; 2) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa; 3) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym; 4) realizacji inwestycji celu publicznego w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 503 ze zm.).			
Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem Parku		Kolidują potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu): ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich	

Tab. 2. Ocena realizacji zapisów Planu rozwoju na cele, przedmioty ochrony i obowiązujące zakazy w obszarach chronionego krajobrazu. Wymieniono tylko obszary położone w zasięgu planowanych inwestycji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie obowiązujących aktów prawnych.

1. OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU DOLINA PROSNY			
Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy Planu rozwoju, którego realizacja może potencjalnie wpłynąć na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
UCHWAŁA NR XXX/398/16 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 29 listopada 2016 r.	1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych; lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych.
	2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940) (nie dotyczy realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu może być wymagane, realizowanych na terenie gminy i miasta Wieruszów)	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych, ochrona retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej), utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych,
	3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych (nie dotyczy prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody)	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> podczas prowadzenia prac inwestycyjnych zabezpieczenie przed mechanicznymi uszkodzeniami drzew i krzewów nie przeznaczonych do wycinki; ograniczenie wycinki drzew; wprowadzenie nasadzeń kompensacyjnych rodzimymi gatunkami drzew (wraz z monitoringiem 5-letnim i uzupełnieniami nasadzonych drzew, które się nie przyjęły).
	4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów*	Zapisy Planu rozwoju nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, nie dopuszczanie do długotrwałego zawodnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoisk wód, w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczny wpływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych;

			<ul style="list-style-type: none"> - w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; - zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie zmian stosunków wodnych j.w. - ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz renaturyzacja terenów bagiennie-torfowiskowych.
	8. budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym wydawanym na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne: - z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej; - w części Obszaru położonego na terenie Gminy Bolesławiec, zostaje rozszerzony o treść: "z wyłączeniem zakazu, co do nieruchomości zabudowanych znajdujących się w strefie"; - w części Obszaru położonego na terenie Gminy Łubnice, przyjmuje brzmienie: "lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 50 m od linii brzegowej rzeki Proсны i rzeki Pyszny, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej"; - w części Obszaru położonego na terenie Gminy Mokrsko, przyjmuje brzmienie: "lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 20 m od linii brzegowej rzeki Ożarki i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej"; - w części Obszaru położonego na terenie Gminy Skomlin, przyjmuje brzmienie: "lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 50 m od linii brzegowej rzeki Proсны, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej" <u>(nie dotyczy:</u> - lokalizacji obiektów na terenach określonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wieruszów, przyjętym uchwałą nr XXV/191/2016 Rady Miejskiej w Wieruszowie z dnia 24 maja 2016 r., jako tereny pod zabudowę oraz tereny infrastruktury technicznej; - terenu położonego w miejscowości Mesznary w gminie Wieruszów, obejmującego działki o nr ewid.: 2876, 2877, 2878, 2879, 2880, 2881, 2882, 2883, 2884, 2885, 2886, 2887, 2888, 2889, 2890, 3267, 2892, 2893, 2894, 2895, 2896, 2994, 2995, 2996,	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych),, - zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, - projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczny spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; - w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; - zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.

	<p>3348, 3000, 3001, 3002, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2838, 2839 obręb Klatka; - obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego)</p>		
	<p>* zakazy <u>nie dotyczą</u>:</p> <p>1) terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalin przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały; 2) lokalizacji obiektów na terenach określonych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wieruszów, przyjętym uchwałą nr XXV/191/2016 Rady Miejskiej w Wieruszowie z dnia 24 maja 2016 r., jako tereny pod zabudowę oraz tereny infrastruktury technicznej; 3) terenu położonego w miejscowości Mieszary w gminie Wieruszów, obejmującego działki o nr ewid.: 2876, 2877, 2878, 2879, 2880, 2881, 2882, 2883, 2884, 2885, 2886, 2887, 2888, 2889, 2890, 3267, 2892, 2893, 2894, 2895, 2896, 2994, 2995, 2996, 3348, 3000, 3001, 3002, 2832, 2833, 2834, 2835, 2836, 2837, 2838, 2839 obręb Klatka).</p>		
<p>Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z OCHK</p>	<p>Inwestycja granicząca z obszarem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozbudowa DW Nr 450 na odc. Mirków – Wieruszów (8).¹⁷¹ 		

2. OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU DOLINY WOLBÓRKI

Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> , którego realizacja może potencjalnie wpływać na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
<p>UCHWAŁA NR XXXI/613/12 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 18 grudnia 2012 r.</p>	<p>1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych; – lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych.
	<p>2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940)</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych, – ochrona retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej), – utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, – budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych,
	<p>3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych (<u>nie dotyczy</u> prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody)</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podczas prowadzenia prac inwestycyjnych zabezpieczenie przed mechanicznymi uszkodzeniami drzew i krzewów nie przeznaczonych do wycinki; – ograniczenie wycinki drzew; – wprowadzenie nasadzeń kompensacyjnych rodzimymi gatunkami drzew (wraz z monitoringiem 5-letnim i uzupełnieniami nasadzonych drzew, które się nie przyjęły).
	<p>4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu (<u>nie dotyczy</u> terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalin przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia)</p>	<p>Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym,</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych),

¹⁷¹ W nawiasie podano numer zgodny z tabelą zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w latach 2026-2036.

	przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych		– nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalną gospodarką wodną lub rybacką	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – nie dopuszczanie do długotrwałego zawodnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoiśk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie zmian stosunków wodnych j.w. – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz renaturyzacja terenów bagienno-torfowiskowych.
	8. lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej (nie dotyczy obowiązujących w dniu wejścia w życie rozporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy i decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego)	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z OCHK		Kolidują potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu): ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich	

3. OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU DOLINY WIDAWKI

Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy Planu rozwoju, którego realizacja może potencjalnie wpływać na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
UCHWAŁA NR XIV/237/11 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 30 sierpnia 2011 r.	1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych; – lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych.
(zmiany: UCHWAŁA NR XXII/422/12	2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r.	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko,

<p>SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 27 marca 2012 r.; UCHWAŁA NR XXXI/661/12 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 18 grudnia 2012 r.)</p>	<p>o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940). (nie dotyczy Obszaru położonego na terenie gminy Widawa)</p>		<ul style="list-style-type: none"> – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych, – ochrona retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej), – utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, – budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych,
	<p>3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych (nie dotyczy prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody)</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podczas prowadzenia prac inwestycyjnych zabezpieczenie przed mechanicznymi uszkodzeniami drzew i krzewów nie przeznaczonych do wycinki; – ograniczenie wycinki drzew; – wprowadzenie nasadzeń kompensacyjnych rodzimymi gatunkami drzew (wraz z monitoringiem 5-letnim i uzupełnieniami nasadzonych drzew, które się nie przyjęły).
	<p>4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu (nie dotyczy: - terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalni przed dniem wejścia w życie niniejszej Uchwały; - Obszaru położonego na terenie gmin Masłowice, Widawa, Wielgomłyny, Wola Krzysztoporska; - Obszaru położonego na działkach o nr ewid. 45/3, 45/4, 45/5, 45/8, 45/9, 45/10, obręb Bukowa, w gminie Bełchatów); - Obszaru położonego na terenie gminy Kluki, na działkach o nr ewid. 74, 75, 83 - obręb Kuźnica Kaszewska; 625, 626/1, 626/2, 627/1 - obręb Osina; 792/1, 792/2, 793, 794, 795, 796, 797/1, 797/2, 741/1, 741/2, 742, 743/1, 743/2, 801/1, 801/2, 802, 803/1, 803/2 - obręb Zarzeczce; 364, 365, 359, 361, 1467 - obręb Trząs, w obrębie już wyznaczonych oraz nowo wyznaczanych obszarów górniczych.”</p>	<p>Zapisy Planu rozwoju nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych (nie dotyczy: - Obszaru położonego na terenie gminy Masłowice oraz Obszaru położonego na działkach o nr ewid. 45/3, 45/4, 45/5, 45/8, 45/9, 45/10, obręb Bukowa, w gminie Bełchatów.”; - Obszaru położonego na terenie gminy Kluki, na działkach o nr ewid. 74, 75, 83 - obręb Kuźnica Kaszewska; 625, 626/1, 626/2, 627/1 - obręb Osina; 792/1, 792/2, 793, 794, 795, 796, 797/1, 797/2, 741/1, 741/2, 742, 743/1, 743/2, 801/1, 801/2, 802, 803/1, 803/2 - obręb Zarzeczce; 364, 365, 359, 361, 1467 - obręb Trząs, w obrębie już wyznaczonych oraz nowo</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.

	wyznaczanych obszarów górniczych.”)		
	6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – nie dopuszczanie do długotrwałego zawodnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoisk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie zmian stosunków wodnych j.w. – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz renaturyzacja terenów bagienno-torfowiskowych.
Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z OCHK	Inwestycja granicząca z obszarem: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozbudowa DW Nr 480 na odc. Chociw – Klęcz (14).¹⁷² Kolidują z buforem do 0,5 km: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozbudowa DW Nr 480 na odc. Chociw – Klęcz (14) 		

4. NADWARCIAŃSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> , którego realizacja może potencjalnie wpływać na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
UCHWAŁA NR XXXI/614/12 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 18 grudnia 2012 r.	1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych; – lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych.
(zmiana: UCHWAŁA NR L/909/14 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 26 sierpnia 2014 r.)	2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940) (nie dotyczy: - realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu może być wymagane, na terenach już zainwestowanych w części Obszaru położonego w sąsiedztwie elektrowni wiatrowej w Siedlątkowie na terenie gminy Pęczniew; - części Obszaru położonego na zurbanizowanych i zainwestowanych	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych, – ochrona retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej), – utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, – budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych,

¹⁷² W nawiasie podano numer zgodny z tabelą zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w latach 2026-2036

	<p>terenach miasta Sieradz - dzielnicy Monice, terenów Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz w rejonie Wzgórza Zamkowego)</p>		
	<p>3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych (nie dotyczy prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody)</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podczas prowadzenia prac inwestycyjnych zabezpieczenie przed mechanicznymi uszkodzeniami drzew i krzewów nie przeznaczonych do wycinki; – ograniczenie wycinki drzew; – wprowadzenie nasadzeń kompensacyjnych rodzimymi gatunkami drzew (wraz z monitoringiem 5-letnim i uzupełnieniami nasadzonych drzew, które się nie przyjęły).
	<p>4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu (nie dotyczy terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalin przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały)</p>	<p>Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	<p>6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalną gospodarką wodną lub rybacką (nie dotyczy części Obszaru, na których realizuje się przedsięwzięcia związane z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym miasta Sieradz)</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – nie dopuszczanie do długotrwałego zawodnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoisk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	<p>7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie zmian stosunków wodnych j.w. – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz renaturyzacja terenów bagienno-torfowiskowych.
	<p>8. lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej; zakaz dotyczy również: 1) pasa o szerokości 10 m na działce oznaczonej numerem ewidencyjnym 14/2, położonej w obrębie geodezyjnym Uniejów; 2) pasa o szerokości 20 m na działkach oznaczonych numerami</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych),, – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych;

	<p>ewidencyjnymi 74/2, 74/3, 75/1, 75/2, położonych w obrębie geodezyjnym Zielerń; 3) pasa o szerokości 40 m na działkach oznaczonych numerami ewidencyjnymi 2146/8, 2146/21, 2146/23, położonych w obrębie geodezyjnym Uniejów.” (nie dotyczy: - obowiązujących w dniu wejścia w życie uchwały miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; - lokalizacji obiektów związanych z obsługą ruchu turystycznego, takich jak budynki pensjonatowe, hotelowe, rekreacji sezonowej, usługowej, urządzeń sportu i rekreacji oraz obiektów służb bezpieczeństwa, w części Obszaru położonego na terenie gminy Pęczniew; - części Obszaru położonego na zurbanizowanych i zainwestowanych terenach miasta Sieradz - dzielnicy Monice, terenów Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz w rejonie Wzgórza Zamkowego; - nie dotyczy lokalizowania obiektów budowlanych na działkach oznaczonych następującymi numerami ewidencyjnymi: 5/9, 5/10, 6/1, 6/3, 6/5, 12/1, 12/2, 12/3, 12/4, 12/5, 12/6, 12/8, 12/9, 12/10, 12/11, 13, 14/3, 2146/25, 2146/27, 2146/29, 2146/30, 2146/31, położonych w obrębie geodezyjnym Uniejów)</p>		<ul style="list-style-type: none"> - w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; - zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
<p>Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z OCHK</p>	<p>Kolizja potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich 		

5. PILICZAŃSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> , którego realizacja może potencjalnie wpływać na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
<p>UCHWAŁA NR XXII/407/12 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 27 marca 2012 r.</p>	<p>1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką (nie dotyczy wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane: 1) na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego; 2) poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy)</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych; - lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych.
	<p>2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych, - ochrona retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej),

	<p>środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940) (nie dotyczy realizacji przedsięwzięć, dla których nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko)</p>		<ul style="list-style-type: none"> – utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, – budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych,
	<p>3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych (nie dotyczy: - prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody; - wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane: 1) na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego; 2) poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy)</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podczas prowadzenia prac inwestycyjnych zabezpieczenie przed mechanicznymi uszkodzeniami drzew i krzewów nie przeznaczonych do wycinki; – ograniczenie wycinki drzew; – wprowadzenie nasadzeń kompensacyjnych rodzimymi gatunkami drzew (wraz z monitoringiem 5-letnim i uzupełnieniami nasadzonych drzew, które się nie przyjęły).
	<p>4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu (nie dotyczy: - terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalin przed dniem wejścia w życie niniejszej Uchwały; - Obszaru położonego na terenie działek o nr ewid.: 561, 560, 559/1, 559/2, 347, 348, 349, 350/1, 350/2, 351/1, 351/2, 352, 353, 354/1, 354/2, 355/1, 355/2, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 566, 574, 104, 579, 569 obręb Stara Kolonia oraz działek o nr ewid.: 177, 178, 179, 180, 181/1, 181/2, 182/1, 182/2, 183, 184, 185/1, 185/2, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196/1, 196/2, 197, 198, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207/1, 207/3, 207/4, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 254, 255, 256, 257, 258/1, 258/2, 259, 260/2, 260/3, 260/4, 261/1, 261/2, 262, 263, 264/1, 264/2, 265/1, 265/2, 265/3, 266, 267, 637, 268, 269, 270, 271, 272/1, 272/2, 273/1, 273/2, 273/3, 273/4, 274/1, 274/2, 275, 276, 277, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286/1, 286/2, 287, 288/1, 288/2, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295/1, 295/2, 296, 297/1, 297/2, 298, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 395/1, 395/2, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431,</p>	<p>Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu</p>	<p>Nie dotyczy</p>

<p>432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 278, 199, 253, 299</p> <p>obręb Wolica, na terenie sołectw Stara Kolonia oraz Wolica, w gminie Aleksandrów, powiat piotrkowski, w obrębie już wyznaczonych oraz nowo wyznaczanych obszarów górniczych, w odległości nie mniejszej niż 250 m od granicy rezerwatu Diabla Góra;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Obszaru położonego na terenie gminy Wielgomłyny; - terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej Uchwały; - terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w uchwalonych po dniu wejścia w życie niniejszej Uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, dla których przeprowadzona procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru) 		
<p>5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych</p> <p>(nie dotyczy Obszaru położonego na terenie działek o nr ewid.: 561, 560, 559/1, 559/2, 347, 348, 349, 350/1, 350/2, 351/1, 351/2, 352, 353, 354/1, 354/2, 355/1, 355/2, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 566, 574, 104, 579, 569 obręb Stara Kolonia oraz działek o nr ewid.: 177, 178, 179, 180, 181/1, 181/2, 182/1, 182/2, 183, 184, 185/1, 185/2, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196/1, 196/2, 197, 198, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207/1, 207/3, 207/4, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 254, 255, 256, 257, 258/1, 258/2, 259, 260/2, 260/3, 260/4, 261/1, 261/2, 262, 263, 264/1, 264/2, 265/1, 265/2, 265/3, 266, 267, 637, 268, 269, 270, 271, 272/1, 272/2, 273/1, 273/2, 273/3, 273/4, 274/1, 274/2, 275, 276, 277, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286/1, 286/2, 287, 288/1, 288/2, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295/1, 295/2, 296, 297/1, 297/2, 298, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318,</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, - zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), - nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.

	<p>395/1, 395/2, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 278, 199, 253, 299 obręb Wolica, na terenie sołectw Stara Kolonia oraz Wolica, w gminie Aleksandrów, powiat piotrkowski, w obrębie już wyznaczonych oraz nowo wyznaczanych obszarów górniczych, w odległości nie mniejszej niż 250 m od granicy rezerwatu Diabla Góra; - wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane: 1) na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego; 2) poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy)</p>		
	<p>6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybactwa (nie dotyczy wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane: 1) na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego; 2) poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy)</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – nie dopuszczanie do długotrwałego zawodnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoisk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	<p>7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie zmian stosunków wodnych j.w. – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradel oraz renaturyzacja terenów bagienny-torfowiskowych.
<p>Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z OCHK</p>	<p>Kolizja z obszarem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozbudowa DW Nr 785 na odc. Silnica – Silniczka (1).¹⁷³ 		

¹⁷³ W nawiasie podano numer zgodny z tabelą zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w latach 2026-2036

6. OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU PRADOLINY WARSZAWSKO – BERLIŃSKIEJ			
Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> , którego realizacja może potencjalnie wpływać na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
ROZPORZĄDZENIE NR 6/2009 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO z dnia 24 marca 2009 r.	1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych; – lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych.
	2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940)	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych, – ochrona retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej), – utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, – budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych,
	3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – podczas prowadzenia prac inwestycyjnych zabezpieczenie przed mechanicznymi uszkodzeniami drzew i krzewów nie przeznaczonych do wycinki; – ograniczenie wycinki drzew; – wprowadzenie nasadzeń kompensacyjnych rodzimymi gatunkami drzew (wraz z monitoringiem 5-letnim i uzupełnieniami nasadzonych drzew, które się nie przyjęły).
	4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – nie dopuszczanie do długotrwałego zawodnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoisk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie zmian stosunków wodnych j.w. – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz renaturyzacja terenów bagienno-torfowiskowych.

	<p>* zakazy nie dotyczą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykonywania zadań na rzecz obronności kraju i bezpieczeństwa państwa; 2) prowadzenia akcji ratowniczej oraz działań związanych z bezpieczeństwem powszechnym; 3) realizacji inwestycji celu publicznego: <ul style="list-style-type: none"> - realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru.
Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z OCHK	<p>Kolizja potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich

7. PRZEDBORSKI OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU			
obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy <i>Planu rozwoju</i>, którego realizacja może potencjalnie wpływać na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
UCHWAŁA NR XXVIII/510/12 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 28 sierpnia 2012 r.	1. zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> - na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych; - lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych.
	2. realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1112, 1881, 1940).	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, - utrzymanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą i zachowanie drożności systemów dolinnych, - ochrona retencji naturalnej m.in. dolinnej (w tym polderowej), - utrzymanie i zwiększanie powierzchni terenów zieleni, przewietrzających, zalesień, zadrzewień i zakrzewień, - budowa sztucznych i naturalnych ekranów akustycznych,
	3. likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych (nie dotyczy: <ul style="list-style-type: none"> - prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody; - wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane: <ol style="list-style-type: none"> 1) na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego; 2) poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy) 	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> - podczas prowadzenia prac inwestycyjnych zabezpieczenie przed mechanicznymi uszkodzeniami drzew i krzewów nie przeznaczonych do wycinki; - ograniczenie wycinki drzew; - wprowadzenie nasadzeń kompensacyjnych rodzimymi gatunkami drzew (wraz z monitoringiem 5-letnim i uzupełnieniami nasadzonych drzew, które się nie przyjęły).
	4. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu (nie dotyczy: <ul style="list-style-type: none"> - terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalni przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały; - 1) terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i 	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy

	<p>kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały; 2) terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w uchwalonych po dniu wejścia w życie niniejszej uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, dla których przeprowadzona procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru)</p>		
	<p>5. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych (nie dotyczy: - terenów, dla których udzielono koncesji na wydobywanie kopalin przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały; - 1) terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej uchwały; 2) terenów przeznaczonych na cele wydobywania skał i minerałów w uchwalonych po dniu wejścia w życie niniejszej uchwały miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, dla których przeprowadzona procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Obszaru - wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane: 1) na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego; 2) poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy)</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	<p>6. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalną gospodarką wodną lub rybaką (nie dotyczy: wykonywania koniecznych prac bezpośrednio związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji na Obszarze przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane:</p>	<p>Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – nie dopuszczanie do długotrwałego zawodnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoisk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód;

	1) na terenach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego; 2) poprzedzonymi ostatecznymi decyzjami o warunkach zabudowy)		<ul style="list-style-type: none"> – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczny spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	7. likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie zmian stosunków wodnych j.w. – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz renaturyzacja terenów bagienno-torfowiskowych
Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z OCHK	Kolidują potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu): <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich 		

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU Z NIEAKTUALNYMI ZAKAZAMI ZE WZGLĘDU NA USTANOWIENIE FORMY OCHRONY PRZYRODY PRZED WEJŚCIEM W ŻYCIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	
Obowiązująca podstawa prawna	
8. BOLIMOWSKO-RADZIEJOWICKI Z DOLINĄ ŚRODKOWEJ RAWKI	
Rozporządzenie Nr 36 Wojewody Skierniewickiego z dnia 28 lipca 1997 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu	
9. DOLINY BZURY	
Rozporządzenie Nr 36 Wojewody Skierniewickiego z dnia 28 lipca 1997 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu	
10. DOLINA PRZYSOWY	
Rozporządzenie Nr 16/98 Wojewody Płockiego z dnia 27 kwietnia 1998 r. w sprawie dostosowania Uchwały WRN w Płocku Nr 163/XXVI/88	
11. GÓRNEJ RAWKI	
Rozporządzenie Nr 36 Wojewody Skierniewickiego z dnia 28 lipca 1997 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu	
12. MROGI I MROŻYCY	
Rozporządzenie Nr 36 Wojewody Skierniewickiego z dnia 28 lipca 1997 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu	
13. PUCZNIEWSKI	
Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	
14. ŚRODKOWEJ GRABI	
Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	
Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg może kolidować przestrzennie z obszarami z nieaktualnymi zakazami OCHK	Kolidują potencjalne (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu): <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich

Źródło: Opracowanie własne.

Tab. 3. Ocena realizacji zapisów *Planu rozwoju* na cele, przedmioty ochrony i obowiązujące zakazy w zespołach przyrodniczo-krajobrazowych. Wymieniono tylko obszary położone w zasięgu planowanych inwestycji.

Źródło: opracowanie własne na podstawie obowiązujących aktów prawnych

1. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „PARK ZABYTKOWY W MIEJSCOWOŚCI SOKOLNIKI”			
Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy <i>Planu rozwoju</i>, którego realizacja może potencjalnie wpłynąć na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
UCHWAŁA NR XXI/136/05 RADY GMINY SOKOLNIKI z dnia 27 października 2005 r.	1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem
	2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	3. uszkodzenia i niszczenia gleby*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – nie dopuszczanie do długotrwałego zawadnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoi wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływy do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	5. wylewania gnojownicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	6. zmiany sposobu użytkowania ziemi*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– jak w pkt. 2 i 3
	7. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	8. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych; – lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych;

			<ul style="list-style-type: none"> – w przypadku szlaku migracji płazów budowa przejścia dla płazów umożliwiających migrację w kierunku lokalnych zbiorników wodnych; – stosowanie ogrodzeń ochronnych uniemożliwiających wejście płazów na jezdnię; – nie prowadzenie prac w rejonie cieków i rowów melioracyjnych w okresach wiosennych i jesiennych migracji płazów; – prowadzenie wycinki zadrzewień poza sezonem lęgowym ptaków; – utrzymanie drożności korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą.
	9. umieszczenia tablic reklamowych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	<p>* <u>nie dotyczy</u>:</p> <p>1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;</p> <p>2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;</p> <p>3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;</p> <p>4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.</p>		
Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem ZPK	<p>Kolidują potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich 		

2. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „PARK ZADZIM”

Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> , którego realizacja może potencjalnie wpływać na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
UCHWAŁA NR XXXV/189/05 RADY GMINY ZADZIM z dnia 10 listopada 2005 r.	1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem
	2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem tub naprawą urządzeń wodnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	3. uszkodzenia i niszczenia gleby*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – nie dopuszczanie do długotrwałego zawodnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoisk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczny spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania;

			– zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	5. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	6. zmiany sposobu użytkowania ziemi*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– jak w pkt. 1 i 2.
	7. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	8. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych; – lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych.
	9. umieszczenia tablic reklamowych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	* nie dotyczy: 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody; 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody; 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa; 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.		
Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem ZPK	Kolidują potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu): ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich		

3. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „PARKI ZŁOCZEWSKIE”			
Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy <i>Planu rozwoju</i>, którego realizacja może potencjalnie wpływać na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
UCHWAŁA NR XXIII/165/04 RADY MIEJSKIEJ W ZŁOCZEWIE z dnia 29 października 2004 r.	1. umieszczenia tablic reklamowych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	2. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych; – lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych;
	3. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	4. wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	5. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – nie dopuszczanie do długotrwałego zawodnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoisk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczny spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych;

			<ul style="list-style-type: none"> – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	6. uszkodzenia i niszczenia gleby*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem
	<p>* <u>nie dotyczy</u>:</p> <p>1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym Zespół;</p> <p>2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym Zespół;</p> <p>3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;</p> <p>4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.</p>		
Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem ZPK	Kolidują potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu): <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich 		

4. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „ZABYTKOWY PARK W BUCZKU”

Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy Planu rozwoju, którego realizacja może potencjalnie wpływać na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formę
UCHWAŁA NR XXI/103/04 RADY GMINY BUCZEK z dnia 18 października 2004 r.	1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem
	2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	3. uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybnej*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – nie dopuszczanie do długotrwałego zanieczyszczenia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoisk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczny spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania;

			– zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	5. likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie zmian stosunków wodnych j.w. – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradeł oraz renaturyzacja terenów bagienno-torfowiskowych.
	6. wylewania gnojownicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	7. zmiany sposobu użytkowania ziemi*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– jak w pkt. 1 i 2.
	8. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	9. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych; – lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych.
	10. umieszczenia tablic reklamowych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
* <u>nie dotyczy</u> : 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody; 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody; 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa; 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.			
Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem ZPK	Kolidują potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu): ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich		

5. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „RENASANSOWE ZAŁOŻENIE PAŁACOWO-PARKOWE W DZIAŁOSZYNIĘ”			
Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> , którego realizacja może potencjalnie wpływać na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
UCHWAŁA NR XXVIII/195/05 RADY MIEJSKIEJ W DZIAŁOSZYNIĘ z dnia 31 sierpnia 2005 r.	1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem
	2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	3. uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i zrehabilitować poza obszarem.
	4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych),

	gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*		<ul style="list-style-type: none"> – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych, – nie dopuszczanie do długotrwałego zawodnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoisk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	5. zmiany sposobu użytkowania ziemi*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	– jak w pkt. 1 i 2.
	6. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	7. umieszczania tablic reklamowych*	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
<p>* <u>nie dotyczy</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody; 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody; 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa; 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych. 			
<p>Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem ZPK</p>		<p>Kolidują potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich 	

6. ZESPÓŁ PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWY „NIEMYSŁÓW”			
Obowiązująca podstawa prawna	Obowiązujące zakazy (odstępstwa od zakazu)	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> , którego realizacja może potencjalnie wpływać na naruszenie obowiązujących zakazów	Proponowane działania o charakterze ogólnym, które należy podjąć w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy
UCHWAŁA NR XLII/337/21 RADY MIEJSKIEJ W PODDĘBICACH z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego	1. niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – minimalizowanie negatywnego wpływu etapu realizacji inwestycji na środowisko, – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu, – zachowanie drożności systemów dolinnych, – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i rekultywować poza obszarem
	2. wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i rekultywować poza obszarem.
	3. uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona cennych form rzeźby terenu, w tym m.in. ograniczenie niwelacji terenu – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – nadmiar niewykorzystania mas ziemnych wytworzonych w trakcie prac budowlanych należy usunąć i rekultywować poza obszarem.
	4. dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – zachowanie drożności systemów dolinnych (w tym koryt cieków naturalnych), – zabezpieczenie sprzętu i zaplecza technicznego budowy przed wyciekami substancji

			<p>ropopochodnych i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód powierzchniowych,</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie dopuszczanie do długotrwałego zawodnienia wykopów, w tym niezwłoczna likwidacja powstałych zastoisk wód, – w przypadku konieczności wypompowania wód z wykopów należy odprowadzić je do najbliższego naturalnego cieku lub do kanalizacji po uzyskaniu odpowiednich zgód; – projektowanie odwodnień drogowych zapewniających skuteczne spływ do kanalizacji deszczowej lub rowów drogowych; – w miarę możliwości stosowanie rozwiązań pozwalających na zagospodarowywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania; – zapewnienie odprowadzania wód deszczowych z odcinków realizowanej trasy do lokalnych odbiorników.
	5. likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – stosowanie rozwiązań pozwalających na ograniczenie zmian stosunków wodnych j.w. – ochrona obszarów źródłiskowych oraz istniejących zbiorników wodnych, m.in. starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradel oraz renaturyzacja terenów bagienno-torfowiskowych.
	6. wylewania gnojowicy z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	7. zmiany sposobu użytkowania ziemi*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	jak w pkt. 1 i 2.
	8. wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków – roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	9. umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, lęgówisk zwierzęcych*	Działania inwestycyjne związane z rozbudową i modernizacją dróg wojewódzkich.	<ul style="list-style-type: none"> – na etapie realizacji inwestycji wdrażanie działań minimalizujących wynikających z decyzji środowiskowych; – lokalizacja zaplecza budowy w oddaleniu od miejsc występowania miejsc bytowania gatunków chronionych.
	10. umieszczania tablic reklamowych	Zapisy <i>Planu rozwoju</i> nie naruszają zakazu	Nie dotyczy
	<p>* <u>nie dotyczy</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody; 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody; 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa; 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych. 		
Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg koliduje przestrzennie z obszarem ZPK	<p>Kolidują potencjalna (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich 		

<p>ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE Z NIEAKTUALNYMI ZAKAZAMI ZE WZGLĘDU NA USTANOWIENIE FORMY OCHRONY PRZYRODY PRZED WEJŚCIEM W ŻYCIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY</p>
<p>Obowiązująca podstawa prawna</p>
<p>7. DOLINA GRABI Rozporządzenie Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia OCHK oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe</p>
<p>8. DOLINA MROGI Rozporządzenie Nr 9/99 Wojewody Łódzkiego z dnia 29 marca 1999 r. w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego wydanych przez dotychczasowych wojewodów i nadal obowiązujących na obszarze województwa łódzkiego lub jego części</p>
<p>9. DZIAŁOSZYŃSKI Rozporządzenie Nr 9/99 Wojewody Łódzkiego z dnia 29 marca 1999 r. w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego wydanych przez dotychczasowych wojewodów i nadal obowiązujących na obszarze województwa łódzkiego lub jego części</p>
<p>10. GÓRY WAPIENNE Uchwała Nr VIII/41/95 Rady Gminy w Burzeninie z dnia 30 marca 1995 r. w sprawie uznania „Gór Wapiennych” za zespół przyrodniczo-krajobrazowy</p>
<p>11. KOLUMNNA LAS Uchwała Nr XXIX/303/93 Rady Miasta i Gminy w Łasku z dnia 30 marca 1993 r. w sprawie uznania „Kolumny Lasu” za zespół przyrodniczo-krajobrazowy</p>

12. SKARPA JURAJSKA	
Uchwała Nr XXIII/226/2001 Rady Gminy Inowódz z dnia 28 czerwca 2001 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe obszarów Gminy Inowódz	
13. ZWIERZYNIEC KRÓLEWSKI	
Rozporządzenie Nr 9/99 Wojewody Łódzkiego z dnia 29 marca 1999 r. w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego wydanych przez dotychczasowych wojewodów i nadal obowiązujących na obszarze województwa łódzkiego lub jego części	
14. GÓRNA MROŻYCA	
Rozporządzenie Nr 9/99 Wojewody Łódzkiego z dnia 29 marca 1999 r. w sprawie wykazu aktów prawa miejscowego wydanych przez dotychczasowych wojewodów i nadal obowiązujących na obszarze województwa łódzkiego lub jego części	
15 MAJOWA GÓRA	
Uchwała Rady Miasta Przedbórz Nr XXII/151/94 z dnia 23 marca 1994 r. w sprawie uznania zespołu leśnego „Majowa Góra” za zespół przyrodniczo-krajobrazowy podlegający ochronie	
Wykaz zadań inwestycyjnych, których przebieg może kolidować przestrzennie z obszarami z nieaktualnymi zakazami ZPK	Kolizje potencjalne (dla zadań o nieustalonym zakresie i zasięgu): <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja dróg wojewódzkich

Źródło: opracowanie własne.

ZAŁĄCZNIK 7.

Wykaz rzek lub ich odcinków, na których występuje zagrożenie powodziowe wraz ze wskazaniem podstawy opracowania

LP.	DORZECZE	RZKA	ZAGROŻENIE POWODZIOWE	PODSTAWA OPRACOWANIA	KOD OBSZARU
1	obszar dorzecza Wisły	Czarna	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002544_0224
2	obszar dorzecza Wisły	Czarna	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002542_0223
3	obszar dorzecza Wisły	Drzewiczka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002548_0257
4	obszar dorzecza Wisły	Pilica	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000000254_0070
5	obszar dorzecza Wisły	Mogielanka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000025492_0402
6	obszar dorzecza Wisły	Luciąża	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000254534_0368
7	obszar dorzecza Wisły	Piasecznica	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000254686_0444
8	obszar dorzecza Wisły	Czarna Bielina	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000025468_0226
9	obszar dorzecza Wisły	Skrwa Lewa	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002754_0511
10	obszar dorzecza Wisły	Wolbórka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002546_0117
11	obszar dorzecza Wisły	Rawka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002726_0129
12	obszar dorzecza Wisły	Łupia-Skierniewka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000027258_0382
13	obszar dorzecza Wisły	Ochnia	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000027218_0424
14	obszar dorzecza Wisły	Bzura	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000000272_0076
15	obszar dorzecza Wisły	Kanał Łęka-Dobrogosty	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000000272_0076
16	obszar dorzecza Wisły	Rawka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002726_0129
17	obszar dorzecza Wisły	Bzura	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000000272_0076
18	obszar dorzecza Wisły	Mroga	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000027234_0409
19	obszar dorzecza Odry	Rgilewka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018332_0197
20	obszar dorzecza Odry	Łódka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183232_0157
21	obszar dorzecza Odry	Befdówka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018326_0103
22	obszar dorzecza Odry	Jasieniec	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183234_0134
23	obszar dorzecza Odry	Żeglina	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018312_0238
24	obszar dorzecza Odry	Jasień	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183218_0135
25	obszar dorzecza Odry	Kocinka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018168_0149
26	obszar dorzecza Odry	Dopływ spod Karnic	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183194_0121
27	obszar dorzecza Odry	Olechówka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_001832184_0176
28	obszar dorzecza Odry	Pisia	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018158_0188
29	obszar dorzecza Odry	Gnida	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018328_0128
30	obszar dorzecza Odry	Pichna	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183178_0184
31	obszar dorzecza Odry	Stara Pichna	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_001831794_0208
32	obszar dorzecza Odry	Urszulinka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_018317942_0226
33	obszar dorzecza Odry	Warta	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000018_0039
34	obszar dorzecza Odry	Tymianka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000182892_0221
35	obszar dorzecza Odry	Oleśnica	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000001818_0177
36	obszar dorzecza Odry	Myja	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018314_0169
37	obszar dorzecza Odry	Pyszna	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018188_0195
38	obszar dorzecza Odry	Teleszyna	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183312_0220
39	obszar dorzecza Odry	Trojanówka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000001846_0038
40	obszar dorzecza Odry	Nieciecz	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000182_0030

41	obszar dorzecza Odry	Radomka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_001815529_0033
42	obszar dorzecza Odry	Widawka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000182_0041
43	obszar dorzecza Odry	Swędrnia	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018482_0037
44	obszar dorzecza Odry	Ner	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000001832_0029
45	obszar dorzecza Odry	Grabia	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000001828_0022
46	obszar dorzecza Odry	Liswarta	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000001816_0027
47	obszar dorzecza Odry	Prosna	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000184_0036
48	obszar dorzecza Wisły	Czarna	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002544_0224
49	obszar dorzecza Wisły	Czarna	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002542_0223
50	obszar dorzecza Wisły	Drzewiczka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002548_0257
51	obszar dorzecza Wisły	Pilica	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000000254_0070
52	obszar dorzecza Wisły	Mogielanka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000025492_0402
53	obszar dorzecza Wisły	Luciąża	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000254534_0368
54	obszar dorzecza Wisły	Piasiecznica	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000254686_0444
55	obszar dorzecza Wisły	Czarna Bielina	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000025468_0226
56	obszar dorzecza Wisły	Czarna	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002542_0223
57	obszar dorzecza Wisły	Skrwa Lewa	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002754_0511
58	obszar dorzecza Wisły	Wolbórka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002546_0117
59	obszar dorzecza Wisły	Rawka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002726_0129
60	obszar dorzecza Wisły	Mroga	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000027234_0409
61	obszar dorzecza Wisły	Łupia-Skierniewka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000027258_0382
62	obszar dorzecza Wisły	Ochnia	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000027218_0424
63	obszar dorzecza Wisły	Bzura	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000000272_0076
64	obszar dorzecza Wisły	Kanał Łęka-Dobrogosty	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000000272_0076
65	obszar dorzecza Wisły	Rawka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002726_0129
66	obszar dorzecza Odry	Rgilewka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018332_0197
67	obszar dorzecza Odry	Łódka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183232_0157
68	obszar dorzecza Odry	Betdówka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018326_0103
69	obszar dorzecza Odry	Jasieniec	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183234_0134
70	obszar dorzecza Odry	Żeglina	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018312_0238
71	obszar dorzecza Odry	Jasień	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183218_0135
72	obszar dorzecza Odry	Kocinka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018168_0149
73	obszar dorzecza Odry	Dopływ spod Karnic	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183194_0121
74	obszar dorzecza Odry	Olechówka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_001832184_0176
75	obszar dorzecza Odry	Pisia	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018158_0188
76	obszar dorzecza Odry	Gnida	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018328_0128
77	obszar dorzecza Odry	Pichna	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183178_0184
78	obszar dorzecza Odry	Stara Pichna	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_001831794_0208
79	obszar dorzecza Odry	Urszulinka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_018317942_0226
80	obszar dorzecza Odry	Warta	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000018_0039
81	obszar dorzecza Odry	Tymianka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000182892_0221
82	obszar dorzecza Odry	Oleśnica	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000001818_0177
83	obszar dorzecza Odry	Myja	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018314_0169
84	obszar dorzecza Odry	Pyszna	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018188_0195
85	obszar dorzecza Odry	Teleszyna	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183312_0220
86	obszar dorzecza Odry	Trojanówka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000001846_0038
87	obszar dorzecza Odry	Nieciecz	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000182_0030

88	obszar dorzecza Odry	Radomka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_001815529_0033
89	obszar dorzecza Odry	Widawka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000182_0041
90	obszar dorzecza Odry	Swędrnia	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018482_0037
91	obszar dorzecza Odry	Ner	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000001832_0029
92	obszar dorzecza Odry	Grabia	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000001828_0022
93	obszar dorzecza Odry	Liswarta	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000001816_0027
94	obszar dorzecza Odry	Prosna	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000184_0036
95	obszar dorzecza Wisły	Czarna	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002544_0224
96	obszar dorzecza Wisły	Pilica	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000000254_0070
97	obszar dorzecza Wisły	Czarna	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002542_0223
98	obszar dorzecza Wisły	Drzewiczka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002548_0257
99	obszar dorzecza Wisły	Mogielanka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000025492_0402
100	obszar dorzecza Wisły	Luciąża	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000254534_0368
101	obszar dorzecza Wisły	Wolbórka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002546_0117
102	obszar dorzecza Wisły	Piasecznica	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000254686_0444
103	obszar dorzecza Wisły	Czarna Bielina	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000025468_0226
104	obszar dorzecza Wisły	Skrwa Lewa	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002754_0511
105	obszar dorzecza Wisły	Bzura	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000000272_0076
106	obszar dorzecza Wisły	Rawka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002726_0129
107	obszar dorzecza Wisły	Mroga	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000027234_0409
108	obszar dorzecza Wisły	Łupia-Skierniewka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000027258_0382
109	obszar dorzecza Wisły	Ochnia	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000027218_0424
110	obszar dorzecza Wisły	Kanał Łęka-Dobrogosty	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000000272_0076
111	obszar dorzecza Wisły	Rawka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002726_0129
112	obszar dorzecza Odry	Rgilewka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018332_0197
113	obszar dorzecza Odry	Łódka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183232_0157
114	obszar dorzecza Odry	Bełdówka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018326_0103
115	obszar dorzecza Odry	Jasieniec	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183234_0134
116	obszar dorzecza Odry	Żeglina	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018312_0238
117	obszar dorzecza Odry	Jasień	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183218_0135
118	obszar dorzecza Odry	Kocinka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018168_0149
119	obszar dorzecza Odry	Dopływ spod Karnic	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183194_0121
120	obszar dorzecza Odry	Olechówka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_001832184_0176
121	obszar dorzecza Odry	Pisia	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018158_0188
122	obszar dorzecza Odry	Pichna	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183178_0184
123	obszar dorzecza Odry	Stara Pichna	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_001831794_0208
124	obszar dorzecza Odry	Urszulinka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_018317942_0226
125	obszar dorzecza Odry	Warta	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000018_0039
126	obszar dorzecza Odry	Gnida	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018328_0128
127	obszar dorzecza Odry	Tymianka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000182892_0221
128	obszar dorzecza Odry	Oleśnica	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000001818_0177
129	obszar dorzecza Odry	Myja	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018314_0169
130	obszar dorzecza Odry	Pyszna	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018188_0195
131	obszar dorzecza Odry	Teleszyna	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000183312_0220
132	obszar dorzecza Odry	Trojanówka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000001846_0038
133	obszar dorzecza Odry	Nieciecz	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000182_0030
134	obszar dorzecza Odry	Radomka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_001815529_0033

135	obszar dorzecza Odry	Widawka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000182_0041
136	obszar dorzecza Odry	Swędrnia	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000018482_0037
137	obszar dorzecza Odry	Ner	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000001832_0029
138	obszar dorzecza Odry	Grabia	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000001828_0022
139	obszar dorzecza Odry	Liswarta	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000001816_0027
140	obszar dorzecza Odry	Prosna	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000184_0036
141	obszar dorzecza Odry	Radomka ¹⁷⁴	1%	studia ochrony przeciwpowodziowej	-
142	obszar dorzecza Odry	Widawka ¹	1%	studia ochrony przeciwpowodziowej	-
143	obszar dorzecza Wisły	Czarna Bielina	1%	studia ochrony przeciwpowodziowej	-
144	obszar dorzecza Wisły	Luciąża	1%	studia ochrony przeciwpowodziowej	-
145	obszar dorzecza Wisły	Moszczenica	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002722_0408
146	obszar dorzecza Wisły	Zimna Woda	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000272122_0594
147	obszar dorzecza Wisły	Dopływ z Jankowa	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_002546812_0248
148	obszar dorzecza Wisły	Dopływ z Granic	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_025453412_0246
149	obszar dorzecza Odry	Widawka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000182_0041
150	obszar dorzecza Odry	Radomka	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_001815529_0033
151	obszar dorzecza Odry	Prosna	0.2%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000184_0036
152	obszar dorzecza Wisły	Moszczenica	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002722_0408
153	obszar dorzecza Wisły	Zimna Woda	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000272122_0594
154	obszar dorzecza Wisły	Dopływ z Jankowa	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_002546812_0248
155	obszar dorzecza Wisły	Dopływ z Granic	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_025453412_0246
156	obszar dorzecza Odry	Widawka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000182_0041
157	obszar dorzecza Odry	Radomka	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_001815529_0033
158	obszar dorzecza Odry	Prosna	1%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000184_0036
159	obszar dorzecza Wisły	Moszczenica	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000002722_0408
160	obszar dorzecza Wisły	Zimna Woda	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_000272122_0594
161	obszar dorzecza Wisły	Dopływ z Jankowa	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_002546812_0248
162	obszar dorzecza Wisły	Dopływ z Granic	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL2000_R_025453412_0246
163	obszar dorzecza Odry	Widawka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000182_0041
164	obszar dorzecza Odry	Radomka	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_001815529_0033
165	obszar dorzecza Odry	Prosna	10%	mapy zagrożenia powodziowego	PL6000_R_000000184_0036

Źródło: Opracowanie na podstawie bazy danych stanowiących załącznik do pliku *shp z map zagrożenia powodziowego i studiów ochrony przeciwpowodziowej, PGW Wody Polskie (stan na wrzesień 2022).

¹⁷⁴ Studia ochrony przeciwpowodziowej opracowane dla rzek lub ich odcinków zachowują ważność do czasu przekazania organom map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego dla tych odcinków (Dz.U. z 2022 r., poz. 2625 ze zm. – dalej Prawo wodne – art. 549). Na rzekach Radomka i Widawka obowiązują mapy zagrożenia powodziowego i studia ochrony przeciwpowodziowej.

ZAŁĄCZNIK 8.

Łódź, dnia 29-09-2025 r.

Dane podmiotu składającego oświadczenie:

BIURO PLANOWANIA REGIONALNEGO WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Marta Pabich-Makoska

(kierownik Zespołu Środowiska i Krajobrazu)

.....
Imię i nazwisko/nazwa

ul. Piłsudskiego 12, 90-051 Łódź

.....
Adres siedziby

42 630-57-69 do 72

.....
Telefon kontaktowy

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

(w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem)

Dotyczy przedsięwzięcia pn.:

„PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO PLANU ROZWOJU SIECI DRÓG WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO NA LATA 2026-2036”

Oświadczam, że spełniam wymagania określone w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940).
Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

KIEROWNIK
Zespołu Środowiska i Krajobrazu

Marta Pabich-Makoska
.....
Marta Pabich-Makoska

.....
Czytelny podpis składającego oświadczenie

BIURO
PLANOWANIA REGIONALNEGO
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

ŁÓDZKIE

ZARZĄD DRÓG
WOJEWÓDZKICH W ŁODZI

